

Scríbhinní pádruaig mhic píadair

SCRÍBINNÍ

PÁDRAIS MÍC PÍARRAIS

MAUNSEL AGUS A COMLUCT, TEO.
BAILE ÁTA CLIAÍ AGUS LONNDAIN 1919

X

891.62

7281.

Seoirse Robert, Baile Átha Cliath, no éilóbuair

Δη Clār

ငါ့အတွက်

leatanač

3
29

ΣΥΕΛΤΑ

an máthair	57
an t-eagrú-daoil	67
na bóire	75
brígid na n-áin.	91
an t-ádh	99
an t-éan ádh	109
íosáin	135
an t-ádh	149
baire	159
eoáinín na néan	181

ΘΑΝΤΑ

CRÓIÁN MNÁ SLÉIBHE	201
BEAN TSLÉIBHE AG CAOINEADÓ A MIC	202
A ÉIN BÍG	203
CAO CUIGE 'ÓIB' DOM' CIAPADÓ?	204
A MÍC BÍG NA SCLEAS	205
A CINN ÁLUINN	206
FADA LIOM DO TEACHT	207
RANN DO RINNEAS	208
DO LEANBÓ IONMUIN	209
NÍOR CRUINNIGEADÓ LIOM-SA ÓR	210
MISE ÉIRE	211
FORNOCT DO CONNAC TU	212
TEACHT CRÍOST	213
AN DORO FÉINNE	214
Ó! 'BHEAN AN TIGE	215

AN CLÁR

AISTIŌE AS AN "MBARR BUADŌ"

	leatanaic
príomh-altanna	219
beart litreach do cuaid amuigh	243
fabal-scéalta	258
aiteasc pádraic mic píaraís	266
míonn	268

Δ η R í

.i. p̃áit̃-ćluice

an fúireadh annro ríor

macrao

giolla na naoim .i. mac beas

manais

abb

míleao

rí

laocrao

giollarnaao

bantrao

ait do'n cluice ro—Sean-mainirtir

Αἰ Ῥί

ῤαἰτῑ ὀρ κοἰαιη να μαινητρεαῑ. ῤλόητα μαηαῑ Ἀῤ
cανταιη. βυαῑῑῑαλλ ὀο λαῑαιητ τηέ'η ῤcανταιη. Αἡ μαc
beaῤ ὀο ηιῑ ὀ'η μαινητρη αμαῑ Ἀῤ ὀο ῤεαῤαἡ αη αη
ῑῤαἰτῑ Ἀῤ ῤεαῑαιη ῤά ὀέηη να ηάηηοe ηη αη λαῑαιη αη
βυαῑῑῑαλλ.

Αἡ μαc beaῤ.

ΑῤῑConaἡἡ, α ὀιαῤηαἡὀ, α ῤἡἡἡα να ηαοἡ !

ῤλόητα μαcηαἡὀο ὀά ῤηεαῤαιητ.

Αἡ μαc beaῤ.

ῤά ῤηαῤῤῑῤ ῤηαἡἡ Ἀὀῤηαἡὀ !

Αἡ ἡαcηαὀ ὀο ῑεαῑτ αη αη ῑῤαἰτῑ.

μαc ὀἡὀῑ.

Cά ῑῤηἡ ῤέ ?

Αἡ ῑέαὀ ἡαc.

ῤεαῑ ηαιτ ῤα ηῤἡeαηη é.

αη ῤηεαῤ ἡαc.

ἡ é ῤηαῤῑ αη Ῥἡὀῤ é.

Αἡ Ceaῑῤηαἡαὀ ἡαc.

ῤά αη Ῥί Ἀῤ ῤηαἡἡ ῑὑη caῑα.

Αἡ βυαῑῑῑαλλ ὀο λαῑαιητ αηἡῤ, Ἀῤ ῑ é ηἡὀῤ ῤὀηη. Αἡ
ἡαcηαὀ ὀο ὀὑἡ αη ῑαηη ηἡἡη να μαινητρεαῑ. Cἡηηηeαῤ
ῤὀῤηαῤηηαῑ αη ῤῤηαἡῤῑ Ἀῤ é Ἀῤ ῤἡηαῤηeαῑτ.

Αἡ ῑέαὀ ἡαc.

Cἡη να ηeαῑῤαιὀο Ἀῤ ῤα ηαῤcaἡῤ.

ΑΝ ΡΙ

Αν Όαμα mac.

Όίμ na claióim ásur na pleáða.

Αν Ceat. mac.

Όίμ na puaíceantair ásur na meirí.

Αν Τρεαρ mac.

Όίμ meiríge an Ríog.

Αν Ceat. mac.

Όίμ an Rí!

Αν Céao mac.

Cia áca an Rí?

Αν Ceat. mac.

Αν πεαρ άρo áluinn áτá άρ an eac ouö.

Σιolla na naom.

Deannuigimír oo'n Ríg.

Αν macíao (o'aitεαρs áon ouine).

Deir buaiö áτá ásur córτάρτα, a Rí!

Σιόρτα λαόμαίoe ásur macíaoe ás molaö an Ríog.
Puaim ásur pormán an trluaiš ás sluaipeact cum an áτá.
Ceol áoape ásur píob. Ciúineap.

Αν Céao mac.

Uaö öpeaš liom beic im' Ríg.

Σιolla na naom.

Cao cuige?

Αν Céao mac.

Τά όρ ásur airgeao ás an Ríg.

Αν Όαμα mac.

Τά peoöa uairle áige ina peoö-teac.

AN RÍ

An Tneab mac.

Tá eic fheanḡa aḡur cona calma aḡe.

An Ceat. mac.

Tá claiḡeam colḡ-ḡéap cinn-óir aḡe aḡur cḡaoir-
eac éḡann-peamap éeann-ḡorm aḡur rḡiaḡ ḡeapḡ
ḡeapḡḡnuiḡḡe ḡeallḡac. ḡo connacap lá i ḡḡiḡ
m'atap é.

An Céad mac.

Cia an ḡealb aḡur an ḡéanam ḡo bí aip?

An Ceat. mac.

ḡo bí ré áḡo uapal. ḡo bí ré láirir leatḡan-
ḡuailneac. Folḡ ḡaḡa ḡionn aip. Éadḡan áluinn
uailḡeac aip. ḡá ḡúil ḡéapa ḡlara aḡe. Ionap
ḡḡóil le n-a éneap. Léine lán-maireac ḡeapḡ aḡur
coḡall ḡeal aip ḡá n-a éolainn. ḡḡat ḡíoḡḡa
corcuir uime. Seacḡ ḡḡacḡa aip, iḡir ionap aḡur
léine aḡur coḡall aḡur ḡḡat. ḡealḡ aipḡiḡ ap a
ḡḡollaḡ. Mionn ḡíoḡḡa ḡá n-a éeann, aḡur ḡac an
óir aip. ḡá rḡiaḡán mória aḡ éirḡe or cionn a éinn
aḡur iḡo éom ḡeal le rḡiaḡánaib an ḡaoileáin aḡur
éom móḡ le rḡiaḡánaib an iolair. ḡo ba laocḡa an
ḡeap é.

An ḡapḡa mac.

Aḡur caḡ i an éuma nó an ḡéacáin ḡo bí ap a
éadḡan?

An Tneab mac.

An ḡaib cuma ḡorḡ ḡaḡapḡac aip?

An Ceat. mac.

ḡo bíḡḡ ap uairib.

ΔΗ ΡΪ

Δη ἑέατο μάς.

Δη παῖς ρέ ζάιρεας?

Δη σεαῦ. μάς.

Ὅο ριννε ρέ δον ζάιρε ἀμáιν.

Δη ὅαμα μάς.

Σαο ἰ ἀη ἑύμα ἱρ μό το βίοῦ αἱρ? ὅορβ νό
ζάιρεας?

Δη σεαῦ. μάς.

Σύμα βρόνας. Δη υαῖρ το βίοῦ ρέ αῖς αῖαλλαῖν να
ρίοζμαιῶε αῖυρ να λαοζμαιῶε το βίοῦ ρέ βορβ αῖυρ
ζάιρεας ζαῖ ρε ρεαῖ, αῖτ ἀη υαῖρ το βίοῦ ρέ ἱνα
τορτ το βίοῦ ρέ βρόνας.

Δη ἑέατο μάς.

Σαο ἑ ἀη βρόν ατá αἱρ?

Δη σεαῦ. μάς.

Ἠῖλ α ρίορ αῖαμ. Ἠα μίλτε το μαρῶ ρέ, β'φείτορ.

Δη ὅαμα μάς.

Ἠα σεαῖα το ἑρεας ρέ.

Δη τρεαρ μάς.

Ἠα σαῦα το βρηρεαῦ αἱρ.

Ζιolla να ναοῖν.

Μο ἑρμαῖς ἀη ΡΪ βοῦτ!

Δη ὅαμα μάς.

Ἠίορ μαῖτ λεατ-ρα βειτ ἱο' ΡΪς, α Ζιolla να ναοῖν?

Ζιolla να ναοῖν.

Ἠίορ μαῖτ. Ὅο β'φεαρρ ἕομ βειτ ἱμ' μάνας ζο
ηζυῖορῖνν ἀη ἀη ΡΪς.

ΑΝ ΡΙ

Αν Σεατ. μαc.

Όο β'φείτοιρ νοm-ρα ρλαιτεαρ na cρίce po το
ξαβάιλ αρ βειτ φοιρβτε νοm, όιρ ιρ νε'ν όφουλ ρίοξόα
m'αταιρ.

Αν Όαμα μαc.

Αγυρ ιρ νε'ν όφουλ ρίοξόα m'αταιρ-ρε μαρ αν
ξcέαona.

Αν Τμεαρ μαc.

Ιρ eaό, αγυρ m'αταιρ-ρε.

Αν Σεατ. μαc.

Νί λειξρεαο αν ρίοξατ le haon αγαιβ. Ιρ liom-ρα í!

Αν Όαμα μαc.

Νί leaτ, ατ liom-ρα.

Αν Τμεαρ μαc.

Ιρ cuma cia leiρ í, ιρ αγam-ρα βέαρ ρí.

Αν Όαμα μαc.

Νί haγaτ, ná αγ éinne νεο' τρειβ.

Αν Σεατ. μαc (αγ βρειτ αρ ρλαιτ ραλιζε αγυρ αγ á cραιτεαο).

Impeoóao nim mo éλαιόim opaiβ! Cornóao mo
ρίοξατ αρ mo náimoiβ. Α ξiolla na naom, xuiό
αρ αν Ρίξ!

ξλόρ cluiξ το τεατ ό'η mainirτιρ.

ξiolla na naom.

Τά αν cloξ αγ λαβairτ.

Muinntιρ na mainirτmeaό το τεατ αρ αν βραιτce ιna
nouine αγυρ ιna nouine nó ιna mbeirτιβ, αγυρ αν τabb ιna
nveimeaό. Αn macpaό το óul αρ pόo ι leiτ. ξleo αν éaτα
το τεατ ι ξcéin.

ΔΗ ΡΙ

Δη τAbb.

Δ ἐλανν, τᾶ δη Ρί ἄς φεραὸ κατὰ ἰ η-ἄξαιὸ ἃ
ὀιοῦδαὸ.

Δη ἐέαο ἡαναε.

Ὁο βριρεαὸ δη δη Ρίξ ρο ῥαε κατ ἰνα ηθεαεαιὸ ῥο
νυγε ρο.

Δη τAbb.

Διρλινῥ ὁο ἐονναεαρ ἰνῶιυ ἄσυρ μέ ἰ ὀφιαὸνυιρε
μο Ὁέ ὁο φοιλλριῥεαὸ ὀομ ῥο μβριρφεαρ δη δη Ρίξ
αρίρ.

Δη Ὁαηα ἡαναε.

Μο νυαρ!

Δη Τηεαρ ἡαναε.

Μο νυαρ!

Δη ἐέαο ἡαναε.

Ἰννιρ ὀύιηη, ἃ Ἀεαιρ, φάτ ηα μβριρεαὸ ηθο-ἀιρῖμῖτε
ρo.

Δη τAbb.

Δη ὀοίῥ λιβ ῥο ηῥλαεφαρ ἰοῦβαιρτ ὁ λᾶῡαῖβ τριυαῖ-
λιῥτε? Ὁο ὀοιρτ δη Ρί ρο φυῖλ ηα ηειῡεῖονηηταε.
Ὁο ρῖννε τᾶηα ἄσυρ ερεαε. Ὁο ῥέαρ-λεαη ηα βοῖετ.
Ὁο ἐρίεῥ μυῖηηητεαρὀαρ Ὁέ ἄσυρ ὁο ἐυαιὸ ἰ ῥεαηα-
ὀαρ μέιρλεαε.

Δη ἐέαο ἡαναε.

Ἰρ φῖορ ρῖη. ῥῖ῀εαὸ, ἰρ μαιε δη κοῡρλε ὀο-ῥηῖ δη
Ρί ἀνοιρ, μαρ ἀτᾶ, κοῡλανη ὀ'φεραὸ δη ροη ἃ
ῡυῖηηηηιρε.

Δη τAbb.

Δῖηῥεαλ ὁο βαὸ ἐόιρ ὁο ἐυρ ἄς ὀορταὸ φῖοηα
ἄσυρ ἄς βριρεαὸ ἀρᾶη ηα ηιοῦδαρτᾶ ρο. Ἠῖ ὁο Ρίξ

AN RÍ

urcóirí dea é is dóigí dea an fíon uairde bíor i gcuir-
leannai b' dea g-lao. Ní ar fupáileam Ríog é ionntaig
is ciorrbuigíte caom-cóina. A d'eiim lib' na é nglac-
far an iobbairet uair.

An céad m'anaé.

A g'ur an cionntaé c'ac i gcionntaib' an Ríog? Má
buaótar ar an Ríog bíor a dólar ar c'ac. Céad fá
n-imirtear dóigáitar ar c'ac mar g'eall ar cionntaib'
an Ríog? Ar an Ríog féin an éiric.

An tabb.

Is cionntaé g'ac cine i gcionntaib' a ríogáiríe.
A d'eiim lib' na é r'arfar an cine ro go n'gáiríe éuca
Rí ionntaie.

An dara m'anaé.

Cá b'fuirtear Rí ionntaie?

An tabb.

Níl a fíor a g'am muna b'fáiríe i meair na mac
mbeaig ro.

bíor an macraó i r'iríeall an abbaó anoir.

An céad m'anaé.

A g'ur an amlaí b'ear an cine fá dóir-r'ac't go
beir ioncomraie do na macaib' beaig ro? Ní hé c'ar
an Ríog is r'uaig liom ac't c'ar an cine. Do éualar
m'á a g' sol aréir. An mbéirí m'á a g' sol ra g'iríe
ro go b'ac't?

An trear m'anaé.

Ar éiríe ó'n mainirtir amac dóm iníe, do bí fear
marb ar imeall na coille. Is uac'bárac ca'ta.

AN RÍ

An Dáma manaó.

Ní heaó, ír doibinn caó! An uair do bíomar as
deanam ar nóna anoir, a áóair, do éualar tré
íalmairéac na mbáóair glóir buaóóail. Do ling
mo éroiré, asur do b'áil liom éirge ó'n áit a maóar
asur oul i nóiaíó an ceoil méanmhaisg úo. Do baó
éuma liom dá mbaó cum mo báir do-geobáinn.

An tabb.

Aítear as ógánaig an t-aítear sin. Fanann as
reanóir leir an mbár, acó téirgeann as ógánaó ina
éoinne. Dá otiocraó fear fuilteaó ó'n ionaó
coimgleice úo irteaó ran áit éiúin ro, mar a
scannann mhaisg asur mar a n-imreann leinó, asur
cáó do gíoraó cum a leanaíma ra scoimear as,
níl don anro naó n-éireóóó asur a leannáin, acó
mé féin asur an rean-braóair buailear ar sclo. Níl
don asraib-re, a braíte-re óga, nil ná don de na
macaib beaga ro, naó n-éireóóó uaim asur oul
ra scaó. Cuireann an ceol úo na scaitmileaó
croiré na n-ós ar meirge.

An Dáma manaó.

Oireann an meirge do'n óige.

An céao manaó.

A braóair, ír olc do labairéa.

An tabb.

Tá leann lán-meirgeamail ann ír ólta do as
ógánaó, óir an té náir ól de go beir ar meirge óó
ní bruaí eolar ar an mbeaóóó. Ír leir an leann
úo cuirear Dia croiré na naom ar meirge. Ní
corraínn oraib buir meirge, a feara óga!

ΔΗ ΡΙ

Δη Céad mánac.

Ní léir dom a b'íís ro, a Ačair.

Δη τabb.

Δη τόίς leat dá labrócad an glór áluinn uatbárad úo le n-a mbíonn na hógánaiś aś ríor-řanmáin aśur cluar le héirteačt orčá, é do labairt anoir ran ionad úo mar a b'fuil an lučt cačuiśče aśur na heacraíde aśur an ceol, so scoingbeočáinn riś dá n-éireočad riś cum a řreagařčá? Δη τόίς leat so mbađ mór liom don aśaib do'n bár aśur é aś labairt de'n glór áluinn uatbárad úo, an τόίς leat so mbađ mór liom do an mac ir oílre liom de na macaib beaśa ro? Do leigřinn uaim riś uile, řérb' uaiśneac dom-řa aśur do'n třean-b'ráčair anro.

Δη Daria mac.

Ní račad řiolla na Naom, a Ačair.

Δη τabb.

Céad řá n-abrair rin?

Δη Daria mac.

Abuđairt řé so mb'řearř leir beič ina mánac.

Δη τabb.

Nač raččá-řa řa řcač, a řiolla na Naom?

řiolla na Naom.

Do račáinn. Do račáinn im' řiolla do'n Ríś so b'řearřčairáinn air an uair do čřéiřřead cáč é.

Δη τabb.

Ačt ir do na Naomaiś ir řiolla čú, a řiolla na Naom, aśur ní do'n Ríś.

ΑΝ ΡΙ

ΣΙΟΛΛΑ ΝΑ ΝΑΟΜ.

ΝΙΟΡ ΜΟΡ ΤΟ'Ν ΡΙΣ ΒΟΕΤ ΣΙΟΛΛΑ ΒΕΑΣ ΝΑΕ ΤΤΡΕΙΣ-
ΡΕΑΘ Ε ΑΝ ΥΑΙΡ ΤΟ ΒΥΡΡΥΘΕ ΑΝ ΕΑΤ ΑΙΡ ΑΣΥΡ ΕΑΕ ΤΑ
ΤΡΕΙΣΕΑΝ.

ΑΝ ΤΑΒΒ.

ΤΑ ΑΝ ΕΕΑΡΤ ΑΣ ΑΝ ΛΕΑΝΘ ΡΟ. ΕΛΥ ΑΤΑ ΥΑΙΝΝΕ,
ΑΕΤ ΤΟΥΛΣΑΡ ΣΙΟΛΛΑ ΤΟ ΤΕΑΝΑΜ ΑΤΑ ΥΑΙΘ-ΡΕΑΝ.

ΣΛΟΡΤΑ ΒΥΘΙΝ ΑΣΥΡ ΒΥΑΙΘΕΑΡΤΑ.

ΑΝ ΕΕΑΘ ΜΑΝΑΕ.

ΙΡ ΕΑΣΑΙ ΛΙΟΜ ΣΟ ΒΥΡΥΛ ΒΥΑΙΘΤΕ ΑΡ ΑΝ ΡΙΣ !

ΑΝ ΤΑΒΒ.

ΤΕΙΣ ΑΡ ΑΝ ΜΥΡ ΑΣΥΡ ΙΝΝΙΡ ΤΥΙΝΝ Α ΒΥΕΙΟΡΙΡ.

ΑΝ ΕΕΑΘ ΜΑΝΑΕ (ΙΑΡ ΝΟΥΛ ΑΡ ΑΝ ΜΥΡ ΤΟ).

ΤΑ ΡΕΑΡ ΕΥΣΑΙΝΝ ΑΣΥΡ Ε ΑΣ ΤΕΙΘΕΑΘ.

ΑΝ ΤΑΡΙΑ ΜΑΝΑΕ.

ΕΙΑ ΑΝ ΕΟΡΑΜΛΑΕΤ ΑΤΑ ΑΙΡ ?

ΑΝ ΕΕΑΘ ΜΑΝΑΕ.

ΡΕΑΡ ΡΥΙΛΤΕΑΕ ΡΑΝΝ, ΑΣΥΡ Α ΕΟΡΑ ΑΡ ΡΟΛΥΑΜΑΙΝ
ΑΣΥΡ ΑΡ ΡΥΑΙΘΡΕΑΘ ΡΑΟΙ.

ΑΝ ΤΑΡΙΑ ΜΑΝΑΕ.

ΑΝ ΡΕΑΡ ΤΕ ΜΥΙΝΝΤΙΡ ΑΝ ΡΙΟΣ Ε ?

ΑΝ ΕΕΑΘ ΜΑΝΑΕ.

ΙΡ ΕΑΘ.

ΑΝ ΜΙΛΕΑΘ ΤΟ ΤΕΑΕΤ ΑΡ ΑΝ ΛΑΤΑΙΡ, ΑΣΥΡ Ε ΤΡΕΙΤ ΛΑΣ.

ΑΝ ΜΙΛΕΑΘ.

ΤΑ ΒΥΑΙΘΤΕ ΑΡ ΑΝ ΡΙΣ !

ΝΑ ΜΑΝΑΙΣ.

ΜΟ ΝΥΑΡ, ΜΟ ΝΥΑΡ !

ΑΝ ΡΙ

Αν μίλειο.

Τά βυαίετε αρ αν Ρίξ, αδειμ λιβ. Α λυέτ να
λεαβαι αζυρ να ζcloζ, βα βεαζ βυρ ζαβαιρ θύινη
ρα ζcomηac cρυαίό ! Τά βυαίετε αρ αν Ρίξ !

Αν τabb.

Εά βφυιλ αν Ρί ?

Αν μίλειο.

Τά ρέ αζ τειέεαό ποίμε.

Αν τabb.

Ταβαιρ τυαμαρζαβάιλ αν έατα θύινη.

Αν μίλειο.

Νί φανανη υπλαβρα αζαμ. Τυζταρ θεοέ θom.

Αν τabb.

Τυζταρ θεοέ το'η βφεαρ ρο.

Αν mac βεαζ οά ηζαιμτέαρ ζιολλα να ηαom το έαβαιρτ υιρζε θό.

Αν τabb.

Λαβαιρ λινη ανοιρ αζυρ ταβαιρ θύινη τυαμαρζαβάιλ
αν έατα.

Αν μίλειο.

Βα φεαρ comλαινη θειένεαβαιρ ζαέ φεαρ θίνη.
Βα φεαρ comλαινη céιθ αν Ρί. Αέτ cάρ βφειρρθε
ρηνη αρ ηζαιρζε ? Το βυαθό οραινη αζυρ το
τειέεαμαρ πομάινη. Τά να céατα bonn le bonn αρ
αν mbán.

να manaiζ.

Mo nuar, mo nuar !

ζλόμτα άμoα amuiζ.

ΑΝ ΡΙ

Αν Όαμα manac.

Οια τά ευζαίηηη?

Αν έέαο manac.

Αν Ρί!

Εαείηαιόε, μαηραιζ, λαοείηαιό, ζιολλαιηηαιό, ηε., το έεαέτ αι
αι λάέταιη αζυη αι Ρί ιηα όηοείηαι. Αη Ρί το όυλ αι α
ζλύναιό ι λάέταιη αι αββαό, ιαι ζαίέταιη α έλαιόιη αι λάη όό.

Αη Ρί.

Ταββαιη το ηαλλαέτ οοη, α ήηη ιε Όια, αζυη ιεηζ
οοη ουλ ό'έαζ. Τά βυαιότε οηη. Τά βυαιότε αι
ηο ηηιηηηηη. Όειό ζαέτα το ήεηαι ι η-αζαίό ηο
όίοόβαιό αζυη το βηηεαό οηη ζαέ αέτ όίοό. Με
το έυζ ήεηη Όέ αι αι ηεήίό ηο. Ιαιη αι το Όια
ζαι α ήεηη ό'ηηηη αι ηο έηηε ήεηηα αέτ α ηηηηηη
οηη-ηα. Όέαιη ηήόαηηε αι ηο ηηιηηηηη, α ήηη ιε
Όια!

Αη ταββ.

Όέαιηαιό Όια ηήόαηηε οηέτα.

Αη Ρί.

Όο έηείη Όια ηηηε.

Αη ταββ.

Όο έηείηηη-ηε Όια.

Αη Ρί.

Όο έηείη Όια ηο ηηιηηηηηηη.

Αη ταββ.

Ηίοη έηείη ηά ηί έηείηηηό. Σαοηηαιό ηέ αι έηη
ηο ηά ζαββαίό έυα ηί ιοηηηαιε.

Αη Ρί.

Ταββαιη όόίό ηαι ηηη ηί ιοηηηαιε. Ταββαιη όόίό

ΔΗ ΡΪ

ῥuine ῥe ῥo ῃanaḱaiḃ nō ῥuine ῥe na maḱaiḃ beaḡa
ro le ḃeiḱ ina ῃíḡ oῃḱa. Δn caḱ aῃ ῥo ḱomaiῃce, a
ῃiῃ le ῥia!

Δn τabb.

ῃí heaḱ, aḱḱ aῃ ḱomaiῃce ḱlaiḱoim ῃíoḡ ionῃῃaiḱ.
ῤaḃῃaiḱo liom, a ḱlann, aḡuῃ ionῃῃo ḱom cia iῃ
ionῃῃaiḱe in ḃuῃ mearḡ?

Δn ḱéaḱ ῃanaḱ.

ῥo ῃeacuiḡear-ῃa.

Δn ῥaῃa ῃanaḱ.

ῥo ῃeacuiḡear-ῃa.

Δn τῃear ῃanaḱ.

Δ aḱaiῃ, ῥo ῃeacuiḡeamai uile.

Δn τabb.

ῥo ῃeacuiḡear-ῃa mai an ḡcḱéaḱna. ῃíl aon ῥá
ḃῃuil i n-aoiῃ ῃiῃ nár ῃeacuiḡ. ῃaḱ luac maḱaiῃai
ḡaoiῃ an leiḃa aῃ ḃaoiῃ an ῃiῃ! iῃ eaḡῃaiḱe ῃiḃ, a
leiḃa, a ḃῃuil ḃuῃ ῃuim in ḃuῃ mḃῃéaḡánaḱiḃ aḡuῃ
aῃ ῃuim-ne inai ḃῃeacḱaiḃ! iῃ léiῃ ῥom an ῃí ῃo
anoiῃ. ῥo-ḡeoḃaḱ ῃí ionῃῃaiḱ i mearḡ na maḱ
mbeaḡ ro. ῤaḃῃaiḱo liom, a ῃaḱa, aḡuῃ ionῃῃo ḱom
cia iῃ ionῃῃaiḱe in ḃuῃ mearḡ.

Δn ῃaḱῃaḱo (ῥ'aḱḱearḡ aon ῥuine).

ḡiolla na ῃaom.

Δn τabb.

Δn maḱ beaḡ ḃíoῃ aḡ ῃῃearῃai aῃ ḱáḱ. Tá an
ceaiῃ aḡaiḃ. Δn té iῃ iῃle iῃ é ḃuῃ aoiῃῃe. Δ
ḡiolla na ῃaom, an mḃéiῃ iḱ' ῃíḡ aῃ an ḡcine ῃo?

ΑΝ ΡΙ

Σιόλλα na naom̃.

Τάιm ρό-όζ, α Δτ̃αιρ. Τάιm ρό-λαζ.

Αn τabb.

Σαβ̃ ι leiτ̃ c̃uzam, α leiηb̃.

Αn leaηb̃ το̃ ο̃ul̃ c̃uize.

Α̃ όαλτα̃ ο'οιλεαρ, μά ιαρραιm ορτ̃ Αn nί ρο, Αn
nοέaηραι̃ é?

Σιόλλα na naom̃.

Όεαο̃ uηaλ̃ οuit-ρε, α Δτ̃αιρ.

Αn τabb.

Αn οτιuη̃ραι̃ αζ̃αι̃ο̃ Αρ̃ Αn ζcaτ̃?

Σιόλλα na naom̃.

Όεaηραο̃ οuaλζαρ̃ Ρίοζ.

Αn τabb.

Α̃ m̃ic̃ b̃iz, το̃ b'f̃eioir̃ ζuηaη̃ é το̃ b̃αρ̃ το̃ ζeοb̃t̃a.

Σιόλλα na naom̃.

Mο̃ c̃ion Αn b̃αρ̃, μά'ρ̃ é ορ̃οιζ̃τεαρ̃ ο̃om.

Αn τabb.

Nãc̃ nου̃b̃ραρ̃ ζο̃ n-ιαρρaη̃ na hόζa Αn b̃αρ̃?
Σζaip̃io-ρεaη̃ α ζcuiη̃m̃io-ne ι̃ ο̃ταιρ̃ζε̃ ζο̃ c̃uηaμα̃c̃;
τόρ̃uiz̃io-ρεaη̃ α ρέaηaιm̃io-ne. Τά̃ Αn ζlόρ̃ áλuιη̃η̃
uaτ̃b̃apãc̃ ταρ̃ éir̃ lab̃ap̃tã leiρ̃ Αn leaηb̃ ρο. F̃peaζ-
pó̃c̃αρ̃ t̃u, α eãc̃laiz̃, α b̃aίρ̃! Nί̃ mōρ̃ liom̃ οuit̃ mõ
όaλτα̃.

Αn Ρί.

Α̃ Abb, ορ̃m̃ ρέiη̃ mõ c̃ορ̃aιη̃t̃ ρέiη̃. Nί̃ muiη̃b̃peαρ̃
leaηb̃ Αρ̃ mõ ρ̃on-ρα.

ΑΝ ΡΙ

Αν τΑbb.

Έυγαιρ τομ το ελαιοεαμ, αςυρ το-βειμ-ρε το'ν
λεανθ ρο ε. Αδειμ λεατ σο βρuiλ Όια ταρ ειρ
λαβαρα ταε γλор α ρεαν-εαελαιγ, ταε'ν ηγλор αλuιnn
uaεbάραε εiγeαρ ο εροιθε na γcomlann.

Σιolla na naom.

Λειγ τομ αν ηι βeαγ ρο το οεαναμ, α Ρι.
Cορνόεαο το μεiργε σο μαιτ. Το-βeαpaο ευγac
το ελαιοεαμ ταρ η-αιρ ταρ ειρ αν εατα. Μιρε το
γιolla βeαγ οεαnpαρ ραιpe αν ραιο εοολόεαρ αν Ρι,
αρ βειτ τuiρeαε οό. Cοολόεαο-ρα ανοετ αςυρ
οεαnpαιρ-pe ραιpe.

Αν Ρι.

Μο ερuaiγε, mo ερι ερuaiγε!

Σιolla na naom.

Το βιομαρ-ηe ιηαρ γcοολαο αρειρ αςυρ τυρα ας
ταιρτεαλ na γcρiοε ητοpεα. Α Ρι βoiετ, ιρ ραοα το
εριαλλτα. Ηι βειο mo εριαλλ-ρα αετ γεαιμo.

Αν τΑbb.

Σεiλλ το'ν εαοιη-ιαρπαταρ ρο, α Ρι. Αδειμ λεατ
σο βρuiλ Όια ταρ ειρ λαβαρα.

Αν Ρι.

Ηι ευiγim το Όια.

Αν τΑbb.

Cia ευiγeαρ ε? Ηι ευiγim ιρ τοiλ leiρ, αετ uηiα.
Τα αν λεανθ ρο uηαl αςυρ οe βριγ σο βρuiλ ρε uηαl
οεαnpαιο Όια μορ-βeαpτα εριo. Cαιεpιρ γεiλλeαο
pan ηι ρο, α Ρι.

ΑΗ ΡΙ

Αη ρί.

Ζέιλιμ, ζέιλιμ ! 1η μαιρς τομ νάρ τσιτ ραν
ιονηραιζιό έατα υό !

Αη τΑbb.

Βαιντεαρ Α έαταό το'ν λεανθ ρο ζο ζκυρτεαρ υιμε
είτοεαό ρίοζ.

Α έαταό το βαιнт το'ν λεανθ.

Κυρτεαρ ιοναρ ρίοζόα λε σνερ αν λεινθ.

ιοναρ ρίοζόα το έυι αιη, αζυρ ευαρόζα αρ Α έοραιοθ.

Κυρτεαρ λέινε ρίοζόα υιμε.

λέινε ρίοζόα το έυι αιη.

Κυρτεαρ υιμε αν βρατ ρίοζόα.

Αη βρατ ρίοζόα το βαιнт το'ν Ρίζ αζυρ το έυι υη αν μαε.

Κυρτεαρ μιονη ρίοζόα ρά η-α έεανη.

Αη μιονη ρίοζόα το βαιнт το'ν Ρίζ αζυρ το έυι ρά έεανη αν ηις.

Τυζταρ τό ρζιατ αν Ρίοζ.

Σζιατ αν Ρίοζ το έαβαιοτ τό.

Βεαννατ αρ αν ρζείτ ρο ! Ζο μβαό τοαηζεαν ί
1 ζκοινηε βίοόβαό.

Αη λαοόμαό.

Βεαννατ αρ αν ρζείτ ρο !

Αη τΑbb.

Τυζταρ τό εραοιρεαό αν Ρίοζ.

Αη εραοιρεαό το έαβαιοτ τό.

Βεαννατ αρ αν ζεραοιριζ ρο ! Ζο μβαό ζέαρ ί
1 ζκοινηε βίοόβαό !

ΑΗ ΡΪ

Αη Λαοῦμαῶ.

Θεανναῶτ ἀρ ἀν ἡχοιοιρῖς ρο !

Αη ταbb.

Τυστὰρ ὁὸ κλαῖθεαῖ ἀν Ρίοξ.

Αη κλαῖθεαῖ το ἑαῖαιρε ὁὸ.

Θεανναῶτ ἀρ ἀν ἡκλαῖθεαῖ ρο ! Ἡο mβαῶ ἑρυαιῶ
ἑ ἀξ buαλαῶ βίοῶβαῶ !

Αη Λαοῦμαῶ.

Θεανναῶτ ἀρ ἀν ἡκλαῖθεαῖ ρο !

Αη ταbb.

Ἡοιμim Ρί θε'η mαc θεαξ ρο, ἀξυρ cuiρim ἀν κατ
ἀρ α ἑομαιρce ι η-αιnm Ὁέ.

Αη Ρί (ιαι ηουL ἀρ α ἡλύναιb ηοim ἀν mαc).

Ἡmλuyῖim ουιτ, α Ρί, ἀξυρ cuiρim ἀν κατ ἀρ το
ἑομαιρce.

Αη Λαοῦμαῶ, ηc. (ιαι ηουL ἀρ α ηγλύναιb ι ἑριαῶηυιρε ἀν mic).

Ἡmλuyῖimίῶ ουιτ, α Ρί, ἀξυρ cuiρimίῶ ἀν κατ ἀρ
το ἑομαιρce.

Ἡολλα ηα ηαom.

Ἡαῖαιm lem' αιρ ἀν κατ το ἑοραιнт ι η-αιnm Ὁέ.

Αη ταbb.

Τυστὰρ εαῖ ὁὸ.

εαῖ το ἑαῖαιρε ὁὸ.

ἩχοιLτεαρ mειρξε ἀν Ρίοξ.

Αη mειρξε το ρχοιλεαῶ.

Ταῖαιρ ὁ'αξαιῶ ἀρ ἀν ἡκατ, α Ρί.

ΑΝ ΡΙ

Σιολλα na naom̃ (iaη noul aη a ḡlúnaiḃ i ḃp̃iaḡnuipe an Abbaõ).
Beannuiḡ mé, a Δάιη.

Αη τabb.

Beannaḡt oηt, a m̃ic ḃiḡ.

Αη λαοḡμαḡ.

Beη buaiḡ ḡaḡa aḡup ḡoḡḡaηḡa, a Ρί!

Αη Ρί beaḡ, iaη noul aη muin eiḡ ḡó, ḡo ḡluaipeaḡt cum
an ḡaḡa, aḡup an λαοḡμαḡ aḡup an ḡiollaηnaḡ uime. Αη
τabb, an Ρί, na manaiḡ, aḡup an m̃acmaḡ aḡ p̃eáḡain oηḡa.

Αη τabb.

Α Ρί, ḡo ḃp̃onnaη oηt an tpeoḡ ḡo ḃ'uaipe ḡá
maḃ im' ḡeaḡ. Ḃa ḡeal liom an leaηḃ ḡḡo.

Αη Ρί.

Α ḡaḡaiηt, ñioη ḡlacap maḡm̃ om' ḡó-ḡiḡḡiḃ ḡuaiη
ḡo ḃa ḡioḡam̃la.

Αη ḡeaõ m̃anaḡ.

Τάιḡ i láḡaiη an ḡaḡa.

Αη τabb.

Α Ḳia láioη, láioηiḡ láḡm̃ an leiaḃ ḡo. Ḳaiηḡuiḡ
a ḡoḡ. ḡeapuiḡ a ḡlaiḡeam̃. ḡo mbaḡ méaḡuḡaḡ
meaηmaη aḡup áḡouḡaḡ aḡne ḡó ḡlaine a ḡp̃oiḡe
aḡup uḡlaḡt a m̃eoiη. Α aḡḡeala ḡo ḡinne na
p̃p̃iom-ḡaḡa, a ḡean-λαοḡμαḡ Ḳé, ḡéaηaiḡ cḡó caḡa
ina ḡimḡeall aḡup caḡuiḡiḡ ḡoiḡe le laηnaiḃ laḡḡaḡa.

na manaiḡ aḡup an m̃acmaḡ.

Ám̃en, Ám̃en.

Αη τabb.

Α Ḳia, ḡaoη an cine ḡo tḡé ḡlaiḡeam̃ an leiaḃ
ioηηḡaic.

ΑΝ ΡΙ

Αν Ρί.

Αγυρ α Ἐρίορτ το céραδῶ αἱ αν ἕενος, ταῖαι αν
leanb ῥλάν ὅ'η ἕατ contabairtác.

Αν ταbb.

Α Ρί, α Ρί, ní ceannuigctear αν τραοιρε δέτ le
mór-luac.

buaðball το λαῖαιτ.

Τυσται τυαπαρῥαῖαι αν ἑατα ὀύιη.

Αν céao mánac αγυρ αν Ὀαηα mánac το οὐλ αἱ αν μύη.

Αν céao mánac.

Τά αν ὀά ῥλυαῖ αἱ αῖαῖ α ἑίλε.

buaðball eile το λαῖαιτ.

Αν Ὀαηα mánac.

ὀιη ῥιη! Sin é buaðball αν Ρίοῖ!

ῤάητα.

Αν céao mánac.

Τά ῤάητα οῖ ἄηο αῖ ῥλυαῖ αν Ρίοῖ.

ῤάητα eile.

Αν Ὀαηα mánac.

Τά αν ηαῖα αῖ ἄ ὕηαῖαιτ.

Αν céao mánac.

Τά ηα ῥλυαῖητε αῖ οὐλ ι ἕcomῶαῖ α ἑίλε.

Αν Ὀαηα mánac.

Τά ηα ἑηοιο εατοητα.

Αν céao mánac.

Τά αἱ μuiηηηηη αῖ ἕίλλεαῖ.

Αν ἑηαη mánac.

Ἠά ηαῖαι ῥιη.

ΑΝ ΡΙ

Αν Ὁδῆα μάναε.

Μο ὕπνῳ, τάτω ἀς ζέλλεαὶ.

Βυαὶδῶν το λαβῆι.

Αν Τρεαρ μάναε.

Ὀὐν ρῖν ἀρίρ! Ὁα ἐράτῃαι το λαβῆι, α βυαὶ-
δῶν αν Ρίος!

Αν Ἐέαο μάναε.

Τά μεῖρε αν Ρίος ἀς οὐλ ρα ζεατ.

Αν Ὁδῆα μάναε.

Ἐὶν αν Ρί βεαζ!

Αν Τρεαρ μάναε.

Αν ὕπνῳ ρέ ἀς οὐλ ρα ζεατ?

Αν Ἐέαο μάναε.

Τά.

να μάναεζ ἀγυρ αν ἡαμαὶ (ο'αον ζυτ).

Ὀειρ βυαὶδῶ ἐατῶ ἀγυρ ἐορζαίτῶ, α Ρί!

Αν Ὁδῆα μάναε.

Τά ρέ ἡα τρῶοιτ ἡαίτ ἀνοίρ.

Αν Ἐέαο μάναε.

Ὁο ράινιζ ὁά ραίρρε ζε ἐέιτε ἀρ αν μαίζ.

Αν Ὁδῆα μάναε.

Ὁά ραίρρε ραοὶτῶ!

Αν Ἐέαο μάναε.

Τά ραίρρε ὀίοβ ἀς τράζαὶ.

Αν Ὁδῆα μάναε.

Αν ναῖα ἀτά ἀς οὐλ ἀρ ζεού!

ΑΝ ΡΙ

Αν έέας μάνας.

Τά αν Ρί βας ας ουλ τρίοτα.

Αν Όαμα μάνας.

Τά ρέ ας ουλ τρίοτα μαρ το-ζεοβάο ρεάβας τρέ
μίον-έαναιβ.

Αν έέας μάνας.

Νό μαρ το-ζεοβάο ραολ-κύ τρέ τρέιτο έαομας αρ
μάςαιρε.

Αν Όαμα μάνας.

Μαρ βορβ-ήρυτ τρέ βεαρηαιν ήλείβε !

Αν έέας μάνας.

Τά ρέ ινα ραον ρυατται ροιμε.

Αν Όαμα μάνας.

Τά ρειρείλβε μόρια ινη αν ζσατ. Τά ρέ ινα έαράν
έομ-ζάιρεας ροιμ μαρε αν Ρίοζ.

Αν έέας μάνας.

Α έινη όρτα ορ ειονη αν άιρ ! Α λανη λονηας
λάν-άύβαλ αν Ρίοζ !

Αν Όαμα μάνας.

Τά αν ναμα ας τειέεατό !

Αν έέας μάνας.

Τά βυαιότε ορτα ! Τά βυαιότε ορτα ! Τά ρέ ινα
όεαρζ-ραον ρυατται ! Όέανταρ λιβ να ζάρτα μαοιότε !

Αν Όαμα μάνας.

Μο βρόν !

Αν έέας μάνας.

Μο βρόν, μο βρόν !

ΑΝ ΡΙ

Αν τΑbb.

Σέαρo ριν ?

Αν Σέαρo μΑναδ.

Τά αν Ρί βεας αρ λάρ.

Αν τΑbb.

Αν βρuiλ αν βuαιo αιγε ?

Αν Σέαρo μΑναδ.

Τά, αςτ τά ρέ ρέιν αρ λάρ. Νί ρεicim α σεann
ορoα. Νί ρεicim α λann lonnηαδ. Τάτaρ ας τόζαιλ
α ευiρp oe'n βάν.

Αν τΑbb.

Αν βρuiλ αν naμα ας τεicεαo ?

Αν oαpα μαναδ.

Τάιo. Τάιo ας τεicεαo αςυρ τά αν τοiρ ina
noiaio. Τάιo ρζαιpτε. Τάιo ρζαιpτε μαρ oο ρζαιp-
pιoε ceo ! Νίλιo le ρεicpιν αρ αν μαiz.

Αν τΑbb.

Α βuioε le oia !

Cluιnτεαρ caoιneαo.

Oo ρρεαζpαo tú, α ζλoιp uαtβάραιζ. Α ρean-
eαclαιζ, o'ρρεαζαιp mo oαλτα.

Αν Tρεαρ μΑναδ.

Τάτaρ ας bpeiτ ευζαiηη leiηb μαipb.

Αν Ρί.

Αουβαιpτ ρέ ζυpαb ειpεαν oο cooιoάo ανοct
αςυρ ζυρ mipe oο oέaηpαo ραιpe.

ΑΝ ΡΙ

Λαοῦμαὺ το τεὰτ δι αν βραιττε αζυρ κομπ αν ρίοζ βιζ
δι ἐμόδαρ αα; βαντματ τὰ εἰκοιναὺ. λεαζταρ αν ἐμόδαρ
ι λάρ να ραιττε.

Τυζ ρε μο εἰκοιναὺ ταρ η-αιρ ευζαμ. Το εοραιν
ρε μο μεινγε ζο μαιτ.

αν ταββ (αζ τόζαίλ αν εἰκοιναὺ το'η ἐμόδαρ).
Βειρ λεατ αν εἰκοιναὺ.

αν ρί.

Νί βεαματ, αττ α ράζαίλ αιζε-ρεαν. Νιορ εεαρτ
το ρίζ α εοτλαὺ το θέαμαὺ ζαν εἰκοιναὺ αιζε.
Το βα ρί ριορ-εαλμα ε ρο.

αν εἰκοιναὺ το τόζαίλ α λάιμ αν αββαὺ το'η ρίζ αζυρ α
λεαζαν δι αν ζεμόδαρ αρίρ. αν ρί το οὐλ δι α ζλύναιβ.

αν ρί.

Ὑμνιζιμ τσιτ, α ρί μαίρβ αζυρ α λεινβ βυαὸαίζ;
ρόζαίμ τῦ, α ζεαλ-εολαινη, ό'ρ ι το ζλαίνε-ρε το
ρδορ μο μιννητιρ.

εἰλάρ εαταιν ζιολλα να ηαομ το ρόζαὺ οό. Τορνιζτεαρ
δι αν ζεαοιναὺ αρίρ.

αν ταββ.

Νά εαοιντεαρ λιβ αν λεανβ ρο, όρ το εεαννιζ ρε
ραοιρρε τὰ εἰνε. Θεανταρ λιβ να ζάρτα μαοιότε
αζυρ εανταρ λιβ εαιντιε αζ μολαὺ Θε.

Te Deum το ζαβάιλ τοίβ αζ βρειτ αν ευιρ ιρτεαε ρα
μαινιρτιρ τοίβ.

α ἐρίοε-σαν

ἰορδάν

an fúireadh annro ríor

íosaḡán

sean-máitias

an saḡart

malraig̃ :—ḡaraḡ, páḡraic, cóilín, féicín,
eoḡan, cuimín

Tuigtear go bfuil ḡaraḡ aḡur páḡraic beaḡán níor
rine ioná na malraig̃ eile

Áit do'n Cluiche ro—Claḡaḡ i n-aice le baile i nIar-
Connac̃taib̃

Aimsir ḡó, an aimsir atá i láḡair

ÍOSAŽÁN

AN CÉAD ROINN

CLAUDÁC 1 N-ÁICE LE BAILE 1 NÍAM-CONNACTAIB. TEACÁ AR
ÉADAIŢ NA LÁIME DEIRE. GLÓIR CLUIZ DO TEACÁ ANIAR ZO GLÉ
GLINN. ORŽAILETEAR DOIMAR AN TIGE. SEAN-ŢEAR, .i. PEAN-
MÁITIAIR, DO TEACÁ AMACÁ AR LIC AN DOIMAIR AZUR DO ŢEARAM
RŽACÁM AZ BHEACNUŽACÓ RÍAR AN BÓCÁR. É DO ŢUIŢE ANNRIN
AR CACÁOIR ACÁ TAŢ AMUIŽ DE'N DOIMAR, A CÁ LÁIM 1 NZHEIM
1 MAIŢE, A CÉANN CROMCÁ AIZE, AZUR É AZ ÉIRTEACÁ ZO HAIPEAC
LE GLÓIR AN CLUIZ. AN CLOS DO RTAC CÁ BUACAC. DAIAC,
PÁOIAIC, AZUR CŌILÍN DO TEACÁ ANÍŢ Ó'N BŢAIRHZE AZUR IAC
AZ CUR ŢRAC A ŽCUIŢ ÉADAIŽ TAI ÉIR DEIC AZ RŢÁM CŌIB.

DAIAC (AZUR É AZ RÍNEAC A MÉIR CUM NA ŢAIRHZE).
TÁ NA BLÁCÁ BÁNA 1 NZARRŢA AN IARŽAIRE.

PÁOIAIC.

TÁ, MUIR.

CŌILÍN.

CÁ BŢUIL RÍAC?

DAIAC.

ŢEACÁ UAIT AR AN BŢAIRHZE IAC.

CŌILÍN.

NÍ BLÁCÁ BÁNA IAC RIN. SIN IAC NA CAIPLE BÁNA.

DAIAC.

IR CORMAIL LE BLÁCÁIB BÁNA IAC.

CŌILÍN.

NÍ HEAC, DEIR PEAN-MÁITIAIR ŽURAB IAC RIN NA
CAIPLE BÁNA ACÁ AZ ŽLUAIPEACÁ INA ŽCOR-1-N-ÁIRŢE
TREARNNA NA ŢAIRHZE Ó'N TIR EILE.

ἸΩΣΑΦΑΝ

ῥάσμαις.

Շուտա մե իօրացան աս բա՛ռ շար Եւր Եւր Եւր Եւր.

Cóilín.

Ἡ δὲ ἀντίκρισις ἐστὶν ἡ ἀντιμετώπιση καὶ ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἑαυτοῦ.

ῥάτοις.

Անոր զիս զո՞րք ա ՚Բրեւոքս զայն յԼուսիւրճո՞ւ
 ար զո՞րքն ?

Cóilín.

Ἰσο πείρῳ, ὅτ' ἂν μὲν αἰσθητὴς πρὸς αὐτὸν ἴσῃ.

ῥάτοις.

Δγυρ ναὶ ὑφέατοφαὸ βλάττα φάρ ἀρ ἀν ὑφαιρηγε κοῦ
 φυρφυρτα σέατονα τοῦ μβα βλάττα ριὸε α ὕεαὸ ιονητα?
 Ἡὰὶ μινις α κονηαις τῦ να βιλεογδαί βαίρτε ἀρ ἱοὺ
 εἰλεαῦραὶ? Δγυρ ναὶ ὑφέατοφαὸ ριατο φάρ ἀρ ἀν
 ὑφαιρηγε κοῦ μαίττε ἱε ἀρ ἀν ἱοὺ?

Cóilín.

Нил а фюр азам ан брэдѳадѳ.

ῥάτοιμαίς.

Ὁ'ρέσσομαι, μυρ.

Θαλασσ.

Bi an fairsge go breas in'ou, a ouine !

Cóilín.

Յի, ձեռն իմ ան-տաճարս քար.

ῥάσμαις.

Tuize nać mbeať ruacť ort-ra nuaiř nać npeacćaiť
tũ ipceacć acť zo tćĩ to ģlũini?

ÍOSAḐĀN

Cóilín.

Ar nḡóis, bí fáitcíos orḡ ḡo leaḡḡaḡ na tonn-
traḡa mé ḡá nḡaḡḡainn irḡeaḡ níor fuirḡ. Bí riḡḡ
uaḡḡáḡaḡ mór.

ḡaḡaḡ.

Sin é a ḡaitḡniḡear liom, a ḡuine. An cuimḡneaḡ
leat an tonn mór mílḡteaḡ úḡ a ḡáinḡ or ar ḡcionn?

ḡáḡḡaḡ.

'Seḡḡ, aḡur Cóilín aḡ ḡḡḡeaḡḡail ḡo riḡḡ ré
báirḡḡe.

Cóilín.

Cuairḡ rí ríos mo ḡḡóḡnaḡ, cuairḡ rin, aḡur ir beaḡ
nár mḡc rí mé.

ḡáḡḡaḡ.

Ar nḡóis, bí ḡo béal orḡailḡe aḡat, aḡur tú aḡ
béiciḡil. ḡo b'airḡeaḡ an ḡḡéal é muna nḡaḡḡaḡ rí
ríos ḡo ḡḡóḡnaḡ.

Cóilín.

ḡuḡ an ceann úḡan mo ḡóḡain ḡe ḡom. Cóinḡbḡḡ
mé ar a mbealaḡ ina ḡiairḡ rin.

ḡaḡaḡ.

Úḡuil a ḡcuir éaḡaiḡ orḡa aḡ na lads eile ḡór?

ḡáḡḡaḡ.

ḡá, ḡo aníos iḡḡ.

Cóilín.

ḡéaḡ an báil aḡá ar ḡḡuaḡḡ ḡéicín!

ḡéicín, eoḡan, aḡur Cuimín ḡo ḡeaḡt aníos ó'n ḡḡairḡḡe
aḡur iḡḡ aḡ ḡioḡḡuḡaḡ a ḡcuir ḡḡuaḡḡe.

ÍOSAḐĀN

Cuimín.

Céadḡ imreóḑar muidḡ inḡiu ?

Cóilín.

ḡúicín !

ḡáḡḡaic.

Ḑḡa, bí 'ḡo ḑort, tú ḡéin ir ḡo ḡúicín !

Cóilín.

Ḑeataí ḑḡḡa, mar ḡin !

ḡáḡḡaic.

ḡí heaḑ ! Támuio tuirḡeáḑ ḡe na ḡeataíḑ ḑḡḡa
ḡin !

ḑaḡaḑ.

'ḑḡaíḑaíḑ !

ḡéicín.

ḡaic !

eoḑan.

Sicíní !

Cóilín.

ḡí heaḑ ! ḑéaḡaḑ muidḡ lúḡabóḑ !

ḡáḡḡaic.

ḑéaḡaiḑ mé lúḡabóḑ ḑíot-ḡa !

Cóilín.

ḑíonn tú liom i ḑcoḡḡaiḑe, a ḡáḡḡaic.

ḡáḡḡaic ḡo ḑḡeicḑ aḡḡ.

Éirḑ liom, aḑeḡḡim leaḑ !

Cuimín.

Ḑḡa, éirḑ leiḡ, a ḡáḡḡaic.

ÍOSAḐĀN

Ṫaḡaḑ.

Éirt leir.

Ṗáṭṡaie ṡo leizean ṡó.

Cóilín.

Ḥaḑair ṡú Ṗéin, a Ṗáṭṡaie, ó ṡárla naḑ ṡṡuḑann
ṡú ceao cainnte ṡo ṡuine ar biṡ eile.

Ṗáṭṡaie.

Caiṡeao muiṡ léim mar rin!

eoḑan.

Caiṡeao muiṡ léim! Caiṡeao muiṡ léim!

Ṫaḡaḑ.

CuirṖiṡ mé ḑeall ḑo mbuailṖiṡ mé ṡú, a Ṗáṭṡaie.

Ṗáṭṡaie.

As caiṡeam léim, an eao?

Ṫaḡaḑ.

'Seao.

Ṗáṭṡaie.

Ar ṡṡóiz, náṖ ḑuail mé aṡṡuḑao inṡé ṡú ar
éṖeizeán na Ṗḑoile?

Ṫaḡaḑ.

Mire i mbannaíḑ naḑ mbuailṖiṡ ṡú inṡiu mé. An
ḑṖeáḑṖaiṡ ṡú leir?

Ṗáṭṡaie.

Ní ṖeáḑṖao. Ṫá mo éoir tinn.

na maḤṡaiḑ eile ṡo ṡṡṡuḑao as ḑáimṡe; Ṗáṭṡaie ṡo
Ḥaḑairṡ aḑur coramḤaḑṡ náṖe aṖ.

ḑ'Ṗeair liom cluiḑe haillí.

ÍOSAḐĀN

eoḑan.

Cluicé haillí! Cluicé haillí!

Ṯaḡac.

Ḑḡuīl līaṡḡóio ḑḑ ṯuīne ḑḡ bīṡ?

Cuimín.

ḑḑḡḡ ṯḑ mbeaṡ ḡéīn cé n-imḡeoṡaṡ muiṡ?

ḡáṡḡaīc.

Imḡeoṡaḡmuiṡ i n-ḑḑaīṡ ḡīnn ṡīḑe ḡeḑn-mḑaīṡaīḡ.
Nīl ḑīṡ īḡ ṯeīḡe le ḡḑḑáīl.

Cóilín.

Cīa ḑīḑe ḑ ḡḡuīl ḑḡ līaṡḡóio?

Cuimín.

m'anam naṡ ḡḡuīl ḡī ḑḑam-ḡa.

Ṯaḡac.

Nīl, nḑ ḑḑam-ḡa.

ḡáṡḡaīc.

ḑḑaṡ ḡéīn ḑ ḡī ḡī Ṯīa ḡḑoīne, ḑ Cólín.

Cóilín.

ḑḡ nṯóīḑ, naṡ ḡuḑ ḑḡ mḑīḑīḡṡīḡ uīḡṡī ḡḑḡ ḑīṡ ḑ
ḡaīṡ mé 'ḑḑ ḡopáīl ḡa ḡḑoīl i ḡīṡ ḑḡ ṡeḑḑaīḑḑ
Cḡíoḡṡaīṡe?

ḡéīcín.

īḡ ḡíoḡ ṯuīṡ, ḑ m'anam!

Cuimín.

m'anam muiḡe ḑḡḡ céḑḡ mé ḑo ṯṡīuḡḡaṡ ḡé ḑḡ
ṡḡḑaṡ ṯuīṡ ḑḡ uāīḡ ṡṯḑḡ.

ÍOSAḐĀN

Cóilín.

Ṫiubḥadḥ fḥeirín madaḥ ḡo ḥaibḥ ré aḡ ḥúil leir an
ḥaḡarṫ a ṫeaḥṫ irṫeaḥ.

Ṫadaḥ.

'Sí an liatḥóioḥ a ṫeapṫuiḡ uaiḥ. Ṫéio cluiḥe aige
le na peelers inoiu ṫar éir aifḥinn.

ḥáṫḥaic.

m'anam muiḥe ḡo mbéioḥ, aḡur ir é aṫá i n-ann na
peelers a ḥuaiaḥḥ fḥeirín.

Ṫadaḥ.

Níl ré i n-ann an sergeant a ḥuaiaḥḥ. 'Sé an
sergeant an ḥeap ir ḥeapḥ aca uiliḡ. Ṫuail ré
Hoskins aḡur an ḥeap ḥuaḥḥ le céile Ṫia Ṫomḥaiḡ
ḥeo caiṫṫe.

ḥéicín.

Aḥa, ḥṫop! Aḥ ḥuail?

Ṫadaḥ.

Ṫuail, muiḥ. Ṫí an ḥeap ḥuaḥḥ aḥ buile, aḡur an
máiḡirṫir aḡur na peelers uiliḡ aḡ ḡáiriḥḥe ḥaoi.

ḥáṫḥaic.

Cuiḥḥioḥ mé ḡeall ḡo mbuaileḥeḥḥ an máigirṫir an
sergeant.

Ṫadaḥ.

Cuiḥḥioḥ muiḥe ḡeall naḥ mbuaileḥeḥḥ.

ḥáṫḥaic.

An ḡcluḥn ḥiḥ é?

ÍOSAḐĀN

Ṫaḡaḑ.

Cuipṛiṭó mé ḡeall ḡo ḡṫuil an sergeant i n-ann
ṫeap an biṭ ṫa ṫír ṫo a ḡuaḑaṭó.

ṫáṭṫaie.

Ḑa, cá ḡṫior ṫuit-ṫe an ḡṫuil nó naḑ ḡṫuil?

Ṫaḡaḑ.

ṫá a ṫior ḑḡam ḡo maiṭ ḡo ḡṫuil. Naḑ mbím ḑḡ
ḡṫeḑṫnuḡaṭó oṫṫa i ḡcomḡnaiṭe?

ṫáṭṫaie.

Níl a ṫior ḑḡaṭ!

Ṫaḡaḑ.

ṫá a ṫior ḑḡam! Iṫ ḑḡam-ṫa ḑṫá a ṫior!

Íaṭ ṫo ḡḑḑaiṫ an a céile. ḡleo ṫ'éiṫḡe iṫiṫ na ḡarúḡaiḑ
uile, cuṫ ḑca ḑḡ ḡáṭ "Iṫ ṫeap an sergeant!" ḑḡur ṫṫeam
eile "Iṫ ṫeap an máḡiṫṫiṫ!" Sean-ḡaiṫiaṫ ṫ'éiṫḡe ina
ṫeapam an éḑor an ṫoḡaiṫn ṫin ṫó, ḑḡur ṫo ṫeḑṫ cúca; é
cnaṫṫa cṫomṫa ḑḡur ḡan ṫaṫṫaiṫḡ na ḡcor an éiḡin ann. É
ṫo laḑaiṫ leo ḡo mín ṫocaiṫ ḑḡ leḑan a láime an
éḑoḡeann Ṫaḡaiḡ.

ḡaiṫiaṫ.

Ó! ó! ó! Mo náṫe ṫiḑ!

ṫáṭṫaie.

Ṫeip ṫé ṫo naḑ mbuaḑḑeapó an máḡiṫṫiṫ an sergeant
ḑḡ iṫiṫṫ ḡaiḑḑí.

Ṫaḡaḑ.

An nṫóíḡ, naḑ mbuaḑḑeapó an sergeant ṫuine an
biṭ ṫa ṫír ṫo, a ḡaiṫiaṫ?

ÍOSAḐĀN

maidiair.

Nā bacaiṛ leir an sergeant. Féacaiṛ an caṛḁan
donnair rin atá aḑ déanaḁ oḁainn ṛar loc eileadḁrac!
ḁreacḁnuigṛ!

na ḑarúir uile do ḁreacḁnuḑaṛ ruar.

ḁáonnair.

Feicim í, a m'anam!

ḁarac.

Cér'b ar a ḁfuil rí rin aḑ teacṛ anoir, a maidiair?

maidiair.

Ar an ḁomān ṛoir. Déarḁainn ḑo ḁfuil míle
míle ruḁalta aicí ó ḁ'fás rí a neaṛ inr na críoṛaiḁ
ó ṛuaiṛ.

Cóilín.

An creacṛ! Aḑur cé luigḁear rí?

maidiair.

Iṛteacṛ ḑo hārainn racar rí, tā reanr. Féacaiṛ
anoir í amac ṛar fairḁe! Mo ḑrāṛ ṛú, a caṛḁain
donnair!

Cóilín.

Innir rḑéal dúinn, a maidiair.

É do ḁuirḁe ar éloiṛ atá coir élaṛaiḑ aḑur na malḁaiḑ do
ḁuirḁe ina ṛimceall.

maidiair.

Cia an rḑéal innreocḁar mé?

féicín.

Eacṛra an ḑiornáin ḑlair!

ÍOSAḐÁN

Cuimín.

Ṗréacán na ḡCeapc ir an Ṗneoilín!

Ṗáṭṡaie.

Ṗacac an Ṗá Ceann!

Cóilín.

Imteacac an Ṗíobaire i ḡCairleán an tSeilmíoe!

eoḡan.

'Seacó, a m'anam, imteacac an Ṗíobaire i ḡCairleán an tSeilmíoe!

na maḡaieḡ (Ṗ'acn ḡuṡ).

Imteacac an Ṗíobaire i ḡCairleán an tSeilmíoe!

maieiaṖ.

ṖéanṖaió rin. Ṗí Seilmíoe ann Ṗacó ó aḡur ir Ṗacó ó Ṗí. Ṗá mbeacó rinne ann an uair rin ní beacó rinne anoir ann; aḡur Ṗá mbeacó Ṗéin beacó Ṗḡéal úṖ nó Ṗean-Ṗḡéal aḡaieann aḡur níoir Ṗóicicḡe rin 'ná beicḡan acn Ṗḡéal. 'Sé an áic cōmnaicōṡe a Ṗí aḡ an Seilmíoe Ṗo an cairleán ir beacḡac Ṗá ṖṖaca Ṗúil maḡ. Ṗa mó i ṖṖacó aḡur ba Ṗbeacḡac míle uair é 'ná cairleán mēaióbe i Rác CṖuaacān nó 'ná cairleán ÁṖo-Ríocḡ Éireann Ṗéin i Ṗṡeamair na Ríocḡ. ṡuḡ an Seilmíoe Ṗo ḡṖáó Ṗo Ṗuḡán Alla.

Cóilín.

Ní heacó, a maieiair, nac Ṗo ḡnacacó mōir a ṡuḡ Ṗé ḡṖáó?

maieiaṖ.

m'anam ḡo ṖṖuic an ceapc aḡac. Céapc ṡá aḡ ṡiōeacac oṖm?

ÍOSAḠÁN

ḡáḡḡaic.

lean leat, a ḡaitiair.

ḡaitiair.

Ḳí an Spigneanta ḡo an-ḡaḡaḡail ar ḡao.

ḡéicín.

Cia an Spigneanta, a ḡaitiair?

ḡaitiair.

An Spigneanta a ḡtuḡ ḡé ḡḡáḡ ḡí.

Cuimín.

Ḳét éap mé ḡur ḡo ḡnáḡaio ḡóir a tuḡ ḡé ḡḡáḡ?

ḡaitiair.

An eaḡ? Tá an ḡḡéal aḡ imḡeaḡt uaim. Ḳí an ḡíobaire ḡo i ḡḡáḡ le inḡin Ríog Ḳonnaḡt.

eoḡan.

Ḳét níor labair tú ar an bḡíobaire ḡór, a ḡaitiair!

ḡaitiair.

Nár labair? An ḡíobaire,—ḡeaḡ, a ḡ'anam, an ḡíobaire—tá mé aḡ cailleaḡ mo ḡeaḡraḡ. Ḳreaḡ-nuiḡiḡ, a éomurraḡa, ní ḡacraḡuio leir an ḡḡéal inḡiu. Ḳíḡḡ aḡḡán aḡaḡḡḡ.

Cóilín.

ḡaiḡ ḡiḡil ḡum!

ḡaitiair.

Ḳḡuil ḡiḡ ḡárta?

na ḡalḡaiḡ.

Támuio.

ḡaitiair.

Ḳéanḡaiḡ ḡin.

ÍOSAḐĀN

É 'oo ḡabáil na ḡann ro inar n'oidiú :

Ḥaiú 'oioil 'um, an cat ir a m'á'air,
'O'im'is ḡo ḡailim aḡ mar'oi'ea'et ar b'ar'ol.

na mal'iaiḡ.

Ir Ḥaiú 'oioil 'um !

mai'iar.

Ḥaiú 'oioil 'um, 'oo t'áin'is an b'air'ea',
ḡur fliu'ad ḡo c'raiceann an cat ir a m'á'air.

na mal'iaiḡ.

Ir Ḥaiú 'oioil 'um !

mai'iar.

Ḥaiú 'oioil 'um, ba h'obair ḡo mb'air'ioe
an cat ir a m'á'air, mo c'rea'et ir mo c'rá' 'o id' !

na mal'iaiḡ.

Ir Ḥaiú 'oioil 'um !

mai'iar.

Ḥaiú 'oioil 'um, mo ḡrá' 'é an b'ar'ol,
'Oo ḡus leir ḡo ḡailim—

na mal'iaiḡ.

'Sead, a m'air'iar ?

mai'iar.

'Oo ḡus leir ḡo ḡailim—

cóilín.

—ar éisín—

mai'iar.

mair' t'ú, a cóilín.

'Oo ḡus leir ḡo ḡailim ar éisín ra t'rhám id'.

ἸΩΣΑΦΑΝ

na mal'iaž.

1p haidō tōtōil tūm!

Δ ἑαυτοῦ ἡμεῖς οὐκ ἔχοντες τὴν ἰσχύοντα; ἐπὶ τοῦ
λαοῦ τοῦ ἐκείνου.

ματταρ.

Tá mo cúro amháin ag imteacht uaim, a comharrana.
Is geall le rean-beiréilín mé a mbeo a cúro rreangda
bhirte.

Cuimín.

ΗΔΕ ὅπου ἐν “ὉΔΙΟΙΝ” ΔΕΔΕΤ 1 ΣΟΜΗΝΑΙΘΕ, Δ
 ΜΑΙΤΙΔΙΡ?

ματταρ.

Tā, a m'anam: bérò ré rin aḡam fado 'r beó mé.
Ní cáillirò mé an "báirín" go ríntear ran úir mé.
An mbérò ré aḡainn?

na malpaiz.

béirò !

ματιαρ.

Ùfuit rib pèrò leoul as ionnam?

na malpaiṣ.

Τάμνιο !

1αο το ἔτι cuma οἷα φέιν αἶμαί 1η το βετοίρ ας 10μημῆ.
Sean-ḡlaττάρ το ḡabáil na mann ro inar noiairò.

ματταρ.

Crôcφαιò mē reól ιr Ὡαῖφαιò mē riar,

na malpaiš.

Ὁρῶ, μο ἐμπαίδειν ὁ!

ÍOSAḐĀN

MAITIAḐ.

'S ḡo hOĩḑe 'le Eoin nĩ ċiocḑaĩḑ mé aniaḑ,

na maḑmaĩḡ.

Óró, mo ċuracĩn ó!

Óró, mo ċuracĩn ó,

'S óró, mo ḑaĩḑĩn!

MAITIAḐ.

Naḑ bḡeaḡ í mo ḑaĩḑĩn aḡ ḡnám aḡ an ḡcuah,

na maḑmaĩḡ.

Óró, mo ċuracĩn ó!

MAITIAḐ.

Na maĩḑĩ ḑá ḑṑaḡḡaĩḡṑ—

É ḑo ḡṑaḑ ḑe'n ċeol ḡo hobann, aḡuḡ a lám ḑo ċuḡ le n-a
ḑaṑṑaḡ.

ḡáḑmaĩc.

Céaḡḑ ṑá oḡṑ, a ḡMAITIAḐaḡ?

eoḡan.

Ḑḡuĩl ṑú ṑĩnn, a ḡMAITIAḐaḡ?

MAITIAḐ.

Ruḑ eĩcĩṑṑ a ṑáĩḡḡ aḡ mo ċeann. Nĩ ṑaḑa é.
Céaḡḑ ḡo ḑĩ mé a ḡáḑ?

cóĩlĩn.

Ḑĩ ṑú aḡ ḡáḑ an “Ḑaĩḑĩn,” a ḡMAITIAḐaḡ, aḑṑ ná baḑ
leĩḡ muḡa n-aĩḡḡeann ṑú ṑú ḡéĩn ḡo maĩṑ. Ḑḡuĩl
ṑú ṑĩnn?

ÍOSAḐĀN

MAITIAḐ.

Ṭinn? Δρ nḑóig, níl mire ṭinn. Céarḑ Δ ḑéanḑarḑ
ṭinn mé? Ṭorḑcamuirḑ arír:

Ḥacḑ bréaḑ í mo ḑáirḑín aḑ ḑnám Δρ Δn ḑcuan,

na malḑaiḑ.

Óró, mo cḑraicḑín ó!

MAITIAḐ.

Ḥa malḑí ḑá ḑṭarḑrainḑṭ ḑo láirḑir—

é ḑo ḑṭarḑ arír.

Δ cḑmḑḑḑana, ṭá Δn “ḑáirḑín” ḑéin imṭiḑṭe uaim.

íarḑ ḑ'ḑanḑainṭ ina ḑṭorṭ ḑḑarṭam, Δn ḑean-ḑean ina ḑuirḑe
aḑur Δ cḑann cḑomṭa arí uḑṭ, aḑur na malḑaiḑ aḑ ḑéarḑainṭ
airḑ ḑo brónacḑ. Δn ḑean-ḑean ḑo labḑairṭ ḑe ḑeit.

Δn íarḑ ḑin na ḑaoine aḑ ṭeacṭ Δ ḑaile ó'n Δirḑeann?

Cuimín.

Ḥí ḑiarḑ. Δρ nḑóig, ní ḑéirḑ ḑiarḑ ar ḑáḑáil ḑo
cḑann leacṭ-uairḑe ḑór.

Cóilín.

'Ṭuige naḑ ḑṭéirḑeann ṭurḑ aḑ Δn Δirḑeann, Δ
MAITIAIR?

Δn ḑean-ḑean ḑ'éirḑe ina ḑearam aḑur Δ lám ḑo cḑur le n-Δ
ḑarṭair arír. É ḑo labḑairṭ ḑo boirḑ í ḑṭoracḑ, aḑur ina ḑiairḑ
ḑin ḑo mín.

MAITIAḐ.

'Ṭuige Δ ḑarḑainḑ? . . . Níl mé ḑarṭacḑ malṭ. Δρ
nḑóig, ní éirṭḑeacḑ ḑia liom. . . Céarḑ ḑo ṭá mé
Δ ḑarḑ? . . .

é ḑo ḑáirḑe.

ÍOSAḐĀN

Ḑḡur ṱá an “Ḑáirín” cailte Ḑḡam, veir ríḐ?
ḤḐḐ mé an ríol ṱruaíḡe Ḑḡaib ḡan mo “Ḑáirín”!

É vo ṱmáll ṱrearna an Ḑóṱair ḡo mall. Cóilín Ḑ’éirḡe
Ḑḡur Ḑ ḡuala vo ḥur rá láim an ṱrean-ḡir le cuiriuḡaḐ leir
Ḑḡ ḡul ṱrearna an Ḑóṱair Ḑó. Ḥa malmaíḡ vo ṱorruḡaḐ
Ḑḡ imirṱ enairí ḡo ciúin. Sean-Ḥaitiar vo ḡuirḐe Ḑr an
ḡcaṱaoir Ḑrír Ḑḡur Cóilín vo ṱeaṱṱ Ḑr Ḑir. ḐairḐḐ vo
laḐairṱ ve ḡlór íreal.

ḐairḐḐ.

ṱá ḡur eicínt Ḑr ḡean-Ḥaitiar inḐiu. Ḥí Ḑearna
ḡé ḐearmaḐ Ḑr an “mḐáirín” ḡam ḡoime.

Cuimín.

Ḑuala mé m’Ḑṱair Ḑḡ ḡáḐ le mo ḡáṱair an oirḐe
ḥeana ḡur ḡearr eile Ḑ ḡairḡeaḐ ḡé.

Cóilín.

Ḥear ṱú an Ḑḡuil ḡé an-Ḑorṱa?

ḡáḐmaic.

’ṱuḡe Ḑr ḥur ṱú an ḥeirṱ ḡin Ḑir i ṱṱaḐḐ an
Ḑirḡinn? ḤḐḐ Ḑḡuil Ḑ ḡior Ḑḡaṱ ḤḐḐ Ḑḡaṱṱar Ḑr
Ḑirḡeann é le cuimne na ḡḐaoine?

ḐairḐḐ.

Ḑuala mé ḡean-Ḑuimín Éanna Ḑḡ ḡáḐ lem’ Ḑṱair
ḡo Ḑḡaṱa ḡé ḡéin ḡean-Ḥaitiar Ḑr Ḑirḡeann ḡuair Ḑ
Ḑí ḡé ina ḡṱḐaḐ.

Cóilín.

Ḥear ṱú cia an ḡáṱ ḤḐḐ ṱṱéirḐeann Ḑr Ḑirḡeann
Ḑoir?

ḡáḐmaic (i ḡcoḡar).

Ḑr ḡḐóirḡ, veirṱear ḤḐḐ ḡḡeirḐeann ḡé ḡo Ḑḡuil
Ḑon Ḑia Ḑnn.

ÍOSAḐÁN

Cuimín.

Ćualā mīre āṭair Šeaḑāin Ēamuinn ā ḡāṭ ḡurab ē an ċaoi ḡinne ḡé ḡeacāṭ uāṭḃāḡāc ēicīnt i ṭṭūr ā ḡaoḑail āḑur nuair nać ṭṭiuḃḡāṭ an ḡaḑart ābrolōio ṭṭō āi ḡaoirṭean ḡur ṭāinic cūṭāc ḡeirḡe air īr ḡur ḡionnuig ḡé nać ṭṭaobṭōcāṭ ḡé ḡaḑart nā ḡéiréal ḡo ṭeo āḡīr.

Ṭaḡāc.

Nī māi ḡin ā ċualā mīre ē. Anon oirōce amāin nuair ā ḃī mé āi mo leabairṭ ḃī na ḡean-ṭaoine āḑ cainnt īr āḑ coḑar coir teine, āḑur ċualā mé Māire an Ṭḡoićio āḑ ḡāṭ le na ḡean-ḡnāib eile ḡurab ē an ċaoi ṭōiol Maitiar ā anam le ḡear Mōi ēicīnt ā cāḡāṭ ṭō uair āi ḡullać Ćnuic an Ṭaim, āḑur nać leisḡeāṭ an ḡear ḡo ṭō an ṭairḡeann ā ċleācṭāṭ.

ḡāṭḡaic.

Mear ṭū an ē an ṭiaḃal ā ċonnaic ḡé?

Ṭaḡāc.

Nīl ā ḡior āḑam. “ḡear Mōi” āṭuḃairṭ Māire an Ṭḡoićio.

Cuimín.

Nī ċḡeirṭḡinn ḡocal ṭe. An ḡṭōig, mā ṭōiol Maitiar ā anam leir an ṭiaḃal caitḡṭō ḡé ḡur ṭḡoc-ṭuine āṭā ann.

ḡāṭḡaic.

Nī ṭḡoc-ṭuine ē, muiḡ. Nać cuimneāc leat an lā āṭuḃairṭ Íosaḑān ḡur ṭuḃairṭ ā āṭair ḡo mbeāṭ Maitiar i mearḡ na naom lā an ṭSléibe?

ÍOSAḐÁN

Cuimín.

Ír cuimneac̃ ʒo maiṭ.

Cóilín.

Cá bfuil ÍosaḐán uainn inṑiu ?

Ṑaḡac̃.

Ír ionnṑuail nac̃ ṑṑaḑann ré nuair a b́ior ṑuine
fárta aḑ breac̃nuḑaṑ oḡainn.

Cuimín.

Nac̃ ḡaiḑ ré annro reac̃tḡain 'r an lā inṑiu nuair
a b́i rean-ḡaiṑiaḡ aḑ breac̃nuḑaṑ oḡainn ?

Ṑaḡac̃.

An ḡaiḑ ?

Cuimín.

B́i.

ḡaṑḡaic̃.

B́i, aḑur coicṑiḑir 'r an lā inṑiu fḡeirín.

Ṑaḡac̃.

Ṑá reanḡ ʒo ṑṑiocḡaṑ ré inṑiu maḡ rin.

Cuimín ṑ'éirḑe aḑur ṑo breac̃nuḑaṑ roir.

Cuimín.

Ó, réac̃ cuḑainn é !

ÍosaḐán ṑo ṑeac̃t aḡ an lāṑair, .i. ʒarúḡi beaḑ ṑonn, cóṑa
bán air, aḑur é ʒan bḡóḑa ʒan caipín aḡ nóḡ na maḡḡac̃ eile.
na maḡḡaiḑ ṑo beannuḑaṑ ṑó.

na maḡḡaiḑ.

'Sé ṑo beac̃a, a Íosaḑáin.

Íosaḑán.

Ṑia ír Muirḡe b́iḑ.

ÍOSAḂÁN

É do íuibé ina mearḂ, lám leir fá múineál 'ḂaraiḂ; na malḂaiḂ do ṡorḂuḂaḂ aḂ imirṡ arír Ḃo ciúin roḂair Ḃan Ḃleo Ḃan imirḂarán. ÍorḂaḂán do ṡorḂuḂaḂ aḂ imirṡ leo.

Ḃaitiar 'ḂéirḂe de Ḃeit ar ṡeaḂṡ ar an lámair 'Ḃ'íorḂaḂán, aḂur do íearaḂ aḂ féaḂairṡ air. ṡar éir íḂaḂairṡ 'Ḃóib aḂ imirṡ, é do ṡeaḂṡ éuca aḂur anḂirṡ do íearaḂ arír aḂur do ḂlaḂóaḂ anonn éuirḂe ar Cóilín.

Ḃaitiar.

A Cóilín!

Cóilín.

Abair!

Ḃaitiar.

ḂaḂ i leit anḂro éuram.

Cóilín 'ḂéirḂe aḂur do 'Ḃul anonn éuirḂe.

Cia hé an malḂaḂ úḂan íeicim in buir mearḂ le coicṡiḂir, é rin a 'Ḃuil an cloiḂeann 'Ḃonn air—aḂṡ íainic naḂ bán-íuaḂ aṡá íé: níl a íior aḂam an buḂ nó íionn é 'í an éaḂi a 'Ḃuil an Ḃírian aḂ íḂallaḂ air. An 'Ḃeiceann tú é,—é rin a 'Ḃuil a lám fá múineál 'ḂaraiḂ?

Cóilín.

Sin é ÍorḂaḂán.

Ḃaitiar.

ÍorḂaḂán?

Cóilín.

Sin é an ṡ-ainm a ṡurḂar íé air íéin.

Ḃaitiar.

Cia 'Ḃár 'Ḃóib é?

ÍOSAḂÁN

Cóilín.

Níl a fíor aḂam, aḂt deir ré go bfuil a aḂair ina
ríḂ.

maidair.

Cé scomnuigeanann ré?

Cóilín.

Níor innir ré é rin miam dúinn, aḂt deir ré naḂ
fada uainn a Ḃeac.

maidair.

An mbíonn ré i n-éinriḂ liḂ go minic?

Cóilín.

Díonn nuair a bíor muid aḂ caiteam aimirre dúinn
féin mar reo. AḂt imḂigeanann ré uainn nuair a
ḂaḂar daoine fáirta ra láḂair. ImḂeoḂair ré anoir
uainn com luac ir ḂoróḂar na daoine aḂ teacḂt a
baile ó'n aիրeann.

Na malmaiḂ o'érige aḂur o'imḂeacḂt ina nouine 'r ina
nouine ar ériocnuḂaḂ an cluice dóib.

Ó! Tá riad aḂ dul aḂ caiteam léim!

É do mḂt amac i nriadió na coḂa eile. ÍosaḂán aḂur daiaḂ
o'érige aḂur do ḂluairacḂt. Maidair do ḂeacḂt ar aḂair
aḂur do ḂlaoiḂac ar ÍosaḂán, mair imḂeacḂt dó.

maidair.

A ÍosaḂáin!

An leanḂ o'ionntóḂ ar air aḂur do ḂeacḂt cuige ar mḂt.

Tar i leit aḂur riuió ar mo Ḃlúin go fóillín, a
ÍosaḂáin.

ΊΟΡΑΣΑΝ

Αν λελανθ' το ταῦταίητ' α' λάιμε ι' λάιμ' αν τρεαν-ρίηι αζυρ
ιαθ' το ἐμιαλλ' τρεαρνα αν βότ'αιη cor αν ἐοιρ. Μαιτιαρ το
ῖνιὸε αν α' ἐατ'αιοιη αζυρ το ἐαημαιοηζ ἱορασάηη ἐνιζε.

μαιτιαρ.

Ἐέ ζκοῖννιζεανν τῦ, α' ἱορασάηη?

ἱορασάηη.

Ἡί ραῦα αρ ρο μο τεαῖ. Ἐαθ' ἐνιζε ηαῖ ὅταζανν
τῦ αν ἐναιητ' ἐνζαη?

μαιτιαρ.

Ὁεαθ' ραιτ'είορ οηη ι' ὅτεαῖ ρίοςθ'α. Ὁειρτεαρ
λιom ζο ὅρηνι τ'ατ'αιη ιηα ρίζ.

ἱορασάηη.

ἱρ ἐ Ἀρῶ-ῤί αν Ὁοῖμ'αιη ἐ. Ἀῖτ' ηίορ ζάβ'αθ' ὅνιτ
ραιτ'είορ α' βειτ' οητ ροιῖμε. Τά ρέ λάν ὅε ἐρὸσαιη
αζυρ ὅε ζῖαθ'.

μαιτιαρ.

ἱρ βαοζλαῖ λιom ηάρ ἐοιηηζβίς μέ α' ὅλιζε.

ἱορασάηη.

ἱαρη μαιτεαῖηηαρ αιρ. Ὁέανρ'αῦ-ρα ἱρ μο ῤάτ'αιη
εαῦαρ-ζνιὸε αν ὅο ῖον.

μαιτιαρ.

ἱρ τρηαζ λιom ηαῖ ὅρ'αῖα μέ ροιῖμε ρεο τῦ, α'
ἱορασάηη. Ἐέ ραιθ' τῦ ηαιη?

ἱορασάηη.

Ὁί μέ αηηρ ι' ζκοῖνναιὸε. Ὁίη αζ ταιρτεαλ ηα
ηβότ'αρ ἱρ αζ ριυῖαλ ηα ζκοηο ἱρ αζ τρεαῖαθ' ηα
ὅτοηη. Ὁίη ι' λάρ αν ῖοβαίλ ηναιη ἐρηννιζεαρ ριαθ'
ἱρτεαῖ ι' μο τεαῖ. Ὁίη ι' μεαρζ ηα βρ'αιρτί ράζαρ
ριαθ' ιηα ηῖοιαθ' αζ Ἐεαρ'αιὸεαῖτ' αρ αν τρηάιθ.

ΪΟΨΑΨΑΪΝ

ΜΑΙΤΙΑΡ.

Ϊί μιρε ρό-ΰαιτεαΰ, νό ρό-υαιΰρεαΰ, λε ουλ ιρτεαΰ
ι το τεαΰ, α ΪορΨαΨαΪν: ι μεαρΨ να βρΰιρτί α ϕυαιρ
μέ τΰ.

ΪορΨαΨαΪν.

Ϊίλ δον αΪτ νά αμ τοά μβΰονν ρΰιρτί αΨ ρΰΨραΰ
τοΰΰ ϕέιν ναΰ μβΰμ-ρε ινα βροΰαιρ. Αμανντα
ϕεΪceanν ριατο μέ; αμανντα ειλε νί ϕεΪceanν.

ΜΑΙΤΙΑΡ.

Ϊί ϕαα μιρε ριαμ τΰ Ψο τοτί λε Ψοιρΰ.

ΪορΨαΨαΪν.

Ϊΰονν να τοαΰνε ϕάρτα τολλ.

ΜΑΙΤΙΑΡ.

ΑΨυρ ινα τοΰαΰ ριν Ψεαλλαΰ τομ τΰ ϕεΪceάλ, α
ΪορΨαΨαΪν.

ΪορΨαΨαΪν.

ΤυΨ μ'Αΰαιρ ceατο τομ μέ ϕέιν α ϕοιλλρΰΨαΰ τοιτ
οε βρΰΨ Ψυρ τυΨ τΰ Ψραΰ τοά ρΰιρτίΰ beαΨα.

Ψλόρτα να τοαΰνε αΨ ρΰλλεαΰ ό'η αιρϕeανν το τεαΰτ ανΰαρ.

Cαιτρΰο μέ ιμτεαΰτ ανοιρ υαιτ.

ΜΑΙΤΙΑΡ.

ΛειΨ τομ ιμεαλλ το cότα α ρόΨαΰ.

ΪορΨαΨαΪν.

Τέαν.

ιμεαλλ αν cότα το ρόΨαΰ τοό.

ΜΑΙΤΙΑΡ.

Αν βρϕeιcρΰο μέ ανΰιρ τΰ, α ΪορΨαΨαΪν?

ÍOSAḶÁN

ÍosaḶán.

ḶeicḶir.

Ḷaitiar.

Cia an uair?

ÍosaḶán.

AnoḶt.

ÍosaḶán Ḷ'imḶeḶt. An Ḷean-Ḷean Ḷo ḶearaḶ an lic a
ḶoḶair aḶ ḶeḶḶaint ina ḶiairḶ.

Ḷaitiar.

ḶeicḶirḶ mé anoḶt é.

Na Ḷaoine Ḷo ḶaḶáil an ḶóḶair aniar aḶ ḶeḶt a Ḷaile ó'n
airḶeann.

CRÍOḶ NA RANNA SIN

ΑΝ ΤΑΡΑ ΡΟΙΝΗ

Seompa ῥεαν-ῥαιτιαρ. ἔ αν-τορκα. Αν ρεαν-ῥεαρ ινα
λνιζε αρ α λεαβαρὸ. Duine το βυαλαὸ αρ αν τοραρ ταοῖ
αμνιζ. Μαιτιαρ το λαβαρτε οε ζλόρ λαζ.

μαιτιαρ.

Ζαῖ ιρτεαὸ.

Αν Σαζαρτε το τεαὸτ ιρτεαὸ. ἔ το ῥνιὸε λε ηαιρ να
λεαβαὸ αζυρ ραοιρτεαν αν τρεαν-ῥνι ο'είρτεαὸτ. Μαιτιαρ
το λαβαρτε αρ η-α βειτ ερῖοενηιζτε ὀοίῃ.

Για ονβαρτε λεατ ζο ραιῖ τῦ αζ τεαρτάιλ ηαιμ, α
Δταιρ? Ὀί μέ αζ ζνιὸε Ὀέ ζο οτιοερά αὸτ ηί ραιῖ
αον τεαὸταιρε αζαμ λε κυρ ρά το ὀέην.

Αν Σαζαρτε.

Αὸτ ενιρ τῦ τεαὸταιρε ρά μο ὀέην, αρ ηοοίζ?

μαιτιαρ.

Ἡορ ενιρεαρ.

Αν Σαζαρτε.

Ἡορ ενιρ? Αὸτ εῖνιζ ζαρῦρην beaz αζυρ βυαιλ
ρέ αρ μο ὀοραρ αζυρ ονβαρτε ρέ ζο ραιῖ μο
εονζηαῖ αζ τεαρτάιλ ηαιτ.

Αν ρεαν-ῥεαρ το ὀῖμνιζαὸ ανιαρ ρα λεαβαὸ αζυρ ραοῖαρ
ινα ῥνιῖῃ.

μαιτιαρ.

Για αν ρόρτε ζαρῦρην α βί ανη, α Δταιρ?

Αἱ Σαζαῖται.

Ἐὰρ ὑμῖν βέλγος καὶ οἶνος καὶ ψαῖον ὅτι ἐστὶν ἀνὰ ἀπὸ.

ματταρ.

Ar tús tú fá deara mar beaó ríáile roluir éar
timceall a cinn?

Αἱ ΣΑΥΔΗΤ.

Էսպար, ասար Էսրի բէ իօնցնա՞ծ մօր օրմ.

Orgaíltear an domar. Íoragán do fearaí an an tairriú
 agus a dá láim rínte amach aige cum mairtair; roluir
 iongantaí timcheall a éadain agus a cinn.

ματταρ.

ʋa maĩt tũ, a ʃoraŋaĩn. Nĩor cĩnn tũ oĩm, a
 ŋrãt. ʋĩ mē rō-uaĩbreać le tũl irtēać i to tēać,
 aćt ina ʋiaĩt rĩn ŋeallać ʋom tũ feĩceal. “ʋĩ mē
 annro i ŋcomnaĩtē,” ar feĩrean. “ʋĩm aŋ tairteal
 na mbōćar ir aŋ rĩuḃal na ŋcnoc ir aŋ treaḃać na
 toonn. ʋĩm i lār an rōbaĩl nuair cĩuinnĩŋear rĩať
 irtēać i mo tēać. ʋĩm i mearŋ na bpaĩrtĩ fāŋar
 rĩať ina nʋiaĩt aŋ clearaĩtēaćt ar an tĩrpaĩt.”
 i mearŋ na bpaĩrtĩ a ruair mē tũ, a ʃoraŋaĩn.
 “An ʋfeĩcĩrō mē arĩr tũ?” “feĩcĩr,” aʋeĩr rē.
 “feĩcĩrō tũ anoćt mē.” ’Sē to ʋeaća, a ʃoraŋaĩn.

Ε το τιτιμ ριαμ αμ αν λεαβαιò αγυρ ε μαρβ; αν σαζαρτ
το ομυρισμ ζο ροκαιμ λειρ αν λεαβαιò αγυρ το ούναò α ρύλ.

A CRÍOÇ-SAN

Δη μάταιη

AN MÁTAR

Do bí comluadar ban as rníomhó bheirín i dtígh
bairbre an Droicéid oíche áirneáin. Uaó ceol leat
beic as éirteacét leo asur a nglórta as déanam
com-binnir le doirdán na dtúirní, mar bíor glór an
treanrúir le crónán na ndor.

Do cluinead an rēreao. An naoiḃeanán do labair
trí n-a córlaó.

“Droé-ruo a ḡab éar an doirar,” arsa bairbre.
“Éirig, a Máire, asur bog an cliaḃán.”

D’éirig an bean ar labruigeadó léici. Do bí rí ina
ruiré ar an uirlár go dtí rin, as cárdáil. Do éuaíó
rí anonn go dtí an cliaḃán. Do bí an naoiḃeanán
ina lán-dúireacét roimpi asur é as caoineacán go
truaigmeileac. D’irig Máire ar a glúnaib le hair
an cliaḃáin. Com luac asur do connaic an leanḃ a
haḡaíó do rtao ré de’n caoineacán. Aḡaíó fáda
ríorḡreanta do bí uiréi, mala mín leatán, ḡruas
óub asur í carpa ina triopallaiḃ fáda fá n-a ceann,
asur óa rúil ḡlara aici do deirceao go mall
maorḃa asur go buaiḃearḃa brónac ort. Do bí ré
de buaió as Máire go ḡceannruigḡtí leanḃ cporḡa
nó go ḡcoḡluigeadó leanḃ bheoiréte le féacaint ar
an aḡaíó mín mánla úo aici asur ar na rúiliḃ ḡlara
ḡráḃmara úo aici.

Do éornuig Máire as ḡabáil Crónáin na banaltḡa
de ḡlór íreal. Do rtao na mná eile de’n comráó

AN MÁTAR

ionnur go n-éirtríoir léiti. Ba gearr go raib an naoiðeanán ina tóircim ruain. D'éirigh Máire agus do cuaid ar air go dtí an áit ina raib sí ina ruidé ceana. Do tórnuiḡ uircti as cárdáil arís.

"Go raib mairt agus, a Máire," arsa Bairbre. "Níl ionḡantar ar bit aét an éadai a bfuil tú i n-an na páirtí a cur a córlaó. Cé gur liom féin an t-oirḡe ós rin, beinn uair a' éluig leir pul 'a ḡcortlócaó ré dom."

"Tá tóraiðeaét as Máire," arsa bean eile.

"Ir ḡeall le ceoltóirib m'éiríbe í a cuiread rluasḡ fear a córlaó nuair a ḡabairtí a ruantairíbe," aoirḡ fear-úna ní ḡmairḡair.

"Nac breasḡ uairtí Crónán na Banaltia a ráó?" ar' an dara bean.

"M'anam go ḡceapfá gurab í an mairḡean féin beaó 'ḡá ráó," arsa fear-úna.

"Meas tú an fíor, a úna, gurab í an mairḡean beannuiḡte (molaó go deó léiti) a rinne an ceol rin?" arsa Bairbre.

"Tá a fíor asam gur fíor. Nac leir an ḡcrónán rin a cuiread sí Mac Dé (míle ḡlóir len' ainm) a córlaó nuair a bí ré ina naoiðeanán?"

"Agus cia an éadai a mbeaó ré as na tóirib anoir, mar rin?" arsa Bairbre.

"A tēaét anuar ó rinnreap go rinnreap, ir tóirḡ, mar táinig na rḡealta fíannairíbeaéta," aoirḡ bean de na mnáib.

"Ní heaó, a m'anam," arsa fear-úna. "Na tóirine a cuala an t-amrán ó beal na mairḡoine féin anro ra tóirib tíre ro ní i bfaó ó roin."

"Aét cia an éadai a bfeadfaó ríad é éloirteál?"

AN MÁTAR

“Nac bfuil a fíor aS an rasoal go dtéigean an mairgídean glóimíar éirí timcheall na mbailte 'cuile Oiríche Noctas, í féin aS a leanb?”

“Cuaila mé na daoine 'a ráo go dtéigean.”

“Aa go nac bfuil a fíor aS, má fástar an doirí ar oiríde aS coinnell ar laraó ra bfuinneois, go dtiocfaio an mairgídean aS a leanb irteac ra teac aS go ruióirí ríad le n-a ríic a leigean?”

“M'anam go scuaila mé é rin ríirín.”

“Bea i nDúicis Seoige a o'fan ina ruióe Oiríche Noctas leir an mairgídean feiceál a cuaila an ceol uaití de'n céad uair aS a múin do'n tír é. Ir minic a cuaila mé iomráo ríicí nuair a bí mé i mo gearrcaile. Máire na mairgíde a tugtaoi uirí. Deirtear gur minic a connaic rí an mairgídean glóimíar. Cailleadó i dtéac na mboct i nUactar Áro í cúpla bliadain rí ar póraó mire. Beannaict Dé le hanmnaicib na marb.”

“Ámen, a Tígearna,” aoir na mná eile. Aict níor labair Máire. Do bí rí aS a oá ríil móra glara aS dul, mar adéarfá, trí éadon fean-úna, aS í aS innirint an ríic. Do labair rí tar éir tamail.

“Bfuil tú cinnte, a úna, go dtasann an mairgídean aS a leanb irteac inr na tígíib Oiríche Noctas?” ar ríre.

“Com cinnte ir tá mé beo.”

“An bfaa tura ríam í?”

“Ní faar, a mainín. Aict an Oiríche Noctas tar éir ar póraó mé o'fan mé im' ruióe le í feiceál, oá ngeallfaioe dom é. Tuit néall coitlata oim. Úirig torann eicint mé aS ar oiríde mo ríil

AN MÁTAR

dom b'fachtar dom go b'faca mé mar beaó bean óg
ašur naoiðeanán ina huét aš gluaireadé amac an
dorar."

Níor labhair don duine ar fearó i b'fad. Níor
cluineadó ra teac déit doróán na tóúirní ašur
pléaršadó na teine ašur ceileadóar na šcriošar.
D'éirig Máire.

"Déiró mé aš šiorraó an bótar," ar ríre. "Šo
otugaidó Dia oiróce máit oib, a mná."

"Šo luataidó Dia leat, a Máire," d'freadšaradair-
ran le céile. Šuš rí an dorar amac uiréi féin.

Do bí mar do beaó caor teine i šcrioíde na mná
úo ašur í aš dul an bótar a baile fá doróadair
na hoiróce. Mór-mian a hanma do bí 'šá creacóó
ašur 'šá loršadó le fada, .i. mian cloinne. Do bí rí
pórta le ceitíre bliadónaib, déit ní raib don élan-
aici. Ir minic do éadéadó rí na huairéanhta ar a
glúnaib aš šuiróe Dé leaib do cup cúici. Ir minic
d'éirigeadó rí de'n leabaidó de řiuóal oiróce ašur dul
ar a óá glúin noctuiršte ar an lic řuair éruaidó aš
téanaím na hačcuinge céadna. Ir iomóa piónór do
cuireadó rí uiréi féin le řuíl šo mbošradó crád a
colna crioíde Dé. Ir minic nuair do bí a fear ar
baile do téigeadó rí do éoladó šan rinnéar šan
řuiréar. Uair nó óó nuair do bí a fear ina éoladó
d'fáš rí an leaba ašur do éuidó amac ašur do řear
řšatám fada fá órúét na hoiróce aš cup a himpíde
šo huairšneacó cum na řréar nšoréa. Uair amáin
do bain rí řuíl ar a řlinneánaió le buillib šuš rí oi
féin le lairš. Uair eile do řáit rí deašša irteac
ina řeoir i šcuimne ar an šcoróin řřionta do éuidó
ar malainn an tšlánuiršteora. Do bí na piónóir

AN MÁTAR

aḡur an cráð croidé aḡ soilleamaint ar a rláinte.
 Níor éuis don duine céarú do bí uiré. Níor éuis
 a fear féin, fear macánta moðamail, an rḡéal i
 ḡceart, cé gur minic do éluinead ré ran oiréce í aḡ
 cainnt léiti féin mar do bead mátar aḡ cainnt le
 leab nuair do moðócad rí a lám nó a béal le n-a
 cíc. Fairíor ḡear, ir iomda bean fairḡear le n-a
 croidé aḡur labruigear ḡo híreal i ḡciúin-tráct na
 hoiréce le leab nac ruḡad ir nac mbéarfar.

Do b'fada le Máire ḡo tóainis Oiréce Noḡlas.
 Aḡt mar éigear caiteam i nḡac níó, do éuair
 caiteam ran ḡcáirde aimire rin. Do b'fada léiti
 lá Oiréce Noḡlas ḡo tóainis an deiread lae. Do
 rḡuab rí uirlár an tige aḡur do ḡlan rí na caḡaoir-
 eada aḡur o'faduis rí teine téaḡarta roim óul do
 éoḡlad oi. O'fás rí an doḡar ar orḡailt aḡur do
 leaḡ rí coinneall fada ḡeal ran b'ruinneois. Nuair
 do rin rí le hair a fir, níorb' cum coḡlata é, aḡt
 cum faire. Do b'fada léiti gur éoḡail a fear.
 O'airis rí fá deiread ar a éúine ir do bí ré aḡ
 tarraing a anáil ḡo raib ré ina éoḡlad. Annrin
 o'éiris rí, do éuir uimri a ḡúna, aḡur do téaluis
 amac ḡo oḡí an éirrin. Ní raib don duine roimri.
 Ní raib rí na luice aḡ corruigear ra teac. Do bí na
 cruḡair féin ina ḡcoḡlad. Do bí an teine ina
 ḡríoraig deirḡ. Do bí an éoinneall aḡ lonnrad ḡo
 roillreac. Do érom rí ar a ḡlúnaib i nḡoḡar an
 treomra. Ba binn léiti éúinear an tige ran
 meadon oiréce cé ḡo mb'uaḡmar. Táinis árouḡad
 aigeanḡa uiré mar do tigead uaireannta ran
 tréiréal aḡur í ar tí Corp Éríort do ḡlacad ó
 lámnaib an traḡairt. Do éuis rí ar moð éigin

AN MĀČAIR

nārb' fada uaiči an mōrōdāt ōo-fēicreana aḡur
ḡur ḡearr ḡo ḡcluinfeadō rī a coircéim. Ō'éirt rī
ḡo fōiḡdeac. Ōo bī an teac fēin, ōar léitī, aḡur
a raiḡ ann ior beo aḡur neam-beo, aḡ éirteacēt
freirin. Ōo bī na cnuic aḡ éirteacēt aḡur cloča na
talman aḡur peanna réaltaannača na rpreire.

Ōo cuala rī an fudaim. Coircéim ar lic an ōorair.
Ōo connaic rī bean óḡ aḡ teacēt irteac aḡur leanḡ
fáirḡte le n-a huēt aici. Ōo ōruio an bean óḡ
anior cum na teine. Ōo fuitō rī ar an ḡcačaoir.
Ōo čornuiḡ rī aḡ crónān ór íreal ōā leanḡ. Ō'aičuiḡ
māire an ceol. Sé an ceol ōo bī ann Crónān na
banaltia.

Tamall ōóib mar rin. An bean aḡ fáirḡeadō a
leanḡ le n-a huēt aḡur aḡ crónān ḡo fīor-binn, ḡo
fīor-bog. Māire ar a ōā ḡlūin fá rḡāč an ōorair.
Nī raiḡ innti labairt ná corruḡe. Ir ar éiḡin ōo bī
innti a hanāl ōo čarruiḡ.

Sa deireadō ō'éiriḡ an bean. Ir annirin ō'éiriḡ
māire. Ōo cuaiḡ rī anonn cum na mnā.

"A muipe," ar rīre ōe ḡlōr an-íreal.

Ōo čionntuiḡ an bean a haḡaiḡ uirči. Aḡaiḡ
āluinn māorōa ōob' eadō í.

"A muipe," aḡeir māire arīr, "imriḡe aḡam orc."

"Abair," arīr' an bean eile.

"Leanḡ aḡ ól bainne mo cíce," arīra māire. "Nā
oiúltuiḡ mé, a muipe."

"Ōruio liom nīor ḡoirpe," aḡeir an bean eile.

Ōo ōruio māire léitī. Ō'āruiḡ an bean eile a
leanḡ fēin. Ōo rin an leanḡ a ōā lám beaḡa amac
aḡur ōo leaḡ lám ḡo mín ar ḡac leacain ōe ōā
leacain māire.

ΔΗ ΜΑΤΑΙΗ

“Θέληται δὲ ἀνὴρ βεβηκέναι τὴν τορριτὰς ἐν,” ἀπεῖπεν
δὲ ἡ Ματαίη.

“Ἰὲ μοι ἐν ἀνὴρ ἐν, ὁ Μυρ,” ἀπεῖπεν ἡ Μαίρη. “Ἰὲ
μοι ἐν ὁ Μάκ.”

“Ῥάγαιμ βεβηκέναι τὴν ἀνὴρ τὴν ῥο,” ἀπεῖπεν ἀνὴρ ἐν
εἰς.

Ὁ ῥάγαιμ ῥὶ ὁ Λεανὸς ἐν ἡ-α ἡ ἐν ἀνὴρ ἀγυρ ὁ ῥάκ
δὲ ὁ ῥάκ ἀνὰ. Ὁ ἐνὶ Μαίρη ἀνὴρ ὁ ῥάκ.

.

Τὰ βλεπόμενα εἰσὶν ὅτι οἱ ῥάγαιμ ἡ ἀνὴρ
δὲ ἀνὴρ ὁ ῥάκ ἀνὴρ τὴν Μαίρη, ὁ ἐν Λεανὸς
ἐν ἡ ἐν. Ὁ ἐν ἀνὴρ ῥάκ ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν
δὲ ἐν ἀνὴρ ἀνὴρ ἡ Ματαίη ἀνὴρ ἡ ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν
ἐν-ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν.

“Ἰὲ ῥάγαιμ ἐν ὁ ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν,” ἀπεῖπεν
ἐν ῥάκ. “Ἰὲ ἐν-ἐν ἐν ῥάκ ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν
ἀγυρ ἡ ἐν-ἐν ἐν ῥάκ ἐν ἡ ἐν-ἐν ἡ ἐν ἡ ἐν.”

An Deap̃s-Daol

AN DEARF-DAL

Fear riubail ar Dútaigh Seoiḡe táinig i rteac i rteac m'áthar d'innir an rḡeal ro dúinn coir teallaiḡ oirḡe ḡarḡ ḡeimḡ. Do bí an ḡaoḡ aḡ caoineadḡ tairt timḡeall an tiḡe, ar nór mná aḡ caoineadḡ marḡ, le linn labairḡa dḡ, aḡur do-ḡníodḡ ré a ḡlór d'árouḡadḡ nó d'írliuḡadḡ de réir mar d'árouḡeasḡ nó mar d'írliḡeasḡ ḡlór na ḡaoiḡe. Fear áro do bí ann, rúile ríadáine aḡe, aḡur a cúro éadaiḡ beas naḡ ina mbalcairíḡ. Do bí raḡar eagla orm roime nuair táinig ré i rteac, aḡur níor luḡoe m'eagla a rḡeal.

Na trí feitirí i r beannuiḡḡe ar an domhan, ar r' an fear riubail, an éadḡ, an rriḡeoisḡin, aḡur bó Dé. Aḡur na trí feitirí i r malluiḡḡe ar an domhan, an naḡair nime, an dḡeoilín, aḡur an dearf-dal. Aḡur 'ré an dearf-dal an feitirí i r malluiḡḡe aca. I r aḡam-ra aḡá a ríor rin. Dá marḡdḡadḡ fear do mac, a bean an tiḡe, ná tabair dearf-dal mar ainm air. Dá dḡiocraḡ bean roir tú féin aḡur do céile leaḡḡan ná cuir i ḡcomórtar leir an dearf-dal í.

"Sábálaidḡ Dia rinn," aḡeir mo máḡair.

"Ámén, a tíḡearna," ar r' an fear riubail.

Níor labair ré arí r ḡo ceann rḡaḡaim. D'éirḡeamar ar raḡ, mar do bí a ríor aḡainn ḡo raiḡ ré cum rḡeal d'innirint. Da ḡearr ḡur ḡornuiḡ ré.

AN DEARF-DAOL

Nuair a b'í mise 'mo r'ghraic, ar' an fear riu'ail, b'í bean ar an b'pobal r'againe a r'ail' r'aitc'ior ar 'cuile 'uine r'oiri. I m'bo'án uaigneac' i m'am r'leib'e a b'í com'naib'e uir'í. Ní g'ab'ad' don 'uine i b'p'oir'g'raic' d'á t'eac'. Ní t'ag'ad' r'í r'eín i n'gar d'o t'eac' 'uine ar b'it' eile. Ní l'ab'ruig'it' l'eit'í nuair a car'raoi d'o 'uine ar an m'bo'ar í. Ní c'uir'e'ad' r'ire r'ocal ná r'áir'n'eir ar 'uine ar b'it'. D'ad' t'ruag' l'eac' an c'r'e'at'uir a r'eice'ál ag'ur í ag' g'ab'áil an b'ó'ar ina haon'ar.

"Cia hí r'úo," d'oir'inn-r'e l'em' m'á'ar, "nó 't'uir'e nac' l'ab'ruig'ite'ar l'eit'í?"

"Éir't, a g'iol'la," d'oir'e'ad' mo m'á'ar liom. "Sin í an D'earf-Daol. I' bean m'alluig'ite í."

"C'é'ar'o a r'inne r'í, nó cia c'uir an m'allac'it uir'í?" d'oir'inn-r'e.

"S'ag'art D'é a c'uir an m'allac'it uir'í," d'oir'e'ad' mo m'á'ar. "Níl a r'ior ag' 'uine ar b'it' c'é'ar'o a r'inne r'í."

Ag'ur rin a b'ruair'e'ar d'eolar ina t'aoib' go r'ab'ar im' r'tó'cac' r'á'r'ta. Ag'ur go d'eim'in d'ib', a c'om'ur-rana, ní'or c'ual'a mé ina t'aoib' r'am' ac'it go n'de'arna r'í r'eac'ad' náir'eac' eic'ínt i d'túr a r'ao'g'ail ag'ur gur c'uir an r'ag'art a m'allac'it uir'í or com'air an r'obail i n'geall ar an b'reac'ad' rin. D'om'nac' am'áin d'á r'ail' an r'obal c'ruinn ag' an Air'reann, d'ionn'tuig' an r'ag'art t'art or'ta, ag'ur ar r'eir'e'an:

"Tá bean ann'ro," ar r'eir'e'an, "t'uill'r'e'ar d'am-nu'g'ad' r'ior'r'air'e d'í r'eín ag'ur d'o 'cuile 'uine d'é'ar'ar c'air'e'am' l'eit'í. Ag'ur d'oir'im-r'e l'eir an m'n'aoi rin," ar r'eir'e'an, "gur bean m'alluig'ite í, ag'ur d'oir'im-r'e lib'-r'e gan c'air'e'am' ná c'om'ur-rana'c'it a

AN DEARȚ-ȚAOL

beic̃ aȡaib̃ leir an mnaoi rin aćt an oiread̃ ir a beađ
le deaȡȡ-ȡaol. Eirig̃ romat anoir, a Ȣdeaȡȡ-Ȣaol̃,”
ar reirean, “aȡur reaćain comluad̃ar deaȡȡ-Ȣaoline
rearta!”

Ȣ’eirig̃ an bean boćt aȡur ćuȡ rí Ȣor̃ar an
treir̃eíl amać uirći f̃ein. Ní raib̃ Ȣ’ainm uirći ó
řoin aćt an Ȣdeaȡȡ-Ȣaol. Leigead̃ a hainm ir a
řloinnead̃ f̃ein ar cuim̃ne. Ȣeirći ȡo raib̃ řuil
řiaȡa aici. Ȣá mbreac̃nuig̃ead̃ rí ar řam̃ain nó ar
ćaolirig̃ nár leic̃i řeođad̃ an beic̃iȢead̃ b̃ár. Ȣí
řaitćíor ar na mnáib̃ a řcuio ráirći a leigean amać
ar an trřáio Ȣá mbeađ an Ȣdeaȡȡ-Ȣaol aȡ řiub̃al
an bealaig̃.

řór mire cailín Ȣóig̃eam̃ail nuair a b̃í mé i n-aoir
mo b̃liad̃na ir řice. Ȣí řarúr beaȡ Ȣe řearřćaile
aȡainn aȡur řuil aȡainn le leaib̃ eile. Lá am̃ain
Ȣá raib̃ mé aȡ baint̃ m̃ona řa b̃porȡać, b̃í mo bean
aȡ beaćuřad̃ na héanlaic̃e ar an trřáio nuair a
ćonnaic̃ rí—Ȣia ioir řinn aȡur an anaćain—an
Ȣdeaȡȡ-Ȣaol aȡ Ȣéanaib̃ uirći aníor an b̃óic̃řín aȡur
an řaȡaile beaȡ ina hućt aici. Ȣí lám̃ na řirřirig̃e
timćeall muineáil na mná, aȡur a řeál-ře Ȣá řolać.
Níor řan cainnt̃ aȡ mo m̃naoi-ře.

Leaȡ an Ȣdeaȡȡ-Ȣaol an cailín beaȡ i n-ućt a
máćar. Ȣuȡ mo bean-řa řá Ȣear̃a ȡo raib̃ a cuio
éaȢaig̃ řliuć.

“Céar̃o Ȣ’eirig̃ Ȣo’n leaib̃?” ar řire.

“Ȣuitim irȡeać i loćán na luac̃řa a řinne rí,”
aȢeir an Ȣdeaȡȡ-Ȣaol. “Ar ćóir bileoȡaí b̃árȢe a
b̃í rí. Ȣí mé aȡ Ȣul ćarȡ ar an mbóćar aȡur ćuala
mé a řřreao. Irȡeać ćar ćlaib̃e liom. Ní raib̃ ann
aćt ȡo řuȡ mé uirći ar éig̃in.”

AN DEARΣ-DAOI

“So scúitigíò Dia tú,” arsa mo bean. “D’iméig
an bean eile pul a maid am aici níor mó a ráð. Tug
mo bean an fuíoin beas irtead, tíormuis rí í, agus
cuir a córlaí í. Nuair táinig mé féin irtead ó’n
bporlad ó’innir rí an rgeal dom. Tug an beirt
asainn ar mbeannaíocht do’n Deasg-Oaol an oíche rin.

Lá ar n-a bárað tóruig an cailín beas as cainnt ar an mnáoi a fábaíl í. “Bí an t-uirge irtead im’ béal asur im’ fúilib asur im’ cluaraib,” ar ríre; “connaic mé teintreaca geala asur cuala mé torann móir; bí mé as pleamnuḡaò, as pleamnuḡaò,” ar ríre; “asur annrín,” ar ríre, “moṡuig mé an lám timceall oim, asur tós rí ina huict mé, asur pós rí mé. Ceap mé go raib mé ra mbaile nuair a bí mé ar a huict asur a réal timceall oim,” ar ríre.

Cúpla lá ina dhiairíon rín 'dairiú mo bean an cailín
beas uairtí. Uí rí ar iarrairí ar fearó cúpla uair.
Nuair tainis rí a baile d'innir rí dúinn go raib rí
tar éir cuairt a tabairt ar an mnaoi a fábaíl í.
"Rinne rí cáca dom," ar ríre. "Níl duine ar bit
ra teac aici áct í féin, agus duairt mé léití go
ngabfainn ar cuairt aici 'cuile tráchnóna."

Níor féad mairé ná mo bean focal a ráð ina haḡaíó. Bí an Deaḡ-Ḍaol tar éir anam ar nḡirriḡe a íáḃáil, aḡur ní beaó ré náóúirta a cḡoraó ar an leaḃó uol irteaó ina teaó. Ó'n lá rin amaó téiḡeaó an cailín beaḡ ruar an cnoc cuici ḡaó ré lá.

Ծածարտ յա Եօմարանա Լինն յա՛ն յա՛ն թէ Եարտ.
 Եւ թորտ Եմթար օրալնն թէն յա՛ն յա՛ն թէ Եարտ, ձ՛տ
 Եա Են յարտ Ե Եւ Ելալնն Եր ?

An gceitífeadh sibh mé, a daoine? Ó'n lá leas
an Deasg-Daoi rúil ar ar gcailín beas tóruis rí as

an DEAR5-DADOL

im̃t̃eac̃t ar, aḡ im̃t̃eac̃t ar, mar t' im̃t̃eõc̃ãt̃ t̃eine
nãc̃ ñoeap̃õc̃ãĩoe. C̃aill rí a ḡoile aḡur a lú̃t̃. Tar
éir r̃ãĩt̃e ñí r̃ãĩb̃ ann ãc̃t a r̃ḡãil. Tar éir m̃iõra
eile b̃í rí r̃a ḡc̃ill.

Táinig an Deary-Daol anuas an rliab an lá ar
 cuireadh í. Ní leisfríde irteadh ra roiligh í. D'imctigh
 rí a bealaí ruar an rliab arís go huaisneadh. Bí
 truaigh agham do'n éreachtuir, mar bí a fíor agham nár
 mór ar mbrón-ne 'nā a brón-re. Cuairt mé féin ruar
 an cnoc maidin lá ar n-a báraí. Bí fúm a ráth
 léicti naí raií don milleán agham-ra ná agh mo mnaoi
 uircti. Úairt mé ar an dórar. Ní bfuairt mé don
 fíreaghra. Cuairt mé irteadh ra teadh. Bí an gíoraí
 deary ar an teallaí. Ní raií tuine ar bit le
 peiceál. Tug mé leaba fá deara ra gcúinne.
 Cuairt mé anonn go dtí an leaba. Bí an Deary-
 Daol ina luíge annsin aghur í ruar marb.

Ní raib doon rač orm-ra ná ar mo comluadar ó'n
lá rin amac. Caillead mo bean mí ina óidib rin
asur i as breic a leinb. Níor mair an leab.
Táinig galair ar mo beiribeadcib an geimread óar
scionn. Cuir an tigearna amac ar mo feilb mé.
Tá mé im' fear riubail, asur bóitre Connac romam,
ó roin i leic.

на боіѣе

na bóitre

Béiró cuimne i Ror na gCaoimh go héad ar an
oíche tug fear Baile Áta Cliait an pleató dúinn i
steac rgoile an Turplaig Æis. Ní raib ó'ainm ná
de fíoinnead aghainn ar an bfeair céadna maí aet
fear Baile Áta Cliait. 'Sé afeireadó peaitín páraic
linn gur fear rgríobta páiréir nuaidéadta é. Do
léigeadó peaitín an páiréar gaeóilge do taeat go
otí an máigirtear gac peactmáin, agus ir beag nio
nac raib ar eolár aige, mar do bíod cur ríor ar an
bpáiréar rin ar imteadtaib an Domáin tíar agus
ar imteadtaib an Domáin tóir, agus ní bíod teora
leir an méio feara do bíod ag peaitín le taðairt
dúinn gac Domnác ag geata an tréipéil. Afeireadó
ré linn go raib an-cuimre aigis ag fear Baile Áta
Cliait, mar go raib óá céad punnt ra mbliadain ag
dul do ar uet an páiréar rin do rgríobad gac uile
peactmáin.

Tugad fear Baile Áta Cliait cuairt coicéigire
nó míora ar an Turplac gac bliadain. An bliadain
áirte ro do cur ré gairm rcoile amac ag glaoad
boet agus noet cum fleide agus feara do bí ré
do comórad dúinn i steac na rgoile. O'fógar ré
go mbead ceol agus daíra agus óraidead gaeóilge
ann; go mbead píobaire ann ó'n gCeatramad Ruad;
go mbead bgrígo ní Máinín ann cum "Connrae
Muigeo" do taðairt uaiti; go n-innreodó Máirtín

na bóitre

larḡaire ḡḡéal ḡiannaiḡeacḡa; ḡo n-aiḡḡireoḡaḡ
ḡean-ḡna ní ḡḡiallḡair ḡán muna mbeaḡ ḡiacán ar
an ḡcḡeacḡúir; aḡur ḡo nḡeanaḡaḡ Márcuirín Míciḡ
Ruaiḡ ḡḡear ḡamḡa muna mbeaḡ na ḡḡoilḡeacḡa ḡo
ḡó-ḡona air. Níorḡ' eol ḡ'éinne na ḡḡoilḡeacḡa ḡo
ḡeic ar Márcuirín ḡiam aḡt nuair ḡo hiarḡtaoi air
ḡamḡa ḡo ḡéanam. "Bedam but tá mé marḡ aḡ
na ḡḡoilḡeacḡa le ḡeacḡmáin," aḡeireaḡ ḡé i ḡcom-
naiḡe nuair ḡo luadḡaiḡe ḡamḡa. Aḡt ní túirḡe
ḡo ḡorḡuiḡeacḡa an ḡíobaire ar "Tatther Jack
Walsh" ioná ḡo cḡiḡeacḡa Márcuirín a cḡibín ḡan
aer, "hup!" aḡeireaḡ ḡé, aḡur ḡo ḡáḡtaoi an
ḡ-urḡár ḡaoi.

ḡo bí comḡuaḡar Cól Laḡráir aḡ ol ḡae ḡráḡnóna
na ḡleiḡe.

"An ḡacḡamuiḡ aḡ ḡeacḡ na ḡḡoile anoḡt, a ḡeaiḡe?"
arḡa Cuimín Cól le n-a aḡair.

"ḡaḡḡaiḡ. ḡuḡairḡ an ḡaḡair Rónán ḡo mbaḡ
máic leir an ḡobal uilḡ a ḡul ann."

"Naḡ aḡainn ḡeair an ḡḡḡaoiḡ!" arḡa Cuimín.

"ḡanḡaiḡ ḡura ḡa mbaile, a Nóra," aḡeir an
máḡair, "le aḡe a ḡaḡairḡ ḡo'n ḡáirḡe."

ḡo cḡuir Nóra ḡur uirḡi ḡéin aḡt níor Laḡair ḡí.

ḡar éir ḡae ḡo cḡuaiḡ Cól aḡur a ḡean ḡiar ḡa
ḡeomḡa le hiaḡ ḡéin ḡo ḡléaraḡ cḡm bóḡair.

"Mo léan naḡ ḡarḡúr ḡir a ḡinne ḡia ḡíom,"
aḡeir Nóra le n-a ḡearḡráḡair.

"Muirḡ, 'ḡuḡe?" arḡa Cuimín.

"'Cḡuile cḡuḡe níor ḡearr 'ná a cḡeile," arḡa Nóra.
leir ḡin ḡuḡ ḡí borós ḡeas ḡo'n leaḡ ḡo bí ior
ḡeic ina cḡoḡlaḡ ir ina ḡúireacḡ ḡa ḡcḡiaḡán. ḡo
cḡuir an leaḡ ḡeic ar.

na bóirre

“Αρα, éirt leir an bpáirte,” arpa Cuimín. “Má éloireann mo máttair as béiciúil é, bainpíó rí an éluar díot.”

“Ír cuma liom má báineann rí an dá éluair díom,” arpa Nóra.

“Céard tá ort?” Do bí Cuimín as á nise féin asur do rtao ré asur d’amarc anonn tar gualainn ar a deirbriúir, asur an t-uirge as ríleao le n-a éadon.

“Tuirreac de beir im’ arailín as mo máttair asur as ‘cuile duine atáim,” arpa Nóra. “As obair ó maidin go hoirde dom asur rib-re ar buir ruaimnear. Sib-re as dul as an rppaoiré anocht, asur mire i mo ruidé anho i mo banaltia do’n páirte ro. ‘Fan-paio tura ra mbailé, a Nóra, le aire a tabairt do’n páirte,’ aoir mo máttair. Sin í an éaoi i gcomhairde. Ír truaš naé garúr fir a rinne Dia díom.”

Do bí Cuimín as tiormušao a éadain fá’n am rin, asur “r-r-r-r-r” ar bun aise ar nóir duine do beao as dearušao capall.

“Ír truaš, ‘o eile,” ar reirean nuair d’féao ré labairt.

Do éait ré uair an tubáille, do cuir a éeann ar leat-taoib, asur d’féac go rápta air féin ran ršátán do bí ar crocao ar an mballa.

“Sgoilt a déanam im’ cuir gnuaise anoir,” ar reirean, “asur beiré mé ar feadbar.”

“Úruil tú réir, a Cuimín?” aoir a atair as teact aniar ar an reomra.

“Táim.”

“Béimio as bogao linn.”

Éainis an máttair aniar.

na bóitré

“Má bíonn ré rúð as caoineadán, a Nóra,” ar ríre, “tabair deo ó bainne dó ar an mbuidéal.”

Ní duibairt Nóra focal. ‘D’fán sí ina ruidé ar an ruidirtín i n-aice an éilabáin asur a rmiḡ leasṑa ar a óá láim asur a óá huilinn leasṑa ar a ḡlúnaib. ‘Do éuala sí a haṑair asur a máṑair asur Cuimín as dul amac an doḡar asur trearna na rḡáide; ‘D’aicín sí ar a nḡlórṑaib ḡo raḑadair as dul ríor an bóitrín. ‘Do éuaió na ḡlórṑa i n-éas asur do ṑuḡ sí ḡo raḑadair tar éir an bóṑar do ṑaḑairt doib féin.

‘Do ḡaḑ Nóra as cumao pictiúirí bréige ina haigne. ‘Do éonnaic sí, ṑar léite, an bóṑar breasḡ réir asur é ḡeal fá ḡolur ḡealaige. ‘Do bí na ṑaoine ina mion-rḡataib as déanam ar ṑeac na rḡoile. ‘Do bí muinntir Ror na ḡCaorac as teacṑ amac an bóṑar, asur muinntir ḡairḑṑeanaac as triall ṑairt le teac na máḡirtreár, asur muinntir Cill ‘Úriocáin as bailiuḡao anuar an enocán, asur muinntir an Turḡaig ‘Úḡ cruinniḡṑe éeana; ‘do bí ‘ṑream ó’n Turḡac asur corḡ-rḡata ó ḡleann Caca, asur duine nó beirt ar Inḑear as teacṑ irṑeac an bóṑar. ‘Do raḡluḡeao ‘oi ḡo raib a muinntir féin as ḡeata na rḡoile anoir. ‘Do bíodair as dul ruar an carán. ‘Do bíodair as beannuḡao irṑeac an doḡar. ‘Do bí teac na rḡoile beas nac lán, asur ḡan deirao le teacṑ na nṑaoine fóir. ‘Do bí lampaí cḡoṑa ar na ballaib asur an teac éom ḡeal ir do beao i lár an lae. ‘Do bí an ṑaṑair Rónán annrín asur é as dul ó duine ḡo duine asur as cur fáilte roim ḡac éinne. ‘Do bí fear ‘Úaile Áṑa Cuaṑ ann asur é ḡo láḡac mar baó duai do. ‘Do bí an máḡirtreár ann asur máḡirtir asur máḡirtreár an ḡuirt móir

na bóitre

asur bean na láraí. Do bí gearrcaílí na rgoile ina ruidé le céile ar na ruidéacánaib toraig. Nac raðadair le amrán do ráð? Do connaic rí, dar léití, Máire Seaḡáin móir, asur Máire pdeatín Johnny, asur Baibín Cóil Márcuir, asur Bríḡio an Bádóra asur a cloigean ruad uirí, asur Bríḡio Cáitín Ní fíannaácta, asur a béal orḡailte aici mar ba ḡnátaá léití. Do bí na gearrcaílí as féadaint éart asur as tabairt uilinn dá céile asur as fíarruiḡe dá céile cá raib Nóra Cóil Labrair. Do bí teac na rgoile lán ḡo doirar anoir. Do bí an tAdair Rónán as bualaá a dá boir le céile. Do bítear as rtao de'n éaint asur de'n cóḡaruaá. Do bí an tAdair Rónán as labairt leo. Do bí ré as labairt ḡo ḡreannmar. Do bí ḡac éinne as ḡáiríde. Do bí ré as ḡlaoaá ar gearrcaílí na rgoile cum an amrán do tabairt uaáa. Do bíodair rúo as éirḡe ina rearaí asur as ruáal ḡo rúí ceann an treomra asur as umluḡaá do'n pobaí.

"Mo léan ḡan mé ann," arar Nóra boá léití féin, asur do leas a héadán ar a boiraib asur do torruig as ḡol.

Do rtao rí de'n ḡol ḡo hobann. Do éroá rí a ceann asur do cuimil bor dá rúilí.

Ní raib ré ceart, ar ríre ina haighe féin. Ní raib ré ceart, cóir, ná feileamnaá. Cao cuighe ar coing-biḡeaá ra mbaile í? Cao cuighe a ḡcoingbiḡtí ra mbaile i ḡcomnaíde í? Dá mbaá ḡarúr fíir í do leigiríde amaá í. Ó nac raib innití áá ḡarúr mná do coingbiḡtí ra mbaile í. Ní raib innití, mar adubairt rí le Cuimín an tráána ríin, áá arailín beas gearrcaile. Ní cuirfeá rí ruar leir a áuilleá.

na bóiṭre

Do beaṭ ceas a cinn aici. Do beaṭ rí com raor le garúr rir ar biṭ dá tṭáinis nó dá tṭiocraṭ. Ba minic poime rin do cuimnis rí ar gníom. Do déanfaṭ rí an gníom rin anoṭ.

Ba minic do ríl Nóra go mbaṭ breas an raogal beit as imṭeaṭt poimri ina reabac riubail san beann aici ar tuine ar biṭ. Bóiṭre na héireann poimri asur a haḡaio orṭa; cúl a cinn leir an mbaile asur le cruadṭain asur le cporṭaṭ a muinntire. Í as riubal ó baile go baile asur ó gleann go gleann. An bótar breas réio poimri, glarraṭ ar ḡaṭ taoib. De, tigṭe beas a cluṭmara ar rlearraib na gcnocán. Dá n-éireoṭaṭ rí tuirreac o'féaṭraṭ rí ríneaṭ riar coir claiṭe, nó o'féaṭraṭ rí dul irṭeaṭ i tṭeaṭ éigin asur deoṭ bainne asur ruiṭe coir teine o'iarraio ar mnaoi an tige. Coṭlaṭ na hoibṭe do déanam i scoill éigin fá rḡaṭ crann, asur éirḡe i moṭ na maione asur ríneaṭ poimri arír fá'n aer úr-aoibinn. Dá tṭeaṭṭoṭaṭ biaṭ uaiṭi (asur ir tóca go tṭeaṭṭoṭaṭ) do déanfaṭ rí obair lae annro asur obair lae annrú, asur do beaṭ rí lán-trárta dá bruiḡeaṭ rí cupán tae asur blúire aráin i noíolaiṭeaṭ a hoibre. Náir breas an raogal é rin reac ir beit ina harailín beas gearrcaile ra mbaile as beaṭuḡaṭ na gcearc asur as taḡairṭ aipe do'n naoiṭeanán!

Ní ina cailín o'imṭeoṭaṭ rí poimri aṭt ina malraṭ. Ní beaṭ a ríor as tuine ar biṭ naṭ malraṭ do beaṭ innṭi. Nuair do gearrfaṭ rí a cuir gṡuaige asur culaiṭ bainíní le Cuimín do cup uirṭi féin cia o'aitneoaṭ gṡr gearrcaile í?

Ba minic do ceap Nóra an comairle rin oi féin,

na bóire

áct níor leis an fuitéior mian' d' a cur i ngníom.
 Ní raib' fágáil éartr aici mian' air. 'Do bíod' a
 máthair ra teac' i gcomhnaíde agus ní túirge do beaó
 rí iméighe ioná do hairéadairde ar iarrad' í. Áct
 do bí fágáil aici anoir. Ní beaó éinne aca tar air
 ra teac' go ceann uaire a cluig ar a laigeaó. 'Do
 beaó neart ama aici cum a cur éadaiḡ 'd'átrugáó
 agus iméad' i san fíor do'n traogal. Ní carraide
 éinne uiré ar an mbótar ó bí an pobal uile cruinn-
 iḡte i 'steac' na rgoile. 'Do beaó am aici dul com'
 fada le hÉileabrad' anocht agus coislaó do déanam'
 ra scoill. 'D'éiread' rí go mo' mairin lá ar n-a
 bárad' agus do buailfead' bótar pul do beaó éinne
 ina fuité.

'Do p'ead' rí de'n fuitéirtín. 'Do bí ríorúr i n'orár
 an 'oiriúr. Níorb' fada go raib' rí i n'greim ra
 ríorúr agus ríor rneap! 'Do ḡearr' rí d' a cúl
 ḡruaige, agus an cluibe do bí ar a malainn, agus
 ḡac' dual fáinnead' dá raib' uiré i n-aon ionnraide
 amáin. 'Do 'earc' rí uiré féin ra rḡáctán. A
 inḡean ó! nac' maol lom 'd'féad' rí! 'Do baileḡ rí
 na fáinní ḡruaige de'n uirlár agus do cuir i b'polaó
 i rean-borḡa iad. Anonn léit' annrín go dtí an áit
 a raib' culad' ḡlan báiníní le Cuimín ar crocáó ar
 éairnge. Síor léit' ar a ḡlúnaib' aḡ cuarad' léine le
 Cuimín do bí i n'orár íocair an 'oiriúr. 'Do éit'
 rí an méirín éadaiḡ ar an uirlár i n-aice na teine.

So anoir í aḡ bain' d' a cur éadaiḡ féin go
 deirfead'. 'Do éit' rí a ḡúna agus a cóitín beaḡ
 agus a léine irteac' i gcomhairn do bí fá'n mboró.
 'Do cuir rí léine Cuimín uiré féin. 'Do fáit' rí a
 cora irteac' ra mbíirte agus do éairaing' aníor uiré

na bóitré

féin é. Do cuimníḡ sí annsin naḡ maib̃ gealar ná
 crior aici. B'éigin si crior do déanam̃ ar rean-
 p̃iora córda. Do cuir sí an c̃arós uirtí féin.
 D'féad sí ra rḡátán aḡur do ḡeit sí. Ir am̃laid̃ do
 r̃il sí ḡo maib̃ Cuimín or a com̃air! D'féad sí t̃ar a
 ḡualainn aḡt ní f̃aca sí éinne. Ir annsin do cuimníḡ
 sí ḡurab í féin do b̃i aḡ féadaint uirtí féin, aḡur
 do rinne sí ḡáire. Aḡt m̃a rinne féin do b̃i sí
 beaḡán rḡannuiḡte. D̃a mbeaḡ cairpín aici anoir
 do b̃i sí r̃eir̃ cum b̃óḡair. 'Sead̃, do b̃i a f̃ior aici
 cá maib̃ rean-c̃airpín le Cuimín. Do fuair sí é aḡur
 do cuir ar a ceann é. Slán beo anoir leir an rean-
 traoḡal aḡur céad̃ f̃ailte roim̃ an traoḡal nua!

Nuair do b̃i sí aḡ an dorar d'ionntuiḡ sí ar air
 aḡur do téaluiḡ anonn ḡo t̃tí an cliaḡán. Do b̃i
 an leanb̃ ina f̃ám-c̃otlad̃. Do c̃rom sí aḡur t̃uḡ
 p̃ós do'n naoid̃eanán, p̃óigín beaḡ éad̃t̃rom irtead̃
 ar a m̃alainn. Do téaluiḡ sí ar b̃arraiḡ a cor ḡo
 t̃tí an dorar, d'orḡail ḡo ciúin é, do c̃uaid̃ am̃ad̃ ar
 an t̃rriáid̃, aḡur do d̃ún an dorar ḡo rocair ina
 diaid̃. Trearna na r̃ráide léit̃i, aḡur r̃ior an bóitr̃ín.
 Ba ḡearr ḡo d̃t̃uḡ sí an b̃óḡair si féin. Do l̃arḡ
 léit̃i annsin f̃a d̃éin an Tur̃laid̃ B̃is.

Ba ḡairid̃ ḡo b̃faca sí tead̃ na rḡoile ar t̃ad̃ib̃
 an b̃óḡair. Do b̃i solur b̃reaḡ aḡ rḡallad̃ t̃rí na
 fuinneogaib̃. Do c̃uala sí toirann mar̃ do beit̃i aḡ
 ḡáir̃de aḡur aḡ bualad̃ bor ir̃tiḡ. Anonn t̃ar
 claid̃e léit̃i aḡur ruar carán na rḡoile. Do c̃uaid̃
 sí t̃ar̃t ḡo t̃tí t̃óin an t̃iḡe. Do b̃i na fuinneoga
 ar̃t ḡo m̃ait̃ aḡt d'éir̃iḡ léit̃i í féin d'ar̃t̃uḡad̃ ruar
 ḡo maib̃ raḡar̃c aici ar a maib̃ ar r̃iub̃al taob̃ ir̃tiḡ.
 Do b̃i an t̃ad̃air Rónán aḡ laḡair̃t. Do r̃ead̃ ré,

na bóire

asur a tigearna! do torthuis na daoine as éirge ina fearaí. Ba léir go raib an riamra tairt asur go raibtar cum rgaranna le dul a baile. Céard do déanfaó rí dá bfeicirde í?

Do éirí rí léim ó'n bfuinneois. Do rgiort a cor uairí as teact anuar ar an talaí do asur do bainead leagan airte. Ir beas nár rgreao rí or áro, aet do cuimnis rí uirí féin i n-am. Do bí a glúin beagán gortuisge, do rí rí. Do bí na daoine amac ar ríar na rgoile faoi rin. Do éirfeao rí ranaet i brolac go mbeoir ar fao imtuisge. Do torthuis rí irteac leir an mballa com olúe asur o'féao rí. Do éuala rí na daoine as caint asur as gáirde, asur o'airín rí go raibtar as rgarao i n-oir a céile.

Céard é rin? Glórta daoine as teact cuici; fuaim coircéim ar an rgarán ina haice! Ir annrin do cuimnis rí go raib airgiorta tairt le cúl an tige asur go mbeao roinnt daoine as dul an t-airgiorta. O'féoir go mbeao a muinntir féin as dul an bealac rin, mar do bí ré beagán níor giorta iona tairt le bótair. Táin rgar beas cuici: o'airín rí ar a nglóiraió gurab iao muinntir rdeitín Johnny iao. Do éuaoar tairt. Sgata beas eile: muinntir an bádóra. Tángaoar com gar rin do gur ratal éamonn ar a coirín buict noctuisge. Ir beas nár leis rí rgreao airte an dara huair, aet ní dearna aet í féin do bgrúao níor goire do'n bailla. Do bí rgar eile i leit: a Dia móir, a muinntir féin! Do bí Cuimín as ráo, "Nárb' iongantac an rroirt Marcuirín as oamraó!" Do cuimil gúna a mátar le leacain Nóra as dul tairt doib: níor tarrainis rí

na bóitre

a hanál ar fearó an ama rin. Do cuairt tream nó
óó eile tairt. D'éirt rí ar fearó tamail. Ní raib
éinne eile as teact. Is amhlaid do bítar ar fear
iméighe, duibairt rí léiti féin. Amac léiti ar a
hionad folais asur do lars léiti tairt an carán.
Plump! Do rit rí i n-asairt duine éigin. Do bí óa
láim mórta timceall uirtí. Do cuaila rí glór rir.
D'aitníg rí an glór. An ratar do bí ann.

"Cia tá asam?" adair an tairt Rónán.

D'innir rí bréas. Céard eile do bí le n-a innir
aici?

"Cuirín Cól Labráir, a tairt," ar rir.

Do leas ré lám ar sac sualainn léiti asur o'féac
ríor uirtí. Do bí an ceann cromta aici.

"Síle mé sur iméighe tú a baile leo' tairt asur leo'
má tairt," ar rir.

"D'iméighe, a tairt, act cail mé mo cairín asur
táinig mé ar air óa iarraid."

"Nac bfuil do cairín ort?"

"Fuair mé ar an scarán é."

"Nac bfuil t'airt asur do má tairt iméighe an
t-airtiorra?"

"Tá, a tairt, act tá mire as dul an bótar ionnur
go mbíó mé leir na garúir eile."

"Sreao leat, mar rin, nó béarfaid na tairtí
ort." Leir rin do leis an tairt Rónán uairt í.

"Go dtuairt Dia oirde máit uirt, a tairt," ar
rir. Níor cuirín rí ar a cairín do baint di act
is amhlaid o'umluig rí do'n tratar ar nóir cailín!
Má tairt an ratar an méir rin fá deara ní raib am
aige focal do ráó, mar do bí rí iméighe ar ionróó
do boir.

na bóiṭre

Do bí a óá ṡṡuaidò ar deapṡ-lapaò le náipe aṡur í aṡ taḃairṡ aigṡe ar an mbóṡar. Do bí rí tar éir ceitṡe bréaṡa móra do óéanam leir an raṡarṡ! Do b'eaṡal léitṡi ṡur peacaò uaṡḃápaṡ ar a hanam na bréaṡa rin. Do bí faicéior uirṡi aṡ dul an bóṡair uaiṡniṡ úo fá óoréaḃar na hoitóce aṡur an t-ualaṡ mór rin ar a cpoitḃe.

Do bí an oitóce an-tuḃ. Do bí ṡealaò beaṡ ar ṡaoib a láime deirṡ. Locán an Turṡaiṡ Óis do bí ann. Ó'éiriṡ éan éigín, cpoṡaṡ nó naorṡaṡ, de ḃṡuaṡ an loca aṡ leigean rṡṡeio ḃrónaig ar. Do baineaò ṡeit ar Nóra nuair do éuala rí ṡlóir an éin com hobann rin aṡur riabṡán a rṡiaṡán. Do lean uirṡi aṡur a cpoitḃe aṡ bualaò i n-aṡaidò a huṡṡa. Ó'fáṡ rí an Turṡaṡ Deaṡ ina oiaidò aṡur ṡuṡ aṡaidò ar an mbóṡar faḃa oípeaṡ ṡéigear ṡo cpor-ḃóṡar Cill Óṡiocáin. Ir ar éigín ó'aicniṡ rí cuma na oṡigṡe ar an ároán nuair do ṡṡoic rí an cpor-ḃóṡar. Do bí polur i oṡeaṡ ṡḃeaḃair Uí Neaṡṡain, aṡur do éuala rí ṡlóṡṡa ó ṡaoib ṡnám Óó. Do lean uirṡi aṡ tarṡainṡ ar an Turṡaṡ. Nuair do ṡṡoic rí Cnocán na Móna ṡáinig ṡealaṡ amaṡ, aṡur do connaic rí uaiṡi moṡar na ṡcnoc. ṡáinig rṡamall mór tṡearna aigṡe na ṡealaiṡe aṡur do connacṡar oi ṡur óuibḃe fá óó do bí an oitóce anoir. Do ṡaḃ imeaṡla í, óir do éuimniṡ rí naṡ raiḃ Cnoc an leaṡṡa i ḃṡaḃ uaiṡi, aṡur ṡo mbeaò an raiṡig ar ṡaoib a láime deirṡ annrin. Ir minic do éuala rí ṡur oṡoc-áit é rin i lár oitóce. Do ṡéaruiṡ rí ar a himṡeaṡṡ; do ṡoruiṡ aṡ ríṡ. Do connacṡar oi ṡo raḃṡar ar a oóir; ṡo raiḃ bean cor-noṡṡuiṡṡe aṡ raṡailṡ beaṡ naṡ le n-a rálaib; ṡo raiḃ feap caol tuḃ aṡ

na bóire

gluaisead le n-a taoib ; go raib páirte agus léine
bán air as imtead an bótar poimprí. 'O'orḡail rí a
béal le rḡreao do leigean air, aet ní táinig don
glór uairtí. 'Do bí fuar-allur léití. 'Do bí a cora
as lúbaó fúití. Ir beas nár tuit rí ina cnar ar an
mbótar. 'Do bí rí as Cnoc an leacta fá'n am rin.
'Do connactar d'í go raib Cill Eoin lán de tairbrib.
'Do cuimnis rí ar an b'focal adubairt an rḡḡar:
"fainic an mbéarfaó na tairbribí orḡ." 'Do bítear
cuici ! 'Do cuala rí, dar léití, plub plab cor
noctuisḡte ar an mbótar. 'D'ionntuis rí ar taoib a
láime clí agus do cait léim tar claióe. Ir beas
nac n'oeacair rí d'á bátaó i d'óin-ar-bogao do bí
i'oir í féin agus an coill i ḡan fíor d'í. 'Do car rí a
cor as iarrairí í féin do fábaíl, agus do moctuis rí
rian. Ar aḡair léití go fuairreac. 'Do bí rí ar
tairbrib Eileabrac annrin. 'Do connaic rí lócrann an
loca trí'n ḡraobaisḡ. 'Do bain p'réam c'rainn tairle
air, agus do leasao í. 'Do cail rí a meabair.

.

Tar éir tamail an-faoa do ramtuiseao d'í ḡur
líonaó an áit de cineál leat-polur, polur do bí i'oir
polur ḡréine agus polur ḡealaige. 'Do connaic rí
go han-troiléir buin na ḡcrann agus iao d'orca i
n-aḡair p'réire buíoe-uairne. Ní fáca rí p'réir ar
an d'at rin riam poime, agus do b'áluinn léití í.
'Do cuala rí an coircéim, agus do tuis rí go raib
duine éigin as tead cuici aníor ó'n loc. 'Do bí a
fíor aici ar moó éigin go raib miorbaíl ábbaí-mór
ar tí a tairbeánta d'í agus go raib páir uatbárac
éigin le fuilins annrin as Duine éigin. Níorb' fáca

na bóit're

“Oí aš fanmáin go b'faca sí mac óš aš triall go tuirpeac trí airméir na coille. “Do bí a ceann cromta aige ašur cuma mór-b'róin aš. “D'aicniš Nóra é. “Do b'é Mac Muipe do bí ann ašur do bí a fíor aš Nóra go raib ré aš triall ina donar cum a páire.

“Do áit an mac é féin ar a glúnaib ašur do šab aš šuire. Ní cuala Nóra don focal uair, áct do áis sí ina croid'e cat do bí ré do ráb. “Do bí ré aš á iarrair ar a áctair Šiorrair'e tuine do cup áuige do řearrať le n-a áaoib i láctair a námáť ašur d'iomčrócat leat a ualaig. “Bať mian le Nóra éirše ašur dul áuige, áct níor řéat sí corruige ar an áit ina raib sí.

“Do cuala sí šleo, ašur do líonató an áit de luct airm. “Do connaic sí aigťe dorca diaťlar'e ašur lí lann ašur airm řaoťair. “Rušat go nám'toeac ar an mac mánla ašur do řtracať a áuť éat'aig de ašur do šabató de řšuirřib ann go raib a colainn ina corair cřó ašur ina bioť-šoin ó málainn go bonn troig'e. “Do cuirpat coróin řřionta ar a mullať mótamail annřin ašur do leašat cřoc ar a šualnib ašur d'imčig řoime go troig-mall truašánta bealac b'rónac a túrair cum Calťari. “Do b'uir an řlaťra do bí aš ceanšal teanšan ašur ball Nóra go řtí řin ašur do řšreac sí or ář.

“Leig dom dul leat, a řora, ašur an cřoc d'iom-čur duit!” ar řire.

.

“Do móťuiš sí lám ar a šualainn. “D'féac sí řuar. “Do connaic sí éat'an a haťar.

na bóitre

“ Céard tá ar mo cáilín beas, nó 'tuisge ar imčíg
rí uainn? ” arsa suít a haéar.

Do tóg ré ina báclainn í agus tuis abáile í. Do
luisg rí ar a leabairt go ceann míora ina díairt rín.
Do bí rí ar a meabair leat an ama rín, agus do ríl
rí ar uairib go raib rí as riubal na mbótar ina
cadán donraic, agus as iarrairt eolair an bealaig
ar ódoinib, agus do ríl rí ar uairib eile go raib rí
ina luisge fá'n scrann irčíg i nEileabrac agus go
raib rí as féadaint arís ar páir an mic mánla agus
í as iarrairt teat do congnam air acé san é ar a
cumar. D'imčíg na meabairll rín ar a haigne i
ndairt a céile agus do tuis rí ra deiread go raib
rí ra mbáile arís. Agus nuair d'aitníg rí éadan a
mátar do líonad a croidé de íolár, agus d'iarir rí
uircti an naoidéanán do cuir irteac ran leabairt cuici,
agus nuair do cuirtead irteac ra leabairt é do pós
rí go uil é.

“ A Máimín,” ar ríre, “ ríl mé nac bfeicfinn turra
ná m'atair ná Cuimín ná an páirte arís go brát.
An raib rí annro ar fead na haimríre? ”

“ Óí, a uain gíl,” adair a mátar.

“ Fanfairt mé ran áit a bfuil rí-re,” ar ríre.
“ A Máimín croidé, bí na bóitre an-dorca . . .
Agus ní buailfí mé go deo arís tú,” ar ríre leir
an leanb agus í as tabairt póigín eile dó.

Do cuir an leanb a lám timceall a muineál
agus do rinne rí lúb di féin ar an leabairt ar a
lán-tráarta.

ὁρίζω να ναμπάν

BRÍGÍO NA NAMRÁN

Do b'í Brígíó na Namrán an t-amhánaíde ba mó clú dá raiḃ i Ror na gCaoirac ní amáin le mo linn-re aḃt le linn m'aḃar. Aḃeirtí go meallraḃ rí an céirreac de'n éraoiḃ le binnear an ceoil do gheall Dia ói, aḃur do éiríorínn féin go meallraḃ, mar ip minic a meall rí mire aḃur malraig nac mé ó n-ar nōinnéar nó ó n-ar ruipear. Do beinn im' fear raiḃoir inoiu dá mbeaḃ rḡillíng aḃam i n-aḡaíḃ gac uaire do fearar taoḃ amuiḡ dá doirar, ar mo bealaḃ a baile ó'n rḡoil dom, aḡ éirteacḃt le n-a cuio amrán aḡur aoiḃairt m'aḃair liom gur mion minic do rinne ré féin an cleaḃ céadna nuair do bí reirean ina rḡocaḃ aḡ imḃeacḃt ar rḡoil. Do bí ré mar béal-oirdear i mearḡ na nōaoinne gurab ó'n Reaḃtaḃraḃ féin o'foglaim Brígíó "Connḃae muiḡeo"; aḡur nac le "Connḃae muiḡeo" do bain rí na deora móra ar rúilíḃ Seagáin míc Éil tráḃt a raiḃ ré ar cuairt anro, i bfoḃair ar nēarruiḡ féin, bliadain go oíreac rui do ruḡaḃ mire?

Níḃ nac ionḡnaḃ, nuair do cualamar go raiḃ fear le beir i muiḡ Cāorḃainn, do rōcruigēamar go léir i n-ar n-intínn gurab aḡ Brígíó do beaḃ an duair ar an amhánaídeacḃt, dá nḡeoḃaḃ rí ann. Ní raiḃ don duine eile, o'amhánaíde fear ná o'amhánaíde mná, leaḃ com mairt léirí inr na reaḃt bparáirtíḃ. Níorḃ' fearoir go mbuailríde í, dá mbeaḃ ceart le

bRÍGÍO NA hAMRÁN

faḡáil. Do cuirfeadh sí ionghaḡ ar muinntir Muiḡe Caorḡainn aḡur ar na ḡaoiniḡ uairle do beaḡ ann ar ḡaillim aḡur ar Tuaim. Do cuillfeadh sí clú aḡur cáil do Ror na ḡCaoraḡ. Do béarfaḡ sí an duair ḡo réiḡ aḡur do cuirfirḡe ḡo Baile Áḡa Cliac i le amrán do ḡaḡáil aḡ an Oircaḡtar. Do bí rḡrt leirḡe ar bRíḡio ar ḡtúr. Do bí sí ró-ḡean aḡubairḡ sí. Ní ḡaiḡ a ḡuḡ cḡm maiḡ ir do bíḡ. Ní ḡaiḡ a hanál aici. Do bí cuirḡ de na hanḡránaiḡ aḡ imḡeaḡ ar a cuimne. Níor ḡearḡuiḡ duair uaiḡi. Naḡ ḡaiḡ a ḡior aḡ ḡearaiḡ ḡáil ḡurḡ' i an t-amḡánaiḡe do b'ḡearr i nIar-Connacḡaiḡ i? Náḡ mḡl an Reacḡaḡraḡ i; naḡ nḡearna Colm a bAilir amrán ina honḡir, náḡ bain sí ḡeora ar rúilḡ ḡeaḡáin mic Éil? Aḡubairḡ bRíḡio an méiḡ rin aḡur a ḡeaḡ n-oiriḡ eile; aḡt ba léir ḡan am cḡaḡna ḡo ḡaiḡ ḡonn uirḡi ḡul cḡm na ḡeire aḡur do bí a ḡior aḡainn uile ḡo nḡeoḡaḡ. Le ḡḡéal ḡairiḡ do ḡéanaḡ ḡe, do bíomar léiḡi nó ḡur bainearna ḡealladh airtḡ ḡo ḡaḡaḡ sí ann.

Do cḡaiḡ. Ir maiḡ ir cuimḡn liom lá na ḡeire. Do bí an ḡaoḡal ḡḡolaḡ ann, do cḡearḡá. Do bí an teac aḡ cur ḡar maḡil le ḡaoiniḡ boḡta ir le ḡaoiniḡ ḡaiḡḡre, le ḡaoiniḡ uairle ir le ḡaoiniḡ irle, le hḡḡánaḡaiḡ luacḡa láirḡe ir le ḡeanḡirḡ cḡionna caicḡe. Do bí ḡaḡairḡ ir bḡaiḡre ann ó ḡac cḡarḡ. Do bí ḡocḡúirḡ ir ḡliḡeaḡóirḡ ann ó ḡuaim ir ó ḡaillim ir ó Uacḡtar Áḡo. Do bí luḡt ḡáirḡear nuairḡeaḡta ann ó Baile Áḡa Cliac. Do bí mac tiḡearna ann ó ḡarana. Do cḡaiḡ a lán ḡaoine ḡuar aḡ ḡaḡ amrán. Do cḡaiḡ bRíḡio ḡuar. Do bíomar-ne ar cḡl an tiḡe aḡ éirḡeaḡ léiḡi. Do

BRÍGÍO NA NAMRÁN

tornuig rí uircti. Do bí beagán cútaileadta uircti ar dtúir, agus bí an suí ró-íreál aici. Aót táinig rí aici féin i leabaid a céile, de réir mar do bí rí as bogad amaó ran amrán, agus bain rí deora ar rúilb an comluadair leir an sceatramáin deirid. Do cuirfeadar go léir na gárta arda nuair do bí críochnuigthe aici agus í as teocht anuas. Do cuirfeamar-ne liúg arainn do ríleá do pléaragradó tóin an tige. Do cuaidó ghréad ós ruar. Do bí an suí i bpad ní b'fearr aici ioná mar do bí as Brígio, aót, dar linne, ní raib an t-uaignear ná an binnear céadna inr an amrán ir do bí i n-amrán Brígoe. Táinig rí anuas. Do cuir na daoine na gárta arda arir, aót ní tús mé fá deora go raib éinne as sol. D'éirig tuine de na breiteamhaib ina fearaí. Do mól ré Brígio go mór. Do mól ré an ghréad ós go mór freirin. Do bí ré an-fadálac.

"Cia aca a ghnótuig an duair?" arsa tuine asainne ra deirad, nuair do bí ar gcuid foighe caite.

"Ó, an duair!" ar reir. "'Sead, i tdaib na duaire: támuir 'gá taóairt do Nóra Ní Cárade (an cailín ós), aót támuir as molaó duair rreirialta a taóairt do Brígio Ní Mainín (.i. Brígio r'asainne). Cuirfead Nóra Ní Cárade go baile áta Cuid le amrán a ráó as an Oireadatar."

Do cuir muinntir Muighe Caoráin liúg arda, mar b'ar Muig Caoráin Nóra Ní Cárade. Ní duhra-mar-ne raic. Do breatnuigear anonn ar Brígio. Do bí a héadan bán-liac, agus í ar criú ina ballaib.

"Céad duairt tú, a tuine uairil, leo' toil?" ar rir de glór airtead. "An asam-ra atá an duair?"

BRÍGÍO NA nAMRĀN

“Támuiro as molaó tuair rpeirialta a tábairt
duit, a bean cóir, mar éruíuig tú go ríig máit,
éruíuig rin, aét ir do Nóra ní Caraidé atá tuair
na feire molta.”

Níor labhair Brígíó focal, aét ir amlaio t'éirig
rí ina rearam asur, san breathnuigad tairrri do
taoib na láime veire ná do taoib na láime clí, tug
an doirar amac uirri fein. Do buail rí an bótar go
Ror na sCaoirac, asur do bí rí romáinn nuair do
rroiéamar an baile go veireannaé ran oiré.

.

Do bí an tOireadtar le beir i mBaile Áta Cliaé
an treachtmáin dár scionn. Ba brónac an oream
rinn ar cuimniugad dúinn nac mbeaó Brígíó na
namrán ann. Do bíomar lán-cinnnte nac bruidir rí
coirion na feinne i Muig Cairéainn, asur do
cearamar dá ngeobad rí go Baile Áta Cliaé go
bruiéad rí ráram asur cúiteam. Aét fairíor, ní
raib don airéad asainn le n-a cur ann, asur dá
mbeaó fein do bí a fíor asainn nac nglacfaó rí
uainn é. Do bíomar as cur na ceirte trí céile
tráthóna amáin as binn tige an Bádóra, nuair do
b'ro cúgáinn Máirtín beas Ó Congaile ar lán-rít
asur adubairt linn go raib Brígíó na namrán
imtiéte, an glar ar a doirar, asur san társ ná
tuairirg uirri le faéail.

Ní raib a fíor asainn céaró t'éirig ói go ceann
coicéigire ina diaio rin. So mar tárla. Nuair do
cuala rí go raib an tOireadtar le beir i mBaile Áta
Cliaé ar a leitéir ro de lá, adubairt rí léiri fein
go mbeaó rí ann dá mairéad rí. Níor leis rí

BRÍGIÓ NA NAMRÁN

TA'ODA uiréi, aét d'íméig léicé de íuóal oiróce, aS
 coiróeacé. Ní raib aét cúpla rílling aici ina
 póca. Ní raib a íor aici cá raib baile áta Cliaé
 ná cáide uaiéi é. 'Do lean rí uiréi, ír cormail, aS
 íarraió eolair an bóéair ar na daoineó do caraó di,
 aS coiróeacé i scomnaióe, nó sur fás rí ina diaió
 Coir loéa, aSur an Spioéal, aSur Saillim, aSur an
 tÓrán mór, aSur baile áta an Ríog, aSur Cill
 Conaill, aSur béal áta na Sluaigéaó, aSur béal
 áta luain, aSur an Muileann Cearr, aSur MaS
 Nuadáo, nó ra deieaó so b'aca rí uaiéi tigéce
 baile áta Cliaé. Ír cormail so raib a cuio airSio
 caicéce i b'ao roime rin, aSur ní béio a íor aS
 deoraióe so deo cia an éaoi ar máir an créatúir
 ar an airtear fada íor-uaisneacé rin. Aét tráénohá
 amáin nuair do bí an t-Oieacétar ar lán-triuóal
 ran halla mór i mbaile áta Cliaé, do connacaó
 bean tuaiéce aS teacé irteacé an doiar, a cora
 gearrta soriguigéce aS clocaib cruadáo an bealaiS,
 a cuio éadaiS breacuiSgece le deannaé ír le rmúr an
 bóéair, aSur í tuSéa traóéca ráruigéce.

'Do íuio rí íuicé. 'Do bí daoine aS amránaioeacé
 ar an rean-nór. 'Do glaoóao ar Órígió Ní Mainín
 ó Ror na sCaoraé (mar do bí a hainm curta irteacé
 aSainne ar íuill so b'éadofaimir a cur ann). 'D'éirig
 an trean-bean, do cuaió ruar aSur do éornuig ar
 "Connrae Muigéo."

Nuair do érioénuig rí, do bí an teacé i n-aon rí-rá
 amáin le sárcaib, do bí ré com breas rin. Doubráo
 léicé ceann eile do ráó. 'Do éornuig rí ar "Sail
 Ós Ruadó." Ní raib aét an éeao líne de'n dara
 ceatramáin raioéce aici nuair éainig meabán éigin

BRÍGÍO NA NAMRÁN

ina ceann. Do rtao rí aghur do tórnuiḡ uirḡi arí. Táinig an meabán uirḡi arí, táinig criochnuḡaḡ uirḡi, aghur do tuit rí i ladh ar an árdán. Tuḡaḡ amac ar an halla í. Táinig doctúir aḡ breacnuḡaḡ uirḡi.

“Tá rí ro aḡ faḡáil báir de’n oclar aghur de’n éruaḡtáin,” ar reirean.

Le n-a linn rin ḡo díreac do cluineac ḡárta móra irḡiḡ ra halla. Táinig duine de na breiteamhaib amac ḡo deirreac.

“Tá an céad duair ḡnótuḡḡte aḡat!” ar reirean. “Rinne tú ḡo ——.” Do rtao ré ḡo hobann.

Do bí raḡart ar a ḡlúnaib aḡ cromaḡ or cionn ūríḡoe. Do tós ré a lám aghur tuḡ ré an abrolóio.

“Tá luac raḡair níor fearr ioná an céad duair ḡnótuḡḡte aici,” ar reirean.

Αη Ζαυδαιϑε

ΑΗ ΞΑΘΑΙΘΕ

Λά τάρ ρξαιολεαθ μάλαιξ αν ξυιρτ μόιρ αμας ό ρξοιλ, ταρ έιρ ιμτεαάτα ροιρ το μυνντιρ ξλιννε έατα αξυρ το μυνντιρ Όοιρε αν Όαινθ, τ'φαν μυνντιρ αν τυρλαιξ αξυρ μυνντιρ Ινθιρ λε ρξαάμν αιιντε το βειτ αα ροιμ ρξαραθ όόιθ αξ βόταρ Ρορ να ξαορας. Τά τεαδ αν μάιξιρτιρ ξο τίρεαδ αξ αεανν αν βόταρ, α έύλ λειρ αν ξαοα αξυρ α αξαιθ αρ λος ειλεαθρας.

“Έυαλα μέ ξο ραιθ βεαά αν μάιξιρτιρ αξ έιρξε,” αδειρ Μιελίν Όεαιρτε έααννα.

“Τεααννα υαιτ ιρτεαδ ρα ηξαρρθα ξο μβρεαάηνιξ-εαθ μυο ορτα,” αδειρ Όαρας Όαιρβρε αν Όροιότο.

“Ηί λειξρεαθ αν ραιτσίορ όομ,” αρρα Μιελίν.

“Αια αν ραιτσίορ ατά ορτ?” αδειρ Όαρας.

“Αρ ηθό', βείθ αν μάιξιρτιρ αξυρ αν μάιξιρτρεάρ ανοιρ αρ βαλλ.”

“Αια ρανραρ λε ροαλ αν ραιρε α έαθαίρτ ούιην νυαιρ βέαρ αν μάιξιρτιρ αξ τιξεαάτ?” αρρα Όαρας.

“Ρανραιθ μιρε,” αδειρ Αντοινε βεαξ Ό Μαινίν.

“Όέανραιθ ριη,” αρρα Όαρας, “λειξ ρεαθ νυαιρ ρειαρεαρ τύ αξ ράξάιλ να ρξοιλε έ.”

Ιρτεαδ έαρ ρξοηηρα λειρ. Ιρτεαδ έαρ ρξοηηρα λειρ αν ξαυο ειλε ινα όιαθ.

“Ραινις αν ξαυιρριθις ξαά ι ηουινη αξαιθ,” αδειρ Αντοινε.

“Όεαξ αν βαοξάλ,” αρρα Όαρας. Αξυρ αρ ξο βραά leo.

Δη ζαοαίρε

Do fuirb Antoine ar an rsonnra asur a cúl le
bótar. O'féadofaó ré an máigirtir o'feicrin tar a
gualainn deir dá b'ásgfaó ré teac na rgoile. Ba
dear an gáirtoín do bí as an máigirtir, dar le
hAntoine. Do bí crainn rór asur crainn rpiónán
asur crainn uball aise. Do bí cloca beasa geala
aise tar leir an gcarán. Do bí cloca móra geala
ina gcaránán deas aise asur caonac asur duib-coraó
asur paitneac as fáir eatorra. Do bí . . .

Do cónnaic Antoine iongnadh ba mhó ioná don
iongnadh dá raibí agus an máisirtir ran ngláróin. Do
cónnaic sé teacín beas áluinn fá rghá cinn de na
crannaiú rór; é déanta d'adomado; gloine dá rtor
ann; dact bán ar an rtor iocdar agus dact deas
ar an rtor uactar; doras beas glar air; trí fuin-
neosa gloine air, ceann ó iocdar agus dá ceann ó
uactar; trosgán tiúe ann, roir buirto, caidoirada,
leapda, gréire, agus eile; agus, arda Antoine leir
féin, féad bean uasal an tiúe ina ruidé ra doras!

Ní fada Antoine teac bábóige miam poime rin,
 agus do b'ionghad leir a gleoióteacht agus a deire
 mar áilleán. Do tuis ré sur le cailín beas an
 máigirtir é, le neanr bíg. Dá mbeo a leitéir as
 a deirbhíúirín beas féin, as Eiblín, an créatúir, do
 bí rinte ar a leabair le ráite móir agus í las tinn!
 Dá mbeo an bábóigin féin aici! Do cuir Antoine
 raint a croidé ra mbábóis rin d'Eiblín. D'féac
 ré tar a sualaínn deir. Ní raib an máigirtir ná an
 máigirtreár le feicrin. D'féac ré tar a sualaínn
 clé. Do bí na garúir eile ar amarc. Ní dearna
 ré an dara rmaoineo. Tuis ré a sean-léim de'n
 rsonnra, ruis ar an mbábóis, do ráit irteac fá n-a

AN GADAIÖE

éaróis í, o'imctis leir éar claiöe amac árí, asur do
gréao leir a baile.

"Tá bronnatana ar asam duit," ar reirean le hEiblin
nuair páinis ré an teac. "féac!" leir rin do
éairbeán ré an báböis oi.

Éainis oac i leacain éaiöte an éailín bis do bí
tinn, asur éainis solur ina rúilb.

"Óra, a Antoine, a gráö, cá bfuair tú í?" ar ríre.

"Neair beas an máisirir a éuir éusac mar
bronnatana í," arsa Antoine.

Éainis a máčair irteac.

"A Máimín, a éuir," arsa Eiblin, "féac an bronn-
atana a éuir Neair beas an máisirir éusam!"

"An oá rírib?" ar an máčair.

"'Seao," arsa Eiblin. "Antoine a éus irteac
éusam anoir í."

O'féac Antoine ríor ar a éoraiö asur do gab as
comaiream na méar do bí orca.

"A máimín héin," aóeir an máčair, "nac í bí so
maid duit! Muire, mo goirm tú, a Neair! Racaio
mé i mbannaiö so scuipio an bronnatana rin
bireac móir ar mo éailín beas."

Asur éainis oora i rúilb na máčair de bárr
an buíbeacair do bí aici de Neair bis mar geall
ar sur éuimnis rí ar an leao do bí tinn. Cé nár
féao ré féacain ioir na rúile ar a máčair ná ar
Eiblin le teann náire, do bí áčar ar Antoine so
nóearna ré an goio.

Do bí eagla air a páirreaca do ráö an oioce
rin, asur do luiö ré ar a leabaiö san páoir. Ní
féaoíao ré gníom crioöe-brúisöte do óéanam mar
ní so ríinnac o'féaoíao ré a ráö le Dia so raiö

AN GADAIÖE

brión air fá'n breacað rin. I r minic do rḡannruisḡ ré ran oirðe ar n-a řamluḡað òó ḡo řaið Neanr beaḡ aḡ teac̃t aḡ iarřaið na bábóige ar Eiblín, ḡo řaið an máiḡirtir aḡ cur na ḡadaiðeac̃ta ina leiṡ or comair na rḡoile, ḡo řaið ur̃cur ionḡantað beað aḡ éirḡe ina c̃oinne aḡur Darac̃ Ûairbre an Òroic̃to aḡur na ḡarúir eile t̃a nḡríorað le ḡar̃c̃aið beil aḡur le ceol òrumaí. Ac̃t ar mair̃oin lá ar n-a b̃arað aoũbair̃t ré leiṡ řeín: “I r cuma liom. Cuir-řið an bábóḡ bireað ar Eiblín.”

Nuair do c̃uaið ré cum rḡoile t̃'řiarřruisḡ na ḡarúir òe cað c̃uige ar im̃ciḡ ré a ḡan řior an tr̃áṡnóna řoiñe rin aḡur é tar éir a ḡeallam̃na òóib ḡo ñóeanařað ré řaire.

“Mo m̃ac̃air̃ a cuir řior orm,” arřa Antoine. “Ûí ḡnaiṡe aici òíom.”

Nuair c̃áinḡ Neanr beaḡ ir̃teað řa rḡoil t̃'řeac̃ Antoine uir̃c̃i ór íreał. Do říl ré uir̃c̃i ḡo řaið ři tar éir beil̃ aḡ ḡol; do c̃eap ré ḡo b̃řaca ré řian na ñoeor ar a plucaib̃. An c̃eac̃o uair̃ do ḡlaoið an máiḡirtir ina ainm air do ḡeit ré, óir do říl ré ḡo řaið ré ar t̃i an c̃oir do c̃ur ina leiṡ ñó ceir̃t do c̃ur air i òtaoið na bábóige. Níor cuir̃ ré ir̃teað lá c̃om̃ òona leiṡ an lá rin řiam̃ ar rḡoil. Ac̃t nuair do c̃uaið ré a b̃aile aḡur nuair do c̃onnaic̃ ré bireað mair̃t ar Eiblín, aḡur í ina řuib̃e aniar řa leabaið t̃e'n c̃eac̃o uair̃ le mí aḡur an bábóḡ řáirḡṡe le n-a hũc̃t aici, ar řeirean leiṡ řeín: “I r cuma liom. T̃a an bábóḡ aḡ cur bir̃ḡ m̃óir ar Eiblín.”

Ar a leabaið òó ran oirðe do b̃i òroc-b̃řionḡlóir̃i aige ar̃ir. Do c̃eap ré ḡo řaið an máiḡirtir tar éir a inñr̃te do na p̃ilearr̃ ḡur ḡoir̃ ré an bábóḡ, aḡur

AN GADAIÓE

Go raib na pílearr ar a tí; do íl ré uair amáin go raib pílearr i bfolac fá'n leabairt agus go raib ceann eile ar n-a éromat fá ríat brait na fuinneoise. Do ríreac ré ór áro trí n-a éolac.

"Céaró tá ort?" aoir a áair leir.

"An pílearr atá ar tí mo gabta," aoir Antoine.

"Níl tú áct as rabailleadct, a garúir," aoir a áair leir. "Níl don pílearr ann. Téirís a éolac ouit féin."

Da óona an raogal as an ouine boct é ar rin amac. Do íleac ré go mbícti as ríneac méir cuise agus é as riubal an bóair. Do íleac ré go mbícti as cratá an éinn agus as ráo le n-a céile, "Sin gadaióe," nó, "Ar éuala tú céaró a rinne Antoine ráraic Uí Mainín? A bábós a goir ó neair bis an máirírtir. Anoir céaró oir tú?" Áct níor fulainis ré pian i sceart go nreacáir ré cum aipinn Dia Domnaiis agus gur éornuis an áair Rónán as áairt reanmóire uair ar an Seactmáir Aitint: "Ná déan goir; agus má déanann tú goir, ní maírearr ouit go ríuáir tú cúitíuáir." Do bí Antoine lán-éinnite go raib ré i breacac marbta. Do bí a íor aise go mba éairt do tul cum raírtin agus an reacac d'innrint do'n trasair. Áct ní féarac ré tul cum raírtin, mar do bí a íor aise go n-abróac an rasair leir go scaíreac ré an bábós do áairt ar air. Agus ní éiríac ré an bábós ar air. Do éruadais ré a éroide agus áairt nac ríuáir ré an bábós ar air go deo, mar go raib an bábós as cur bíris ar Eiblin ó ló go ló.

Trátnóna amáin do bí ré ina íuide coir na leartán i réir éomráir le hEiblin nuair do ríe a máair íreac go réireac agus ar ríre—

AN ḤADAIṬE

“So aníor an bóitṛín an mǎiḡirtreár aḡur neanr beaḡ!”

Ḥaṭ mǎit le hAntoine ḡo n-orḡlócáṭ an talam̃ aḡur ḡo rluigṛeáṭ rí é. Ṭo bí a éadān ṭearḡ ruar ḡo ṭtí an ṭá cluair. Ṭo bí allur leir. Níor féaṭ ré focal ṭo rǎṭ nǎ rmaoineaṭ ṭo céapaṭ. Aḡṭ ṭo bí na focla ro aḡ ruit trí n-a céann: “Ḥainṛíṭ ríad an ḃábóḡ ṭ’Eiblín.” Ḥaṭ cuma leir céapṭ ṭéarṛaiṭe nó céapṭ ṭéanṛaiṭe leir féin. Ní beaṭ ṭ’ṛreagṛa aigē aḡṭ: “Ṭá an ḃábóḡ aḡ cur birig ar Eiblín.”

Ṭáinig an mǎiḡirtreár aḡur neanr beaḡ irteaḡ ran reomra. Ṭ’éirig Antoine. Níor féaṭ ré féaḡaint ran éadān orṭa. Ṭo ṭornuig ré ar a ṛean-treirt, aḡ comaiream̃ méar a cor. Cúig cinn ar ḡaḡ coir; ceitṛe méar aḡur orṭóḡ; nó trí méar, orṭóḡ, aḡur laṭraicín; rin cúig cinn; a cúig rǎ ṭó, a ṭeic; ṭeic ḡcinn ar rǎṭ. Níor féaṭ ré a líon ṭo méaduḡaṭ nǎ ṭo laiḡeaduḡaṭ. Ṭo bí a mǎṭair aḡ cainnt, ṭo bí an mǎiḡirtreár aḡ cainnt, aḡṭ ní raiḃ don áirṭ aḡ Antoine orṭa. Ṭo bí ré aḡ ranm̃aint nó ḡo n-abrócaṭe ruṭ éigín i ṭṭaoid na ḃábóigē. Ní raiḃ le ṭéanam̃ aigē ḡo ṭtí rin aḡṭ a mǎraḡa ṭo comaiream̃. A haon, a ṭó, a trí . . .

Céapṭ é rin? Ṭo bí Eiblín aḡ ṭaḡairṭ ṭo’n ḃábóig. Ṭ’éirt Antoine anoir.

“Nǎr mǎit uait an ḃábóḡ a cur cúḡam?” ṭo bí rí ṭo rǎṭ le neanr. “Ó’n lá cúḡ Antoine irteaḡ cúḡam í, ṭoruiḡ bireaḡ aḡ teaḡṭ orṃ.”

“Ṭoruiḡ rin,” aṭeir a mǎṭair. “Ḥeíṭ muiṭ buiréaḡ ṭíot ḡo ṭeo i nḡeall ar an mbábóig céaṭna a cur cúici. ḡo méaduigíṭ Ṭia ṭo rṭór aḡur ḡo ḡcúitigíṭ ré leaṭ míle uair é.”

AN GADAIÖE

Níor labhair Nearn ná an máigirtreár. D'féad Antoine ar Nearn fá ceilt. Do bí a óa rúil streamuighe ra mbábóis, óir do bí an bábóg ina luighe go feargair ra leabair le hair Eiblin. Do bí a beal leat ar orghailt aici, agus ionghad an domáin uirte fá ráitib Eiblin agus a mátar.

"Ir ar éigin creio mé Antoine nuair a tug ré irtead cugam í," arsa Eiblin, "agus nuair o'innir ré dom gur cuir tú cugam mar bhonnthanar í."

D'féad Nearn anonn ar Antoine. D'áirduig Antoine a rúile go mall agus d'féadadar irtead i rúilib a céile. Ní beir a fíor go deo céar do léig Nearn i rúilib Antoine. Ir é an puo do léig Antoine i rúilib Nearn, an trócaire, an báir, agus an mírtead. Do labhair Nearn le hEiblin.

"An taitnígeann rí leat?" ar ríre.

"Ó, taitnígeann tar cionn," aoir Eiblin. "Ir fearr liom í 'ná don puo óa bfuil agam ar an domán."

"Tá tead beas agam ina gcomnuigeadó rí," arsa Nearn. "Caitríó mé a cuir cugat le n-a haíad. Tiubrair Antoine cugat i mbárad é."

"Óra!" arsa Eiblin, agus í as bualaó a óa boirín beas tanairde le n-a céile.

"Beaó ré mór agat, a íráó," arsa mátar Eiblin le Nearn.

"Ní beaó," arsa Nearn. "Cuirríó ré biread eile ar Eiblin. Tá go leor puoái agam-ra."

"Leig oí a óéanam, a Cáit," ar' an máigirtreár leir an mátar.

"Tá ríó ró-mait," aoir an bean boct.

Do rí Antoine gurab as bhionglóirde do bí ré. Nó do rí ré nac duine raogharta Nearn beas ar cor

AN SÁDARÓE

ar bí, áct ainseal ar na flaithearaib anuas. Do bí
fonn air dul ar a glúnaib ina fíadhnair.

Nuair d'ímctiú an máigirtreár agus Neanr beas,
do milt Antoine amac an doras iadta agus do réab
leir trearna an gairrda ionnair go raib ré rómpa as
bun an bóitrín as dul amac ar bótar dóib.

“A Neanr,” ar seirean, “’réir’o a minne mé i
goir,—an bábó.”

“Ná bac leir, a Antoine,” arsa Neanr. “Rinne
tú maihear d’Eiblín.”

D’fán Antoine ina rtaic ar an mbótar agus níor
féad ré focal eile do rá.

Nac air do bí an bróo as tabairt tiúe na bábóige
a baile d’Eiblín tar éir rgoile lá ar n-a bárac!
Agus nac aca do bí an greann an tráchnóna rin as
réiróteac an tiúe agus as glanao an troirgáin agus
as cur na bábóige do córlaó ar a leabairó bíg!

An Sactairn dár gcionn do cuair Antoine cum
raoirtin agus d’innir a beacaó de’n trasairt. Is é
an breiteamhar aicúige do cuir an trasairt air teac
na bábóige do rgiúrad uair ra treacrtmáin d’Eiblín
nó go mbeaó Eiblín láirir a dóctain cum a rgiúrta
í féin. Do bí Eiblín láirir a dóctain cuige fá ceann
míora. Do bí rí ar rgoil arír fá ceann míora eile.

Ní raib don tráchnóna Sactairn ar rin amac nac
gcloirfirde bualaó beas éadtróm ar doras an
máigirtir. Ar dul amac do’n máigirtreár do bíoó
Antoine ina fearaí as an doras.

“So bponntanar beas do Neanr,” adreaoó ré,
as ríneaó cuici leac-óuirín uó lacán nó lán cráige
fíaoacán nó ar a laigeaó lán glaise de óuileas,
agus annrin do rguabaó leir san am do tabairt
do’n máigirtreár focal do rá.

An bhean cáinte

an bhean éadóinte

I

"A Cóilín," arsa m'ádhair liom maidin amáin tar éir an bpicpearra, agus mé ag cur mo cúro leabhar le céile le beic ag bogadh liom ar rgoil, "A Cóilín," ar reirean, "tá shaipe agam díot inoio. Inneocáid Seaḡán do'n máigirtir gur mire a coingbíg ra mbaile tú, nó 'ré an éadai béid ré ag ceapadh gur'b i bpalac atá tú, mar bír an treachtmáin ro ḡab éarainn. Ná déan dearmad anoir air, a Seaḡáin."

"Ní déanfaid, a ádhair," arsa Seaḡán agus pur air. Ní raib ré ró-buidéac fá ráid ir nac de féin a bí shó ag m'ádhair. Do bí an mac ro go ríḡ-íárta, mar ní raib mo éadéa áct go dona agam agus do ḡeall an máigirtir shioráil dom an lá poime rin muna mbeidir ar báir mo ḡuib agam an éad lá eile.

"'Séir'o déanfar tú, a Cóilín," arsa m'ádhair nuair do bí Seaḡán bailighe leir, "an t-aral agus an cáirín a éadairt leat go Sgríob agus ualac cíbe a éarraigte a baile. Tá rí óa baint ag Micilín máire dom. Déimid ag toraig ar an ḡceann nuad a cur ar an teac átrugadh i mbárac, le congham Dé, má reirann an aimirir."

"Tug Micilín an t-aral agus an cáir leir ar maidin," arsa mire.

"Béid ort é éadairt fá na bonnacáib, mar rin,

an bean cainte

a mic ó," arsa m'athair. "Com luad is beap ualad arail bainte as Micilín croc tura a baile leat ar an scárr é asur réabab Micilín leir go mbíó péoub. Tarraingeoóamuro an cúro eile i mbárad."

Níorb' fáda go rabar as baint coircéime de'n bótar. Tugap mo cúl ar Cill Bhuocáin asur m'asairó ar an Turplac. O'fágar an Turplac i mo óiairó asur do rinneap ar an nSorp Mór. Do fearap rgačam as féacaint ar báó ráma do bí ar tuinn loc Eileabrad, asur rgačam eile as rpall-airéact le cúro de buacaillíb an Inbir do bí mall as triall ar rgoil an Suirp Mór. O'fágar mo beannačt ada rin as geata na rgoile, asur rángap gleann Čača. Do fearap an triomab huair as breatnušab ar iolrad mór do bí 'šá šrianaó fein ar Čarrais an Čarail.

Soir liom annrin go rabar i nDoire an Baintó asur ní raib an uair go leit caičte nuair do glanap Oroičeo na Šlaire Duibe.

Do bí teac an t-am rin cúpla céao rlat roir ó Oroičeo na Šlaire Duibe, le hair an bóčair ar čaoib do láime deire as tarrainš ar an Ššrib óuit. Ba minic poime rin do connacap rean-bean ina rearam i nDorap an tiše rin, acť ní raib don aične asam uirči, ná níor cúir rí caint nā caidéir ram orm. Bean áro čaol do bí innti, a cloigeann com geal leir an rneacťa, asur óá řúil ouba, mar do beab óá aibleoig, ar larab ina ceann. Ba bean i do cúirpeab ršannrad orm óá šcarřairde óom i n-ait uaišniš de řiubal oirče i. Ššaičte do bioó rí as eniočail nó as čaróail asur i as črónán ór íreal oi fein; acť 'ré an ruo ir mó do bioó rí do

an bean álainne

“D’éannaí nuair do gábhainn-re an bealaic, ina fearaí
ra doir ar aghar as breathnuighe uairtí roir is anoir an
bótar go díreach is dá mbeaó sí as fanmáint le
tuine éigin do beaó amuig uairtí aghar í as rúil leir
a baile.

“Do bí sí ina fearaí ann an máirín rin mar ba
ghátaic léití, a lám ar a rúilib aicí, aghar í as
breathnuighe uairtí roir an bótar. Nuair do connaic
sí mire as dul tairrcti, do rmeio sí a ceann oim.
Do cuadair anonn cuici.

“An breiceann tú tuine ar bit as tiugeaict anoir
an bótar?” ar ríre.

“Ní feicim,” arfa mire.

“Ceap mé go bfaic mé tuine eicint. Ní féidir
go bfuil mé as dul amuig. Féad, naic rin fear ós
as d’éannaí oirainn anoir?” ar ríre.

“D’éannaí a breicim-re de,” arfa mire. “Níl
tuine ar bit roir an rrota na bfuilmio aghar caraó
an bótar.”

“Bí mé as dul amuig mar rin,” ar ríre. “Níl
m’amaic com mairt aghar a bí lá. B’facaí dom go
bfaic mé as tiugeaict é. Níl a fíor agham céaró tá
’gá coingbeail.”

“Cia tá amuig uairt?” aoirim féin.

“Mo mac atá amuig uairt,” ar ríre.

“Bfuil ré i bfaó amuig?”

“Ar mairín inoia a o’imtis ré go nuaictar áro.”

“Aict, ar noois, ní féarfaó ré beic anro go
foill,” arfa mire. “Síleá gur’b ar éigin a beaó
ré i nuaictar áro faoi ro, aghar a díceall a d’éannaí,
munab ar traen na mairíne a o’imtis ré ó’n Teac
Dóigte.”

an bhean cainte

“Céard ro táb mé a ráb?” ar rir. “Ní iníu a
t’imtiḡ ré aḡt iníe,—nó aḡruḡaḡ iníe, b’féir.
. . . Tá mé aḡ cailleaḡ mo meabrac.”

“mā’r ar an traiden atá ré as tigeacht,” arís
míre, “ní béir ré annro go ceann cúpla uair fóir.”

“Δὲ ἀν τῆθεν?” ἀν ῥιπῇ. “Οὐδ’ ἀν τῆθεν?”

“Δὴ τῆσεν ἃ ὅτι ἄς ἂν τεὰς ὀρίστε ἄς ἃ
τοῦ-ὀέας.”

“Hior ouðairt ré focal i ngeall ar trāen,” ar
rife. “Ní raib don trāen as tiŕeact com fáda leir
an Teac Dóigte inbē.”

“Ναὶ ὅπου τρεῖς ἄνθρωποι ἑσθῆναι θέλουν ὅτι ἂν τεὰς
 δοῖτε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ;” ἀπὸ μέρους, ἄλλοι
 ἰσχυρίζονται ὅτι οὐκ. Ὅτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οὐκ, ἀμήν.
 Ὅτι οὐκ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οὐκ ἔστιν ἂν βότρυς ἀπὸ
 ῥότου ῥυπαρῆς οὐκ ἔστιν ἂν ἄλλοι ἄλλοι ἀπὸ
 βαλῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

“mā feiceann tú ar an mbótar é,” ar ríre,
“abair leir deirir a d’éanam.”

"nīl don aītne aḡam aīr," aīra mīre.

“D’aitneodh go héirí é. ‘Sé an buachaill is ríofáinta ar an bpoibál é. Sguraíonn ós lútmhar, agus é leighe déanta. Tá cloigeann bán air mar atá ort-ra, agus rúile glara aige . . . mar a bhí ag a dtair. Báiníní atá ré a caitheadh.”

“mā feicim é,” arsa mife, “innreoḋaib mé uó
so bfuil tú as fanaḋt leir.”

"Óéan, a máicín," ar rípe.

leir rin do bogar liom agur o'faghar ina rearam
ra dohar i.

AN BÉAN CÉADHTE

“Do bí sí ann i gcomhaidé agus mé ag dul a baile cúpla uair ina dhiaidh sin agus an t-uallach cíbe ar an gcáir agam.”

“Níor éirigh ré fóir?” arsa mairé léictí.

“Níor éirigh, a mhúirín. Ní fada turra é?”

“Ní fada.”

“Ceal na bfeacaí? Ní’ mé beo céad o’erigh óó.”

Bí go dtá bairtíge ar an lá.

“Gad irteach go mbíó an múr tairt,” ar ríre. “Ir annam a bíor cuideachta agam.”

D’fágar an t-aral agus an cáirín ar an mbótar agus do cuaidar irteach ra teach.

“Suir agus ól cupán bainne,” ar ríre.

Do fuidear ar an mbinnín ra gclúro, agus tús sí deoch bainne agus muinne aráin dom. Do bíor ag breathnuigh ar tairt timcheall an tige an fadó ir do bíor ag ite agus ag ól. Do bí caithoir i n-aice leir an teine agus léine geal agus culaidh éadaiš leasda uirctí.

“Tá ríad ro réir agam len’ agaid nuair a éiocfar ré,” ar ríre. “Ní mé na bainíní inoé tair éir imteachta óó—ní head, aghaid inoé—níl a fíor agam i gceart cia an lá ar ní mé iad; airt ar cuma ar bí bér ríad glan tirim poime nuair a éiocfar ré. . . . Cia hainm tú féin?” ar ríre go hobann tair éir ríadaiš di ina tairt.

D’innreair di.

“Muiré, mo ghráó tú!” ar ríre. “An t-ainm ceannann céadnaí a bí—a-a-a-a-a—ar mo mac féin. Cia leir tú?”

D’innreair di.

“Agus an ndéir tú liom gur mac le Seagán

an bhean cainte

féicín tú? ” ar rir. “ Óí t’áitir ra teac órta i nUachtar Árd an oirde údán. . . .” Do rtor sí go hobann leir rin, agus táinig atriugad éigin uirthi. Do cuir sí a lámh ar a cloigeann. Do ceapfá gur buille do buailead uirthi. Do fuir sí or comhair na teine annsin agus o’fán sí ar fead ríadaiú agus féadaint roimpi irteac i gcroíde na teine. Ba gearr gur torthuis sí ’gá bogad féin anonn ’r anall or cionn na teine agus crónán nó agus caoinead ór íreal. Níor tuisgear na focla i gceart, nó do b’gearr liom a riad nac ar na foclaib do bíor agus cuimniugad aet ar an gceol. Connactar dom go raib uaignear na gcnoc i n-am marbta na hoirde, nó uaignear na huaigne nuair nac gcorruigeann innit aet na cnúda, ran gceol rin. So iad na focla de réir mar do cuadar óm’ áitir ina óiaid rin iad :

“ bhón ar an mbár, ’ré úib mo cmoide-re,
 O’fuauiú mo gíad ir o’fás mé claoirde,
 Gan caraid gan compánac rá óion mo tige-re
 aet an léan ro im’ lár, ir mé agus caoinead!

“ agus gabáil an trléibe dom trátnóna
 do labair an éanlaic liom go bhónac,
 do labair an naorú binn ’r an cmoac glórac
 agus fairnéir dom gur éas mo rtorac.

“ do glaoiré mé oir ir do glóir ní cuadar,
 do glaoiré mé arir ir rreagha ní bruarar,
 do rós mé do beal, ir a óia, nárb’ fuar é!—
 Oé, ir fuar í do leaba ra gcillín uaigneac.

“ ’s a uais fód-glár ’na bruil mo leanaib,
 a uais éad beas, ór tú a leaba,
 mo beannaet oir, ’r na mílte beannaet
 ar na fódaib glara atá or cionn mo reata.

an bean cainte

“Bhón ar an mbár, ní féidir a réanao,
leagann ré úr ir chion le céile—
'S a maicín mánla, ir é mo céarao
Do colainn caom beic as déanaí chéaróis!”

Nuair do bí ré rin chiochnuighe aici do lean rí
'sá bogao féin anonn 'r anall asur as caoineao go
híreal. D'uaigneac an áit é beic ra teac iarscúlta
úo asur san de comluadar asat acat an trean-bean
donraic úo as caoineao go cumac di féin coir na
teine. Táinig faicéor asur uaignear orm asur
o'éirigear im' fearaí.

“Tá ré i n-am asam beic as dul a baile,” arsa
mire. “Tá an tráchnóna as glanao.”

“Sá i leic,” ar ríre liom.

Do cuadar anonn cuici. Do leas rí a óa láim go
mín ar mo éloigeann asur do rós rí clár m'éadain.

“Ar coimige Dé óuit, a maicín,” ar ríre. “Go
leigíó ré anaóain na bliána éart asur go méao-
uigíó ré rós asur ronar na bliána asat-ra asur
as do comluadar.”

Leir rin do leis rí uaiči mé. O'fágar an teac
asur do spreadar liom a baile.

.

“Cá raib tú nuair a rug an múr báirtige ort, a
Cóilín?” arsa mo mátair liom an oíóce rin. “Ní
dearna ré don bús.”

“O'fan mé 'tis na sean-mná úoan taoó coir de
Óroiceao na Glairé Duibe,” arsa mire. “Úi rí as
cainnt liom i otaois a mic. Tá ré i nlaáctar áro
le cúpla lá, asur níl a fíor aici 'tuige nár táinig ré
a baile poime ro.”

AN BÉAN ÉADAINTE

"D'éadac m'ádaí anonn ar mo mádaí."

"An Béan Éadainte," ar reirí."

"Cia hí féin?" a d'airí-m-re."

"An Béan Éadainte," arís m'ádaí. "Máirne na
Séadainte."

"'Tuisge ar tuisge an t-ainm rin uirí?" arís m-re."

"I ngeall ar na cainteib bíor rí a déanamh,"
d'fheallair m'ádaí. "'Sí an Béan Éadainte í mó
cáil i Sconamara ná i nDúdaig Seoiḡe í. Cuirtear
ríor uirí i sconnairíe nuair a cailletear tuine. 'Sí
a éadain m'ádaí-m-re, agus tá fearr gurab í a éadain-
fear mé féin. Adt, ḡo b'fóiríó Dia uirí, ír íad a
maid bíor rí a éadainte i sconnairíe, ír cuma
cia an corp bíor ra tead."

"Agus céard tá a mac a déanamh i nUadair
áir?" arís m-re."

"Caillead a mac ríce bliadain ó ríon, a Cólín,"
arís mo mádaí."

"Níor caillead 'éor ar bíc é," arís m'ádaí, agus
adairí an-duib air. "marbuiḡead é."

"Cia marbuiḡ é?"

Ír annam do connadar m'ádaí agus fearr air,
adt b'uadhbárac í a éirí fearr nuair d'éiríḡead rí
óó. Do bain ré geit aram nuair do labair ré air,
do bí ré com borb rin."

"Cia marbuiḡ do fearn-ádaí féin? Cia bain an
fuil deair ar suailníb mo fearn-mádaí-ra le lairḡ?
Cia déanraó é adt na ḡail? Mo málladt ar——."

D'éirí mo mádaí agus do cuir rí a lám le n-a
béal."

"Ná tabair do málladt d'adon tuine, a Séadain,"
ar ríre. Do bí mo mádaí com carḡannac rin náir

AN ÆEAD CÀOINTE

màit léitì an òroç-foçal do caitèam leir an òiaðal
féin. Creidim go raib truaige aici ina croidè do
Cáin, agus do lúðar, agus do òiarmaid na nðall.
“Tá ré i n-am asainn an ðairín a ráð,” ar ríre.
“Inneocáidò t’atáir òuit i ngeall ar Cólín múirne
oiròce eicínt eile.”

“A atáir,” arsa míre agus rínn as òul ar ar
nðlúnaib, “cuireadò muid ðairí le anam Cólín
anoct.”

“Cuirfimid rín, a máicín,” arsa m’atáir go mín.

II

Oiróce áinneáin ran ngeimreab do bí cúgáinn
 o'innir m'áitir rgeal múinne dúinn ó túr deireab.
 Ir maič ir cuimín liom é ina fúirde i lócrann na
 teine, fear leatán-ghuailneac áct é beagán crom-
 plinneánač, a cuir ghuaige as liačacáin, ruic i sclár
 a éadain, féacáin b'ónac ina fúilib. Do bí ré as
 cur caoi ar fean-treol an oiróce rin, asur do
 bíor-ra ar mo glúnaib le n-a air i n-ainm 'r a beic
 as cuiriugab leir. Do bí mo máitir asur mo
 deirb'riúrač as rníomab b'réoin. Do bí Seagáinín
 rínte ar a ágab ar an uirlár asur é i ngeim i
 leabdar. Áct ba beag i a áir do ar an leabdar céadna,
 mar ir é an caiteam ainirre do bí aige beic as cur
 oinglire i mbonnaib mo cor-ra asur as baint cor-
 liomóige ar mo colpaib; áct de réir mar do bog
 m'áitir amac ra rgeal do cáit Seagáinín uair a
 cuir leibideacra asur ba gearr go raib ré as
 éirteacra lem' áitir com áireac le tuine. Ba
 deacair gan éirteacra lem' áitir o'innreab ré
 rgeal mar rin coir teallais. Ba binn an rgealairde
 é. Ir minic do ceapáinn go raib ceol ina glór;
 ceol íreal uaigneac mar atá i n-antoir do an orgáin
 i n-áir-teampall na Tuama.

Tá ré fice bliadain caite, a Cóilín (arra m'áitir),
 ó'n oiróce a raib mé féin asur Cóilín múinne (go
 n'óanair Dia grár do) asur triúr nó ceatrar eile
 de na comurraib i dtiğ órta an neactanais i

an bean éadainte

núachtar áir. Bí donac ar an mbaile an lá céadna agus bí muid ag ól gloine roimh an bótar a baile a tadbairt orainn féin. Bí ceathrar nó cúigear ann ó'n gCeathramh Ruda agus ó Dútaigh Seoiige agus reirear nó mór-reirear de muinntir an baile móir. Táinig rtráinréara irtead, fear caol dubh nac raib aithe agus don duine air. Glaoir ré ar gloine.

"Ar éuala rib, a éadaine," ar reirean linn, agus é ag ól linn, "go bfuil an tigearna le tead a baile anocht?"

"Cia an gnaite atá ag an diabhal annro," arda duine eicint.

"Oróc-obair atá faoi, mar is gnáta leir," ar an fear dubh. "Tá tead muirigin le cur ar a reilb aige."

"Cia tá le cur amac?" arda duine aghainne.

"Sean-Tomár Ó Orisgneáin ó'n ngleann,—veirtear liom go bfuil an duine boct ag fagáil báir, aet is ar éadaine an bótar geobfar ré bair mura bfuil ag Dia," ar reirean; "fear de muinntir Conaire a bfuil boctán aige an taobh ro de loc Simoile; Maininead ó Snám Bó; veirt i nEadac Meadóin; bean eicint ar ceann de na hoileáin; agus Antoine Ó Smailláir ó Camur loctair."

"Tá bean Antoine ag ioncur cloinne," ar veir Cuimín Ó Nid.

"Ní corndáir ré rin.í, an créatúr," ar an fear dubh. "Ní hí an céad bean ar an dútaigh ro a ruig a naoidéanán coir éladé an bótar."

Ní raib focal ar duine ar bit aghainn.

"Cia an fórt fir atá ionnab," ar an fear dubh, "nó an fir atá ionnab 'cor ar bit? Rugad is

AN BÉAN ÉADAINTE

tóigeadó mairé i dtuaisíre, agus m'focal uíbh naé leispreadó fíor na háite fíor d'arim Sárán fíre céile readó mairíghin a éadaint amad ar an mbótar san fíor aca cía an fáil. Úrúil fíreóir oráib fíor an bfead atá as teadó angho anocht?"

"Ír fíurúta cainté a éadaint," adair Cuimín, "adó cía an éad ír fíreoir linn reopadó a éir leis an mbótar?"

"É 'mairíghin anocht," ar' an suí tuisíre éir. Baineadó seir ar adó uíne. Éirígh mé fíor éir. Badó é Cólín Múirne a labair. Uí a uá fíur as lonnradó ina éad, labair ina leicead, agus an cloigead cíocta go mairé as.

"Fead a labair anghin, cibé ainm ír reoinneadó é," ar' an reiríre. Éadó ré angh ír fíur ré seir láime ar Cólín. "Ól gloine linn," ar reiréan.

D'ól Cólín an gloine. Níor labraighadó a éirleadó.

"Tá ré i n-am asainn beiré as fíurghadó an bótar," ar' Cuimín tar éir readaint bís.

Bogamar linn. Éigamar bótar an baile oráinn fíor. Uí an oíche uí. Ní fíur fíor cainté ar uíne ar beiré asainn. Nuair éirígh mairé go dtí éad na fíre fíur Cuimín i lár an bótar.

"Cá úrúil Cólín Múirne?" ar reiréan.

Níor airígh mairé uíne é suir labair Cuimín. Ní fíur ré ra seirleadó.

Éadó mé fíor ar air go dtí an teadó órta. Ní fíur Cólín ann. Éirígh mé fead an reir. Dubairé ré suir fáil Cólín agus an fead uí an reir le céile cúir nóimeat tar éir imteadó uíne. Éirígh mé an baile móir. Ní fíur reir ná reir fíur Cólín, i n-áir ar beiré. D'fáil mé an baile móir

AN BÉAN CÉOINTE

“Aghur lean mé na rir eile. Bí rúil agham go mb’féidir go mbeaó ré ar fagháil romham. Ní raib, ná a tuairis.”

Bí ré an-fada ran oirde nuair rroic muid Droicéad na Glairé Duibhe. Bí solur i dtis Múirne. Bí Múirne féin ina fearaí ra doiar.

“Dia óib, a fearaib,” ar rir agh fagháil tairrta dúinn. “Ófuid Cóilín lib?”

“Níl, muid,” arra mire. “D’fán ré ’nar noidaó i nUachtar Áro.”

“Ar óiol ré?” ar rir.

“Óiol, go maic,” arra mire. “’Cuile feara go bfanfaó ré ar an mbaile móir go maidin. Tá an oirde duib aghur fuar inni féin. Nac mbeaó ré com maic aghat dul irteac aghur luige ríor?”

“Ní ríú dom,” ar rir. “Fanfaó mé im’ fuid go dtisr ré. Go luadaó Dia lib.”

D’imtis linn. Bí mar beaó ualac ar mo croidé. Bí faticíor orm go raib ruo eicint tar éir bainc de Cóilín. Bí droc-aimhear agham ar an bfeair duib úo. . . . Luig mé ar mo leabair tar éir teac a baile dom, ac nior cotail mé.

Maidin lá ar n-a bárac bí mé féin aghur do mátar agh ite breicfearta nuair a bainead an lairte de’n doiar, aghur irteac le Cuimín Ó Níad. Ní raib tarrainst na hanála ann.

“Cia an rgeal atá leat, a duine?” arra mire.

“Droc-rgeal,” ar reir. “Marbuidgead an tigeanna aréir. Frioct ar an mbótar é míle taob toir d’Uachtar Áro aghur piléar trí n-a croidé. Bí an t-arm i tteac Múirne ar maidin agh tóirdeac Cóilín, ac ní raib ré ann. Nior táinig ré a baile

AN BÉAN ÉADAINTE

róir. “Deirtear gurab eirean a mairbuis an tigearna. Iar cuimneac leat na focla adubairt ré aréir?”

Léim mé im’ fearaí agus amac an doirar liom. Amac liom an bótar agus roir go dtí teac Múirne. Ní raib roim am ac i féin. Bí trosgán an tige trí n-a céile ran áit a raib an t-arm as cuartugad. O’éirig Múirne ina fearaí nuair a connaic sí irteac an doirar mé.

“A Sheagáin Uí Conaire,” ar ríre, “ar ron Dé na trócaire agus innir dom cá bfuil mo mac. Bí tura i n-éinuis leir. ‘Tuige nac bfuil ré as teac a baile eugam?”

“Bíod roigir asat, a Múirne,” arsa mire. “Tá mé as dul go hUachtar Áir an tóir.”

Buail mé an bótar. As dul irteac ar ríair Uachtar Áir dom, connaic mé an rluas mór daoine. Bí an troicead, agus an tríair or comair teac an robaíl, duib le daoinib. Bí daoine as déanam ar an rrota ó gac uile áir. Ac, ruo a cuir uam an mo éroide, ní raib ruaim ar an scrinnuigad uatbárac rin daoine, ac rúile ‘cuile duine aca sreamuigte i rgaata beas a bí i sceart-lár an éruinnigte. Luét air an a bí ra rgaata beas rin, cotaí duib agus cotaí dearsa orca, agus sunnaí agus clairónte ina lámair; agus i mears na gcotaí duib agus na gcotaí dears connaic mé buacail tuaithe agus báiníní air. Cólín Múirne a bí ann agus é gabta as an arm. Bí éadan an buacalla boict com bán le mo léine, ac bí an ceann áluinn crocta go huibreac aige, agus níor ceann clairre an ceann rin.

Tugad go dtí an bearaic é agus an rluas rin dá

an bean cainte

tionnlacain. Tugadh go Gaillimh an oíche sin é. Cuireadh faoi triail é an mí a bhí cugainn. Mionnuigeadh go raib ré sa teac órta an oíche úd. Mionnuigeadh go raib an fear ouh as cup ríor ar na tigearnaib talman. Mionnuigeadh gur freasair ré go mbeadh an tigearna as teacht an oíche sin le daoine a caitheam amach ar a reilb lá ar n-a bárad. Mionnuigeadh go raib Cóilín Múirne as éirteacht go hairteac leir. Mionnuigeadh gur duhdairt Cóilín na focla úd, “é ’marbhadh anocht,” nuair a duhdairt Cuimín Ó Níadh, “cia an cdoi ir féidir coris a cup leir an mboadh?” Mionnuigeadh gur mol an fear ouh é ar ucht na focla sin a rádh, gur crait ré lám leir, gur ól riadh gloine le céile. Mionnuigeadh gur fan Cóilín sa triopa tar éir imteacht do muinntir Ror na sCaora, agus gur fás ré féin agus an fear ouh an riopa le céile cúis nóimeat ina díad sin. Táinig píleair annsin agus mionnuig ré go bfaad ré Cóilín agus an fear ouh as fásáil an baile móir agus naé é bótar Ror na sCaora cugadair orda féin aét bótar na Gaillimhe. Ar a hoct a clog o’fásadair an baile móir. As leat-uair tar éir a hoct caitheadh urcup leir an tigearna ar bótar na Gaillimhe. Mionnuig píleair eile gur cuala ré torann an urcup. Mionnuig ré gur rit ré go dtí an áit agus as dnuidim leir an áit do go bfaad ré beirt fear as baint ar rna fásáib. Duine caol a b’eadh duine aca agus é gléarta mar beadh duine uasal. Buacail tuaithe a bhí sa bfeair eile.

“Cia an róirt éadach a bhí an buacail tuaithe a caitheam?” ar’ an tligeadóir.

“Culaio báiníní,” adair an píleair.

AN BÉAN ÉADAINTE

“Arb’ ínn é an fear a connaic tú?” ar’ an
tligtheadóir, a’ ríneadh a méir euis Cóilín.

“Déarfainn suab é.”

“An mionnuigeann tú suab é?”

Níor labhair an píleap ar fear r’gachaim.

“An mionnuigeann tú suab é?” ar’ an tligtheadóir arís.

“Mionnuigim,” ar’ an píleap. Ba báine éadain an píleap an nóimeat ínn ‘ná éadain Cóilín féin.

Mionnuig cuib’ a’gaine annínn nár éadain Cóilín
urcúir ar sunna íam; go mbeadh buadail macánta
máinla é na’ n’gortóadh cuileos dá mbeadh neart
aige air. Mionnuig an r’gach pobail go íad aithe
aige ar Cóilín ó’n lá bairt ré é, suab’ é a b’araimail
na’ n’dearna ré peadh íam, agus na’ n’gortóadh
ré ó duine ar bith go m’aróadh ré fear. Ní íad
maid’ dúinn ann. Ní íad don b’ínn in ar b’aróndaire
i n-a’gadh íadndaire na b’íleap. Tugadh breith an
bair ar Cóilín.

Bí a máthair ra láthair ar fear na haimríne ar fear.
Níor labhair í focal ó túr deireadh. Acht a dá íad
sreamuighe i n’á íad a mic agus a dá láim íadghe
le céile íad n-a íad.

“Ní crochad é,” ar’ Múirne an oíche ínn.
“Gheall mac Dé dom na’ n’gortóadh é.”

Cúpla lá ina oíche ínn eadain na’ n’gortóadh
Cóilín, suab amháid do maidéadh a anam dó i n’geall
ar a beith com’ ós ír do bí, acht go n’gortóadh
ra b’ríorún é ar fear a íadgail.

“Ní coingbeochar,” ar’ Múirne. “A íora,” a’deir-
readh í, “ná leis doib’ mo máicín a coingbeail uaim.”

Ír m’íadailteadh an íadgail a bí agus an m’íad ínn

AN BÉAN CÉOINTE

“Aghur an muingin a bí aici ar Mac Dé. Is mionbailteac an cneideam aghur an dócar aghur an foisio bíor as na mnáibh.”

Cuairtí sí go dtí an rathar pobail. Duibairt sí leir, dá ratharbhíod ré go dtí muinntir Baile Átha Cliath as iarraidh oíche Cólín a leigean amach cuici, gur cinnte go leigfidh amach é.

“Ní eiteodair ríad tura, a dár,” ar ríre.

Duibairt an rathar na mbeadh mairtear ar bit i ratharbhíod, na dtuighfidh don áir ar a litir; a dt go raib ré féin go Baile Átha Cliath aghur go labhíod ré leir na daoine móra aghur go mb’féidir go dtiocfaid mairtear eicint ar. Cuairt. Bí Máirne lán-cinnte go mbeadh a mac a baile cuici faoi céann reachtmaine nó dó. Déaruis sí an teac roime. Cuir sí dol air i féin, iriis ar amuis. Cuir sí beirt comurran as cur dín nua air. Sníom sí ádhair culair nua éaduis dó, dácuir sí an olann le n-a lámbaibh féin, tuis sí go dtí an ratharbhíod í, aghur rinne sí an culair nuair táinig an bheirtín a baile.

B’fada linn gan an rathar ar fadail. Sgríob ré cúpla bobta cuir an máisirir, a dt ní raib don bair nuairdeacta iní na litreacáibh. Bí ré as déanam a dícill, duibairt ré, a dt ní raib as éirge leir go mairt. Bí ré as dul ó duine go duine a dt ní mórán rairim a bí don duine a tabairt dó. Ba leir ar litreacáibh an rathair na raib don dócar aise go b’fada ré don ceo a déanam. Níor fan don dócar ionnainne a dt an oiread. A dt níor cáill Máirne an muingin iongantac a bí aici ar Dia.

“Tuighidh an rathar mo maicín a baile leir,” adreir ré.

AN BÉAN CÃOINTE

Ní raib tada as déanamh imníde ói áct faicéir naé mbeaó an cúlaib nua réib aici roim tēáct Cóilín. Áct bí sí críochnuighe ra veirēaó, sác nío réib aici, caoi ar an tēac asur an cúlaib nua leasāa ar cāāoir or comāir na teine, asur san an rāgar ar rāāil.

“Naé ar Cóilín bēar an t-āāar nuair feicfear ré an rlaāc āāā ar an tēac asam,” aveirēaó sí. “Naé é breāānōāar so salānta as oul an bóāar as Airfeann Dia Domnais asur an cúlaib rin air!”

Ir cuimneac liom so maic an trāānōna āāinis an rāgar. Bí Múirne as ranaāc leir ó maoin, an tēac slan aici, asur an boio leasāa.

“Sé do beāāa ā baile,” aouāair sí, as tēāc irteāc do’n rāgar. Bí sí as fairē ar an roiar mar beaó sí as braic ar ouine eicint eile ā tēāc irteāc. Áct oirio an rāgar an roiar ina oiaib.

“Cear mé sur leat féin ā āiocraó ré, ā āāair,” arāa Múirne. “Áct, ’ré an caoi nāi maic leir tēāc ar cāir an rāāair, ar noois. Bí ré cūāil mar rin i scomnāibe, an creāāir.”

“ā Múirne boāc,” aveir an rāgar, as breic ar oā lāim uirāi, “ní caāair oom an fīrinne ā ceilt ort. Níl ré as tēāc ’cōr ar bit. Nior éirig liom tada ā déanamh. Ní éirteāó rlaó liom.”

Ní ouāair Múirne focal. Cuaib sí anonn asur ruió rior ar āāaib na teine. Lean an rāgar anonn i asur leas ā lāim ar ā suālainn.

“ā Múirne,” aveir ré, mar rin.

“Leis oom féin, ā āāair, so foillín,” ar rirē. “So scuāigis Dia asur ā māāair leat ā noāarna tū oom. Áct leis oom féin so foill. Cear mé so

AN BÉAN ÉADAINTE

"Otiubhí á a baile éugam é, agus ír mór an buille orm gan a téad." "

"O'fás an rathart léiti féin í. Céap ré nár éadair a beir léiti go mbeo pian an buille rin maolúighe.

An lá ar n-a bárac bí Múirne ar iarraid. Társg ná tuairisg ní raib agus éinne uirí. Focal ná fáinneir níor éadamar fúiti go ceann ráite. Céap cuir agusinn go mb'féidir gurab ar a céill a cuair an créatúir agus bár uaigneac a téad uirí i los pléibe eicint nó a bácaó i bpoll móna. Cuairtáig na comurraín na cuic máscuairt, acé ní raib a pian le feiceál.

Tráchnóna áitir bí mé féin agus baint fátaí ran ngarraóa nuair a éannaic mé an bean donraic agus déanamh orm irteac an bótar. Bean áro éad. An cloigeann crocta go maic aici. Siubal mór fúiti. "Má tá Múirne ní fáannacta beo," aoirim-re liom féin, "ír í acá ann." Baó í, 'o eile. Síor liom go bótar.

"'Sé do beata a baile, a Múirne," aoirim léiti. "Óruil don rgeal leat?" "

"Tá, a mainín," ar ríre, "rgeal maic. Cuair mé go Gaillim. Éannaic mé Gobarron an ppiorúin. Dubairt ré liom nac bfeadfaó ré don blar a déanamh, gurab iad muinntir Baile Áta Cliaó o'feadfaó a leigean amac ar an bpiorúin má bí a leigean amac le fagáil. O'imtis mé orm go Baile Áta Cliaó. A tigeanna! nac iomóa bótar cuair clocaó a ruibail mé, ír nac iomóa baile mór breas a éannaic mé pul ar táinig mé go Baile Áta Cliaó. 'Nac mór an tír í Éire,' aoirinn liom féin 'cuile tráchnóna nuair a hinntisctí dom go raib an oiread

an bhean cainte

ro de míltiú le riuáil agham rui a bfeicfinn baile
 áta cliait. áct, buídeácar mór le dia aghur leir
 an maighoin glóimair, riuáil mé irteac ar ríáio
 baile áta cliait ra veiread, tráthóna fuar fluic.
 fuair mé lóirtín. maidin lá ar n-a báraic cuir mé
 tuairis an cairleáin. Cuiread ar an eolar mé.
 Cuairt mé ann. ní leigfidé irteac mé i rothac,
 áct bí mé leo go bfuair mé ceat cainte le fear
 eicint. Cuir reirean go fear eile mé, fear a bí ní
 b'aoirde 'ná é féin. Cuir reirean go fear eile mé.
 Duáirt mé leo uilig gur tairtuig uaim lóro leir-
 tenant na bainríogha a feiceál. Connaic mé ra
 veiread é. D'innir mé mo rgeal dó. Duáirt ré
 liom naic bfeadofad ré don ceo a déanam. Tus mé
 mo mallact do cairleán baile áta cliait aghur amac
 an rogar liom. Bí punnta i mo póca agham. Cuairt
 mé ar boro luinge aghur maidin lá ar n-a báraic
 bí mé i liberpúl sáran. Siubail mé bóitre rada
 sáran ó liberpúl go lonndain. Nuair a táinig mé
 go lonndain d'iarra mé eolar cairleáin na bain-
 ríogha. Cuiread ar an eolar mé. Cuairt mé ann.
 ní leigfidé irteac mé. Cuairt mé ann 'cuile lá ag
 rúil go bfeicfinn an bainríogha ag teact amac.
 Tar éir reactmaine connaic mé ag teact amac í.
 Bí raighiúirí aghur daoine móra tar timceall uiréi.
 Cuairt mé anonn go dtí an bainríogha roim dul
 irteac ra gcóirte ói. Bí páiréar a rgríob fear
 i mbaile áta cliait dom i mo láim. Rug oifigeac
 orm. Labair an bainríogha leir aghur leis ré uairt
 mé. Labair mé leir an mbainríogha. Níor tuis rí
 mé. Sínn mé an páiréar cuici. Tus rí an páiréar
 do'n oifigeac aghur léig ré é. Sgríob ré focla

an bean cainte

eicint ar an bpaipéar aghur tuis ré ar air dom é. Labhair an bairníogáin le mnaoi eile a bí i n-éinfeacht léiti. Tarrainis an bean píora coróinead amad aghur tuis dom é. Tuis mé an píora coróinead ar air di, aghur dubhairt mé naé aigeas a bí uaim aét mo mac. Rinne ríad gáire. Sé mo bairmáil nár tuis ríad mé. Tairbeán mé an paipéar doib arír. Leas an t-oifigead a méar ar na focla a bí ré tar éir ríobóca. D'umluig mé do'n bairníogáin aghur d'imtís liom. Léig fear dom na focla a ríob an t-oifigead. Sér'o a bí ann go ríobófaíde cugam i ríadob Cóilín gan móil. Buail mé an bótar a baile annrín as ríil go mb'féidir go mbead litir romam. Meas tú, a Seagáin," arsa Múirne as críochnuad a ríeil di, "an bfuil don litir as an ríadart? Ní raib litir ar bit ra tead romam as tead amad an bótar dom aét tá mé 'ceasat gur cúis an ríadart a cuiríde an litir, mar tá fear go mbead a eolar as na daoinib móra."

"Níl a ríor asam ar táinis don litir," arsa mire. "Déarfainn nár táinis, mar dá ríocraó bead an ríadart dá innfeacht dúinn."

"Beid rí annro lá ar bit feara," arsa Múirne. "Gadfaid mé irtead cúis an ríadart ar cuma ar bit, aghur innreoadaid mé mo ríeal do."

Irtead an bótar léiti aghur ruar an t-ár go rí tead an tríadart. Connaic mé as dul a baile arír an oirde rin í aghur an ríocraó as tuirim. Ir ionganad mar bí rí 'gá tairt do na bonnadaid aghur ar fuilins rí d'annó ir de críadótain le ráite.

D'imtís reachtmáin. Níor táinis don litir. D'imtís reachtmáin eile. Níor táinis don litir. D'imtís

an bean cainte

an tríomad reáctmáin. Níor táinig don litir. Baineas ré deora ar na clocaib glara beic as féadaint ar múirne asur an inniúe a bí uiré. Baineas ré do éiríe a feiceál as dul irteac an bótar cuig an rásart sac uile máirín. Bí faicéir orainn labairt léic i rtaoib Cólín. Bí rocc-aimpear orainn. Bí rocc-aimpear ar an rásart. Dubairt ré linn lá sur cuala ré ó rásart eile i nGailim naé mó 'ná go maic a bí Cólín, sur móir a bí an príorún as goilleamaint ar a pláinte, go raib ré as imteact ar i noiaid a céile. Níor innrigead an rgeal rin do múirne.

Lá amáin bí gnaicte asam féin de'n trasart, asur cuaid mé irteac cuige. Bíomar as comrád ra brárlúr nuair a cualamar coircéim tuine ar an trráid taoib amuis. Níor buailead ar dómar an tige ná ar dómar an párlúr, act irteac ra treomra le múirne ní fíannaacta asur litir ina lám aic. Ir ar éigin d'fan caint ar aic.

"Litir ó'n mbainríogáin, litir ó'n mbainríogáin!" ar ríre.

Rug an rásart ar an litir. D'oráil ré i. Tug mé faoi deora go raib a lám ar cric asur é dá horáilt. Táinig dat an báir ina éadan tar éir a léigead dó. Bí múirne ina rearam or a comair amac, a dá rúil ar laraó ina ceann, a beal leat ar oráilt.

"Céard deir rí, a áic?" ar ríre. "Bfuil rí 'gá cup a baile cugam?"

"Ní ó'n mbainríogáin a táinig an litir ro, a múirne," ar' an rásart, as labairt go mall mar bead toct eicint air, "act ó góbarnor an príorún i mBaile Áca Cliait."

AN BÉAN CAOINTE

“Aghur céard veir ré? Bfuil ré ’gá cur a baile eugam?”

Níor labhair an rathart go ceann nóiméid. B’fachtar dom go raib ré ag iarraidh cuimniú go ar foclaib eicint, aghur na focla, mar adéarfá, ag tui uaid.

“A Múirne,” ar reirean ra veiread, “veir ré go bfuair Cólín boct bár iné.”

Ar éloirteál na bfochal rin ti pléar ag Múirne ag gáirde. A leicéid de gáirde ní cuala mé riam. B’i an gáirde rin ag reinnm i mo cluairib go ceann míora ina d’iair rin. Rinne rí cúpla rathart uatbárad gáirde aghur annrin tuit rí i lathar an uirlár.

Tugad a baile i aghur b’i rí ar a leabair go ceann leat-bliadna. B’i rí ar a meabair ar fead na haimrre rin. Táinig rí cuici féin i n’iair a céile, aghur ní ceardad tuine ar bit go raib don ceo uirtí anoir aet amáin go ríleann rí go bfuil a mac gan fillad a baile f’or ó donad Uadair Áir. Bíonn rí ag fanad leir i gcomhairde, ina fearam nó ina ruid ra dorar leat an lae, aghur ’cuile n’id réid aici roim a tead a baile. Ní cuigeann rí go bfuil don aetruad ar an rathal ó’n oirde rin. “Sin é an fáct, a Cólín,” arra m’adair liom, “nac raib a fíor aici go raib an bótar iarrainn ag tead com rada leir an Tead Dóigte. Amannra cuimnigeann rí uirtí féin aghur toruigeann uirtí ag caoinead mar connaic tura i. ’S’i féin a rinne an caoinead u’ad a cuala tú uaid. Go bfuair Dia uirtí,” arra m’adair, ag cur veirid le n-a rathal.

“Aghur, a deaire,” arra mire, “ar táinig don uirtí ó’n m’bairríogain ina d’iair rin?”

an bhean cainte

“*híor táinīs, ná a uat.*”

“Μεαυ τῦ, α ὀεαῖοε, αν ε Cόιλιν α μαριβυῖς αν
τιξεαρηα?”

“Tá a fíor agham na c’é,” a deir m’áchtair. “Dá mbad é, d’amhóccad é. Tá mé com cinnite ir atá mé beo anocht suab é an fear duib a mairbhuis an tigherna. Ní abraidm na c’raib Cóilín boct ra láchtair.”

“Ան ուշա՞ծ ու՞սն արձան Եփեսոսի?” արդա՞նք
ժեյրօրոյն.

“Ní ruḡaḡ, muir’,” arḡa m’atḡar. “Ir beaḡ an
baogḡal a bī ar.”

“C1Δ'pō ē an pēap' toub, meap' tū, Δ' ōeaiōe?”
apra mire.

“Creidim i láthair Dé,” arsa m’áthair, “Sur píleair
ó Cairleán Baille Átha Cliath a b’i ann. Connac
Cuimín Ó Níad fear an-córmáil leir as tabairt
fíadónaire i n-asgair buacalla eile i tTuaim bliadain
ina d’áthair rin.”

“A ðeaiðe,” dīra Seagáinín go hobann, “nuair
ðéar mire im’ fear, marðóðaið mé an fear ouð rin.”

“Sāḇālāirō ōia rinna,” aḇein mo māčair.

leas m'ádhair a lám ar cloigeann Seagáinín.

“Ὁ φίλοι, ἡ μαϊκίη,” ἀνερρεῖ, “ἔοι μὲν
 μὴ τοιοῦτο εἶδος ἔχει ‘τελλί-ἡ’ ἀνὰ ἀνὰ τοῦ
 τοῦ πατρὸς ἐπὶ οὐρανῶν!”

“Τὰ γέ 1 η-αμ ραιτορίη,” ἀπειρ μο μάτταιρ.

ίορδάν

ÍOSAḐÁN

Ḑí rean-ḡaitiar ina řuibē le hair a ṡorair. An té řabřaṡ an bōčar, řilřeaṡ řē řur ṡealb cloicē nō marḡair a ḡí ann—řin nō ṡuine marḡ—mar ní čreiořeaṡ řē řo ḡřeaṡřaṡ řear beo řanačč čom ciúin, čom řocair řin. Ḑí a čeann čromča aize ařur cluar air ař éirteačč. Ir iomṡa řin řuaim čeolḡar a ḡí le cloirteaíl, an té a mbeaṡ áiro aize ořča. Čuala rean-ḡaitiar olařán na ṡtonn ar na čarřaizřeaččair ařur monaḡar an čřřuibčleáin ař řileaṡ leir an řcločar. Čuala řē řřřeač na cuirpe éirř ó'n ṡúirřing, ařur řéimneač na mbó ó'n mbuaile, ařur řeal-řáire na břáirčí ó'n ḡřaitčē. Ačč ní le čeaččar ača řo a ḡí řē ař éirteačč čom hairēač řin—čē řo mbeaṡ ḡinn leir iaṡ řo léir—ačč le řlōř řlé řlinn cluiř an áirřinn a ḡí ař teačč čuiře le řaoič i řciúineadōar na maiřne.

Ḑí na ṡaoine ar řaṡ bailiřčē leo čuiř an áirřeann. Čonnaic rean-ḡaitiar ař řabáil čairir iaṡ, ina nṡuine 'r ina nṡuine nō ina mion-ṡřeamannaib. Ḑí na řearř-ḡoṡaiř ař řič 'r ař léimneač. Ḑí na čailíní ař řiořřaṡ čainnte řo meiořeač. Ḑí na mná ař čomřaṡ óř ířeal. Ḑí na řir ina ṡčorč. Mar řin a čřiallairōir an bōčar řač ṡomnač. Mar řin a řuibēaṡ rean-ḡaitiar ar a čačaoir ař břeačnuřaṡ ořča nō řo ṡčéiořioř ar aḡarč. Čřiall řiaṡ čairir an maiřin áiričē řeo mar ba řnáčč. ṡ'řan an

ÍOSAḐĀN

rean-ḑear ḑḑ ḑeááint orṑa ḑo ṑtí ḑo ḑaiḑ críoc leir an nḑleo ir leir an ḑroṑnam, ḑo ṑtí ḑur ḑlan an plóṑ ṑeirreannaá ḑarr ároáin na cille, ḑo ṑtí naá ḑaiḑ le ḑeiceál áá ḑóáar ḑaṑa ṑíreáá ḑḑ ḑíneáṑ amaá ir é ḑán, ḑo ṑtí naá ḑaiḑ ḑáḑṑa ar an mḑaile áá corḑ-ḑean-ṑuine ina leabaiṑ, na ḑáirṑí ḑḑ cleaḑaiṑeáá ar an ḑḑaiṑṑe, ḑḑur é ḑéin ina ḑuiṑe le haiḑ a ṑoraiḑ.

Ní áeíṑeáṑ rean-Maiṑiar áuiḑ teáá an ḑobail. Níor éirṑ ḑé “an ṑáirreann binn” le tuilleáṑ ir ṑrí ḑḑór bliáṑain. ṑí ḑé ina óḑánaá luáá láioir an uair ṑeirreannaá a áoirḑiḑ ḑé é ḑéin i lááair an ḑobail, ḑḑur anoir ḑí ḑé ina ḑean-ḑear áríon áaiṑṑe, a áuiṑ ḑruaiḑe liáá-ḑán, ḑuic ina éáṑan, a ḑlinneáin cromṑa. Níor ḑeac ḑé a ḑlún i ḑḑiaṑnaire ṑé ar ḑeáṑ na ṑṑrí ḑḑór bliáṑain ḑin; níor áuir ḑé ḑaiṑir áum a Áruṑuiḑṑeora; níor ḑáḑ ḑé buiṑeááar le n-a ḑlánuḑṑeoir. ḑear ann ḑéin a ḑ'eáṑ rean-Maiṑiar.

Ní ḑaiḑ a ḑior ḑḑ éinne ḑo áe an ḑáá naá ṑáeíṑeáṑ ḑé ar áirreann. ṑuḑairṑ ṑaoine náir áreio ḑé ḑo ḑaiḑ áon ṑia ann. ṑuḑairṑ ṑaoine eile ḑo nṑearna ḑé ḑeacáṑ uááḑáraá éiḑin i ṑṑúr a ḑaoḑail, ḑḑur nuair naá ṑṑiuḑraṑ an ḑaḑairṑ ábrolóio ṑó ar ḑaoirṑean, ḑur ááiniḑ áṑáá ḑeiriḑe air ḑḑur ḑur mionnuḑiḑ ḑé naá ṑṑaoḑóáṑ ḑé ḑaḑairṑ ná ḑeiriṑeál le n-a ḑeo áirí. ṑuḑairṑ ṑaoine eile—áá ní ṑeiriṑí é ḑeo áá i ḑcoḑar coir teineáṑ nuair a ḑioṑ na rean-ṑaoine ḑḑ reanáur leo ḑéin ṑar éir ṑul a áoṑláṑ ṑo na ḑáirṑíḑ—ṑuḑraṑar ḑo ḑur ṑíol ḑé a anam le ḑear Mór áiriṑe a áaraṑ ṑó uair ar mullaá Ánuic an ṑaim ḑḑur naá leiḑḑeáṑ an té ḑeo ṑó an ṑáirreann a áleááṑ. Níl a ḑior ḑḑam an ḑior

ÍOSAḐĀN

bḡéaḑ na ḡḑéaḑta ḡo, aḑt tḑ́ a ḡioḡ aḑam nḑ́r
ḡaḑtḑr ḡean-ḡaḑḑiaḡ aḑ aḑḡḡeann Ḑé le cuḡḡne
cinn an ḑuine ba ḡine aḡ an mbaile. Ḑubḑaḡt
Cuḡḡín Ó Nḑ́aḑ, ḡean-ḡeap a ḡuaḡ bḑ́r cúḡla bliḑḑain
ḡoḡḡe ḡeo i n-aḑiḡ a ḑeicḑ mbliḑḑan iḡ ceitḡe ḡḑóḡ,
ḑo ḑḡaca ḡé ḡéin ann é nuaiḡ a ḑí ḡé ina ḡtḑcaḑ.

Nḑ́ ḡíḑteap ḑo mba ḑḡoc-ḑuine ḡean-ḡaḑḑiaḡ.
Ḑí ḡé ina ḡeap cḑḡ macánta, cḑḡ ḡimpliḑe, cḑḡ
nḑ́ḑúḡḡta iḡ a caḡḡaiḑe oḡt i ḑo ḡiubal lae. Nḑ́oḡ
cluineḑḑ aḡ a ḑéaḑ ḡiam aḑt an ḑeaḑ-ḡocal. Nḑ́
ḡaiḑ ḑúil aḑḑe i n-ól nḑ́ i ḑcomḑuaḑaḡ, i n-óḡ nḑ́ i
maḑoin. Ḑí ḡé boḑt, aḑt iḡ minic a ḡoinneḑḑ ḡé le
ḑaḑoiniḑ ba ḑoiḑte 'nḑ́ é. Ḑí ḡḡuaḑ aḑḑe ḑo'n eaḡlḑn.
Ḑí ḡḡócaḡe aḑḑe ḑo'n ḡḡuaḑán. Ḑí moḑ aḑuḡ meap
aḑ ḡeapaiḑ eile aḡ. Ḑí ḑean aḑ na mnáiḑ, aḑ na
ḡáḡḡiḑ, aḑuḡ aḑ na ḡainḡiḑḑiḑ ḑó; aḑuḡ ḑí ḑean
aḑḑe-ḡean ḑóíḑ-ḡean aḑuḡ ḑo ḑaḑ nḑ́ḑ aḑá ḑḡáḑḡaiḡ
cḡoiḑe-ḑḑan.

Ḑ'ḡeapḡ le ḡean-ḡaḑḑiaḡ comḡáḑ ban 'nḑ́ comḡáḑ
ḡeap. Aḑt ḑ'ḡeapḡ leiḡ comḡáḑ maḑḡaḑ iḡ ḑiḡḡḡeḑ
'nḑ́ comḡáḑ ḡeap nḑ́ ban. Ḑeiḡeḑḑ ḡé ḑuḡ ḑuiḑ-
ḡeanaḑḑe na mnḑ́ 'nḑ́ na ḡiḡ aḑuḡ ḑuḡ ḑuiḑḡeanaḑḑe
na ḡáḡḡi 'nḑ́ ceaḑtḑr aca. Iḡ i ḑḡocaiḡ an ḑḡeama
óḑḑ a cḑiḑeḑḑ ḡé an cúḡ iḡ mó ḑá aḑḡiḡ ḑíoḡḑoiniḑḑ.
ḑuiḑeḑḑ ḡé leo i ḑcúinne ḑiḑe aḑ innḡeḑḑt ḡḑéaḑta
ḑóíḑ nó aḑ baḑnt ḡḑéaḑta aḡta. Ḑ'ionḑantaḑ iḑḑ
a cúḡ ḡḑéaḑta. Ḑí eaḑtḡa an ḑioḡḡáin ḑḑaiḡ aḡ
ḑeiḡeḑḑt an ḑoḡain aḑḑe. Ḑ'é an t-aon ḑḡean-ḑuine
aḡ an mbaile é a ḡaiḑ ḡḑéaḑ ḡḡeḑcḑáin na ḑCeaḡc 'ḡ an
Ḑḡeoilín i ḑceaḡt aḑḑe. Naḑ é a cúḡḡeḑḑ ḡḑannḡaḑḑ
aḡ na ḡáḡḡiḑ iḡ é aḑ aḑḑiḡ aḡ "ḡú ḡá ḡeapóḑ"
ḡaḑaiḑ an Ḑá Ceanḡ, iḡ naḑ é a ḑaineḑḑ na ḑáḡiḡ

īosaṣān

արժա ճշ ցւր բօր ար մեծածախն ան բոկայիւ 1 չԿար-
լեան ան տՏելմութե! Աջսր նա համբան ա ի՛նչ ալիւ!
Ծ'բերիր լիր լեռնն Երբորտե ա մեղլած զմ բսան
Լե ո-Ա—

“Seoicín reó, ir coṁaíl, a pḗata,
Tá an pluasḡ riṁe amuisḡ as riubal an ḡleanna!”

nó tiocḡaḡ leir líon tige de ḡáirtíḡ a ċur i tḡirtíḡ
ḡáire le n-a—

“*Ἡ αὐτὸ τοιοῦτ' οὐκ, ἀνέκατ' ἵψ' ἃ μάτταίρ,*
ἃ τ' ἰμῶσις σοῦ Ἰαλλίμ' ἃς μαρκαῖοεσὶ ἀνέκατ' αὐτῶν!”

Agus na' aise b'í na sean-panna spreannmha; agus
 na cruaidh-éirteanna deacra; agus na tomairteanna
 breagha! Mairt le cluicib, cá raib an té, fear,
 bean, nó páirte, a t'féadfaid "Lúrabós, Lárabós"
 nó "An Uirdean Uaib" a coinneáil ar riuéal leir?

San uair breag is ar daoibh an chnuic nó as riubhal na bporlad a o'feicfeá rean-maitiár is a compá-
dóite beagha, é as míniúghaó rlighe beahtó na riosán
is na míol gcríonna doibh, nó as ríomhaó rghéaltá i
doibh na gpráinneoisge is an iorraió ruairó. Tamall
eile doibh as bádoirleadt, mairde ráma as an rean-
feár, ceann eile as buacailín beas éisín, agus
b'féidir gearr-cáile as rtiúraó. Is minic a cluinead
na daoine a bíod as obair i n-aice na trágha gáirca
áitair na bpáirtí as teact cuca ó béal an cuain, nó
b'féidir glór rean-maitiáir is é as gabáil fuinn—

“Ὁρό! μο ἐυμαϊκῆν Ὅ!
 ἢ ὀρό! μο βέλτοῖν!”—

νό μὴ εἴσιν ἄρ' ἐ.

īosaṣān

Tà gaoth fàitcheòir an cuimhe na màitheadaibh rìghaichte
 agus deiridheir le céile nàir cheart doibh leigean d'á
 sclainn an oiread rin aimirie a chaitheamh i b'pòdaire
 rean-màitidair—"fead na c' taitigheann orio nà aif-
 reann." Uair amáin nocht bean aca na rmaointe
 reo do'n Achair Seagán. 'Séir'ò duibhairt an rìghart—

“Nā bac leir na páirtib bocta,” ar reireadh. “Ní féadfaidís a beic i gcomluad ar ní b’féadrr.”

“ Δὲν δεῖτε αὖ ἕνα καὶ ὑποκρινόμενον ῥεῖ ἡ ἡτοῖα,
καὶ ἀλάλῃ.”

“Iſ iomòd naom ’rha flaitir inoiu nâr çpeio i
n’òia trát dâ ðaoğal. Aşur coğair mé reo. Muna
bpuil şrâò aş rean-maitiar do ’òia—puo naç
peapac’ ouit-re nô tom-ſa—ir ionğantaç an şrâò
atâ aige do’n nîò ir âilne ’r ir şlaine dâr çpuçuiğ
’òia—anam şléiğeal an pâirte. ’Bí an şrâò céatona
aş ar Slânuiğteoir féin aşur aş na naomaiò ir
şlórmaiſe ar neam’ dóib. Cá bpuor dúinn naç iad
na pâirteí a çarſainğeoçâò rean-maitiar şo şlûn ar
Slânuiğteora fôr?”

Δῆναι τὰς αὐτῶν ἀνὰ τὴν γῆν μαρτυρίας.

An mairtin Domhnais reo o'fan an rean-pear as eirteact no sur rtao cloas an Aifinn na buala. Nuair a bi veiread leir, leis re ornao, mar leigfead an te a mbead cum a ir tuirre air, asur tus re a asad ar an mbuidin malrac a bi as rusrao doib fein ar an nglodan fein—an "faiche" a veiread rean-mairiar air—as an scor-bodar. Bi aithe as rean-mairiar ar sad pataire ceann-catac cor-noctuigte aca. Nior' fearr leir caiteam ainne ar bit 'na beic ina fuide annin as breachtugad ort a ir as eirteact leo. Bi re 'sa scomaiream, as

ÍOSAḐĀN

féadaint cia aca dá éiríobh bí ann aḡur cia aca bí
iméighe 'un an Aifinn leir na daoibh fáta, nuair
a éus ré fá deara páirte ina mearḡ naé b'aca ré
mian poime. ḡarúr beaḡ donn, a maib cota bán air
mar bí ar ḡac malpac eile, aḡur é ḡan b'óḡa ḡan
caipín, mar ir ḡnáac le páirtib an lairair. Bí
éadan an malpaig reo com roillreac leir an nḡreín,
aḡur pacar do rean-maitiar ḡo maib mar beaó
ḡaete roluir aḡ teacé ó n-a éeann. An ḡrian aḡ
lonnraó ar a cuio ḡruaige, b'féirir.

Bí ionḡnaó ar an rean-fear fá an bpáirte reo
feiceál, mar níor éuala ré ḡo maib don rḡrainréarai
tar éir teacé ar an mbaile. Bí ré ar tí dul anonn
aḡur duine de na rḡuraacuib beaḡa a éirḡnuḡaó
ina éaib, nuair a éuala ré ḡleo ir ḡliadar na
nḡaoine aḡ teacé a baile ó'n Aifneann. Níor airig
ré an uair aḡ rleamnuḡaó éairir fáir ir bí a áirto
ar éleairib na nḡarúr. Beannuig cuio de na
daoibh dó aḡ ḡabáil éairir dóib ir beannuig reirrean
dóib-rean. Nuair a éus ré rúil ar an rḡata malpac
arir, ní maib an páirte deorata ina mearḡ.

.

An Domnac ina éiair rin bí rean-maitiar ina
ruibe le hair a éorair, mar ba ḡnáac. Bí an
pobal bailighe riad cuig an Aifneann. Bí an tream
ós aḡ mteacé ir aḡ caiteam léim ar an b'aitce.
Aḡ mteacé ir aḡ caiteam léim ina b'rocair bí an
páirte deorata. D'féac maitiar air ar feaó i
b'rao, mar éus ré taitneam a éroibe dó i nḡeall ar
áilneacé a pearran aḡur ḡile a éadain. Sa deirreao
ḡlaoiré anall ar duine de na buacaillib beaḡa.

ÍOSAḐÁN

“Cia hé an maḑḑac úṑan ḑeicim in búḑ mearḑ le coicṑiḑir, a Cólín?” ar ḑeirean—“é rin a búil an cloiḑeann ṑonn aḑr,—aṑṑ ḑainic naṑ bān-ḑuaṑ aṑá ḑé: níl a ḑior aḑam an ṑuḑ nō ḑionn é 'ḑ an cṑoi a búil an ḑḑian aḑ ḑḑallaṑ aḑr. An búiceann tú anoir é—é rin aṑá aḑ ḑiṑ cṑḑainn?”

“Sin é Íosaḑán,” aṑeir an ḑḑḑḑac beaḑ.

“Íosaḑán?”

“Sin é an ṑ-ainm a cṑḑar ḑé aḑ ḑéin.”

“Cia ṑáḑ ṑíob é?”

“Níl a ḑior aḑam, aṑṑ ṑeir ḑé ḑo búil a aṑair ina Ríḑ.”

“Cé ḑcomḑuiḑeann ḑé?”

“Níor innir ḑé é rin ḑiaḑ ṑúinn, aṑṑ ṑeir ḑé naṑ ḑaṑa uainn a cṑeáṑ.”

“An mbíonn ḑé i n-éinṑiḑ ḑiḑ ḑo minic?”

“Bíonn, nuair a búor rin aḑ caṑṑeáḑ ainḑḑe ṑúinn ḑéin mar ḑeo. Aṑṑ imṑiḑeann ḑé uainn nuair a cṑḑar ṑaṑine ḑárṑa ḑa láṑair. ḑéaṑ! ṑá ḑé imṑiḑṑe cṑana!”

Bḑeaṑṑuiḑ an ḑean-ḑear, aḑur ní ḑaiḑ ann aṑṑ na maḑḑaiḑ a ḑaiḑ aiṑne aiḑe orṑa. B́i an ḑáirṑe ar a ṑṑuḑ an ḑarúirín “Íosaḑán” ar iarḑaiṑ. An nóiméaṑ cṑaṑna cluineáṑ ḑoṑḑam ir ṑorḑán na nṑaṑine aḑ ḑilleáṑ ó'n aḑḑeann.

.

An cṑaṑ ṑomḑac eile cṑiṑ ḑaṑ níṑ amaṑ ṑíḑeáṑ mar cṑiṑ an ṑá ṑomḑac ḑoime rin. B́ailiḑ an ḑobaḑ ḑiar mar ba ḑnáṑaṑ aḑur ḑáḑaṑ an ḑean-ḑear aḑur na ḑáirṑi leo ḑéin ar an mbaile. Cṑuḑ cṑoiṑe

ÍOSAḐÁN

ṙean-Ṙaitiair léim ina lár nuair a connaic ṙé an ṙáirte Ṙeamṑa ina mearḑ aríṙ.

Ṑ'éiriḡ ṙé. Cuiṑ ṙé anonn aḡur ṙear ṙé ina aice. Ṙar éir tamail ina ṙearaṙ ṑó ḡan corṙuiḡe, ṙín ṙé a ṑá láim cuiḡe aḡur labair ṙé ṑe ḡlór íreal—

“A Íoraḡáin!”

Cuala an leanṑ é aḡur táiniḡ ṙé cuiḡe ar ṙiṘ.

“Ṙar i leit ir ṙuiṑ ar mo ḡlúin ḡo ṙóillín, a Íoraḡáin.”

Cuir an ṙáirte a lám i lám tánaio cṑaraiḡ an trean-ṙir aḡur cṙialladar cor ar cōir trearna an ṑóṕair. Suiṑ rean-Ṙaitiar ar a cāṕaoir aḡur cār-ṙainḡ Íoraḡán le n-a ṑrollac.

“Cé ḡcomṑuiḡeann tú, a Íoraḡáin?” ar ṙeirean, aḡ labairt óṙ íreal i ḡcomṑaiṑe.

“Ní ṙaṑa ar ṙo mo Ṙeac. Cao cuiḡe naṕ ṑṕaḡann tú ar cuiṙt cuiḡam?”

“Ṗeacṑ ṙaitcíor oṙm i ṑṕeac ṙíoḡṑa. Innriḡṕear ṑom ḡo ṑṙuil ṕ'Acair ina Ríḡ.”

“Ir é Áṙṑ-Rí an Ṑomáin é. Acṕ níor ḡábacṑ ṑuit ṙaitcíor a ṑeic oṙṕ ṙoime. Tá ṙé lán ṑe cṙócaire ir ṑe ḡṙáṑ.”

“Ir ṑaoḡlac liom náṙ cōinḡṑiḡ mé a ṑliḡe.”

“Iarr maiṕeamaṙar air. Ṑéanṙaṑ-ṙa ir mo Ṙáṕair eadairḡuiṑe ar ṑo ṙon.”

“Ir ṕṙuaḡ liom naṕ ṑṙaca mé ṙoime ṙeo tú, a Íoraḡáin. Cé ṙaiṑ tú uaim?”

“Ṗí mé annṙo i ḡcomṑaiṑe. Ṗím aḡ ṕairṕeal na mbóṕar ir aḡ ṙiuṑal na ḡcṑoc ir aḡ ṕṙeabacṑ na ṑṕonn. Ṗím i lár an ṙobail nuair cṙuiṑniḡear ṙiaṑ irṕeac i mo Ṙeac. Ṗím i mearḡ na ṑráirṕí ṙáḡar ṙiaṑ ina ṑṑiaio aḡ cleairaiṑeacṕ ar an ṕṙáio.”

ÍOSAḐÁIN

“Ḑí mire rḑ-ḑaitḑeac—nḑ rḑ-uaiḑreac—le toul
irḑeac i tḑ ḑeac, a Íosaḑáin; acḑ ḑuair mé i mearḑ
na bráirḑí ḑú.”

“Níl aon am ná áit tḑ mbíonn ráirḑí aḑ rúḑraḑ
tḑibḑ ḑéin nac mbím-re ina ḑroḑair. Amannaḑ áíonn
riaḑ mé; amannaḑ eile ní ḑeiceann.”

“Ní ḑaca mire ríamḑ ḑú ḑo tḑí le ḑoiriḑ.”

“Ḑíonn na tḑoíne ḑárḑa tḑall.”

“Aḑur ina tḑiaitḑ rin ḑeallaḑ tḑom ḑú ḑeiceál, a
Íosaḑáin?”

“ḑus m’Aḑair ceac tḑom mé ḑéin a ḑoiliriuḑaḑ
tḑuit tḑe ḑrígḑ ḑur ḑus ḑú ḑraḑ tḑá ráirḑibḑ beaḑa.”

Cluineaḑ ḑlóḑḑa na nḑoíne aḑ ḑilleacḑ ó’n
Aírreann.

“Caitḑrḑ mé imḑeacḑt aḑoir uait.”

“Leig tḑom imeall tḑo áḑḑa a ḑḑḑaḑ, a Íosaḑáin.”

“Ḑéan.”

“An ḑḑeicḑrḑ mé aḑír ḑú?”

“ḑeicḑir.”

“Cia an uair?”

“Aḑoḑḑ.”

Leir an ḑroḑal rin ḑí ḑé imḑigḑḑe.

“ḑeicḑrḑ mé aḑoḑḑ é!” aḑra ḑean-máitiar aḑur
é aḑ toul irḑeacḑ ḑa tḑeac.

.

ḑáinig an oitḑe ḑliucḑ ḑtoirmeamḑail. Cluineaḑ
na tonḑḑraḑa móra aḑ bríreacḑ le ḑuamán i n-aḑaiḑ
an álaḑaiḑ. Ḑí na cḑainn ḑairḑ timḑeall aḑ tḑeac an
ḑobail aḑ luarḑaḑ ir aḑ lúbaḑ le neairḑ na ḑaoitḑe.
(ḑá an ḑéirḑeal aḑ ároán acḑ aḑ tuitim le ḑánaitḑ
ríor ḑo ḑairḑḑe). Ḑí an tAḑair Seaḑán aḑ tḑí a

ÍOSAḐÁN

leabair a tóinad aḑur a paitirín a ráð nuair a cuala
ré an torann mar a beaó tuine aḑ bualaó an
torair. D'éirt ré ar feaó rḑaḑaim. Cuala ré an
torann air. D'éirigh ré ó'n teiníó, cuairt go dtí an
torar, aḑur d'orḑail é. Uí ḑarúr beaḑ fir ina
ḑearam ar lic an torair—ḑarúr nár cuimneac leir
an rḑarḑ a ḑeiceál nam poime. Uí cóta bán air
aḑur é ḑan bróḑa ḑan cairín. ḑacḑar do'n traḑarḑ
go raib ḑaeḑe rólur aḑ lonnraó ó n-a ḑnúir aḑur
timḑeall a mullaiḑ. An ḑealaó a bí aḑ taitneam
ar a ḑaom-ḑeann donn, b'ḑeoir.

"Cia tá annro aḑam?" ar' an tḑair Seaḑán.

"Cuir ort com tarairt 'r ir ḑeoir leat é, a ḑair,
ir buail roir go dtí teac ḑean-Maitair. Tá ré i
mbéalaib báir."

Níor ḑearḑuigh an dara focal ó'n rḑarḑ.

"Suir annro go mbíó mé ḑeíó," ar ḑeiran. Acḑ
nuair a táinig ré ḑar air, bí an teacḑaire beaḑ
imḑiḑe.

Buail an tḑair Seaḑán bóḑar, aḑur níorb' ḑaḑa a
bain ré ar, cé go raib an ḑaoḑ ina aḑair, aḑur é aḑ
bairḑiḑ go trom. Uí rólur i teac ḑean-Maitair
poime. Bain ré an lairḑe de'n torar ir cuairt
irteac.

"Cia hé reo cuḑam?" ar' an ḑuḑ ó leabairt an
trean-fir.

"An rḑarḑ."

"Baó mairt liom labairḑ leat, a ḑair. Suir
annro lem' air." Uí an ḑuḑ rann aḑur táinig na
focla go mall uairt.

Suir an rḑarḑ aḑur cuala rḑéal ḑean-Maitair
ó túr deirḑó. Cia ar bit rún a bí i ḑcḑoirḑe an

ÍOSAḐÁN

τρεαν-ḡuine noḡταḡ ḡo řeipḡbireacḡ ḡé anḡřin 1 lár na hoirḡce é. Nuair a bí an řaoirtean ḡart řlac řean-ḡaitiar Corp ḡřiořt ḡřur cuipeacḡ an Ola ḡéirḡeannaḡc air.

“Cia ḡubairt leac řo řaiḡ tú ḡř teapḡáil uaim, a ḡḡair?” ar řeirean ḡe řlór las íreal, nuair a bí řac níḡ ḡéanta. “Ḗí mé ḡř řuiḡe ḡé řo ḡřioḡḡá, ḡḡt ní řaiḡ ḡon teacḡtaire ḡřam le cur řá ḡo ḡéin.”

“ḡḡt cuir tú teacḡtaire cḡřam, ar noḡiř?” ḡḡeir an řḡřart ḡřur ionḡnacḡ móř air.

“Níon cuipear.”

“Níon cuirř? ḡḡt ḡáiniř řarḡiřín beḡř ḡřur buail řé ar mo ḡořar ḡřur ḡubairt řé liom řo řaiḡ mo cḡḡřnacḡ ḡř teapḡáil uait!”

Ḗiřiř an řean-řear aniar řa leabairḡ. Ḗí řaoḡar ina řúiliḡ.

“Cia an řóřt řarḡiřín a bí ann, a ḡḡair?”

“Ḗuacḡaillín beḡř caoín a řaiḡ cḡḡa bán air.”

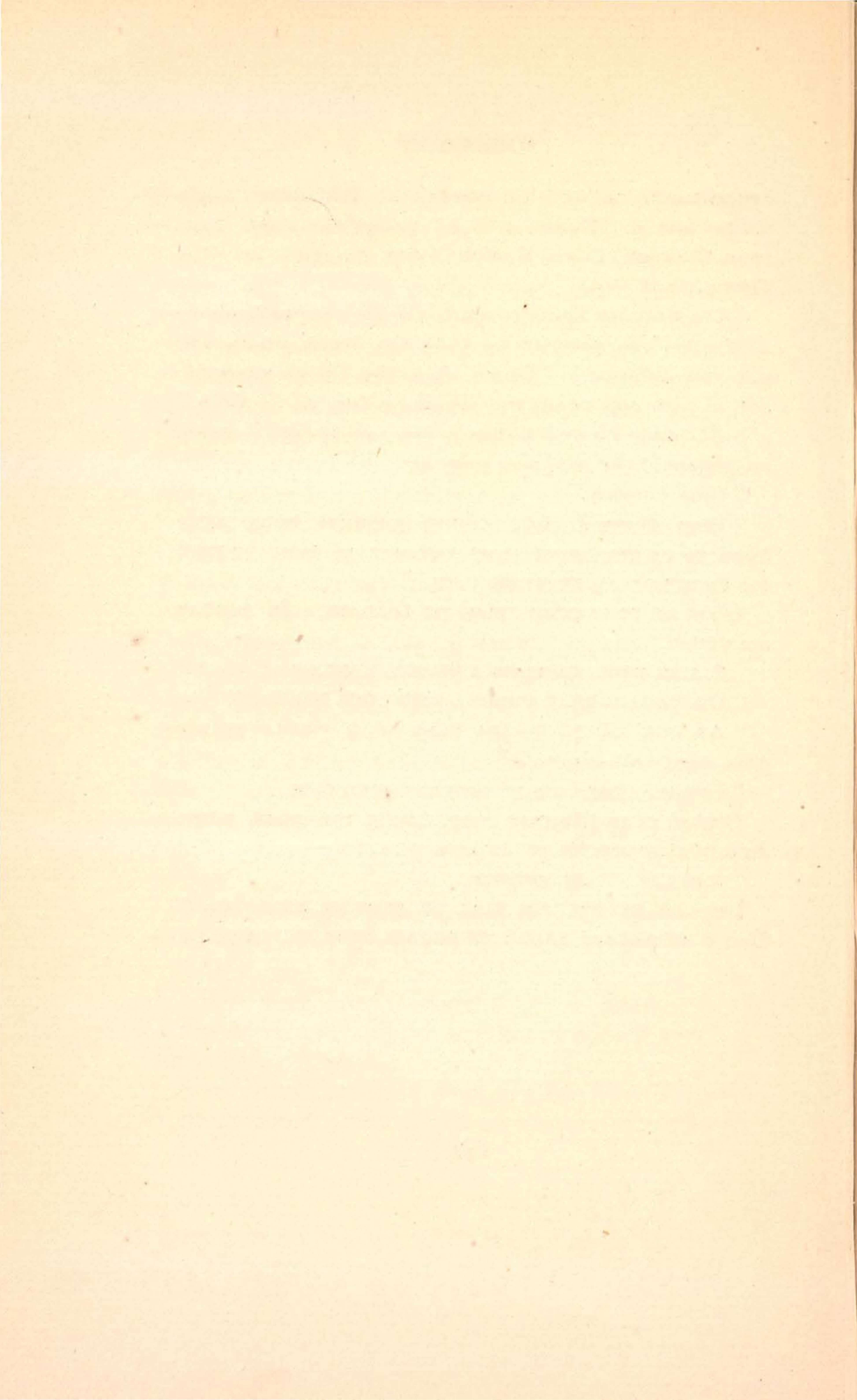
“Ar ḡuř tú řá ḡeapa mar beacḡ řřáile řoḡuir ḡart ḡimḡeall a cinn?”

“ḡuřar, ḡřur cuir řé ionḡnacḡ móř ořm.”

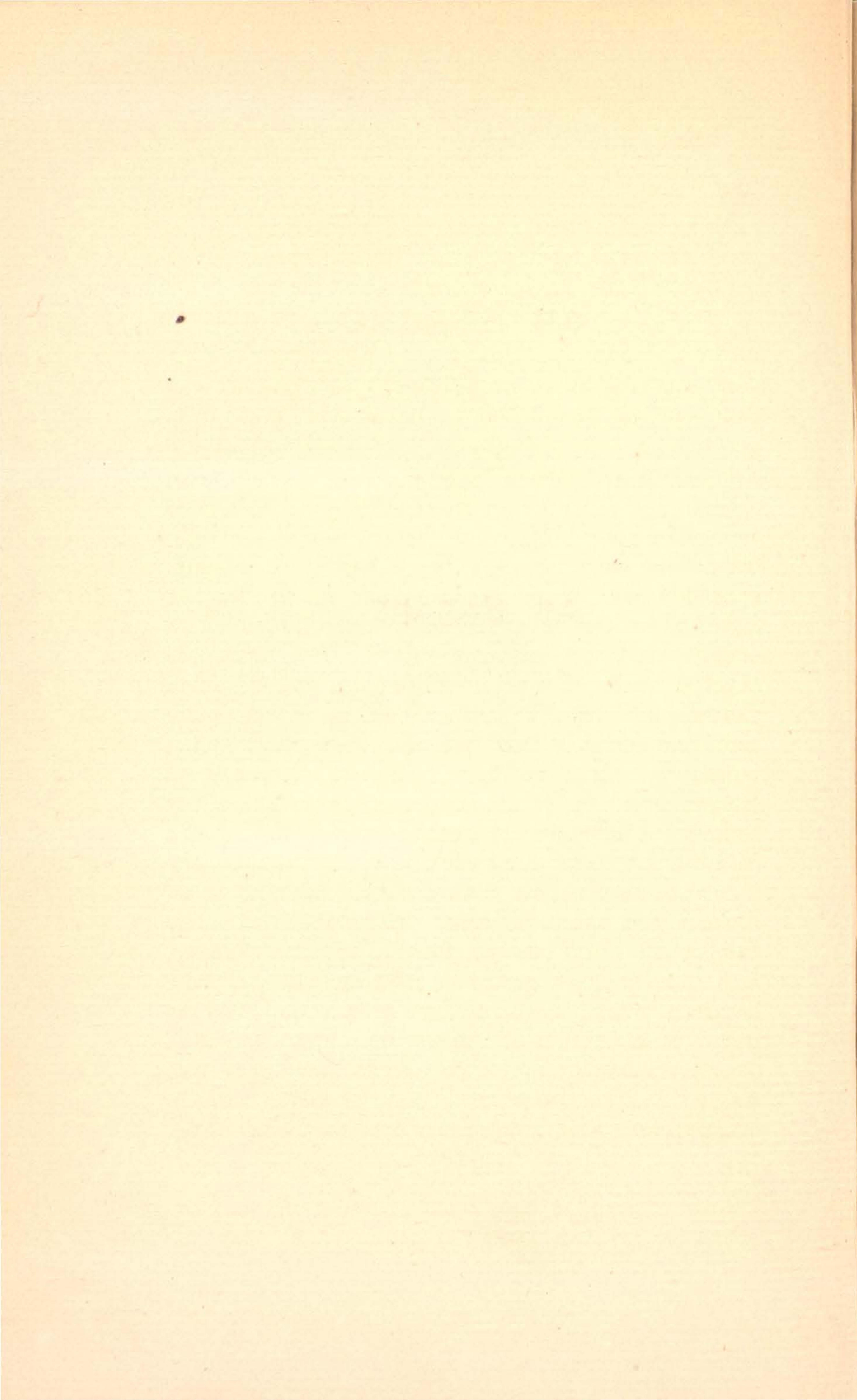
Ḗ'řeacḡ řean-ḡaitiar řuar, ḡáiniř meanḡacḡ řáire ar a ḡéal, ḡřur řín řé amacḡ a ḡá láim,—

“Íořḡḡán!” ar řeirean.

Leir an ḡřocal řin ḡuit řé řiar ar an leabairḡ. Ḗřuiḡ an řḡřart anonn řo řocair ḡřur ḡún a řúile.

ԱՊ ՏԱՅԱՊԵ

AN SAḠART

Iṛ inṛa teacḥ beaḡ ūo o'feicfeā ra nḡleann ríor uait, aḡur tú aḡ oul ríar an bótar ó'n nḡort Mór ḡo hínḡear, atá comḡarḡe ar mo Ḡaḡart. É féin iṛ a mátar iṛ a ḡeirḡríúr beaḡ iṛ a ḡearḡráitḡrín beaḡ bíḡeacḥ, rin a ḡfuil ḡe comḡuadḡar ann. Cailleadḡ an t-atḡar ríul a ruḡadḡ Taimín, an leaḡb iṛ óige aca. Níl aon am ḡá mbím i Ror na ḡCaoraḥ naḥ ḡcaitḡm trátḡnḡna nó ḡó ina ḡroḡar, mar tá an Saḡart aḡur Máirín (an ḡeirḡríúr beaḡ) aḡur Taimín ar na cáirḡoib iṛ oílre ḡá ḡfuil aḡam. Deaḡ óigeanta aclaḡḡe 'reacḡ mátar an tSaḡart; tá rí roinnt taosaḥ, b'féirḡ, acḡ má tá féin tá rí ina mḡaoi comḡ carḡannaḥ iṛ atá beo ina ḡiaḡḡ rin. Iṛ í a o'innir an rḡéal ro ḡom trátḡnḡna ḡá raḡar ar cuairḡ aici. Ūí rí aḡ niḡeacḡán an tSaḡart or comḡar na teineadḡ ar feacḡ na haimḡre: ḡaḡacḥ mór uirḡe leaḡḡa ar an uirlár aici, an Saḡart aḡur a cuḡo éadaiḡ bainte ḡe, aḡur í aḡ rḡiúraḡ iṛ aḡ cároáil ḡac orlaḥ ḡá corḡ. Tá airmḡear orm nár taitḡniḡ an obair reo ḡo ró-maitḡ leir an Saḡart, mar aḡoir iṛ arír cuḡeadḡ ré béic ar. Le ḡac béic tuḡadḡ a mátar borḡs beaḡ ḡó aḡur tar 'éire rin róḡadḡ rí é. Iṛ deacair ḡo mátar a lám a coirḡeadḡ ó páirḡe nuair a bíor ré noḡtuiḡḡe aici; aḡur baḡ deacra 'ná rin ḡo mátar comḡ ḡráḡmḡar leir an mátar reo a béal a coirḡeadḡ ó béilín beaḡ deaḡḡ

AN SAḠART

com milir le béilín páraic (páraic ainm mo Ḡaḡairt, tá a fíor aḡat). Baḡ ceart dam a ráḡ naḡ raib an Saḡart aḡt oḡt mbliadḡna fḡr. Ba deap an t-áilleán é ina fḡaram anḡrin aḡur folur na teineadḡ aḡ fḡairteadḡ ar a ḡolainn com-ḡéanta ir ar a ḡloigeann cataḡ, aḡur aḡ rinne ina fúilib ḡlara ḡáireata. Nuair a rmaoiniḡim ar páraic, ir mar rin a fḡicim or mo comair é, ina fḡaram ar an urlár i lóḡrann na teineadḡ.

Aḡt i ḡtaoib an fḡéil. Tuairim ir bliadḡin roime reo 'readḡ tuit ré amaḡ. B́ Nḡra (an máḡair) aḡ obair ar fuḡ an tiḡe. B́ Máirín ir Taimín aḡ rúḡradḡ ḡóib fḡin ar an urlár. “Fḡomrḡ Fḡamrḡ” a b́ ar riuḡal aca. B́ Máirín a ḡ'iarrairḡ na focla a múineadḡ ḡo Taimín, fuḡ a b́ aḡ clireadḡ uirḡi, tar é ní raib don ḡainnt aḡ Taimín ḡo fḡoil. Tá a fíor aḡat na focla, ir ḡóig?—ir fíú iad fḡḡlaim mar tá fíor-fíliḡeadaḡ ionnta:—

“Fḡomrḡ Fḡamrḡ,
Dean a ḡaimreodḡ,
A ḡéanraḡ ḡreann,
A ḡóiradḡ leann,
A beadḡ i n-am
Anḡro ar maidin!”

ḡearḡuiḡ canna uirḡe ó Nḡra le haḡairḡ tae a ḡéanaḡ. B́ ré i n-am ruipeir.

“Cá bḡuil páraic, a Máirín?” ar rirḡ. “Tá ré ar iarrairḡ le leat-uair.”

“ḡuairḡ ré riar ra reomra, a Máimín.”

“A páraic!” aḡeir an máḡair aḡ ḡlaodḡ ḡo háro.

AN SAḠART

Níor labruigeadó irtiḡ.

“’ḡCluin tú, a páraic!”

Níor labruigeadó.

“Céard tá ar an nḡarúr? A páraic, aḡeirim!”
ar rípe cōm hárd ir b́ ina ceann.

“Déiró mé roir ar ball, a máma,” ar’ an ḡuḡ ó’n
reomra

“Corruig leat, a máicín. Tá ré i n-am tae, aḡur
ḡeamhan deor uirḡe ra teac aḡam.”

Táinig páraic aniar ar an reomra.

“Tá tú ar fáḡail ra deiradó. ḡread leat ríor
—acḡ céard é reo? Cé bḡuair tú an léine rin, nó
’tuirḡe a bḡuil rí ort? Céard b́ tú a ḡéanam?”

B́ páraic ina fearam ra doirar ina rtaic. B́
léine feirtirḡte air or cionn a cōitín bis amuirḡ.
ḡreadnuirḡ ré ríor air féin. B́ a aḡairó ar deirḡ-
laraó ḡo cluaraib.

“Rinne mé dearmad í baint díom, a máma,” ar
reiréan.

“’Tuirḡe a bḡuil rí ort cōr ar bit?”

“Spraoiró a b́ ar bun aḡam.”

“ḡain díot ar an bḡuinnḡe í! An trlat atá uait,
tú héin aḡur do rḡraoiró!”

ḡain páraic an léine ḡe ḡan focal, aḡur ḡ’fás
riar ra reomra í.

“ḡuab leat ríor ḡo ḡtí an tobair anoir aḡur
fás canna uirḡe ḡom, mar a ḡéanraó reata.” B́
aitḡméala ar Nóra ceana féin ḡur labair rí cōm
ḡarḡ rin leir. Ir bean í naḡ buan a cuirḡ feirḡe.

Ruḡ páraic ar an ḡcanna aḡur larḡ leir. Táinig
micilín éanna, buacail comurran, irteac fáir ir b́
ré amuirḡ.

AN SAḠART

“Tá ré aḡ cinnt oim-ra, a Micilín,” arsa Nóra tar éir rḡaḡaim, “a ḡéanam amac céarḡ a ḡior ḡárait a ḡéanam ra reomra rin ar reatḡ an trát-nóna. Ní túirḡe a ḡinnéar caite aise ḡac lá ’ná ḡlanar ré leir irteac anhin aḡur ḡionn ré ar iarratḡ ḡo ham ruiréir.”

“Spratḡ eicint a ḡior ar bun aise,” arsa Micilín.

“Sin é aḡeir ré héin. Acḡ ní ra teac batḡ ceart ḡo mairac mar é a beir ráite trát-nóna breasḡ, acḡ amuis fá’n aer, aḡ ropatḡ leir.”

“‘Doibnear tuine a toil,’” arsa Micilín, aḡ deasatḡ a piora.

“Tuine ann héin ’reatḡ ḡárait, ar cuma ar bitḡ,” aḡeir Nóra. “’Sé an mac ir contráilte connait tú riam é. Amanta ní tiubratḡ triúr aise ḡó, aḡur amanta eile ní aieoctá ra teac é.”

ḡáinis ḡárait irteac rai reo, aḡur níor caint-igeatḡ a tuilleatḡ ar an ḡceirt. Níor éaluis ré riar an tuar ro, acḡ ina leabair rin ruitḡ ré rai ar an uirlár, aḡ imirt “ḡromró ḡramró” le Máirín ir le Taimín.

.

ḡí an ḡinnéar ar an mbortḡ nuair a ḡáinis ḡárait a baile ó’n rḡoil trát-nóna lá ar n-a bárac. ḡ’it ré a cuitḡ leite aḡur ḡ’ól ré a naitḡin bainne ḡo buiteac beannaactac. Com luat ir ḡí itte aḡur ólta aise, crotḡ ré leir a máilín leabair, aḡur riar leir ra reomra mar ba ḡnátac.

Níor leis an mātair uirtḡ ḡo raitḡ rí aḡ cur don trum ann. Acḡ, tar éir cupla nóiméatḡ, ḡ’orḡail

AN SAḠART

rí ṭorpar an treomra ṡo ciúin, aḡur íáitḡ barr a ríóine irteac. Ní tuis Ṗápaic fá ṭeara í, acṡ bí amárc aici-rí ar ṡac a paib ar riuḃal ra reomra.

B'airteac an t-amárc é. Bí Ṗápaic ina íearam i n-aice an buirṡ, aḡur é ṡléarta ran léine arír. Or a éionn ro amuisḡ, riar tair a ṡuailniḃ, bí ré aḡ feirtiuḡaḃ cóta ṭeirs le n-a máṡair, a bíoḃ ar crocḃ ar an mballa aici. Nuair a bí ré reo cóirigṡte i ṡceart air, tóḡ ré amac an leabair ba mó ṡá paib aise ina máilín—"An Ṭara leabair" a bí ann, creidim—ṡ'orṡail é, aḡur leac or a cómar ar an mborṡ é, ina leac-luise leir an rṡátán.

Annrin a tóruisḡ na ṡoití ṡá ríuib. Šear Ṗápaic ar aḡaio an buirṡ amac, ṡ'feac a ṡlún, cóirrig é féin, aḡur tóruisḡ air aḡ paiopeoiracṡt ór áro. Ní ṡo maic bí Nóra i n-ann é tuisrint, acṡ, ṡe réir mar ceap rí, bí lairṡin aḡur ṡaeóilḡ mearṡta trí n-a céile aise, aḡur bí corṡ-foal aise náir córmail le lairṡin ná le ṡaeóilḡ. Bóḃta amáin b'facṡar ṡi ṡo ṡcuata rí na focla "Ṗrompó, Ṗrampó," acṡ ní paib rí cinnte. Ṭá méio ionṡnaḃ ṡá paib ar Nóra fá'n obair reo, ba reacṡt mó an t-ionṡnaḃ a bí uirṡi nuair a connaic rí Ṗápaic aḡ umluḡaḃ, aḡ bualaḃ a uṡta, aḡ róḡaḃ an buirṡ, aḡ leigint air ṡo paib ré aḡ léigeaḃ uirnaigṡte lairṡne ar "An Ṭara leabair," aḡur aḡ imirt ṡac clear a b'airtigḡe 'ná a céile. Níor tuis rí i ṡceart céaro a bí ar bun aise ṡur ionntuisḡ ré tair aḡur aṡubairṡ:—

"*Dominus Vobiscum!*"

"'Sábálaiḃ Ṭia rinn!" ar ríre léití féin nuair a connaic rí é reo. "Ṭá ré aḡ cur i ṡcéill ṡo ḃruil ré ina íaḡart aḡur é aḡ léigeaḃ aifpinn! Sin í

AN SAḠART

culaid an Aifinn atá air, agus 'ré an leabhar beas
ḡaeóilge leabhar an Aifinn !”

Ní áibéil a ríad go raib Nóra rḡannuiḡte.
Táinig sí ar air do'n éirteanaig agus ríad or
comair na teinead. Ní raib a ríor aici céad bád
ceart di a déanam. Bí sí ríor dā comairle cia aca
bád cōra di rāraic a cur trearna a glúine agus
ḡuorail mair a tādairt dō nó dul ar a dā glúin
roime agus a beannaēt a iarraid !

“Cá brior dom,” ar ríre léití féin, “nac peacā
uabārac dōm leigean dō airtir a déanam ar an
raḡart mar rin? Aēt cá brior dom, ina dīad rin,
nac naom ar na rlairtir atā ra teac aḡam? Agus,
ar nōiḡ, bād miltac an peacā é lām a leḡaint
ar naom! Go mairtō Dia dōm é, ir minic a d'fās
mé rian mo méar air ceana! Ní' mé ar peacā
dōm é? Tá mé i rteannta, go cinnte!” Níor
cōdail Nóra néall an oirde rin, aēt aḡ cur na
ceirte reo rí céile.

.

Mairin lá ar n-a bárac, com túrge ir bí rāraic
ḡlanta leir cum rḡoile, cur Nóra an ḡlar ar an
dōr, d'fās an dā rāirte óḡa rā cūram mair
mīcilin, agus buail an bōtar go Ror na ḡCaozac.
Níor bain sí méar dā rōin nó ḡur tūḡ rí teac an
traḡairt rōbail di féin agus ḡur innir a rḡeala ó
tūr deiread do'n Aitir Rōnān. Ní dearna an
raḡart aēt meangad ḡaire, aēt bí Nóra leir nó ḡur
bain sí ḡeallad de go nḡabrad ré an bōtar amac
cuici an trātnōna rin. Larḡ léití a baile annrin
go rāpta.

AN SAGART

Níor éir an sagart uirthi. Duail ré irtead éuici ra tráchnóna. Tríádmáil go leor, bí páraic ra reomra as “léigeadó Aifrinne.”

“Ar t’anam ir ná labhair, a Aitair!” arsa Nóra. “Tá ré irtiú.”

Téaluiú an beirt ar bair a scor anonn go dtí doimh an treomra. Déanadair irtead. Bí páraic gléarta ran léine asur ran scóta go díreac mar bí an lá roime rin, asur é as suíde go deádmóideac. Seap an sagart ríadán as breánuíadó air.

Fá deireadó, d’ionntuig mo duine éair, asur as tabhairt aighe ar an bprobal, mar ’deacó—

“*Orate, fratres,*” ar reirean amac ór áro.

Le linn é reo a ráó, éonnaic ré a máitair asur an sagart ra doimh. Déarú ré asur réar san corruige.

“Gad i leit anro éugam,” adair an taitair Rónán. Táinig páraic anall go raitceac.

“Céaró é reo atá ar bun asat?” ar’ an sagart.

“Bí mé as léigeadó Aifrinne, a Aitair,” arsa páraic. Dubairt ré an méio reo go cúitail, acé ba léir nár éap ré go raib don éeo ar an mbealaac déanta aige—asur ar ndóig, ní mó bí. Acé bí Nóra boét ar craitceacó le raitcior.

“Ná bí ró-éruaio air, a Aitair,” ar ríre,—“níl ré acé óg.”

Leas an sagart a lám go héadrom ar éann bán an rtoicín, asur labhair ré go ciúin cnearta leir.

“Tá tú ró-óg fóir, a páraicín,” adair ré, “le beir i do sagart, asur níl ré geallta d’éinne acé do sagart Dé an tairreann a ráó. Acé cozar i leit asam. Ar máit leat beir as fmoctáil an Aifrinne Dia Domnaiú?”

AN SAḠART

Lar rúile ḡáraid aḡur ṵearḡ a ḡruaṵ aḡír, ní le cúṵaileadṵ an tuḡar ro adṵ le baḡr ḡíméio.

“Óra, baṵ mṵaíṵ, a Adṵar,” ar reirean; “níl ruṵ ar biṵ a b’ḡearr liom.”

“Ṫéanḡaíṵ rin,” arḡ an raḡart. “ḡeicim ḡo ḡḡuil cuio ṵe na paioḡeadaíḡ aḡat éana.”

“Adṵ, a Adṵar, a mṵirḡín —,” arḡa Ṫríḡio, aḡur ḡtop maḡ rin ḡo hobann.

“Céaro tá anoir ort?” adṵir an raḡart.

“Ṫḡírṵe ná bḡḡa níor éaíṵ ḡé ḡór!” ar ḡire. “Ír luaṵ liom bḡírṵe a éur aír ḡo —”

Sḡairṵ an raḡart aḡ ḡáiríṵe.

“Níor éuala mé ḡaíḡ,” ar reirean, “ḡo ḡaíḡ call le bḡírṵe. Cuirḡimíṵ carṵíḡín beaḡ or cionn a éṵta amuiḡ aír, aḡur mḡre ’mo ḡannaíḡ ḡo ḡaṵaíṵ ḡé ḡo deaḡ ṵó. Mṵoir le bḡḡaíḡ, tá ḡéire aḡainn a ṵ’ḡaḡ Mṵaíṵín an íarḡaíre ’na ṵiaíṵ nuair a éuaíṵ ḡé ḡo ṵṵí an Cloṵán. ḡléarḡamuiṵ i ḡceairṵ tú, a ḡáraid, níl baḡḡal,” ar reirean. Aḡur maḡ rin a rocruiḡeaṵ é.

.

Nuair a ḡí an raḡart imṵiḡṵe éḡom an mṵaṵar aḡur ḡóḡ a maicín.

“Mo ḡḡaíṵ tú!” ar ḡire.

Aḡ ṵul a éṵlaṵ ṵi an oíṵce rin, b’iaṵ na ḡocla deiríṵ aṵuḡairṵ ḡí léiṵí ḡéin: “Ṫéíṵ mo mṵaicín ina raḡart! Aḡur cá ḡḡior ṵom,” ar ḡire aḡ ṵúnaṵ a ḡúl ṵi, “cá ḡḡior ṵom naṵ ina earḡoḡ a beaṵ ḡé amaṵ anḡro!”

Ծառեր

bairbre

I

Ní raib̃ Bairbre ró-rlaéctm̃ar an lá a b'fearr a b̃í
rí. 'D'atm̃ócaó éinne an méio rin. An céad cār
oe, b̃í rí geam-cáo. Déarfá, le breacnuḡaó uirtí,
ḡo raib̃ rí ar leat-rúil. Níor ḡéill 'Bríḡioín m̃am
ḡo raib̃, am̃tác. Uair am̃áin d̃á noudbairt cailín
beas eile, le corp uile ar an mbeirt aca, naé raib̃
as Bairbre aét "leat-rúilín caoé ar nór cuit an
táillíúra," dudbairt 'Bríḡioín ḡo fearḡac ḡo raib̃ a d̃á
rúil as Bairbre com̃ maic le duine, aét ḡurab am̃laio
b̃ioó leat-rúil d̃únta aici, mar ḡo mbaó leor léic̃í
an t-aon céann am̃áin (b̃ioó ir ḡo mba céann caoé í)
le haḡaio a cuit ḡnóca a d̃éanam̃. B̃ioó rin mar
atá, ní féioir a céilt ḡo raib̃ plaitín inntí; asur
fáḡaim lem' air naé deap an ruo plaitín i n-óḡ-
m̃naoi. Ruó eile, b̃í rí ina balb̃án; nó baó cirtē
dom a ráó nár labair rí le héinne m̃am aét le
'Bríḡioín am̃áin. Má b'fior do 'Bríḡioín, b̃í teanḡa
blarta ḡaeóilḡe aici asur b̃í a cuit rmaointe ar
áilneac̃t an dom̃ain. Ní ḡo maic b̃í rí i n-ann riub̃al,
t̃ar é b̃í rí ar leat-coir asur b̃í an leat-coir rin féin
b̃irte. B̃í d̃á coir aici trát, aét d̃'ic̃ an ḡaóar
céann aca, asur b̃irp̃eao an céann eile ran áit ar
t̃uit rí oe b̃air an d̃m̃iriúir.

bairbre

Δέτ εια hí Bairbre, arpa tupa, nó eia hí Úrígíóín? 'Sí Úrígíóín an gírrreadé beas nó, mar adéarfaó rí féin, an garúirín beas mná, atá ina comhaidé ra teacé ir goipe do teacé an máigirteir,—ar éaduib na ciotóige ar ndóig, as dul roir an bótar dúit. Ir cormaid go n-aiéniúeann tú anoir í? Muna n-aiéniúir, níl neart asam-ra oir. Níor éualar miam eia óar dúob í, asur duóairt rí féin liom nac éfuil d'ainm ar a haéair déct "Óeairé." Maidoir le Bairbre,—readó, tá ré com maidé asam eadéira asur iméadéa Bairbre innreadé duit éiríó ríor.

eadétra báire bre annsó

Lá óar éirig máéair Úrígíóín, éus rí a mbriéarta do Úrígíóín asur dá haéair, do'n gáóar, do'n éuitín, do na gamhaidé, do na ceaircaidé, do na géadaidé, do na laéair, asur do'n rriúeoigín a éasat go dtí an doirar am briéarta gac uile maidoir. Nuair a bí an méirí rí d'éanta aici d'ic rí a briéarta féin. Annríor éoruis rí 'gá gléaraó féin le haéair an bótar.

Bí Úrígíóín ina ruidé ar a ríóilín féin gan ríor airte, déct í as cur na ríul trí n-a máéair. Sa veiréad éair éall labair rí:—

"Éfuil Mama as iméadé ó Úrígíóín?"

"Níl, a ríóir. Tiocéairó Mama airí ríáénoa. Tá rí as dul go gailim."

"Éfuil Úrígíóín as dul ann ríeirín?"

"Níl, a éirí. Tá an bealac ríó-faó asur beadó

bairbre

mo cáilín beas tuirpreac. Fanfaió rí ra mbaile as
 déanamh rppraoió oi féin, mar a déanfaó cáilín maič.
 Nač bfanfaió? ”

“ Fanfaió.”

“ Ní mačaió rí amac ar an tppaió? ”

“ Ní mačaió.”

“ Tiocfaió Déaíoe irteac am tinnéir asur béiró
 béile asaió le céile. Tabair póg do Mama anoir.”

Tugao an póg asur bí an máčair as imteac.
 Pread bprígióin ina rearam.

“ A Mama! ”

“ Céaró é héin, a púin? ”

“ Nač ttiubfaió tú féirín a baile cuig bprígióin? ”

“ Tiubrao, a cuio. Féirín deap.”

D'imčíg an máčair asur o'fan bprígióin so rárta
 ra mbaile. Suió rí púití ar a rtoilín. Bí an saóar
 ina lúib or comair na teineao asur é as rpannao.
 Óuirig bprígióin é asur cuir cozar ina cluair—

“ Tiubfaió Mama féirín a baile cuig bprígióin? ”

“ Óur! ” ar' an saóar asur cuaió a coolaó
 do féin arir. Bí a pior as bprígióin suró' ionann
 “ Óur! ” asur “ Maič an rgeal! ”

Bí an cuicín ina púioe ar an teallac. Tós
 bprígióin ina oá láim é, cuimil a cealltar oá
 leiceann, asur cuir cozar ina cluair—

“ Tiubfaió Mama féirín a baile cuig bprígióin! ”

“ Mí—amā! ” ar' an cuicín. Bí a pior as bprígióin
 suró' ionann “ Mí—amā! ” asur “ Maič an
 rgeal! ”

Leas rí an cuicín uaičí asur d'imčíg ar puo an
 tige as sabail puinn oi féin. Rinne rí ampan
 beas mar leannar:—

BAIRBRE

“ Δ ἄδαιρὶν ὁ ’ρ Δ ἄδαιρὶν ὁ !
 Codaíl go fóill go dtigíò mo màma !
 Δ éuitín ὁ ’ρ Δ éuitín ὁ !
 B’í aḡ crónán go dtigíò rí Δ baile !
 Δ ἄδαιρὶν ὁ ’ρ Δ éuitín ὁ !
 Ar an donaé ὁ ! atá mo màma,
 Aét tìocfaíò rí aḡr tráchnóinín ὁ !
 Ir tiubhaíò rí féirín léití Δ baile ! ”

Ṭuḡ rí iarraéct fá’n aḡrán ro Δ múineadò do’n ḡadár, aét ir mó an dúil Δ b’í aḡ an nḡadár i ḡcoṭladò ’ná i ḡceol. Ṭuḡ rí iarraéct fá n-Δ múineadò do’n éuitín, aét ba binne leir an ḡcuitín Δ crónán féin. Nuair táinig Δ haṭair irtead fá meadon lae ní b’éanfaò taṭa cúir tì aét an t-aḡrán Δ ráò tó aḡur Δ cúir t’iallac áir é foḡlaim de ḡlan-meabair.

“ O’fíll an máṭair Δ baile poim tráchnóna. B’é an céadò focaí aṭubairt b’ríḡtíín—

“ Ar ṭuḡ tú an féirín leat, Δ màma ? ”

“ Ṭuḡar, Δ cúirle. ”

“ Céadò Δ ṭuḡ tú leat ? ”

“ Tomair ! ” B’í an máṭair ina rearaḡ i lár an uirláir. B’í Δ mála leaḡṭa ar an uirlár aici aḡur Δ láma taob’ tìair tì.

“ *Sweets ?* ”

“ Ní headò ! ”

“ Cáca milir ? ”

“ Ní headò, muir’ ! Tá cáca milir i mo mála aḡam aét ní hé rin an féirín. ”

“ Réire rtoací ! ” Níor éait b’ríḡtíín b’róḡa ná rtoací maḡ aḡur b’faṭa tì aḡ tñútán leo.

bairbre

“Ní heaó, go deimín! Tá tú ró-ós le haḡaíó rtoaí go fóillín.”

“Leabhar uinnaiḡte!” Ní ḡábaó dom a ráó naó raió Úríḡtoín i n-ann léiḡeaó (ḡar é níor cuir rí lá irteaó ar rḡoil ina raosal), aóó óear rí go raió.

“Leabhar uinnaiḡte!” ar ríre.

“Ní heaó, óor ar bíḡ!”

“Céaró é héin, ’o eile?”

“Úreaḡnuisḡ!”

Leaḡ an máḡair a óá láim, aḡur céaró a noótraó rí aóó báboisḡín! Báboisḡín beas áómaíó a raió plaitín inntí, aḡur í ḡeam-óaoó; aóó bí a óá ḡruaíó com dears le caor aḡur bí rmiḡeaó ḡáire ar a béal. Éinne a mbeaó cion aise do báboḡaió, óiuóraó ré ḡean aḡur ḡráó óí. Lar rúile Úríḡtoín le háḡar.

“Óra, naó dear í! Ara, a máma, a óroíóe, cé úruair tú í? Óra ó! Úeíó páirte aḡam dem’ cuíó héin anoir—páirte dem’ cuíó héinín héin! Úeíó páirte as Úríḡtoín!”

Rus rí ar an mbáboisḡín aḡur o’fáirs le n-a óroíóe í. Róḡ rí a plaitín beas maol ir a óá ḡruaíó dearsa. Róḡ rí a béilín ir a rroínín ḡeann-caó. Annrín cuimnisḡ rí uirḡí féin, óroó a ceann, aḡur ar ríre le n-a máḡair—

“róó!” (mar rin aóeireaó Úríḡtoín “róḡ”).

O’irliḡ an máḡair nó ḡur róḡ an cailín beas í. Annrín b’éisḡín óí an báboisḡín a róḡaó. ḡáinis an t-aḡair irteaó ar an bpuinnnte rin aḡur cuireaó fá nōeapa óó-ran an cleas céaóna a óéanaim.

Ní raió taóa as óéanaim innoíóe do Úríḡtoín ar reaó an tráḡnóna rin aóó cia an t-ainm a báirteaó

bairbre

rí ar an mbábóis. Mol a máthair “Malaí” ói agus ceap a hathair go mbaó feileamhac an t-ainm “Peigí.” Ach ní raib ceachtar acu ro rátaó galanta, dar le bhríghín.

“Tuige ar tugad ‘bhríghín’ orm-ra, a Déithe?” ar riré tar éir ruipéir.

“Dubairt na sean-mná gur cormail leo’ Oncail pádraic tú, agus ó tárla nárb’ féidir ‘pádraic’ a bairtead ort, bairtead ‘bhríghín’ ort, mar b’fachtar dúinn gurá é an ruo ba goire dó é.”

“Mear tú an cormail í seo (an báabóis) lem’ Oncail pádraic, a Déithe?”

“Ó, ní cormail cor ar bit. Tá t’Oncail pádraic bán—agus creidim go bfuil féaróg anoir air.”

“Cia leir ir cormail í, ’o eile?”

“Muiré, baó deacair a ráó, a cáilín ó!—baó deacair rin.”

Rinne bhríghín maóthnam ar fead tamail. Bí a hathair as baint a cuio éadaió ói or comair na teinead ar fead an ama ro, mar bí ré i n-am aici beic as dul a coolaó. Nuair a bí bainte ói cuaid rí ar a glúinib, cuir a óa láimín le céile, agus toruig uiréi mar ro:—

“A Íora Críosta, go mbeannuigió tú agus go rábálaid tú rinn! A Íora Críosta, go mbeannuigió tú Déithe agus Mama agus bhríghín, agus go gcuiró tú plán rábáilte ó dubairte agus ó anacain na bliadna rinn, má’r é toil mo slánuigíteora é. A Óia, go mbeannuigió tú m’Oncail pádraic, atá anoir i Meiricá, agus m’aint bairbre —.” Stao rí go hobann agus cuir gáir áthair airéi.

“Tá ré asam! tá ré asam, a Déithe!” ar riré.

байрбэ

“Сэаро тэ асат, а гэдэ? Fan so sciochnuigto tú do cuio paiopeada.”

“m’aint байрбэ! Ir corñail lem’ aint байрбэ i!”

“Cia ir corñail leo’ aint байрбэ?”

“An bāboigín! Sin é an t-ainm a tiubhar mé uirtí! байрбэ!”

Leis an t-actair a fíean-rghairt gáire sul ar cuim-nis ré nac paib na paiopeada sciochnuigte. Ní deapna bñigtoin gáire ar bit, acé lean uirtí mar ro:—

“Ó! a Óia! so mbeannuigto tú m’Oncail páoraid, atá anoir i ’Meimocá, asur m’aint байрбэ, asur” (reo asuirín a cuir rí féin leir) “asur so mbeannuigto tú mo байрбэ beas héin asur so scoingbñigto tú ó peadao marbta i! Ámén, a tígearna!”

Sghairt an t-actair as gáiruoe arir. O’féac bñigtoin air asur ionghao uirtí.

“Sguab leat riar anoir asur irteac in do leabair leat so beo!” ar reirean com luac ir o’féao ré labhairt le gáire. “Asur ná déan deapmao ar байрбэ!” ar reirean.

“Ir beas an baogal!” Siar léiti ra reomra asur irteac ra leabair léiti de léim. Bí cinnte nar deapmao rí байрбэ.

Ó’n oirde rin amac ní paadao bñigtoin a corolaó ar ór ná ar airgeao gan байрбэ a beit ra leabair aici. Ní fuitpeao rí cum biaó a caiteam gan байрбэ a beit ina fuitoe le n-a hair. Ní gabraó rí amac as déanam gñinn oi féin gan байрбэ a beit ina focair. Domnac amáin a tucg a máair léiti cuig an airreann i, ní paib bñigtoin pápta gan

bairbre

Bairbre a tábairt ann freisin. Ní tásadó bean
 comurran irtead as cuairtéiread nác scuirfiríde
 Bairbre i n-aične di. Lá dár buail an rásairt irtead
 euca d'iarra Urígíoin air a beannaét a tábairt do
 Bairbre. Tus ré a beannaét do Urígíoin féin.
 Síil ríre gur do'n bábóis a tus ré í, asur bí rí
 lán-tráirta.

Socruis Urígíoin párlúr beas deas do Bairbre
 ar bair an omriúir. Cuaila rí go raib párlúr as a
 haint Bairbre (i nUadatar Áro a bí ríre ina com-
 nairíde) asur ceas rí nár mór dā Bairbre-re párlúr
 a beit aici com mair le ouine. Tuit mo Bairbre
 boét de bair an omriúir lá, mar d'innrigear ceana,
 asur bpireadó leat-cór léití. Ir iomóda timpirte
 tairir rin d'éirig di. Lá eile rus an sadar uirí
 asur bí 'sá rtróiceadó ó céile go dtáinig mátar
 Urígíoin do cadair uirí. D'fan an leat-cór flán
 as an nсадар. Tuit rí irtead ran adainn uair eile
 asur hóbair go mbáiríde í. 'Sé atair Urígíoin a
 táinig do congnam uirí an turar ro. Ir beas nár
 báiteadó Urígíoin féin asur í a d'iarraidó í tárrtáil
 ó por na habann.

Má bí Bairbre gan a beit ró-datamail an céad
 lá a dtáinig rí, luirgeann ré le nádúr nác fearr an
 rlaét a bí uirí tar éir bliadain a cur di. Adt ba
 cuma le Urígíoin datamail nó mí-datamail í. Tus
 rí gráó a cporíde di ó'n scéad nóiméad ar leas rí
 rúil uirí, asur ir as méaduğadó a bí an gráó rin ó
 lá go lá. Nác as an mbeirt aca a bíod an greann
 nuair a d'páğadó an mátar an tead pá n-a scúram
 trát a mbíod rí ar cuairt tig comurran! Bíod an
 t-urplár rguabta asur na plátáí nigte aca poimri

bairbre

nuair a t'filleadh sí. Agus nac ar an máthair a b'íodh an t-iongnadh, mar 'deadh!

"An í Urígtoín a ghlac an t-uirlár dá Mama?" adreabhó sí.

"Urígtoín agus Bairbre," adreabhó an cailín beag.

"Muir, ní' mé beo céard a d'éanraínn muna mbeadh an beirt agaidh!" adreabhó an máthair. Agus nac ar Urígtoín a b'íodh an ríméadh agus an b'íodh!

Agus na laethanta fada rannairí a cuirtoir díobh ar éaduibh an énuic, i measc na rannairí agus na mbláth!—Urígtoín ag bailiúadh nóiníní is méiríní is bainne bó bliochtáin agus Bairbre 'gá gcomhairleamh uí (mar adreabhó sí); Urígtoín ag ríor-éinnit agus ag innreacht r'géalta nac gcuala tuine ná daonnairí (ní áiríngim bábóigín) a leicéirí riamh roimhe ná ó roimh, agus Bairbre ag éirteacht léiti;—cailíní ré go mb'íodh sí ag éirteacht go hairteacht, mar ní éadadh focal ar a béal.

'Sé mo bairneail nac rairí gearrcaile i gConnachtairí ná, dá n-abrócaínn é, ran Roinn Eorpa, ba r'árta ronnairíge 'ná Urígtoín na laethanta úd; agus fágaim le hu'adacht nac rairí bábóigín fá luige na sréine ba r'árta ronnairíge 'ná Bairbre.

Sin mar b'í go dtáinig Niamh Cinn Óir.

II

B'ar baile áta cliait do niam cinn óir. bean uaral a tainis do'n shor mór as foghlaim saeóilge, geall sí roim imteacht do go scuipfeadh sí reo eigin cuig bhríghín. Agus, ar ndóig, cuir. Lá amáin, tuairim ir reachtmáin tar éir imteacht do, riubail beartlí an pórta irteadh i lár na cirteanaisge agus leas borza mór an an uilár.

"Duit-re, a bean óg," ar reirdean le bhríghín.

"Ará, céard tá ann, a beartlí?"

"Cá b'ior dom? Sióeo, b'féidir."

"Ó bó! Cé b'fuar tú é?"

"Ó fírin beas glar, a paid féarós fada shor air, cairín deard an a mulla, agus é an marcaidheacht an shiorráidh."

"Óra, 'deirde! Agus céard duibairt ré leat, a beartlí?"

"Deamán ceo duibairt ré aet 'Taðair é reo do bhríghín, ir mo beannaet,' agus ar go bráda leir le rméirde do fúl."

Táim i n-aimreap náró' fíor do beartlí an tuairis reo an fad, aet éreio bhríghín sae focal do. Glaoir sí an a máthair, ran áit a paid sí irtiis ra reomra as tógáil na háite tar éir an b'icfarta.

"A máma, a máma, borza mór do bhríghín! fírin beas glar a paid féarós fada shor air a cuig do beartlí an pórta é!"

Tainis an máthair amac agus bailis beartlí leir.

bairbre

“A Maimín, a Maimín, orḡail an borḡa ḡo tapaid! Ceapann beartlÍ ḡo mb'féidir ḡur rídeos atá ann! Corruig leat, a Maimín, nó cá b'fior tóinn naé múcfaide irṡig ra mborḡa í?”

ḡearr an máṡair an téad. Úain rí an páiréar de'n borḡa. Tós rí an clár. Céard a beaṡ ann, ina lúige ḡo deap cluṡmair ra mborḡa mar a beaṡ páirte i ḡcliaḃán, aṡt an bábós ir áilne 'r ir ḡleoite oá b'paca rúil maim! Úi folc ór-buidé uirṡi aḡur é aḡ tuitim ina búclaib triopallaṡa ṡar a bráḡaid ir ṡar a ḡuailnib. Úi luirne an róir ina leiceann. 'Sí an traimail béarḡainn oá béilín oá ṡaor ṡaorṡainn, aḡur ba ḡeall le péarṡaib a oéad. Úi a rúile tónta. Úi culaio ḡeal ríoda aḡ cumṡaṡ a cuirp, aḡur brat deapḡ ríóil or a cionn rin amuig. Úi muinṡe niamḡaṡ de ṡloṡaib uairle fá n-a ríb, aḡur mar bárr ar na hionḡantaraib ar fáo bí mionn ríogṡo a ar a ceann.

“Bainríogán!” arḡa Úríḡioín de ḡuṡ íreal, mar bí rórt rḡáṡa uirṡi roim an triṡeois ḡlórmair reo. “Bainríogán ó ṡír na nÓḡ! Féaṡ, a Maima, tá rí ina coṡlaṡ. Meap tú an noúireoṡaid rí?”

“Tóis i oo láim í,” aṡeir an máṡair.

Sín an cailín beaḡ a oá láim amaṡ ḡo faicṡeáṡ, leaḡ ḡo hupḡamaṡ ar an mbábóis ionḡantaisḡ iad, aḡur fá oeiréad oós ar an mborḡa í. Ní túirḡe ruḡ rí uirṡi 'ná o'orḡail an bábós a rúile aḡur aṡubairṡ de ḡlóḡ caoin binn:—

“Mam-a!”

“Oia oar mbeannaṡaṡ,” arḡ' an máṡair aḡ ḡearraṡ comarṡa na cpoire uirṡi féin, “tá uplaḃra aici!”

Úi faoḃar neam-ḡnáṡaṡ i rúilib Úríḡioín aḡur bí

bairbre

laradò neamh-ghnàthac ina ceann-aghaidh. Acht ní dóig liom go raib sí leat comhghannuiúgte ir bí an máthair. Bíonn páirtí ag rúil le hiongantraib i gcomhnaíthe, agus nuair tuitear ruo iongantrae amac ní cuireann ré an oiread uathbáir orda ir cuirear ar dooinib fáirta.

“Tuirge nae mbead uirlabha aici?” arsa Bhrígidín.
 “Nae bfuil uirlabha ag Bairbre? Acht ir binne i bfuad a suir ro ná suir Bairbre.”

Mo léan tú, a Bairbre! Cá raib tú ar fead na haimpire reo? In do luige ar an uirlár ran áit ar tuit tú ar lámh Bhrígidín nuair éainis Dearclí irteac. Ní fearac mé an gcuala tú na bmaítra ro ó béal do éarad. Má éualair, ir dearbda go mb'arraiúg éirí do éiríthe iad.

Lean Bhrígidín uirtí ag labhairt. Labhair sí go rgiobda, a da rúil ar laraò ina ceann:—

“Bainríogán í reo,” ar ríre. “Bainríogán ríre! Féac an éulaid breag atá uirtí! Féac an brat ríóil atá uirtí! Féac an mionn áluinn atá uirtí! Ir corráil í leir an mbainríogán údan a raib Stiobán na Sgealta ag tráct uirtí an oirde éana, —an bainríogán a éainis éar fairrige ó tír na nÓg ar marcadéacat ar an eac bán. Cia an t-ainm a bí ar an mbainríogán rín, a Máma?”

“Niamh Cinn Óir.”

“Seo í Niamh Cinn Óir!” arsa an cailín beag.
 “Tairbeánraio mé do Stiobán í an éad uair eile tiocfar ré! Nae air a bdear an t-átar í feiceál, a Máma? Bí fearú air an oirde fá deiread nuair adubhairt mo Déirde nae bfuil rídeoga ar bit ann. Bí a fíor agam-ra nae raib mo Déirde acat ag magad.”

bairbre

Níor mairt liom a ráð gur riðeos Niam Cinn Óir, mar fíl Bpígróin, aét ir tóig liom go raib tmaoið-eaét éigin as baint léití; asur táim lán-cinnnte go raib Bpígróin féin fá tmaoiðeaét ó'n nóiméad a tóainis rí irteaé ra teaé. Muna mbeaó go raib, ní fágraó rí Bairbre ina lúige léití féin ar an urlár ar feaó an trátóna san focal a ráð léití ná fiú amáin cuimniugaó uirtí go ham coúlata; ná ní gabraó rí a coúlata san Bairbre a tadbairt irteaé ra leabair léití mar ba gnaéaé. Ir ar éigin a éirepea é, aét 'rí an bainríogán ós a coúail i bpoáir Bpígróin an oirde rin i n-ionad an com-pánaig bis oílir a coúlugaó ina poáir gaé oirde le bliadain.

O'fan Bairbre ina lúige ar an urlár go bfuair mátair Bpígróin í, ir gur tós ir gur cuir ruar ar bair an tairiúir í san áit a raib a párlúr beas féin. Cuit Bairbre an oirde rin ar bair an tairiúir. Níor cualar gur airig Bpígróin ná a mátair ná a haáir don éaoineacán ó'n gcirteanaig i lár na hoirde, asur leir an fírinne a ráð ní mearaim gur fíl Bairbre deor. Aét ir cinnnte go raib rí brónaé go leor, ina lúige i n-áirde anhrúo léití féin, san lám a caiaó ina timceall, san tear colna a caiaó 'ga téiteaó, san tuine ná deorairde ina haice, san fuaim ar bit a cloirteaíl, aét amáin na fuamanna fanna fíor-uaigneaéa a bíor le cloirteaíl i tteaé i n-am marbta na hoirde.

BAIRBRE

III

Ir ina ruidé nó ina luige ar bairr an tuisiúir a
éiṫ Bairbre bunáite na ráite dar gcionn. U'annam
a labruigeaṫ Urígtoín léiṫ; agus nuair a lab-
ruigeaṫ, ní deirṫaṫ rí aṫt, "Bí i do éilín maíṫ,
a Bairbre. Feiceann tú go bfuilim cruadógac.
Caiṫrṫ mé aipe a ṫabairṫ do Niam Cinn Óir. Bain-
ríogán í rin, tá'r aṫat, agus caiṫfead aipe maíṫ a
ṫabairṫ di." Bí Urígtoín aṫ dul i n-aoir anoir
(creidim go raib rí cúig bliadóna caiṫte nó b'féidir
cúig bliadóna go léiṫ), agus bí rí aṫ éirṫe ar cuido
de na nóraib a éleáṫuiṫe aṫ rí i dtúr a hóige. Ní
"Urígtoín" a ṫugṫaṫ rí uirṫi féin anoir, mar bí a
fíor aici an b'ríṫ aṫá leir an b'rocailín "mé," agus
leir an earbailín "-im" nuair a cuirṫeas i n'iaid
"ṫá" agus "níl" é. Bí a fíor aici f'feirin gur mór
an mead agus an onóir aṫá aṫ dul do bainríogán
ṫar mar aṫá aṫ dul do créatúirín beaṫ boṫt mar
Bairbre.

Ir baoglaṫ liom nár ṫuis Bairbre an rṫéal ro
'cór ar biṫ. Ní raib innti aṫt bábóigín maíṫe, agus,
ar n'óig, ba deacair dá leicéir croidé cailín a
ṫuisrinṫ. Ba léir di go raib rí caiṫte do leaṫ-
ṫaib. 'Sí Niam Cinn Óir a éoluiṫe aṫ i b'rocair
Urígtoín anoir; 'rí Niam Cinn Óir a ruidéaṫ le n-a
hair am béile; 'rí Niam Cinn Óir a ṫaṫaṫ amac ar
an gcnoc le n-a coir, a luigeaṫ léiṫ i mearṫ na
raicniṫe, ir a ṫéirṫe aṫ aṫ bailiugṫaṫ nóiníní ir

bAIRBRE

méiríní. 'Sí Niamh Cinn Óir a t'eannaó rí le n-a huéct. 'Sí Niamh Cinn Óir a pógadó rí. Duine eile a beicé ran áit ba ghnátaó leat-ra a beicé, duine eile a beicé as riubál le coir an té ar ghnátaó leat-ra riubál le n-a coir, duine eile beicé as pógadó an béil ba tual duit-re a pógadó,—rin í an rían ir mó dā bfulaingtear ar an raogal ro; asur rin í an rían a bí i lár bAirbre anoir, 'gá céaradó ó mairtin go hoitóce ir 'gá cráó ó oitóce go mairtin.

Ir dóig go n'féarrar liom nárb' féidir na rmaointe reo ná rmaointe ar bité eile a beicé i gcroíde bAirbre, mar nac raió innti áct bréagán mairde gan mochuadó, gan meabair, gan tuisrint, gan treoir. M'freastra ar éinne labrócar mar ro liom: CÁ bFÍOS DÚINN? Cā bFíor duit-re nó dom-ra nac bfuil a mochuadó ir a meabair féin, a tuisrint ir a treoir féin, as bábógaió ir as bréagánaió mairde, as an gcraon ir as an gcnoc, as an adainn ir as an ear, as mion-rgoctaió na páirce ir as mion-élocáió na trága?—'readó asur as na céadotaió ruadái eile feicimio 'n-ar otimcéall? Ní abraim go bfuil; áct baó dāna an mairde dom-ra nó d'éinne eile a ráó nac bfuil. Ir dóig leir na páirtíó go bfuil; asur 'ré mo báraimail sur tuisreanaige na páirtí i neitíó de'n tróirt ro 'ná tura ir mire.

Lā amáin dā raió bAirbre ina ruidé go huaigneac léití féin ina párlúr, bí bFígióin asur Niamh Cinn Óir i réir cómpáit coir na teineadó; nó b'féarr liom a ráó go raió bFígióin i réir cómpáit léití féin, asur Niamh as éirteacé léití; mar níor cuala éinne focal ar béal na bairníogha riamh áct amáin "mam-a." Bí mácar bFígióin taob amuis de'n

bAIRbre

տօրար ճշ ուղեւորն. Եւ զի տ-ճէար ճշ ար թատի րան
նշարն. Ուր թան րա տեւ ճէտ Եւրիւն ճշար զի
տա Եւրիւն.

1r dóig̃s go raib̃ an cailín beas tuirpreac̃, mar̃ c̃ait̃
rí an máid̃in as nigeac̃án (nigeac̃ó rí bráic̃lín asur
pluic̃ na b̃ainríog̃na sac̃ reac̃t̃m̃ain). Ba gearr̃ go
otáinig̃ coislaó uir̃c̃i. Ba gearr̃ ina óiaic̃ó riñ gur̃
leis̃ rí a ceann ar̃ a b̃rollac̃ 1r go raib̃ rí ina toir̃c̃im
ruain. Ní t̃uigim̃ i gearr̃t̃ céar̃o o'éir̃is̃ tar̃ 'éir̃e
riñ, ac̃t̃ de réir̃ c̃or̃am̃laac̃ta b̃i b̃r̃is̃g̃iōin as t̃uit̃im
le fánaic̃ó, nó gur̃ r̃ineac̃ó ar̃ leic̃ an teallais̃ i i
b̃rois̃greac̃t̃ ois̃lais̃ o'o'ñ teiñic̃ó. Níor̃ oúir̃is̃ rí, mar̃
b̃i rí ina cnar̃ coislaac̃ta. 1r c̃orm̃ail go raib̃ Niam̃
Cinñ Óir̃ ina coislaó r̃reir̃in, ac̃t̃ cia ar̃ b̃ic̃ cia
r̃g̃eal̃ é níor̃ c̃or̃ruis̃ rí. Ní raib̃ éinne ra teac̃ leir̃
an b̃r̃áir̃te beas̃ g̃r̃áómar̃ a c̃or̃aint̃ ar̃ an mbár̃ a
b̃i as̃ t̃riall̃ uir̃c̃i. Níor̃b' eol̃ o'éinne i b̃eic̃ i
g̃connt̃ab̃air̃t̃ ac̃t̃ am̃aiñ o'o óia asur̃ o'o—b̃air̃b̃re.

Ծի՛ ան մատարն ճշօյնս ճշօն լեւոր տաօն ամսիճ ճշօր
 ճան ճոն ճաննեան ճիշտ ճոյն բար ճոն ճար ճոն
 ճոյն ճոյն ճոյն. Ծի՛ ճիճ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ,
 ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ
 ճիշտ—ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ ճիշտ
 ճիշտ.

“Céard é rin anoir?” ar ríre léiti féin. “Ruo éigin a tuit de’n bálld, tá reanr. Ní féidir suab í bpríotín a bain leir?”

17πεὰς λέιτ1 50 2ειρρεὰς. 17 ἀρ εἰσιν νάρ τuit ἀν
 τ-ἀναμ αἰρτ1 le νεαρτ uατbάιρ. Δ5υρ ciαρb' ion5ηαὸ
 é? 0ί α leανb mύιρνεὰς ρίντε ἀρ ἀν τεαλλὰς Δ5υρ
 α cόιτ1ν beα5 ἀρ 2εαρ5-λαραὸ ρα teιnιὸ!

Þreab an mǣctar čuicī trearna na cirteanaize,

bairbre

éóḡ ina baclainn í, ir b'ain t'í an cóta. Ní raib ann aét
sur tárrtuig rí í. Dá b'farrat rí leat-nóiméirín
eile, bí rí ró-mall.

Bí b'pígrín ina dúireadé anoir aḡur a dá láim fá
muineál a mátar. Bí rí ar craitéat le teann
raitéir aḡur, ar n'óig, aḡ sol, cé nac ḡo ró-mait a
tuig rí an rḡéal f'ór. Bí a mátar " 'ḡá múcat le
róḡaib ir 'ḡá bácat le veoraiḡ."

" Céard t'éirig dom, a máma? Bí mé aḡ b'pionḡ-
lóirig. Mo'tuig mé tear aḡur céar mé ḡo raib
mé aḡ t'ul ruar, ruar ran r'péir, aḡur ḡo raib an
ḡrian 'ḡam' t'óḡat. Céard t'éirig dom?"

" 'Sé toil Dé é nár loirḡeat mo r'óirín,—ní leir
an nḡpéir, aét leir an teinir. Ó, a b'pígrín, a
p'eatá b'ig t'ó mátar, céard a t'eanfainn dá marb-
óctairé oim t'ú? Céard a t'eanf'at t'atair? 'Sé
Dia a'tuḡairt liom a t'eaté irteadé ar an nóiméat
rin!—Ní' mé céardé torann a cuala mé? Muna
mbeat rin ní t'iocfainn irteadé 'cor ar bit."

B'p'eat'nuig rí tárrti. Bí ḡac ruo ina áit féir ar
an mboir, aḡur ar na ballaib, aḡur ar an t'p'iríur,—
aét fan! or comair an t'p'iríur t'ug rí fá veara an
ruo ar an uirlár. Céard a bí ann? Colann beaḡ
ḡan ceann—colann bábóige.

" Bairbre a tuit ve'n t'p'iríur aríir," ar' an
mátar. " Mo c'oiriar, 'rí fábáil t'anam tuit, a
b'pígrín."

" Ní tuitim a pinne rí 'cor ar bit!" ar' an cailín
beaḡ, " aét ir amlairé c'onnair rí ḡo raib mé i
ḡconntaḡairt aḡur éait rí léim ó b'arr an t'p'iríur
le mé fábáil. A Bairbre boét, t'ug t'ú t'anam ar
mo r'on!"

bairbre

“Cuidíodh sí ar a glúinibh, tógas corráin beas na báboige, agus ródh go ceannra ceanaíuil é.”

“A Mhama,” ar ríre go brónaí, “ó táinig Niamh Cinn Óir, tá raitcíos orm go n-dearna mé dearmad ar Bhairbre boct, agus gur mó an rpeir a cuir mé i Niamh Cinn Óir ’nár innití-re; agus féad sí gurab í ba díle dom ina díad rín! Agus tá sí marbh anois orm, agus ní bíd mé i n-ann labairt léiti arís go brádaí, ná a ríad léiti gur fearr liom míle uair—’reab, céad míle uair—i ’nár Niamh.”

“Ní marbh atá sí ’cór ar bít,” adair an mádar, “adé go ruitighe. Cuirfidh t’adair an ceann uiré arís nuair a tiosfar ré irteaí.”

“Dá ruitirinn-re de barr an riríúir, a Mhama, ir go scaillirinn mo ceann, arbh’ féidir é cur orm arís?”

“Níorbh’ féidir. Adé hí hionann tura ir Bhairbre.”

“Ir ionann. Tá sí marbh. Nac bfeiceann tú nac bfuil sí as corruige ná as labairt?”

B’eigin do’n mádar an méid seo admaíil.

Ní cuirfead don níd ina lúige ar Bhígitín nac ríad Bhairbre báruighe agus nac le ire rábáil a tús sí a hanam. Ní abrócaínn féin go ríad an ceart aici, adé ní abrócaínn nac ríad. Níl le ríad asam adé an méid adubhar ceana: Cá bfuil dom-ra é? Cá bfuil ruit-re é?

Cuirfead Bhairbre an tráchnóna rín ar táid an énuic ran áit ar áit ríre agus Bhígitín na lae-teannta rada ramraíó úd i meas na raitnige ir na mbláit. Tá méiríní as fáir as ceann na huairge, agus tá nóiníní ir bainne bó bliocáin go rairrín ina timceall.

βαιρbre

Roim̃ òul a còulaò to Òrìgioñ an oiròce rin,
 ḡlaoirò rí anall ar a mātair.

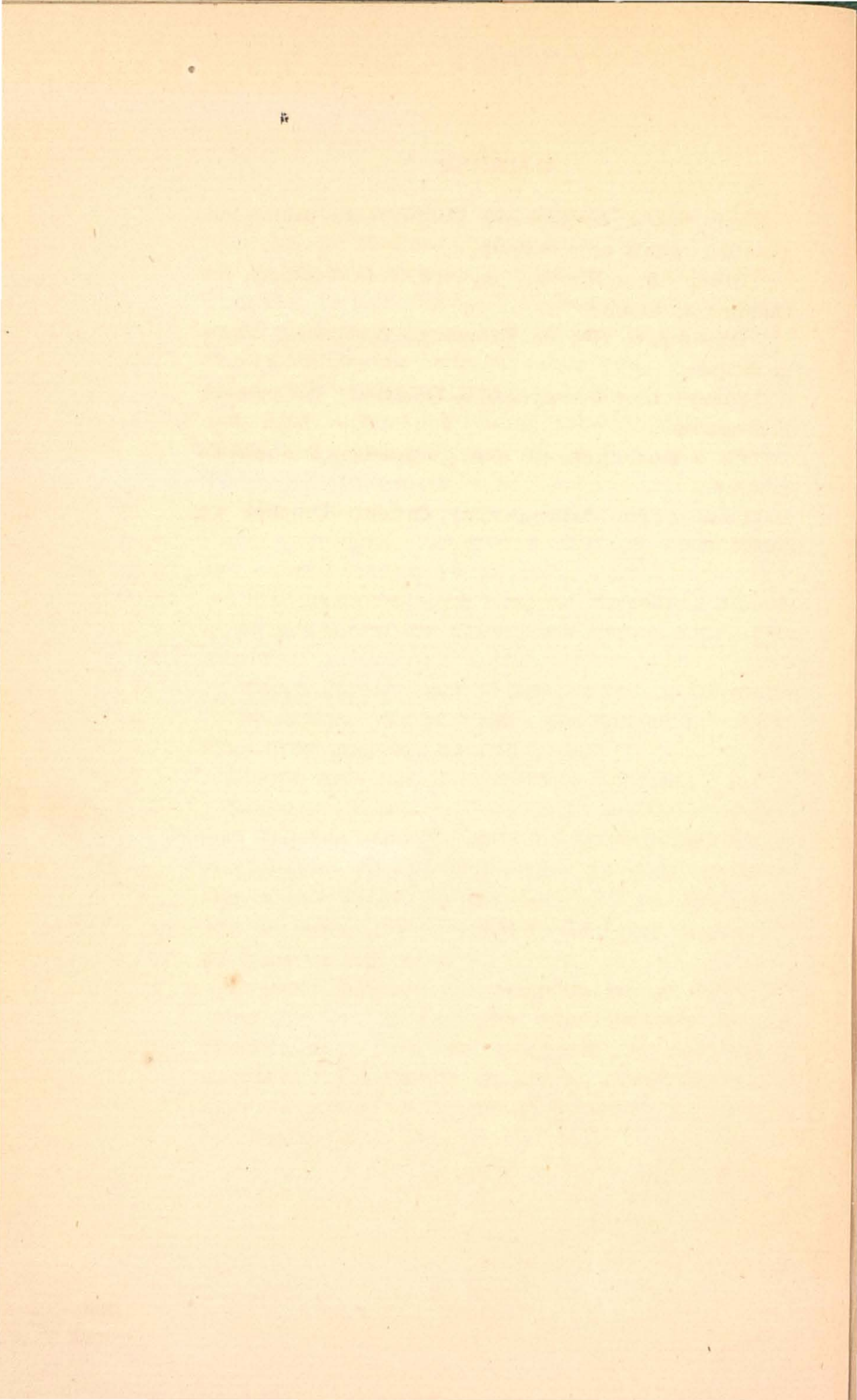
“Meap tú, a m̃ama,” ar rir̃e, “an òr̃eicr̃iò mē
 òairbre ar neam̃?”

“ò’f̃eir̃oir̃ le Ríḡ na ḡlóir̃e ḡo òr̃eicr̃eá,” aoir̃e
 an mātair.

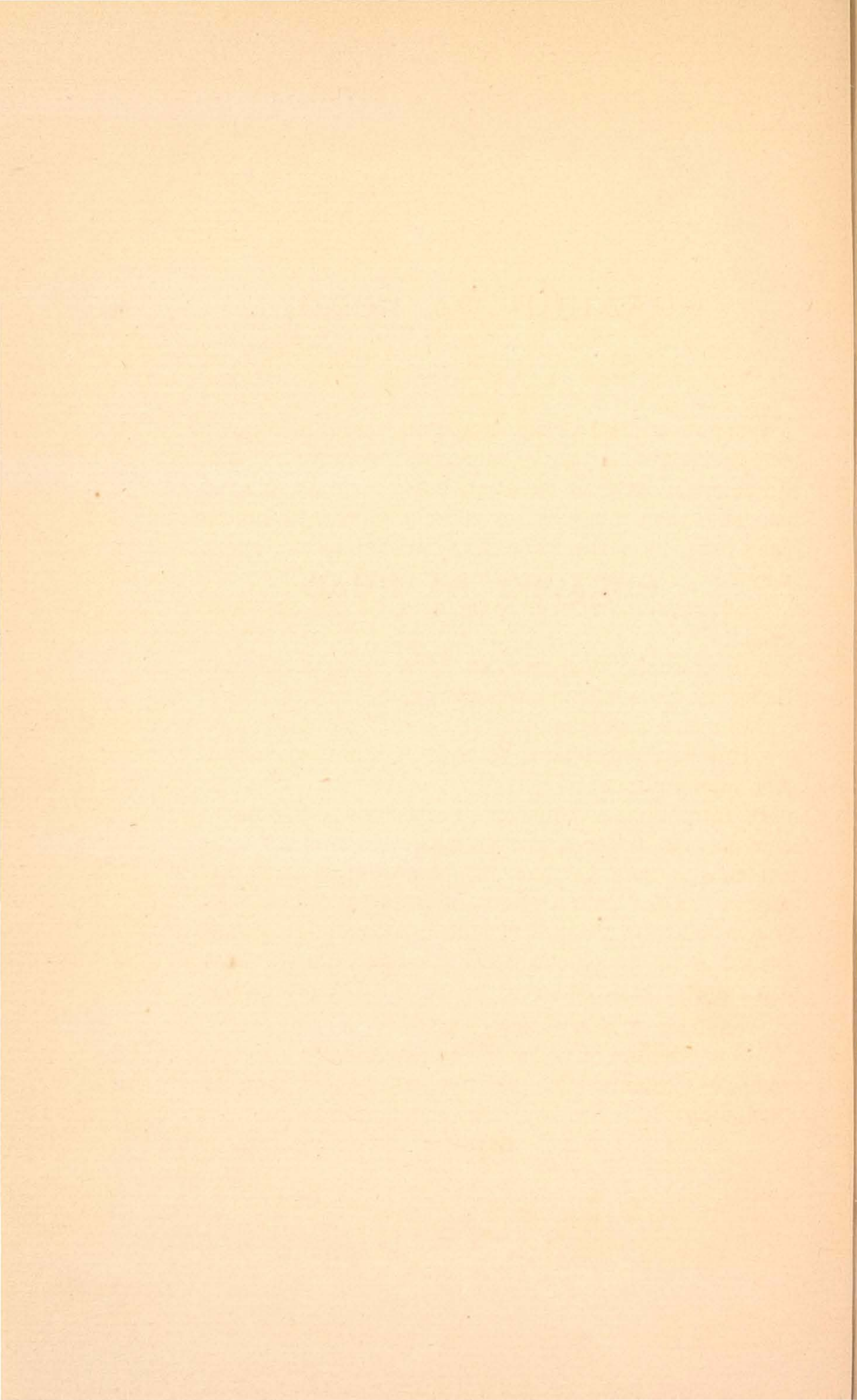
“Meap tú an òr̃eicr̃eao, a òeair̃oe?” ar rir̃e le
 n-a hačair̃.

“Tá a f̃ior̃ aḡam ḡo binn ḡo òr̃eicr̃ir̃,” aoir̃e an
 t-ačair̃.

ḡur̃ab é rin eac̃t̃ra aḡur̃ oir̃oeao òairbre ḡo
 nuir̃e rin.

εοῖται na νέαν

eoḡainín na néan

I

Comhábh a tábha roir Eoḡainín na néan aḡur a máthair tráchnóna earraiḡ roimh bhuil fadai do'n ḡréin. An céirreac aḡur an ḡealbhan buirde a cuala é aḡur (de réir mar mearaim) a d'innir dom' cáiruibh, na fáinleoga, é. Na fáinleoga a d'innir an rḡeal dom-ra.

"Tearra uait irteac, a péata. Tá ré aḡ éirḡe ruar."

"Ní féadaim corruirḡe ḡo fóill beaḡ, a máithrín. Tá mé aḡ fanaict leir na fáinleogaibh."

"Cia leir, a máicín."

"Leir na fáinleogaibh. Tá mé 'cearraḡ ḡo mbéirḡ riad annro anoict."

Bí Eoḡainín i n-áirde ar an aill mhóir a bhí láim le binn an tḡe, é rocorruirḡe ḡo dear ar a mullaic aḡur cúl bán a cinn le bun na fuinnreoirḡe a bhí 'ḡá fáirḡaḡ. Bí a ceann croicta aḡe, aḡur é aḡ breac-nuḡaḡ uairḡ ó dear. D'féac a máthair ruar air. B'faccar oi ḡo raiḡ a cuir ḡruaḡe ina hóir buirde ran áit a raiḡ an ḡrian aḡ rḡallaḡ ar a cloirḡeann.

"Aḡur cé ar a bfuil riad aḡ teacit, a leirbh?"

"Ón Domhan tair—an áit a mbíonn ré ina fáirḡaḡ i ḡcomhairde. Tá mé aḡ fanaict leo le reacitḡain."

eoḡainín na néan

“Acht cá b’fior duit sur anocht a t’iocfar ríad?”

“Níl a f’ior aḡam, acht mé ’ḡá ceapad. Baḡ m’ic’io d’óib’ beic’ an’ro lá ar bit’ fear’da. I’r cuim’neac’ liom sur co’rrom an lae in’oiu so d’íreac’ t’áin’is ríad an’uraid. B’í mé aḡ teac’c’ an’ior ó’n tob’ar nuair a cuaila mé a ḡceilead’ar—ceilead’ar binn meir’íreac’ mar beir’í’r aḡ ríad: ‘Támuio cuḡat ar’í’r, a Eoḡainín! Sḡeala cuḡat ó’n Dom’an t’ear!’—aḡur an’rín d’eiteall ceann aca t’arm—cuimil a rḡia’c’án d’em’ leiceann.”

Ní cúram a ríad sur cuir an c’ainnt’ reo an-ionḡnad’ ar an má’c’air. Níor lab’air Eoḡainín mar rín léic’í ríam’ roim’e. D’fear’ac’ d’í sur cuir ré an-truim in’r na héan’laid’ aḡur sur iom’da uair a c’ait’ead’ ré in’r an ḡcoill nó coir t’ráḡa “aḡ c’ainnt’ leo” mar ad’íreac’ ré. Acht níor t’uig’ rí cia an f’ác’ a mbeac’ fonn c’om’ mór rín air na f’áin’leog’a f’iceal’ cuig’e ar’í’r. D’ait’níḡ rí ar a aḡaid’, c’om’ maid’ le n-a ḡlór’c’aid’ b’eil, so ríad ré aḡ ríor-ríad’íneac’ ar ruo éigín a b’í aḡ d’éan’am’ im’í’de d’ó. Aḡur t’áin’is roinnt’ m’í-ríad’ínn’í’r ar an m’naoi c’roir’de í féin, ní’o nac’ ionḡnad’. “D’ar n’óib’is, i’r air’teac’ an c’ainnt’ ó r’áir’te í,” ar ríre ina h’inntinn féin. Níor lab’air rí ríad’ ó’r á’ro, á’nt’ac’, acht í aḡ éir’teac’c’ le ḡac’ f’ocal d’á d’t’áin’is amac’ ar a b’eal.

“Tá mé an-uair’neac’ ó d’f’áḡuig’ ríad’ mé ran b’r’óḡm’ar,” ad’í’r an ḡar’úr beaḡ ar’í’r, mar d’uine a beac’ aḡ c’ainnt’ leir’ féin. “D’íonn an oir’ead’ rín aca le ríad’ liom. Ní hionann iad’ aḡur an c’éir’íreac’ nó an ḡeal’ban buir’de a c’ait’ear bunáite a r’áoḡail coir an c’laid’de ran nḡar’í’da. D’íonn rḡeal’ta ionḡan’tac’a le n-aic’í’r aca i d’t’ad’í’b’ na ḡc’ríoc’ a mb’íonn ré

eoḡainín na néan

ina fámaíocht i gcomhnaíocht ionnta, agus i dtuaisí na
bfaíreagí bfaíochtáin san áit a mbáítear na luingsir,
agus i dtuaisí na gcaití n-aoi-geal a mbíonn na
ríogte 'na gcomhnaíocht ionnta. I r fáda fáda an
bealaí é ó'n Domhan téar go dtí an tír reo: feic-
eann ríocht 'c uile ruo as teacht dóib i r ní déanann
ríocht dearmad ar fáda. I r fáda liom uaim íad."

"Tar irteac, a ḡrád ḡil, i r téirí a córlaí.
Bféadair leir an bfaíocht tú má fánaí amuis i bfaí
eile."

"ḡabfáid mé irteac ar ball beas, a máitín.
Níor máit liom íad a téacht agus san mé annro le
fáilte a cur rómpa. Bfaí iongnad oíca."

Connaic an máitín naí fáib don máit a beir leir.
Cuaid rí irteac go buaídearíca. ḡlan rí an boí i r
na caídearíca. Ní rí na rḡalaí i r na mair. Ruḡ
rí ar an rḡuaib agus rḡuab rí an t-uílaí. Sḡól rí
an túlaí i r na coícaí. Bfaí rí an lampa agus
cíoí ar an mballa é. Cuir rí tuillead móna ar an
teirí. Rinne rí céad ruo eile ná rí ḡabáí ói a
déanaí. Annrín fáid rí oí coícaí na teinead as
rmaínead ói féin.

Táinig píobaire na ḡríoraíge amaí agus cíoí ar
a boí cíoídeamail. O'fán an máitín coir teallaiḡ
as rmaínead. O'fán an ḡarúí beas ar a fáideacáin
aerac as fáidead. Táinig na ba a baile ó'n ḡcímín.
ḡlaíocht an ceirí cuici ar a héiníní. Cuaid an lon-
tuí i r an oícaí i r mion-daoine eile na coille do
córlaí. Coirgead ar oícaí na ḡcuileos i r ar
méirí na n-uain. O'írlaiḡ an ḡrian go mall go
fáib rí i n-aice le bun na rḡeíre, go fáib rí go
oíreac ar bun na rḡeíre, go fáib rí fá bun na rḡeíre.

εοῖαινίν na νέαν

Σείο ἡάλα ῥααρ ανοιρ. Λεατ αν τορκατοαρ αν αν
ταλαμ. ῤά οειρεαὸ τάινις Εοῖαινίν ιρτεαὸ.

“Ἰρ βαοῖλαὸ naὸ τοτιοραιοὸ ριαὸ ανοὸτ,” αν ρειρεαν.
“Ὀ’ῤείτοιρ le οια ῖο τοτιοραιοίρ ι mβάραὸ.”

Τάινις αν μαίτοιρ λά αν η-α βάραὸ. Ὀί Εοῖαινίν
ina ριιὸε ῖο μοὸ αῖυρ é αῖ ραιρεαὸ αμαὸ ó μullaὸ
na haille. Τάινις αν μεαὸον λαε. Τάινις αν οειρ-
εαὸ λαε. Τάινις αν οιοὸε. Αὸτ, mo léan! níορ
τάινις na ράιντεοῖα.

“Ὀ’ῤείτοιρ ῖο ὀρειορμίρ εῖυῖαινη ι mβάραὸ ιαὸ,”
αῖρα Εοῖαινίν αῖυρ é αῖ τεαὸτ ιρτεαὸ ῖο βρὸnaὸ αν
οιοὸε ριν.

Αὸτ ní ρακατοαρ. Νά ní ρακατοαρ εῖυα ιαὸ αν λά
ina οἰαίὸ ριν na αν λά ina οἰαίὸ ριν αῖίρ. Αῖυρ
’ῤέρ’ο οειρεαὸ Εοῖαινίν ῖαὸ οιοὸε αῖ τεαὸτ ιρτεαὸ
ὀό;

“Ὀ’ῤείτοιρ ῖο mβεαὸ ριαὸ εῖυῖαινη ι mβάραὸ.”

eoğainín na néan

II

Čáinig trátóna doibinn i nbeiread an Aibreáin. B'i an t-aeir glan fionnfuar tar éir múir báirtige. B'i solur iongantac ran domhan tiar. B'i réir ceoil as na héanlaid ran scoill. B'i tuan dá canad as na tonntradaib ar an tráig. Ac't b'i uaignear ar éiríde an málraig asur é as fanact leir na fáin-leogaidb.

Cluinead go hobann glór nár cluinead ran áit rin le tuillead asur leit-bliadain. Glór beas bídeac. Glór fann fíor-binn. Ceileadbar meir meirídeac, asur é neam-cormail le haon ceileadbar eile dá ttagann ó gob éin. Le luar larrac tiomáin toirt beas duib andear. Í as eiteall go háro ran aer. Dá rgiatán leatna láiríe uirtí. Déanam gabláin ar a hiorball. Í as gearrad na rliged roimpi mar raiğio a caiciríde ar boğ. O'irliğ rí go hobann, o'ionntuiğ rí, o'ériğ arí, o'irliğ ir o'ionntuiğ arí. Annrin pinne rí caol díreac ar Eoğainín, í as labairt i n-áro a goč, sur luiğ ir sur neaduiğ rí i mbrollac an garúirín tar éir a cairtil fáda ó'n Domhan čear.

"Ó! mo gíad tú, mo gíad tú!" arsa Eoğainín, 'gá tógáil ina dá láim ir 'gá rógač ar an gcloisínín duib. "'Sé do beata cugam ó na críocaid coimig-teaca! Bfuil tú tuirídeac tar éir t'airtir uaigniğ tar taltaib asur tar fairrígib? Óra, mo míle míle gíad tú, a čeacairíe bíg áluinn ó'n tír ina mbíonn ré

EOĞAINÍN NA NÉAN

ina fámhaidé i gcomhaidé ! Cá bfuil do compánais uait ? Nó céard d'éiríis díb ar an mbótar nó te naic tóiníis rib roime reo ? ”

An fadó ir bí ré as labhairt mar ro leir an b fáinleois, 'sá rógaó arír ir arír eile asur as cuimilt a láime so gráómar dá rgiatánaió duó- gorma, dá rgiórnac beas deas, asur dá brollac geal cluómar, feol éinín eile andear asur cuirliis ina n-aice. 'D'éiríis an dá éan ran aer annrin, asur 'ré an céad áit eile ar luis ríad ina neio bíis féin a bí foluighe ran eidean a bí as fár so tius ar ballaib an tige.

“ Tá ríad ar fágaíl ra deiread, a máitín ! ” arsa Eoğainín, asur é as rit irteac so lútgáirac. “ Tá na fáinleosa ar fágaíl ra deiread ! Táiníis péire anocht—an péire a bfuil a nead or cionn m'fuinneoisge-re. Déio an cuio eile cugainn i mbárac.”

Crom an mátar asur teann rí léití é. Annrin cuir rí paitir cum Dé ór íreal, as gabáil buideacair leir ar uct na fáinleosa a feolaó cuca. An laraí a bí i rúilíb an málarais, cuirfead rí doibnear ar éiríde mátar ar bit.

Da fám é coolaó Eoğainín an oirde rin.

.

Táiníis na fáinleosa i ndiaó a céile anoir—iná gceann ir ina gceann ar tóir, ina bpéire ir ina bpéire annrin, asur fá deiread ina rgiatáib beasa. Naic orca a bí an t-átar nuair a connaic ríad an trean-áit arír ! An coill beas asur an rruitleán as gluaireadót trítí ; an tráis geal gáinmeac ; na

eoḡainín na néan

fuinnreoḡa a bí i n-aice an tige ; an teac féin aḡur na rean-neadraḡa ḡo díreac mar o'fáḡadap iad leic-bliadain poime rin. Ní raib aḡruḡaḡo ar ḡada acḡ amáin ar an mbuaḡail beaḡ. Bí reirean níor ciúine aḡur níor míne ná bíoḡ. Ba minice ina fúirḡe é 'ná aḡ ruḡ leir féin ar fuo na nḡarpanḡa mar ba ḡnáḡac leir poime rin. Níor cluineadḡ aḡ ḡáirḡe ná aḡ ḡabáil fuinn é com minic ir cluintí. Má ḡuḡ na fáinleoḡa an méio reo fá deap, aḡur ní abróḡ-ainn nár ḡuḡ, ir cinnte ḡo raib brón orḡa faoi.

ḡuairḡo an raíraḡo ḡart. U'annaḡ a corruḡeacḡ eoḡainín amac ar an tḡráio, acḡ é ina fúirḡe ḡo rára ar mullaḡ na haille aḡ féacaint ar na fáinleoḡaib aḡur aḡ éirḡeacḡ le n-a ḡceileabap. ḡaitḡeacḡ ré na huairḡannḡa mar ro. Ba minic ann é ó moḡ na mairḡe ḡur ḡáinḡ an “ḡráḡnóna ḡréine buirḡe” ; aḡur aḡ oul irḡeacḡ oḡ ḡac oirḡe bíoḡ an-ḡuimpe rḡealta—rḡealta áilne ionḡantaḡa—aiḡe le n-innreacḡ oḡ máḡair. Nuair a ḡeirḡniḡeacḡ rḡe é fá na rḡealtaib reo, deireadḡ ré i ḡcomnairḡe léicḡ ḡurab ó na fáinleoḡaib o'fáḡaḡo ré iad.

eoğainín na néan

III

Ùeannuiğ an rağart irteač tráčnóna.

“ Cía éaoi ðfuił Eoğainín na néan an ainpín reo, a Eiblín ? ” ar reirean. (“ Eoğainín na néan ” a ðí mar ainm ağ na małpačaið eile air i ngeall ar an gcion a ðí aige do na héanłaič).

“ Muire, a Ačair, ní pailð ré com maic le fada an lá ir atá ré ó táinğ an rampaò. Tá luirne ina leiceann nač ðpaca mé ann piam paimne. ”

Ùreacñuiğ an rağart go géar uirčí. Čuğ reirean an luirne rin fá deara le tamall, ačt má čuğ, níor meall rí é. Čuğ daoine eile fá deara ppeirin i ağur, má čuğ, níor meall rí iad. Ačt ba léir ġur meall rí an máčair. ðí deora i rúilð an tragaart, ačt ðí Eiblín ağ faduğað na teineað ir ní fáca rí iad. ðí točt ina ġlór nuair a labair ré air, ačt níor čuğ an máčair fá deara é.

“ Cá ðfuił Eoğainín anoir, a Eiblín ? ”

“ Tá ré ina řuirðe ar an aill amuiğ ‘ ağ cainnt leir na řáinleogaib, ’ mar deireann ré héin. Ir ionğantač an cion atá aige do na héinínib rin. ðfuił a řior ağat, a Ačair, céarð dubairt ré liom an lá ceana ? ”

“ Níl a řior, a Eiblín. ”

“ ðí ré ‘ ġá pād ġur ġearr anoir go mbéirð na řáinleoga ağ imčeačt uainn air, ağur ar reirean liom go toibeann, ‘ Céarð a ðéanřá, a máicřín, ’ ar reirean, ‘ dā n-éalóčainn-re uait leir na řáinleogaib ? ’ ”

eoḡainín na néan

“Aḡur céarṑ duḡairṑ turṑ, ḁ Eiblín?”

“Duḡairṑ mé leir rḡuabṑ leir ḁmaḁ ḁḡur ḡan ḁ
ḃeic ‘ḡam’ ḃoḡruḡṑ. ḁḁṑ ṑáim ḁḡ cuimniḡṑ
muḁm ó ṑoin ḁr ḁn muḑ ḁduḡairṑ ré ḁḡur ṑá ré ḁḡ
ṑéanḁm buaiṑearṑṑ ṑom. Nárb’ ḁirṑeḁḁ ḁn rṑaoin-
eḁṑ ṑó é, ḁ ḁṑair,—é imṑeḁḁṑ leir na fáinleogṑib?”

“Ir ionṑṑa rṑaoin-eḁṑ ḁirṑeḁḁ ṑḁḡar irṑeḁḁ i
ḡcṑoiṑe páirṑe,” ḁrr’ ḁn rḁḡarṑ. ḁḡur ṑuḡ ré ḁn
ṑorṑar ḁmaḁ ḁir féin ḡan ṑocal eile ḁ ráṑ.

“ḁḡ ḃṑionḡlóioiḡ mar ir ḡnáḁḁ leḁṑ, ḁ Eoḡainín?”

“Ní heḁṑ, ḁ ḁṑair. ṑá mé ḁḡ cainnt leir na
fáinleogṑib.”

“ḁḡ cainnt leo?”

“’Seḁṑ, ḁ ḁṑair. Uimio ḁḡ cainnt le céile i
ḡcṑṑnaiṑe.”

“ḁḡur coḡar. Céarṑ ḁ ḃior riḃ ḁ ráṑ le céile?”

“Uimio ḁḡ cainnt ḁr na cṑioḁṑib i ḃṑarṑ uainn ḁ
mbíonn ré ina fáinṑṑṑ i ḡcṑṑnaiṑe ionntṑ, ḁḡur ḁr
na fáirṑḡib fáḁṑáine ran áit ḁ mbáicṑear na luinḡir,
ḁḡur ḁr na caṑṑaḁṑib ḁol-ḡeḁḁ ḁ ḡcṑṑnuiḡeann na
ríḡṑe ionntṑ.”

ṑáinḡ ionḡṑṑṑ ḁ cṑoiṑe ḁr ḁn rḁḡarṑ mar ṑáinḡ
ḁr ḁn máṑair ṑoiṑe rin.

“Turṑ ḁ ḃior ḁḡ cur ríor ḁr na neiṑib reo ḁḡur
iḁṑ-ran ḁḡ éirṑeḁḁṑ leḁṑ, ir cṑṑṑail?”

“Ní mé, ḁ ḁṑair. Iḁṑ-ran ir mó ḁ ḃior ḁḡ cainnt
ḁḡur mire ḁḡ éirṑeḁḁṑ leo.”

“ḁḡur ḁn ṑṑuiḡeann tú ḁ ḡcṑio cainnte, ḁ
Eoḡainín?”

“ṑuiḡim, ḁ ḁṑair. Náḁ ṑṑuiḡeann turṑ i?”

eoğainín na néan

“Ní go ró-maíct a tuisim í. Déan áit dom ar an aill annsin agus fuíorbó mé tamall go míniúó tú dom céard bíor ríad a ráó.”

Suar leir an ragar ar an aill agus fuíó le hair an gárúirín. Cuir ré a lám pá n-a muineál ir toruisg as baint éainnte ar.

“Míniú dom céard a bíor na fáinleoga a ráó leat, a Eoğainín.”

“Ir iomóda ruó a bíor ríad a ráó liom. Ir iomóda rgeál breag innrigear ríad dom. An bfaa tú an t-éinín rin a cuaió tar anoir díreac, a Achar?”

“Connaicear.”

“Sin í an rgealaíde ir clirte orca ar fao. Tá a neao rin fá'n eídean atá as fá'r or cionn fuinneoise mo feomra-ra. Agus tá neao eile aici ran Domhan tcar—aici féin ir as a céile.”

“A' bfuil, a Eoğainín?”

“Tá—neao beag áluinn eile na mílte ir na mílte míle ar ro. Naó airteac an rgeál é, a Achar?—a ráó go bfuil óa tcar as an bfaínleoisín agus san asainne acó don tcar amáin?”

“Ir airteac go deimín. Agus cia an róir tír ina bfuil an tcar eile seo aici?”

“Nuair a dúnam mo fáile feicim tír uaigneac áiróbeil. Feicim anoir í, a Achar! Tír iongantac uatmar. Níl rliab ná cnoc ná gleann innti, acó í ina macaire móir réiró gainmeac. Níl coill ná fear ná fá'r innti, acó an talam com lom le croidé to boire. Gaineam ar fao. Gaineam pá to coraib. Gaineam ar sac taoib díot. An grian as rpalraó or to cionn. San néall ar bit le feiceál ran rpéir. É go han-te. Anro ir anróó tá ball beag féarac

eoḡainín na néan

mar a beaḡ oileáinín i lár fairrige. Cúpla crann áro as fáir ar ḡac ball aca. Fairḡaḡ ó ḡaoiḡ asur ó ḡréin aca. Feicim ar oileán de na hoileánaib reo aill áro. Aill mór millteac. Tá rḡoilteacḡ inr an aill, asur inr an rḡoilteacḡ tá neaḡ fáinleoigín. Sin í neaḡ m'fáinleoigín-re."

"Cia ḡ'innir an méio reo ḡuit, a Eoḡainín?"

"An fáinleoḡ. Caiḡeann rí leaḡ a raoḡail inr an tír rin, í héin ir a céile. Naḡ aoibinn an raoḡal atá aca ar an oileáinín uaigneacḡ úoan i lár na oíḡreibe! Ní bíonn fuaḡt ná flice ann, ríoc ná rneacḡta, aḡt é ina fáinraḡ i ḡcomnaiḡe. . . .
Asur ina ḡiaḡó rin, a Aḡair, ní ḡéanann ríao ḡearmaḡ ar a neio bíḡ eile annro i nÉirinn, ná ar an ḡcoill, ná ar an rruḡán, ná ar na fuinnreoḡaib, ná orm-ra, ná ar mo máḡair. ḡac bliḡḡain ran earraḡ cloireann ríao mar a beaḡ coḡarraiḡil ina ḡcluair 'ḡá ráḡ leo ḡo bfuil na coillte fá ḡuilleaḡar i nÉirinn, ir ḡo bfuil an ḡrian as ḡeallruḡaḡ ar na bántaib, ir ḡo bfuil na huain as méioḡiḡ, ir ḡo bfuilim-re as fanaḡt leo-ran. Asur fáḡann ríao rlan as a n-áruir ran tír coimḡiḡiḡ ir imḡiḡeann ríao rómpa ir ní ḡéanann ríao rtaḡ ná comnaiḡe ḡo bfeiceann ríao barr na bfuinnreoḡ uacḡa asur ḡo ḡcluineann ríao ḡlór na haḡann ir méioḡeacḡ na n-uain."

Bí an raḡarḡ as éirteacḡ ḡo haipeacḡ.

"Ó!—asur naḡ ionḡantaḡ an t-airtear aca é ó'n Doḡan ḡear! Fáḡann ríao an maḡaire mór ḡainme ina nḡiaḡó asur na rleibḡe ároa maola atá ar a imeall asur imḡiḡeann ríao rómpa ḡo ḡtaḡann ríao ḡo ḡtí an muiir mór. Amaḡ leo ḡar an muiir

eoḡainín na néan

as eiteall i ḡcomnairde 'ḡcomnairde ḡan tuiḡre ḡan traocad. Feiceann ríad ríor uadā na tonntracā treacān-móra, asur na luinḡir as treacād na oíleann, asur na reolta bána, asur faoileáin asur cailleadā duḡa na fairḡse, asur ionḡantair eile naḡ bḡeatorḡainn cuimniḡad oḡta. Asur ḡḡaitte éirḡeann ḡaoḡ asur ḡála ir feiceann ríad na lonḡa dā mbāḡad ir na tonntracā as éirḡe i mullaḡ a céile; asur bíonn ríad féin, na créatúir, dā otuairḡain leir an nḡaoit asur dā nḡallad leir an mbáirḡiḡ asur leir an ráile nó ḡo mbaineann ríad amaḡ an tír fá dḡeiread. Tamall dōib annḡin as imḡeacḡ ḡómpa asur íad as féacaint ar páirceannaiḡ féarḡara ir ar coillḡiḡ barr-ḡlara ir ar cḡuacāiḡ ceann-árda ir ar loḡaiḡ leacḡa ir ar aiḡneacāiḡ áilne ir ar cāḡracāiḡ breacḡta mar ḡeac i bḡic-tiúiríḡ ionḡantacā asur íad as breacḡnuḡad oḡta ríor uadā. Feiceann ríad dāoine as obair. Cluineann ríad beirḡiḡiḡ as ḡéimniḡ, asur páirḡí as ḡáirḡe, asur cloḡa dā mbualad. Acḡ ní ḡeacḡann ríad acḡ as ríor-imḡeacḡ nó ḡo dḡaḡann ríad ḡo bḡuac na mara aríir, asur ní ḡor dōib annḡin ḡo mbuaileann ríad tír na hÉireann."

Lean Eoḡainín air as labairt mar reo ar fead i bḡad, an ḡaḡart as éirḡeacḡ le ḡac ḡocal dā nḡubairt ré. Bíodair as reanḡur nó ḡur tuit an dorḡadair asur ḡur ḡlaoir an máḡair irḡeac ar Eoḡainín. Cuair an ḡaḡart a baile as maḡḡnam dō féin.

eoḡainín na néan

IV

“D'imtíḡ an luḡnara aḡur an meadon fḡḡmair. B́í an Deireadḡ fḡḡmair leat-éaitte. De réir mar b́í na laeḡeannḡa aḡ d'ul i nḡiorraḡt b́í Eoḡainín aḡ éirḡe ní ba b́rḡnairḡe. B́'annaḡ a labḡuirḡeadḡ ré le n-a máḡair anoir, aḡt ḡaḡ oirḡe roimḡ d'ul a cḡolaḡ dḡ rḡḡadḡ ré ḡo d'ul aḡur ḡo d'íḡraḡ í aḡur Deireadḡ ré—

“ḡlaoirḡ oim ḡo moḡ ar maidin, a máḡrín. Ir beaḡ an rḡár aḡá aḡam anoir. B́eirḡ ríad aḡ imḡeadḡ ḡan móran moille.”

ḡealuirḡ lá áluinn i lár na míora. ḡo luaḡ ar maidin éur Eoḡainín fá deara ḡo ríad na fáinleoa aḡ cruinnuirḡadḡ le céile ar b́arr an tḡe. Níor cḡrurḡ ré ó n-a ŕuirḡeadḡan ar feadḡ an lae rin. Aḡ teadḡ irḡeadḡ dḡ tráḡnḡna, ar reirean le n-a máḡair—

“B́eirḡ ríad aḡ imḡeadḡ i mb́arraḡ.”

“Cá b́rḡr duit, a ḡráḡ ḡil?”

“Dubairḡ ríad liom inḡiu é. . . . A máḡrín,” ar reirean aŕir, tar éirḡ rḡaḡaimḡ dḡ ina cḡrḡ.

“Céard é héin, a leanb́ín?”

“Ní féadḡfaiḡ mé ranaḡt annro nuair a b́ear ríad imḡíḡḡe. Caitḡrḡ mé imḡeadḡ i n-éinḡíḡ leo . . . ḡo dḡí an t́ir ina mb́ionn ré ina ŕamḡadḡ i ḡcomḡairḡe. Ní beirḡá uairḡeadḡ dḡ n-imḡeoḡainn?”

“Ó! a rḡóir, a míle rḡóir éú, ná labḡair mar rin liom!” arḡ' an máḡair aḡ breirḡ air aḡur 'ḡá fáirḡadḡ le n-a cḡoirḡe. “Níl tú le éalḡḡ uaim! Ar nḡóíḡ,

EOĞAINÍN NA NÉAN

ní fásgá do máicín ašur imcheáct i n-oidiú na
bráinleog?”

Ní duibairt Eoğainín focal áct i rógaó ašir ir
ašir.

Šealuisž lá eile. Bí an buacailín beas ina řuiúe
šo moó. Ó túr lae bí na céadta fáinleog bailižte
le céile ar mullaó an tiže. Ó an šo ham o'imtiž-
eaoó ceann nó péire aca ašur o'filleaoó ašir, mar
beioir aš breacnušaoó ar an aimir. Fá úeireaoó
o'imtiž péire ir nior řill řiao. O'imtiž péire eile.
O'imtiž an triomaoó péire. Bí řiao aš imcheáct
i n-oidiú a céile annin šo oti nár řan áct don
řata beas amáin ar řtuais an tiže. Bí an péire
a táinis ar o'túr an trácnoha earraisž úo řé mí
řoime řin ar an řata beas řo. Ir cormail šo řaib
leirže orca an áit řášail.

Bí Eoğainín 'šá břaireaoó o'n aill. Bí a máčair
ina řearam len' ašir.

O'eiřiž an řata beas éinin řan aer ašur tušaoar
ašaoó ar an Oomhan čear. Aš imcheáct oóib čar
barr na coille o'řill péire ar ašir,—an péire a řaib
a neao or cionn na řuinneoize. Anuar leo o'n
řpéir aš oéanam ar Eoğainín. Čart leo annin,
iao aš eiteall i n-aice leir an talam. Cuimil a
řšiačáin oe řřuaoó an řarúřin ašur iao aš řřuabaoó
leo čairir. Suar leo řan aer ašir, iao aš labairt šo
brónac, ašur ar šo brác leo i n-oidiú na cooa eile.

“A máčair,” ařřa Eoğainín, “tá řiao aš šlaooac
orm. Čeara uait šo oti an tír a mbíonn an řřian
aš řoillřužaoó i řcomnairde ann,—čeara uait, a

EOĞAINÍN NA NÉAN

EOĞAINÍN, éar na fairrígíð fíaoctha go dtí tír an troluir,—teara uait, a Eoğainín na néan!’ ní féadaim iad a eiteac. Beannact agat, a máicín,—mo míle míle beannact agat, a máicín mo éiríe. Táim ag imteact uait . . . éar na fairrígíð fíaoctha . . . go dtí an tír ina mbíonn ré ina íamhaí 1 scoinnaióe.”

Leis ré a éann riar ar gualainn a máicín agur éirí ré ornat ar. Cluinead goi mná iní an áit uaignis úo—gói máicín ag caoinead a páirte. Bí Eoğainín iméighe 1 bfoéar na bfeinleog.

Éuad an fógmaí iní an geimíeac éar agur bí an t-earraic ar fáigil arí. Bí na coillte fá éuilleadár, iní na huain ag méiríis, iní an grian ag deallruíad ar na báncaib. Tráchnóna glóimín rian díbreán éainis na fáinleoga. Bí roluir iongantac ag bun na rpeire rian íarcar mar bí bliadain an taca rin. Bí réir éoil ag na héanlaic rian goill. Bí tuan dá canad ag na tonntracáib ar an tráig. Act ní raib don gáirínín fionn-bán ina íuie ar míllac na haille fá ríac na bfuinnreog. Iríis iní an teac bí bean donraic ag caoi coir teinead.

“ . . . ’S a máicín mírínis,” ar ríre, “feicim na fáinleoga éugam arí, act ní feiciró mé tura éugam go deo.”

Éuala na fáinleoga í agur iad ag dul éar an topar. Níl a fíor agam an gcuala Eoğainín í, mar bí ré na mílte míle 1 gcéin . . . iní an tír ina mbíonn ré ina íamhaí 1 scoinnaióe.

Ὅλητα

Chronicle of the State

A chronicle of the state, containing a full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

A full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

A full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

A full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

A full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

A full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

A full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

A full and complete history of the state, from the first settlement to the present time.

Cróhán mná Sléibhe

A cinnín óir, a coinneall mo tige-re,
Déanfaid eolair dá riubhlann an tír ro.

A béilín buis do deol mo cíocá,
Rógaíod Muipe tu ar a rlige ói.

A ghuad beas cruinn ir réime 'nā ríoda,
Leasfaid íora a láimín mín oir.

Róga Muipe ar béilín mo naoide-re,
Láimín Críort ar leacain mo laoiḡ bíg!

Bí ciúin, a teac, 'r a luicíní liadá,
Comnuigíod anocht in buir gcuidfaid idáda.

A leomana ar an bfuinneois, fillíod buir rḡiaḡa,
Corḡaíod buir gcróhán, a cuileoga ciara.

A feadós 'r a cíotaiḡ, tar mo teac ná triallaid,
Nā labhair, a cadáin, as dul tar an rliad ro.

A dúile an trléibhe dúirigear go hiar-móc,
Nā cornuigíod anocht go ngealaid ḡrian díb!

bean tsleíbe ag Caoineadh a mic

Bronn ar an mbár, 'ré thú mo éiríde-re :
D'fuaidais mo ghrá is d'fás mé claoiúte,
San caraid san compánac fá díon mo tige-re
Ach an léan ro im' lár, is mé ag caoineadh !

Ag gabáil an tsleíbe dom tráchnóna
Do labhair an éanlaic liom go brónac,
Do labhair an naorag binn 'r an crotaic glórac
Ag fairnéir dom gur éas mo rtorac.

Do glaoir mé ort is do glór ní cuair,
Do glaoir mé arís is freagra ní bfuair,
Do rós mé do béal, is a 'Óia, nár' fuar é!—
Oc, is fuar í do leaba ra scillín uaigneac.

'S a uais fód-glár 'na bfuil mo leanaib,
A uais éol beas, ó'r tú a leaba,
Mo beannaic ort, 'r na mílte beannaic
Ar na fódaib glara atá or cionn mo peata.

Bronn ar an mbár, ní féidir a réanaid,
Leagann ré úr is críon le céile,—
'S a maicín mánla, is é mo céard
Do colainn éom 'beic ag déanam créafóis' !

Δ εἰν ὅις

[Σεαλῶαν το ρυαμαρ ἀρ λις μο ὀομαιρ λά ζειμήμι
ἀζυρ é μαρῶ.]

Δ εἰν ὅις !

ρυαρ λιom το λυίξε ἀρ ἀν λις :

Δ εἰν νάρ ρμουαῖν ριαῖν οἷς,

Τρμαῖς τρμᾶλλ ἀν ὅαῖρ ορτ !

CAO CUIGE OÍB DOM' CÍAPADÓ ?

CAO cuiqe oíb dom' cíapadó, a miana mo ériote?
Dom' cíapadó ir dom' píapadó de ló ir d'oióc',
Dom' píadóac mar do píadóócaíoe píadó boct ar píadó,
Píadó boct fáo-tuirreac 'r an éonairt ina óiaíó?

Níl ruaimnear dom' píapár i n-uaignear na scnoc,
Aet uall-ǵáir na b'píadóíoe ǵo huatmar le clor,
Uall-ǵáir mo mian-ra dom' píadóac ǵan rpár,—
'S a éona cpaor-píaclaéa, ir fáda buir pár!

Níl ráram i noán dom' mianaió lem' pé,
Óir ní ráram an ráram do mianar inóe,
'S ir cíocraíqe an éonairt de'n tráram do ruair,—
'S ǵo ríorraióe ní éotlócaó ǵo ǵcotluíqeao ran
uair.

Δ ἄνις βίς νὰ ζελεαρ

Δ ἄνις βίς νὰ ζελεαρ,
ἱρ μαίτ ἱρ φεαρ ὅομ
ζο νῶεαρναίρ μί-ζήνιόμ :
Can ζο φίορ ὅο λοέτ.

Μαίτῖμ ὅυιτ, Δ λεινὸ
Δν βέιλ ὀειρς βυίς :
Νί ὀδορφαρ λιόμ νεαὸ
Δρ φεααὸ νάρ τυίς.

Ὅο ἐεανν μαίρεαὸ τός
ζο βρόζαὸ ὅο βέαλ :
Μά'ρ φειρρὸε ἀοη ὀίνν ριν,
ἱρ φειρρὸε μίρε ἐ.

Τά κυήραὸτ ἱὸ' ρόίς
Ναέαρ φηίτ ρόρ λιόμ
1 βρόζαίβ νὰ μβαν
Νά 1 μβαλραμ Δ ζκορρ.

Δ ἄνις νὰ ρορς ηζλαρ,
Δν λαραιρ ριν ἱὸ' ζήνιρ
Ὅεμ' υαήαν βεαὸ βάν
Ὅά λείζρεά μο ρύν.

Δν τέ 'ζά βφουλ μο ρύν,
Νί ριύ ἐ τεαζμάιλ λεατ :
Ναὸ τρυαζ ἀν ὀάιλ ριν,
Δ ἄνις βίς νὰ ζελεαρ?

Δ Ἐὶνν Ἀλνὶνν

Δ Ἐὶνν Ἀλνὶνν νὰ μνᾶ το ἡράδαρ,
1 λάρ νὰ ηοιόδε κυμνίξιμ ορε :
Δέτ ρίλλεανν λέαρῡρ le ἡλε ἡρέινε,—
Μο λέαν ἀν ἔνυμ ἔαοι τοο' ἔηαοι ἀνοέτ !

Δ ἡλόιρ ιονμννν τοο' ἡρελ ἀοιῶνν,
Δν ρίορ ἡο ἡευαλαρ τρέμ' ἡυαναιῶ ἔυ ?
ἡό ἀν ρίορ ἀν τ-εολαρ ἀτά τοο' ἡεο-ἡοιν ?
Μο ἡρόν, ἡα τυαμβα ἡίλ ἡυαίμ νᾶ ἡυέ !

ῥαῦα λιὸμ το ἔεαῖτ

ῥαῦα λιὸμ το ἔεαῖτ,
Δ ῥεαν-εαῖλαιῖς Ὀέ,
Δ ἔαῖα να ῥεαῖα,
Ὀὸμ' ῥεαῖα ἔεμ' ῥέιν.

Δ ῥιολλα ἀρ ἀν ηῥαοιῖ,
Δ ἔοιρῑεῖμ ναῖ τῖομ,
Δ ἔαῖμ ῥαν Ὀοιρῑεαῖτ,
Ὀυῖ Ὀεαῖτ ιῖ ῥαῦα λιὸμ.

Rann do Rinnear

Rann do rinnear in mo éiríde
Do'n mair, do'n áir-rí,
Rann do rinnear do mo ghrá,
Do rí na rí, do'n t-rean-bár:

Gile liom 'nád roille lár
Doircead do tíge gíó dub-é;
Dinne liom 'nád ceol na ríoc
Ciúinear do tíge 'r a ríon-tóir.

Ὁ Ὡς Ἰονῆς

Ἄ βέλ γάριξ, ἵρ ἐ ἐράδαρ μέ
Ἢο μβιαὶὸ τὺ ἄς αἰοί ;
Ἄ γνέ ἄλυνν, ἵρ ἐ μο ἐάρ-ρα
Ἢο λιὰτῆρὸ ὅο λί.

Ἄ ἐνν ὑαῖλ, ἀταοί ὑαῖρεαδὲ,
Ἀὲτ ἐρομῆρ ὅε ὑρόν ;
'S ἵρ νί ἐρυαζῆμαρ ὅιμ ὅο ἐμαρ ὅυιτ,
Ἢυαῖρ ὅρονηαῖμ οῖτ ῥόξ.

ΝΙΟΡ ΣΡΥΙΝΝΙΖΕΔΘ ΛΙΟΜ-ΡΑ ΟΡ

ΝΙΟΡ ΣΡΥΙΝΝΙΖΕΔΘ ΛΙΟΜ-ΡΑ ΟΡ;
ΑΝ ΕΛΥ ΤΟ ΡΗΙΤ ΛΙΟΜ, Τ'ΡΕΟΘ;
ΣΑΝ ΝΞΡΑΘ ΤΟ ΡΥΔΡΑΡ ΒΡΘΝ
ΜΟ ΡΔΟΞΑΙ ΤΟ ΡΕΙΡΞ:

ΤΕ ΙΟΝΝΜΥΡ ΝΑ ΤΕ ΞΛΟΙΡ
ΝΙ ΡΑΞΡΑΘ ΙΝ ΜΟ ΤΕΟΙΘ
(ΛΙΟΜ-ΡΑ, Δ ΤΟΙΑ, ΙΡ ΛΕΟΡ)
ΔΕΤ Μ'ΑΙΝΜ Ι ΞΕΡΟΙΘΕ ΛΕΙΝΘ.

mire éire

mire éire :
Sine mé ioná an Cailleac Déanna.

mór mo glóir :
Mé do ruḡ Cú Cúlainn cróda.

mór mo náir :
Mo clann féin do díol a mátaire.

mire éire :
Uaigníge mé ioná an Cailleac Déanna.

FORNOCT DO CONNAC TU

FORNOCT DO CONNAC TU,
A áille na háille,
Ir do dallas mo fúil
Ar easla so rtáirfáinn.

Do cuadar do ceol,
A binne na binne,
Ir do dúnar mo cluad
Ar easla so sclirfáinn.

Do blairear do béal,
A mílte na mílte,
Ir do éruadár mo éiríde
Ar easla mo mílte.

Do dallas mo fúil,
Ir mo cluad do dúnar,
Do éruadár mo éiríde
Ir mo mian do múdar;

Do tuagar mo cúil
Ar an airtling do cumar,
'S ar an róð ro romam
M'asair do tuagar.

Do tuagar mo gnúir
Ar an róð ro romam,
Ar an ngníom do-éim
'S ar an mbár do-geobad.

Τεὰὲτ Ḳρίοτ

Ἦο ḡλαναρ μο ḡροῖδε ἀνοḡτ
Δῡαιλ ῡῡῡοι Ἦο ḡλαναρḡ Ἀ τεὰὲ
ῤοῡῡ τεὰὲτ Ἦ'Ἀ λεανῡῡ Ἦ'Ἀ ριορ :
Ἀ λεανῡῡ, ῡἈ τέριῡḡ ḡαρτ !

Ἦο λεḡταρ Ἦοραρ μο ḡροῖδε
Δῡαιλ ρεαρ Ἦο-ḡεανḡ ρλεḡḡ
Ἀρ τεὰὲτ ῡ ḡḡέῡ Ἦ'Ἀ ῡἈḡ :
Ἀ ῡῡḡ, ῡρ Ἀῡῡῡ Ἦο τεὰὲτ !

Αη Όορτο φέιννε

'Sé το βεατὰ, α βεαν βα λέανμαρ:
Όο β'έ αρ ζρεαδ το βειτ ι ηγείβεανη,
Όο ούταις βρεαζ ι ρειλβ μέηρεαδ,
'S τύ οίολτα λειρ ηα ζαλλαιβ.

Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Ανοιρ αρ τεαδτ αν τραμμαιό.

Α βυιόε λε Όια ηα βρεαρτ ζο βρεϊσεαη,
Μυηα ηβίμίο βεο 'ηα οίαιό ατ ρεαδτμαιη,
Ζράιννε Μαοι ιρ μίλε ζαιρζιόεαδ
Αζ ρόζαιρτ ράιη αρ ζαλλαιβ.

Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Ανοιρ αρ τεαδτ αν τραμμαιό.

Τά Ζράιννε Μαοι αζ τεαδτ ταρ ράιλε,
'S φιαηηα ράιι 'ηα ηβυιόιη ζάρτα,
Ζαεοίι ρέιη 'r ηί φραηηαίς ηά Σράιηηις,
Ιρ ρυαζαιρτ αρ ηα ζαλλαιβ!

Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Όρό, 'ρέ το βεατὰ α βαιλε,
Ανοιρ αρ τεαδτ αν τραμμαιό.

Ó! 'bhean an tige

So párair na ffrainnce do cuadair dem' ruais
(Beirò Boney i nÉirinn le fáinne an lae,)
Sur éitear ann reáctmáin ir ráite ar cuairt.
(Ir ó! 'bhean an tige, nac binn é mo rgeal.)

Cia carraide dom éall áct an faraire buan,
(Beirò Boney i nÉirinn le fáinne an lae,)
Wolfe Tóne do élaun Sárán le fáda tuig ruat.
(Ir ó! 'bhean an tige, nac binn é mo rgeal.)

A lám in mo lám-re so daingean do buail
(Beirò Boney i nÉirinn le fáinne an lae,)
Ir o'fógaire deairt-éogaó ar Sallaió an uadair.
(Ir ó! 'bhean an tige, nac binn é mo rgeal.)

Tá loingear na ffrainnce ar rúam ar an scuán,
(Beirò Boney i nÉirinn le fáinne an lae,)
Ar Éirinn a ttriail roim máirín Dia luain.
(Ir ó! 'bhean an tige, nac binn é mo rgeal.)

So éirleac ir rgairead, fán fáda ir ruais
(Beirò Boney i nÉirinn le fáinne an lae,)
Ar Sallaió na cruinne, ir olc linn an rguain.
(Ir ó! 'bhean an tige, nac binn é mo rgeal.)

THE GREAT WALL

The Great Wall of China is one of the most famous and longest man-made structures in the world. It stretches over 13,000 miles across the northern border of China, designed to protect the Chinese states and empires from invasions and raids by nomadic tribes from the north.

ALPHABETICALLY

The Great Wall of China is a series of walls and fortifications built by the Chinese dynasties. The most famous section is the Great Wall of China, which was built by the Ming Dynasty. The wall was built to protect the Chinese states and empires from invasions and raids by nomadic tribes from the north.

Արտիժե Ըր Ըղ “մԵԸրր ԵսԸժ”

príom-áltaínn

cum fuiglis̃ ḡaeḡeal an méir̃ so

(16 máirta, 1912)

1 n-Ainm Dē.

Áit do'n iirleab̃ar ro baile áta Cliaḡ Duiblinne. Ainriḡ ḡó an bliab̃ain ro ḡ'aoir an Tigearna míle naoi ḡcéad̃ aḡur a ḡó-ḡéas, aḡur inoiu an reiread̃ lá ḡéas de mí na Máirta. Luḡt reriob̃ta aḡur ead̃air ḡó ḡrong̃ beas de ḡaeḡealaib̃ le n-ar ionm̃uin a n-aḡarḡa aḡur le n-ar reriḡn a ḡcearḡ ḡúḡḡair ḡo ḡíol. Fát a reriob̃ta aḡur a ḡraob̃-rcaoilte ḡo ḡác cum mirneac̃ ḡaeḡeal ḡo m̃urcailt.

Léig̃tear irna laoiḡib̃ fíannaiḡeac̃ta, an uair ḡo bíod̃ caḡair na féinne de ḡíḡ ar fíonn ar mbeir̃ ḡó i nḡuair nó i nḡáb̃ad̃, ḡurab̃ é ḡo-ḡníod̃ an baḡr buad̃ ḡo ḡab̃áil cuig̃e aḡur a f̃einnm̃ ḡo háro ceol-m̃ar aḡ ḡairm̃ cuig̃e na féinne ar ḡac̃ áro ḡá mbíḡir. Aḡur ar ḡlor ḡóib̃ ḡoḡa ḡlan-binn na haḡairce riñ ḡo ḡigead̃ reac̃t ḡcaḡa na féinne aḡur reac̃t ḡcaḡa na ḡnác̃-féinne ina ḡcaḡaib̃ aḡur ina ḡcipib̃ aḡur ina mbur̃onib̃ beas̃a ḡo caḡair a ḡḡriaiḡ, aḡur ní rḡad̃ad̃ cor ḡíob̃ aḡur ní laḡad̃ mirneac̃ aca ḡo mbeir̃ ḡóib̃ ar aon láḡair timḡeall̃ f̃inn. Ir̃ é baḡ mian linne de'n oul ro .i. an "baḡr buad̃" ro ḡo ḡab̃áil cuḡainn aḡur a f̃einnm̃ or áro aḡ ḡairm̃ cuḡainn fuiglis̃ ḡaeḡeal.

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ “mbARR buaD”

D'imtíḡ an fíann aḡur rlioc̃t na féinne, aḡur ír
 tpuadḡ an t-íarrma d'fáḡad̃ar ina nDíad̃. Dá fear-
 fad̃ fíonn ar Alm̃ain l̃aig̃ean inDiu nó ar mullaḡ
 Deinne h̃eadaí, aḡur an Darr buaD do f̃einnm
 am̃ail do f̃einnead̃ t̃r̃áḡ, ní b̃fuiḡead̃ d'f̃reag̃ra
 aḡt b̃úiread̃ bó ar m̃aḡaib̃ Ó b̃f̃ailḡe nó f̃aoir̃
 f̃aoileáin or f̃airrḡe. Ír ró-baog̃alaḡ naḡ b̃fuiḡ-
 imíD-ne d'f̃reag̃air aḡt na ḡlór̃ḡa bal̃ba céad̃na nó
 b'f̃éir̃ir ḡlór̃ḡa níor baoid̃e f̃ór. Aḡt f̃einñf̃imíD
 an “Darr buaD” ro bíD naḡ b̃f̃reag̃r̃óḡaíD an
 c̃om̃ḡairm aḡt duine.

Ír am̃laíD at̃á ḡaeD̃il na haim̃r̃ie ro aḡur a
 b̃f̃ur̃m̃ór ceannuiḡḡe aḡ ḡallaib̃. Ní heol d̃óib̃
 ḡurab̃ am̃laíD at̃á, aḡt ír ead̃. T̃áir̃ tar éir̃ a
 nDíol̃ta f̃éin ar ór̃ aḡur ar aírḡead̃ nó ar luad̃ óir̃
 aḡur aírḡir̃. T̃á an fear f̃aíD̃b̃ir tar éir̃ é f̃éin do
 d̃íol ar m̃ór̃án, aḡur t̃á an fear d̃aíD̃b̃ir tar éir̃ é
 f̃éin do d̃íol ar beaḡán. D̃o d̃íol duine aca é f̃éin
 ar f̃eirm̃ tal̃m̃an, duine eile ar beaḡt i f̃eir̃b̃ír Ríog̃
 ḡaran, duine eile f̃ór ar f̃uim̃ b̃is aírḡir̃ ḡaḡa
 f̃eaḡt̃m̃aine, aḡur mar̃ riñ d̃íob̃. Ír ḡair̃ir̃ ḡo mb̃eíD
 ḡaḡ fear f̃oir̃b̃ḡe d̃á b̃f̃uil beo i ḡc̃ríoc̃aib̃ f̃áil f̃á
 t̃uaraḡtal aḡ ḡallaib̃, aḡur ḡaḡ f̃ean-duine caíḡe
 aḡ ḡlac̃ad̃ p̃iñr̃iúin. Cá b̃f̃eirr̃oe Éire nó ḡaeD̃eal-
 taḡt Éireann an ní ar a d̃tuḡtar̃. Nome Rule do
 b̃ronnaD̃ ar d̃ream at̃á ceannḡailte do ḡallaib̃ le
 r̃laḡraD̃ óir̃?

Ír baog̃alaḡ naḡ f̃aoir̃re at̃á ó n-a l̃án d̃á n-íarr̃ann
 Nome Rule, aḡt r̃íoc̃áin aḡur muinñtear̃D̃ar le
 ḡallaib̃. Ní t̃uig̃ir̃ f̃aoir̃re. Ní m̃iañaíD f̃aoir̃re.
 S̃íoc̃áin at̃á uad̃a, aḡur f̃aíD̃b̃reap̃. Na t̃eaḡḡair̃í do
 f̃aḡad̃ c̃uca d̃á nḡair̃m̃ c̃um éir̃ḡe amaḡ aḡ íarr̃aíD̃

PRÍOMH-ALTAHNA

raoirre, is é bað dóiciúige dóib an ní do tárta do na teacairib do cuaid amac as saim cum na fleithe na ndaoine do fuair cuiread ó'n Tigearna de réir mar léigtear sa Soircéal, .i. a noiúltaid: "Do ceannuigear fearann asur is éigin dom dul dá féadaint." "Do ceannuigear cúis cuing do beith-eadaib asur caitead dul dá ntearbad." "Do ródar bean, asur ar an ádhar rin ní féidir liom teadt."

Tá orong beas de gaeðealaid nac bfuil ceannuigthe fós asur is cuca rin atáimio. An rlaibad úo ar ar tairctamar, is féidir a bfuiread. **BRISTEAR ÓR LE NIARANN.** Ró-minic dár tairteadaid as molaó ríotcána.

AN NDÍOLFAIR ÉIRE?

(23 máirta, 1912)

Tá Éire i gconntabairt a díolta. Ní hé rin é amáin. Tá sí i gconntabairt a díolta asur san don teardad asainn go n-íocfar an luac airgid ar a bfuiltear asá díol. "Ná caith do cum na conairte mé," adubairt Parnell le gaeðealaid, "go bfuigib sib an luac airgid ar a bfuil sib dom' díol." Níor éirtead leir. Do caitead cum na conairte é asur do rtracad ó n-a céile é. An luac airgid ar ar díolaó é níor fíit fós é. Is mairg do-ghí an t-olc asur bíor boct ina díaid. Adt dá uadbairige an coir do rinne gaeóil an t-am rin is baogalac dóib coir níor uadbairige do déanam anoir. Do díolad ar a gcarra an uair rin mar comaoin ar a namaid.

AISTIÚE AS AN "MBARR BUAD"

Ir é a n-anam féin atá ar an margadh de'n toul ro aghur cuir aca féiró cum a díolta ar gheall naé bfuil don dearbhadh aca go scoimlíonfar go deo é.

An tream úr atá agá gábháil le n-a n-air go mbéiró gaeóil dílir do coróin Sarran aét feir do beir aca fá ceannur feire gail, éitear dúinn go bfuilid ag díol cuir dútcáir gaeóeal i n-airce. Doubramar, tá reáctmáin ó roin ann, gurab í cuir Érau do bí dá déanamh aca. Aét níl ciall Érau féin aca. Do díol Érau a ceart dútcáir ar beagán brocáin. Do fuair ré an brocán aghur do bí rátaé ráimlíonta. Aét ní heol d'éinne fóir an bfuigió gaeóil an brocán ar a bfuilid ag díol a n-actaró. Náir tpuag a gcár dá bfrághairde gan clú gan cuirid?

Dá mbad fíor go mbead gaeóil dílir do coróin Sarran aét mion-feir do beir aca, níor gábháó dóib beir dílir roim ré. Aét ní fíor. Béiró cuir díob dílir go deo fá mar atáir anoir. Ir dóca go mbéiró a tuillead dílir an uair laigeadócar ar a leactrom aghur an uair béar cumáct aghur raibóbrear aca. Aét tá tream annro naé mbéiró dílir do coróin Sarran go bfuinn an bráta. Béiró an tream rin ag bailiugad gaeóeal n-ós cúca ó ló go ló aghur ó bliadain go bliadain. Má'r mar rin atá, ní ceart a málaire do cuir ina luige orainn féin ná ar éinne eile. Ná ceilimír an fírinne dá bfuigimír Éire air.

Tá gábháó le buirín gaeóeal do corócaó oinead ar gcine ra gcaé atá roimáinn aghur go mór-mór ra ríotcáin béar ann tar éir an cáta má'r do gaeóeal-aib ir treire ra gcaé. Do cuirrimír trí ní mar dúalgar ar a leicéiró rin de buirín dá mbead rí ann. An céad ní díob, luét na gaeóilge do bailiugad

príomh-altanna

do chongnamh Shaeóeal ra scait, óir is iad luict na Shaeóilge is oílre de clannaió Shaeóeal agus is iad is doirde aigheadó agus is géire intinn dá mairéann dáir gcine. An dara ní díob, má cuirtear fear ar bun i nÉirinn, buídean Shaeóeal naó bfuil ceannuighe agus naó fear a gceannadó do beic ar an bfeir rin ó túr, buídean fearfar ar son ciar Shaeóeal i n-aghaidh Shail agus Shail-Shaeóeal na cruinne. Nó, an trear ní díob, má teireann orainn an fear rin do baint amac de'n iarradó ro, Shaeóil do gairm cum éirge agus gan rtaonadó dá ngríoradó go mbéid ina coisadó éiríodas ar fuo na héireann.

Dá mbeadó buídean dá laigheadó ann agus iad ar don aigheadó i rtaoió an méid rin baó tuar buaidíte do Shaeóealaió é.

an bearna badoğail

(30 máirta, 1912)

Athbhamar, tá reáctmáin ó roin ann, go bfuil gábad le buíoin bis Shaeóeal le dul ra mbearnáin badoğail. Tá caó roimáin. Ní fíor d'éinne fóir áct amáin do día na bfeart cía aca ar Shaeóealaió nó ar Shailaió bfuirfead an caó rin. Sác caó dá deadó Shaeóil ann le trí céadó bliadóin is orda do bfuirfeadó. "Bfuirfeadó na Cruimíne is bfuirfeadó na bóinne, 'S an tríomadó bfuirfeadó as móta gáinne díge, an ceatramadó bfuirfeadó i nEadóruim día Doimnais, 'S buaileadó buille trom orainn as Tobar an Doimnais." Níl annsin áct túr an áirim. Bfuirfeadó '98 agus bfuirfeadó 1803, bfuirfeadó '48 agus bfuirfeadó '67, bfuirfeadó

príomh-altanna

aiḡe an caṡt iṣ baogḡalaḡe ḡo mór an tríotḡáin. Níor éaill ḡaeṡil miam i ḡcaṡt aṡt a mbeaṡa. Iṣ minic do éailleaṡar a n-oineac ṣa ṣor caṡa.

Do cuirrimír, de réir mar aṡubṣamair éeana, trí neite de mór-ualaṡ ar a leitéio ṣin de buiṡin: “An éeao ní ṡíobḡ, luṡt na ḡaeṡilḡe do bailluḡaṡ do conḡnam ḡaeṡeal ṣa ḡcaṡt, óir iṣ iao luṡt na ḡaeṡilḡe iṣ ṡíṣe de élanaiḡ ḡaeṡeal aḡur iṣ iao iṣ aoiṣde aḡneao aḡur iṣ ḡéire intinn ṡá mairéann ṡár ḡcine. An ṡara ní ṡíobḡ, má cuirteaṣ feir ar bun i n-éirinn, buiṡean ḡaeṡeal naṡ ḡruil ceannuḡṡte aḡur naṡ réiṡir a ḡceannaṡ do beit ar an ḡfeir ṣin ó túr, buiṡean feaṣṣar ar ṣon ciṣt ḡaeṡeal i n-aḡaio ḡall aḡur ḡall-ḡaeṡeal na cruinne. Nó, an treaṣ ní ṡíobḡ, má teireann oṣainn an feir ṣin do baing amaṡ de’n iaiṣaṡt ṣo, ḡaeṡil do ḡairm cum éirḡe aḡur ḡan ṣeaonaṡ ṡá nḡríoraṡ ḡo mbéio ina éogaṡ éraoraḡ ar ṣuo na n-éireann.”

ní síotḡáin ḡo saoirse

(6 aibreán, 1912)

Tuar buaiṡe aḡur tuar buaiṡearṡa comḡruinn-iuḡaṡ an ṡomnaiḡ.¹ Tuar buaiṡe ṣluaiḡte feaṣ n-éireann cruinniḡte ar don láṡair aḡur iao aḡ éileam ṣaoiṣe de ḡlór don ṡuine. Míṣneac aḡur meanma ionnta. Muiniḡin aca arṡa féin. Muiniḡin aca ar a ṡṡaoiṣeaṡaiḡ. Iao aḡ laḡairṡ ḡo huaiḡreac

¹ An mór-ṡáil poilitiṡeac do tionólaṡ i ḡráio uí éonail, ṡomnac na ṣailme, 31 máṣa, 1912. Do bain ṣí le “hóm Rúl.” Do laḡair an ṣiaṣac aḡur Seoraḡ ó ṡobailean ar an áṣaán éeana.

AISTIÓE AS AN "MBARR BUADÓ"

le Gallai. Iad as labhairt go ceannra leir an
 oirniú bis de Shaeóealaidh nár fheadhair an com-
 ghairm. Dócar ina gceoiúid. Solur ina rúil.
 Fáire ar a mbéalaidh. Neart ina lámhaidh. Dórb-
 fuil ina gcuirleannaidh. Fáobair ar a ngeóidh. Iad
 cruinnighthe ar an láthair rin ina rluaidhthe do-áirimthe,
 ionnup naé b'éadpáirde raíthail do éadairt oib aét
 mair érean-éonhac, agus iad as fheadhairt a oiríat
 de glór éreath-an-mara lá conpáir agus coiméirge.

Tuair buaidheairt ina oiríat rin b'iaíth na oiríat.
 Síotcáin dá gceallamaint aca do Gallai. Oiríat
 dá tairgint aca i n-ainm Shaeóeal. Fáilte dá
 fearad aca roim Rígh Sarran roim an gcúigead
 Seoirre dá bliadain go leir roim ré. Ainm Wolfe
 Tone agus ainm Emmet dá luad aca, aét rúin
 Wolfe Tone agus rúin Emmet dá gcuir or comair
 fear n'éireann fá b'éadg-mioct. Do tairgíthe ar
 b'iaíth oirínghe oib g'urab cum mion-féire do
 cur ina ríthe i rean-tigh áirimthe o'fulaing Wolfe
 Tone pianta an báir. Cuimnighmí-ne g'urab i n-áirí
 féire do bí ina ríthe ran rean-tigh rin o'áirí
 Wolfe Tone, agus gur mar g'eall air rin agus naé
 mar g'eall ar a málairt do cuairt gearrad ar a ré.

Cad cúige do Wolfe Tone as éirge i gcoinnib na
 féire rin? Ar b'fheadh: DO BÍ AN FÉIS SIN FÁ
 CEANNUS GALL.

An bfuil Shaeóil na haoire ro com meathra rin ir
 go gcuirpíoir iad féin fá gearaidh agus fá mionnaidh
 beir oirir do coróin Sarran go deo na oileann aét
 féir o'fagáil b'éar fá ceannur Gall agus ceangal
 i b'ad níor cruaidhe uiréi ioná mar bí ar an b'féir ar
 éirí Wolfe Tone ina coinnib? An é atá uainn an

PRÍOMH-ALTAHNA

ní naé bfulaingeoáð Wolfe Tone .i. ceannur Shail do buanuáð 1 nÉirinn?

Ní hé atá ó luét rcríobta an iurleabair ro. Ní dóig linn surab é atá ó furmór fear nÉireann, an méio díob naé bful ceannuighe. Céaró tá uainn? Tá, ar sceart dútcair. Céaró é ar sceart dútcair? Tá, dútcáig Shaeóeal 1 reilb Shaeóeal san cúir irteac ó Shallaib. Do b'féidir go mbeaó roí caáa ann tar éir na feire ro do baint amaé dúinn, acé ní béiró ríotcáin ann go mbéiró deireaó le ceannur Shail 1 nÉirinn. NÍ SÍOTCÁIN GO SAOIRSE.

Soirimio Seán Réamonn asur Seán Díolúin asur Seoram Ó Dobáilean, óir ir triúr iad rin atá as caiteam a n dútracáa ar ron leara Shaeóeal. Acé tuigir naé bful d'ugóarctár aca ó Shaeóealaib ríotcáin do sheallamaint do Shallaib go fóill. Tá caáa cruada romáinn sul béar ríotcáin 1 nÉirinn. NÍ SÍOTCÁIN GO SAOIRSE.

DO'H SHÓ ATÁ ROMÁINN

(13 Aibreán, 1912)

Tá oream ar dóig leo go bful luét rcríobta an iurleabair ro ró-dána. Tá furmór Shaeóeal com meacta rin ir sur dána leo an fírinne dá canaó. Ir dána leo fear as ráó "Ir linn féin an érioc ro." Ir dána leo fear as ráó "Ní ceart Shail do beic annro 1 n-aimdeoin Shaeóeal." Ir iongnáó asur ir uacáar leo fear as ráó "Ní féidir raoirre cine do coraint acé le raobair claióim." Ir léir fírinne an céaó dá ní de na trí neitib rin. Domuighear

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ "mbARR buaD"

ρίμινne na τρεαρ ní θίοβ i nγac cρίc acτ pa γcρίc po. Do haomuiγτί a rίmινne pa γcρίc po pείn γo oτί le pίop-θείθεannaίγε. An lίne po de γaeθealaίb an cέαo lίne de γaeθealaίb nά o'aoη cίne eίle oο θiύltuίγ o'ρίmινne na ní pín. An pείoιp γupaб аз clαθaίpίb γaeθeal acά an ceapт азup an т-aιnceapт аз cιnίθεacάίb an oomain?

Do molaμar oο γaeθealaίb aίpμ oο γaβáιλ cυca de pείp μap molaρ an Tίγεapηa Roβepт oο γallaίb aίpμ oο γaβáιλ cυca, de pείp μap molaρ an Kaίpep Uίllίam oο γeapμánaacάίb aίpμ oο γaβáιλ cυca, de pείp μap molaρ Theoτοpe Roovevelт o'Amepiocán-acάίb aίpμ oο γaβáιλ cυca, de pείp μap molaρ maίte азup eίγpe γacά cρίce oο mίuιnηтιp na cρίce pín aίpμ oο γaβáιλ cυca. Tά de ceapт аз γacά oυιne ó nάoύp aίpμ o'ioμcυp. Nί pείoιp an ceapт pín oο baint de oυιne. Oo beaθ pέ coμ maίт азac aep nó γpιaη nó uίpce nó bíaθ oο copc ap oυιne азup aίpμ oο copc aίp. Iρ pείoιp aep азup uίpce азup bíaθ oο copc ap oυιne. Iρ mίnιc oέαnтap é. Nί bίoηη paη oυιne pín aηηpín acт bpaγa nó moγa nó oaoρ-oυιne. Nίl paη oυιne naс n-ioμcυίpeaηη aίpμ nó naс bpuil aηη é pείn oο copaιnт le ηapμaίb má tίγтeap aίp acт bpaγa nó moγa nó oaoρ-oυιne. Nί de paoρ-clannaίb an oomain é acт de oaoρ-clannaίb an oomain. Nί pιú é pεap oο taβaίpт aίp. Nί pιú é beaη oο taβaίpт aίp. Oaθ oεacaίp aίηη oίpeaίηηac oο ceapaθ oό.

Mά tάιmίo oά molaθ oο γaeθealaίb aίpμ oο γaβáιλ cυca nίlmίo oά molaθ oόίb pεiθm oο baint ap na ηapμaίb pín i n-aγaίθ γall ιnтou nά i mbάpac nά i mbλiaθηa nά an bλiaθaη po cυγaίηη. O'pείoιp

príomh-áltaínn

na c mbeaó orca feiðm do baint arca go deo. U'feioir an uair do beaó orca feiðm do baint arca na c ar Sáranaíð a c ar Searmánaíð do beaó orca a nim d'imirt. Daó mait linn go tuisriðe i sceart rinn. Ní troio atá uainn, a c Seóil do beic i n-innme troia. Ir minic na c mbíonn gáda le troio a c gac taob do beic feið cum troia. Da mbeaó Seóil feið cum troia anoir ní beaó don ceirt fá maíaltar tuitcaí do taíait tóinn. Ní beaó don troio ann, a c do beaó maíaltar tuitcaí a gáinn gan troio. Ó tárla tóinn gan troio ar ar gcomar tá maíaltar tuitcaí ina ceirt. Deíð maíaltar tuitcaí a gáinn "muna n-éirígeann mí-tara i Sáranaíð," a deir an Réamonnac. Da mbeaó Seóil i n-innme troia do beaó maíaltar tuitcaí a gáinn da n-éireoí do céad mí-tara i Sáranaíð.

Molfaíð príomh-Reaíaire Sáranaíð a cta Ríaltair na héireann d'feir Sáranaíð anocht. Níl roim an ábair a cta rin a c ceann amáin de'n da éic ro .i. donóí é ra deiread nó díultóí do. Má donuigtear é beíð feir as Seóíalíð fá ceann cúpla bliadán. Ar gcomairle do Seóíalíð glacaó leir an bfeir rin má'r fiú i glacaó léi, dul irteac inni, i do Seóíaluíad, i do láiríuad, feiðm do baint airi cum leara na héireann, a c gan géillead go bfuilmíó rárta go mbéimíó rárta, a gur ní béimíó rárta go mbéið an tír ro in ar reilb feið gan cup irteac ó gállaíð.

Má díultuigtear do'n ábair a cta rin ir léir go mbéið ina coíad i n-éirinn. Ní abraimíó go mbéimíó as taíait duírláin gáil ar maíaire an áir. Ní feioir linn rin do déanam ó tárla gan armaíð, gan

ro do caithead? Dá mbeadh do Ruadh Ó Domhnaill ina rí 1 dTír Conaill inoiu an dtiubhad ré raoirre air rin? Dá mbeadh do Ó Néill ina rí 1 dTír Eoghain an dtiubhad ré raoirre air rin? Tá réim na ríogshairde caitte. Dá mbeadh Tiobóir Wolfe Tone 1 bpeann Éireann inoiu an dtiubhad ré raoirre air rin? Dá mbeadh Tomár Dáibir 1 bpoair Shaebeal inoiu an dtiubhad ré raoirre air rin? 1r eol do cad nac dtiubhad éinne de'n buidín réamhaidte raoirre air. 1r eol do cad nac dtiubhad éinne de'n oruing do fuair aithe ar an éas toirce a ndian-sháda do Shaebealai, ó aimir na ríogshairde go haimir na bfiníní, raoirre air. 1r eol do cad nac dtiubhad don line de Shaebealai dá ndeacair poim an line ro raoirre air. Muna dtiubhad ar rinnir raoirre air cad cuige a dtiubhaimir-ne raoirre air? Má'r ní é go bfuil laigeaduigha tar éir imtighce ar dócar Shaebeal, agus go bfuil múca tar éir imtighce ar meanmain Shaebeal, agus go bfuil mí-laochar tar éir teacta 1 gcroicid Shaebeal, gairmuid raoirre de'n peact ro, rtríocaidir dá namaid, téiguidir 1 gcaraoar ríog Sharan, agus peacaidir a nglún agus cromaidir a sceann 1 bfiadhuire a ró-tigearna. Act ná luaidtear leo laochra Shaebeal go deo air. Má'r raoirre é ro céar do bí uata-ran? Má'r fir éirionn rinne ní raib ionnta-ran act óinmí.

Céar deannar linn? Céar do déanfa braidh dá dtairgfid ar m raobair dó? Do béaradh ré ar an ar m raobair, do raadh ina taitige, agus tar éir oula ina taitige dó, do múrcloca a meanma, do cuimneoada ar gail a rinnrear, agus do gearrfa poime rlige cum raoirre.

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ “ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ”

Τά Ξαεθίλ ι μβρμυθ. So éuca άρμ φαοθαίρ. Síμυθίρ άμαέ α λάμα. Βείμυθίρ άίρ. Τείξυθίρ ινα έαίτίζε. Βείθ ρυμ βλιάθαν άξ ουλ ινα έαίτίζε. Ξέαρμυθίρ άν τ-άρμ. Λάιθμυξίθίρ έ. Λάιθμυξίθίρ ιαθ ρέιν. Ταρρμινξίθίρ κάίρθε έuca ρέιν μά'ρ ρέιθίρ έ. Ceannuyxíthíρ κάίρθε μά'ρ ξάβδθ έ. Άρ μβείτ λάιθίρ α ηθόέαιν θόίθ άξυρ ιαθ ι θταίτίζε άν άίρμ ξο μαίτ, μύρclαιθίρ α μεανμα, ξαβδαιθίρ έuca βρυέ ρείρξε, cuimnyxíthíρ άρ ξαίλ α ρινηρεαρ, άξυρ ξεαρρ-αιθίρ ρόμπα ι η-άινμ θέ.

Ηί ραοίρρε άν ρεάέτ ρο άέτ το β'ρείθίρ le θια ξυρβ' έ τύρ ηα ραοίρρε έ. Ηί ραοίρρε έ άέτ το β'ρείθίρ ξυρβ' υίρλίρ έ le η-α μβαιηρθε άμαέ άν τραοίρρε ι η-άμ ιρ ι θτραέτ. . . .

Θέαρμμίθ-ne άρ ξconghnam έυίξε ριη, άξυρ mol-aimíθ θάρ ξcáiríθ α ξconghnam το έαβαιρτ έυίξε ρρείρριη. Cuireadθ Ξαεθίλ le céile άνοίρ άξυρ ρεiceam α ηgníom.

ΟΙΝΕΑΕ ΑΞΥΣ ΛΕΑΣ

(27 Δίβρεάν, 1912)

Θά ηί άρ cóίρ θύιηη α ξconghbáil ορ άρ ξcomáίρ ι ξcomháíθε .ι. άρ η-οίνεαέ άξυρ άρ leαρ. Ιρ μαίρξ το έαίλλρεαθ α οίνεαέ. Άξυρ ιρ μαίρξ το θέανραθ ηί το ραέαθ ινα άίμleαρ ρέιν άξυρ ι leαρ α ηάμαθ. Ιρ θleáξέαέ το θύιηη ηί το θέανάμ ι η-άξαίθ α leapa ρέιν, άέτ ηί θleáξέαέ θ'έinne α οίνεαέ ρέιν το ράρυξαθ. Ηί léίρ το θύιηη α leap ι ξcomháíθε, άέτ ηίλ έinne θά θάίλλε ηαέ léίρ θό α οίνεαέ. Άν υαίρ θίορ θύιηη ιθίρ θά comáίρle, άξυρ α leap θάρ

leir ar t-aoibh a gair a oinead ar t-aoibh eile, leanadó ré d'á oinead, nó is duine cailte é; a gair níl ní is dóiciúge ioná gair i t-aoibh a oiniú t-aoibh a leara gan fíor dó. An uair do díol gaeóil a n-actaró le gailaibh is de t-aoibh a leara do leanadair, act luigimíó i briaónuire Dé gair é a n-aimleair do rinneadair. An uair do díol lúdar a cara le n-a bíodódaibh is é a leair féin do ceair ré act is é a aimleair a gair a damnuadó ríorruide do ceannuig.

An gaeóeal do glactar leir an rocuadó atá gail do tairgint dúinn mar rocuadó iomlán a gair do déanaró caradair le gailaibh de dearcuibh an trocuighe rin, do cailleat ré a oinead ar maite le n-a leair. Act an gaeóeal do díultóad do'n ádóar acta atá or comair feire gail de bús go réanann an t-áóar acta rin áro-úge gaeóeal ina gcúic féin nó de bús nac leor leir a mbéir de fadóire a gaeóealaibh fá féim an acta, is dóig linn go gcuirfeat ré rin a leair féin a gair leair a muinn-tire ar cáirde gan gáad. Do cuilleat molaó an ffranncaig adubairt "*c'est magnifique mais ce n'est pas la guerre.*" Do déanaró aicir ar an mbraige nár doncuig ceann de na lanncúib do bí air do baint de an uair nac mbainfeat luét a óarpmacta an dara ceann de freirin. Níor cúig an braige rin guró' furaide dó éalóó ar a bhuio ceann de na lanncúib do beic bainte de, a gair go mb'féir go mbató arim cúige ó Dia an lanncúir bairte com maic. Is roiléir dúinne ní hé amáin go bfuiltear a gair baint lanncúire de gaeóealaibh anoir act go bfuiltear a gair tabairt arim fadóair i lámuib gaeóeal. Tá ar n-oinead a gair ar leair ar don t-aoibh de'n dul ro.

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

Ćum Ógḃaíḃe Éireann

(4 bealtaine, 1912)

Ćum ógḃaíḃe Éireann an méíḃ ro. Nó an mair-eann don ógḃaḃ i nÉirínn? Ćum mac mbeas asur naoríḃeanaán Éireann an méíḃ ro mar rin.

An cáill ír móḃ do cúaíḃ ar Éirínn le n-ar linn-ne na rir óga ḃ'Éiríge ar an mbuíḃín do bí as fearaḃ caḃa le ḡallaiḃ. Do ḃíol cuíḃ de na fearaiḃ óga íaḃ féin ar ór asur ar aírgeaḃ asur do lean de ḡallaiḃ. Ćáiníḡ meac ar intínn asur ar aísne ḃruinge eile ḃíob asur níor cúir ruim acḃ i mbréas-ánaíḃ asur i n-áilleánaíḃ. Do ḡaḃ ḃream eile ḃíob as raoḃruḡaḃ na ḡaeḃílge asur do mearaḃar ḡo raḃaḃar as coimlíonaḃ ḃualḡair ḃeaḡ-fearḃmannaḃ ḃá ḃroḡluimeoḃaíḃ ar teanḡa nó ḃá rcríobḃraíḃ cúpla mion-leaḃar nó ḃá ḡcuírḃraíḃ roinnt Craoḃ de Ćonḡraḃ na ḡaeḃílge ar bun. Na rir óga asur na mná óga ḃob' aoírḃe aísne asur ba ḡéir e inntleaḃḃ de clannaíḃ ḡaeḃeal, ḃuḡaḃar a ḡcúl ar an ḡcaḃḃ do bí ḃá fearaḃ ar ron raoírḃe a ḡcine asur ḃ'fáḡaḃar an caḃ ar comairce rean-laoc asur rann-laoc. Ćá a ríioḃḃ rin ar cúrraiḃ poilitíḃeacḃa na hÉireann inḃiu. Ír mairḡ an críoc a mbíonn reanóirí ina ceannur. Ír mairḡ an ríuaḡ a mbíonn rann-laocí ina urḃoraḃ.

Ní haḃlaíḃ ceapár rínn nárb' ionḃolta an ḡníom an ḡaeḃealḡ do coraint ar an éas. ḃá ḡcailḃríḃe an ḡaeḃealḡ do cailḃríḃe Éiríe. Ír é ruḃ aḃáimío do cáruḡaḃ .i. ḡo nḃearnaḃ ḃearmaḃ ar Éirínn an

príom-altanna

féad ír bítear as raotruaíocht na Saeóilge. Do buaileadh írteadh i n-aigne na mílte de Saeóealaibh ósá gur tábdaíte cora cainte ioná gníomhartha fearamla agus gur mór de pheadaí miasaíl gramadaíge do bhríeadh ioná beart cladaíreamail do déanamh.

Ní raibh an ceart as na fearaibh ósá do shá le n-a n-air an Saeóeal as do coraint agus a gcúl do tabairt ar an bpolitiúeadh. Ír é baíocht cora dóibh do déanamh fearaí ar an bpolitiúeadh i nSaeóilge. Do b'feirmíde an politiúeadh é rin agus do b'feirmíde an Saeóeal é. Nílmíó dá mór gur ceart do Connraí na Saeóilge féin, i dtír ná anoir ná don uair, baint do beir aige le politiúeadh. Acht baíocht ceart go mbeadh baint as sháíocht dá leanann de Connraí na Saeóilge le politiúeadh, agus gurab í an Saeóeal do táirgíochtí cúca cum ceirteann politiúeadh do pléide. Dá mbeadh fíor ósá an Connraí as táirgeal na tíre agus íad as shíoraíocht Saeóeal i n-aghaidh sháil i nSaeóilge, nár táirgíge agus nár b' uairle de shíocht dóibh é ioná beir as táirgeal na tíre as molaíocht na Saeóilge agus shan móráin toiríocht ar a nglóiríocht?

Baíocht máit linn fíor ósá na héireann, go móir-móir luíocht na Saeóilge, do bailiúadh do congnamh Saeóeal ran sháíocht atá romáinn. Tuigtear go bfuil caíocht romáinn, ír cuma eia an éiríocht raíocht ar an pheadt nua ro. Déiríocht obair romáinn i bfeir na héireann agus taobh amuigh o'feir na héireann má éirígeann leir an pheadt, agus déiríocht dian-obair romáinn i sháíochtíocht agus i mbailtíocht móra agus ar máíochtíocht éireann muna n-éirígeann leir an pheadt. Níor

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΔΗ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

μυνιγίν λινν αν οβαιρ ριν το γαβάλ le n-αρ n-αιρ
muna mbeaθ ριρ όγα na hÉipeann ταοθ έιαρ όίνν.
Iρ ιαθ-ραν θέανρар í nó ρανραιθ ρί γαν θέαναιν.

ΣΡΙΟΣΑΘ

(II bealtaine, 1912)

Το λαβραμαρ le hÓγβαιθ Éipeann αν τρεαέτμαιν
ρο το caiθεaθ όά ηγρίοραθ aγυρ όά n-ιmθεαργaθ.
Tuilleaθ ρόρ de'n γρίοραθ aγυρ de'n ιmθεαργaθ
annpo ρίορ.

Λέιγτεαρ í τοτάιν βό Cuailgne, αν tan ba mó
γáβaθ Ulaθ, αρ mbeic όά λαοέραιθ ina luiγe oέραιρ
aγυρ αρ mbeic το'η aon λαοέ amáin το bí inφeaθma
.1. Cú Cúlaiνn mac Sualtaiν τpaοέτα tuippeaé tap
éir a βρuaiρ de θuaθ aγυρ de θoiνin-έpéaέtaiθ aγ
copnaiν αν έaέa í n-aγaiθ cúγí Éipeann, γυρ γλυαιρ
macpaθ na hEamna um a τοταοιpeaé um folluμan
mac Concoβaiρ το conγnaiν a n-aέapόa γυρ έop-
naθap αν eaέ nó γυρ θúipig Cú Cúlaiνn αρ a έpom-
φuan, aγυρ αρ nθúipeaέc το'η Coin γυpaθ amlaiθ
το ρuaiρ αν macpaθ aγυρ ιaθ beal le beal aγυρ
bonn le bonn αρ ác αν Éipliγ, όιρ το tuiteaθap uile
aγ pεapαθ αν éaγcomlainn ριν.

Διέριρτεαρ a mac-ρamail de pceal αρ macpaiθ na
péinne. Λέιγτεαρ í γCaέ pinntráγa, αν tan το γaθ
Rí αν Domáin cuan aγυρ calaθ-popc í γcuan pinn-
tráγa, aγυρ αν uaiρ ba élop pó ceitpe háipoiθ
Éipeann pceala na n-ole το bí pε το'imipc αρ píannaib
pinn, γυρ λαβαιρ píaepa folcleaθap, ρί Ulaθ, γo

príom-áltaínn

nóubairt: “Truaḡ liom,” ar ré, “méir an éigin i
 bfuilid fíre Éireann agus san mo beir féin inéada.”
 Agus ní raib de clainn as an ríḡ rin aet don mac
 amáin i scean a trí mbliadán déas. “Mairt do-
 ḡeantá-ra,” ar an mac, .i. “óḡadó ulaó do cur
 liom-ra eua ó nae inéada tú féin.” “Ná habair
 rin,” ar an rí, “oir ní hincomraic leanb trí mbliadán
 déas.” Agus do tuis an rí nárb’ áil leir an mac
 san dul go fíannaib Éireann. “ḡabtar an mac,”
 ar ré. Do ḡadad leo é agus do cuirad i reomra
 ró iadad é agus dá mac déas de macaib ríog agus
 ró-ḡlad ulaó leir. “A óḡa,” ar ré, “ir mairt do-
 ḡeantad rí-re teact liom-ra go fíannaib Éireann,
 oir ḡion go bfuil bur n-aire le ríḡe ulaó do bad
 mairt díb clú do bur roctain féin.” Do euaí an
 comraó rin ró na maccaib agus an tan do eodail
 an rí do euaí-raí ró teac na réad go otuḡadair
 ríad agus claidéam agus dá euaíriḡ ḡad macaí
 leo ar, go otáḡadair rómpa go com-díreac go
 ráḡadair fínntráíḡ. Agus do euaí do comrac
 leir na hallmuraíab agus ró teact do díre na
 hoíre ba com-tuitim do’n buíoin óis il-déalbáiḡ
 rin ar an tráíḡ.

Do b’féir nae bfuil inr na rceáltaib rin aet
 fínnrceálta fílióeacta. Aet ir iad na fínnrceálta
 fílióeacta an euaí ir luacmaire de’n rtaí. Ní
 bíonn ra rtaí go minic aet bréas a otigíó luét
 reanúir ar don focal ina taíob, fá mar adubairt
 Napoleon. I b’fínnrceáltaib cine innirtear fíor-
 reanúir an cine rin. Tuisfeair ó ḡac fínnrceál a
 beas nó a móir de meon an duine do ceap an fínn-
 rceál. Tuisfeair ó fínnrceálaióeact cine meon an

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ "mBARR buaD"

éine rin. Noctar meon ḡaeðeal i tTáin bÓ Cuailgne
 aḡur ra bḡiannaioeact aḡur i litrioedact ḡaeðeal ar
 ceana. An té naç bḡaca ḡaeðeal miam, do tuisḡeao
 ré aigneao ḡaeðeal act litrioedact ḡaeðeal do
 rcrúouḡao.

Tuisḡimio ó na rcealtaið réamraioete ní amáin
 do bí buailte irteaç i n-aigneao ḡaeðeal an trác
 ba ḡaeðealaiḡe oioib. Do ceapaoar ḡur bain ré
 leir an oige fá leit oineaç a ḡcine do cornam.
 ḡac ionao caça oá baogalaiḡe, do b'é rin an t-ionao
 caça do b'oipeamḡnaiḡe do'n óḡbaio. Aḡur oá
 otréiḡeao an óḡbaio a n-ionao caça do raçaio an
 macraio ina n-ait. "*Noblesse oblige*" aoeir an
 ḡranncaç. "*Jeunesse oblige*" .i. bíonn oualḡar ar
 an oige aoéaraio ḡaeðeal.

Ir maiç do tuis ḡaeðil a ḡírinne rin, ḡac líne
 oioib oá oTáiniḡ ó aimrin na laocraioe. Ba hiao
 na ḡir óḡa crann rearta ḡaça cúire oár ḡað ḡaeðil
 do láim a cornam anuar ḡo oTí ar ré aḡur ar lá
 réin. Ir ionḡantaç a bḡuil o'ḡearaið óḡa ar réim
 laocraioe ḡaeðeal. Ní raið rlán aḡ Seagán an
 Oíomair an uair do himpeao bár air act cúis
 bliaoḡa oéaḡ ir ḡice. Níor mair aoó Ruao Ó Dom-
 nail act naoi mbliaoḡa ḡiceao. Cúis bliaoḡa oéaḡ
 ar ḡicío an ré ḡaoḡail do ḡuair an ḡear ir ḡearr
 oár ḡeineao miam oe ḡaeðealaið nó oe ḡall-
 ḡaeðealaið i nÉirinn .i. Tiobóio Wolfe Tone.
 Ceitḡe bliaoḡa ir ḡice do bí rlán aḡ Roibeáio
 Emmet. Ní ḡábaio oúinn trácç ar Tomár Oáibir
 ná ar an Açaip Eoḡan Ó ḡramna. Cao ar ar
 ḡár cumact Connarça na Talman? Ar cumact
 cpoioe na n-óḡ-ḡear do bí ina ceannur. Cao ar

príom-altanna

ar fáir bríḡ aḡur neart Connarṑa na ḡaeṑilḡe?
Ar bríḡ aḡur neart intinne na n-óḡ-ḡear do cúir
ar bun é.

Tá ḡáḡaṑ le Connarṑ Nua i nḡirinn inṑiu. Tá
cumáct na ḡean-Connarṑ bḡirte aḡur tá a mbríḡ
cailṑte. Ní bíonn ar don ḡuṑ aṑt ḡeal. A ḡníom
ḡéin aḡ ḡaṑ líne. Connarṑ na Talṑan ḡníom na
ṑara líne ḡo do cúairṑ ṑorainn. Connarṑ na ḡaeṑ-
ilḡe ḡníom na líne ḡo aṑá aḡ imṑeaṑt. Cao ḡur
ḡníom ṑo'n líne aṑá ṑo láṑair?

tuilleaṑ ḡós

(18 bealtaine, 1912)

Tuilleaṑ ḡór ṑe'n ḡríoraṑ aḡur ṑe'n imṑearḡaṑ
annḡo ḡíor.

Cao tá ḡir óḡa na haimḡire ḡo do ṑéanam ar ḡon
a ḡcine aḡur ar ḡon a n-aṑarṑa? ṑaṑam. ṑream
beaḡ ṑíob aḡ ḡaṑṑuḡaṑ na ḡaeṑilḡe, aṑt a ḡḡur-
mór ḡin ṑílir ṑo ḡaranaib. ṑream beaḡ eile aḡ
cúir cleaḡ lúit nḡaeṑealaṑ ar aḡairṑ, aṑt a ḡḡurmór
ḡin ḡan ḡaeṑilḡ aca aḡur ḡoinn mór ṑíob ṑílir ṑo
ḡaranaib. ṑream an-beaḡ aḡ cúiriuḡaṑ le muinntir
Sinn ḡéin, beaḡáinín ḡaeṑilḡe aḡ a ḡḡurmór aṑt
ṑéarla ṑá cleaṑṑaṑ aca. ṑream ir luḡa ḡór aḡ
leanṑaint ṑe Cúmannaib Wolfe Tone; ḡan ḡaeṑilḡ
aḡ a ḡḡurmór, aḡur ṑéarla ṑá cleaṑṑaṑ aca ṑe
ḡnáṑ. ṑream com bíṑeaṑ ḡin ḡur beaḡ naṑ
n-áirṑmeoṑṑá ar méarannaib ṑo ṑá láim iad, ṑá
cúir ḡómpa beaḡán ṑo ṑéanam ar ḡon na hḡíreann

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

1 ΣCumann na Saoirse¹; γαν τὰ ἐλεάταδ ἀα ριν
 ἀέτ Σαεὶδεαλς αςυρ γαν εἰννε ἀα ας γέιλλεαδ το
 ἐμμάετ γαλλ. Σιν α βρῦιλ τ'φearaib ὅγα ας κοραιντ
 αν ἐατα ινωιυ .i. α τὸ νό α τρὶ το μίλτιβ ιωιρ na
 Cumainn ριν αρ ραο. Τά αν εἰτο εἰλε τ'ὀγβαῖδ
 Εἰρεανν ας καβρυγαδ le γαλλαιβ.

Νίορ ἀρμῖγεαμαρ Connor δοντα Σαεὶδεαλ, ὅιρ
 ιρ ρίορ-βεαγάν τ'φearaib ὅγα na ηἰρεανν λεαναρ το
 ριν. Νίορ ἀρμῖγεαμαρ Connor William Uí Óruain,
 ὅιρ ιρ λυγα ρόρ τ'φearaib ὅγα λεαναρ το ριν. Το
 μῦνντιρ Sinn ρέιν νό το Cumannaiβ Wolfe Tone
 ιρ μὸ λεαναρ αν ὀγβαδ, αν μέιτο τίοβ εἰρεαρ ρυμ
 1 γκούρραιβ ποιλιτιόεαέτα. Νεαμ-ρῦμ na βρεαρ n-ὀγ
 1 ηὐάλταιβ ποιλιτιόεαέτα αν ἐομαρτα ιρ μεαα τὰ
 βρεικιμίτο 1 ηἰρυνν ινωιυ. Κομαρτα μεαέταέτα ιρ
 εαδ ἰ ριν. Τά ὀγβαδ Εἰρεανν μεαέτα. Νί μαἰρεανν
 μῖρνεαέ ιονντα. Νί μαἰρεανν τὸέαρ ιονντα. Νί
 μαἰρεανν τούτραέτ ιονντα. Τά α βρῦρμὸρ ας καβ-
 ρυγαδ le γαλλαιβ, αςυρ αν μέιτο τίοβ ατά ας
 καβρυγαδ le Σαεὶδεαλαιβ καβρόέαιτο αν ραίτο naέ
 mbéiτ ορτα δον ní τ'φulaing ná ιαο ρέιν ná α γκυτο
 ρέιν ná α γκαίρτοε γαοιλ το εἰρ 1 γconntaδαιρτ. Ιρ
 λας αν ερann ρεαρτα τ'δον εἰρ α λειτέιτο ριν το
 ὀρεαμ.

Σλααδ ὀγβαδ Εἰρεανν μῖρνεαέ. Κυρτωίρ γνίον
 ρόμπα. Ιρ cuma cia αν ραγαρ γνίμ muna mbíonn
 claδaίρεαέτ ας βαιντ λειρ. Ιρ cuma cia αν cumann
 ina ραέαιτ ἀέτ obair το ἐαρρaining εἰα. Τά obair

¹ Cumann beaγ το εἰρ ράτομαε mac ριαμαρ αρ bun 2 Διβρεάν,
 1912, "cum buíone Σαεὶλγεοιρὶ το ἐαδαιρτ le céile cum α
 γconganta το ἐαδαιρτ cum ραοιρρε Σαεὶδεαλ το βαιντ αμαέ."
 βί ua Raégaílle, Éamonn Ceannt, Conéobair Colbáιτο αςυρ
 ρεαοαρ ὀ μαίεín αρ αν ΣCumann ροιν ρρειριν.

príom-altanna

le déanamh i gConnradh Aonta Saeóeal. Téigeadó
uonsg de'n ógdaio ann aghur déanaioir gníom. Tá
obair le déanamh i gCumann Sinn Féin. Téigeadó
uonsg eile de'n ógdaio ann aghur déanaioir gníom.
Tá obair le déanamh i gCumann Wolfe Tone.
Téigeadó an trear uonsg de'n ógdaio ann aghur
déanaioir gníom. Tá obair le déanamh i b'fiannaib
Éireann. Téigeadó an ceatmaio uonsg de'n ógdaio
ann aghur déanaioir gníom. Tá obair le déanamh i
gCumann na Saoirse. Tagadó uream cuzaonn ar
sac uream de na ceitire ureamaib réamháioite aghur
le congnamh an Áir-Ríog déanraimio gníom.

Wolfe tone

(25 bealtaine, 1912)

Aduibramar, tá coicéigir ó roin ann, surab é
tiobóio Wolfe Tone an fear do b'feair de
Saeóealaid ná de Sall-Saeóealaid uar seineadó
mam i nÉirinn. Do bí baramla as Wolfe Tone nac
b'fuit aghanne. Níorb' ionann creideamh do-ran aghur
uúinne. Ir minic a'beirtear surb' ainéioirtaioe
Wolfe Tone. Níorb' ead. Do creio ré i n'Dia
aghur níor labair mam focal, so b'fior uúinne, ná
níor rcoioib mam focal ar a ucuigfioe nac Crioirtaioe
é. Ir ioncuigte ar sac ar rcoioib ré, so móir-móir
ar an méio do rcoioib ré ór íreal le haíad a mna
féin, sur creio so uiongmálta i n'Dia aghur i n'Iora
Crioirt a Mac. Ir fíor nár lean ré do'n creideamh
uá leanann furmóir Saeóeal. Ir fíor so maib uroc-

AISTIÚE AS AN "mBARR buaó"

múinigín aige ar cléir na hÉireann, ioir Saeóil agus Sall, le n-a linn féin, agus b'féidir nár milleán air é rin. Ir dóca gur fíor nár múinigín leir cliair o'don tragar. Ní tígimíó leir ran mí-múinigín rin. Ní tígimíó leir i roinn eile dá tuairimib. Aót cromaimíó ar sceanh agus feacaimíó ar nglúh ina fíadónuire, agus goirimíó é tar ar ríolruigeadó de deasg-feaduib annro ó dealbhadó Éire, ar mórdáct a anma, ar doimneáct a inntleácta, ar méio a fóirí-tine do clannuib Saeóeal. Ní beaó Éire ann inoiu muna mbeaó an fear rin. A cuimne rin agus a teagairc rin do coingbíg beo go nuige ro í.

Ní raib de tairiad ná de treoiriúe as Saeó-ealuib miam ó teáct do na Normánaóuib fear do b'ioncúrta le Wolfe Tone áct doó Ó Néill. Aót ba mó o'fear Wolfe Tone ioná doó Ó Néill. Do b'fírinne de o'fear é. Ba glaine o'fear é. Ba neartmáire o'fear é. Neart, glaine, agus fírinne trí buaó an trár-laoic. "Neart in ar lámuib, fírinne in ar dteangtaib, agus glaine in ar sgoiú-tib." Agus do b'uačmar í doimneáct inntleácta Wolfe Tone agus do b'iongantac í géire a intinne. Do tuis ré dála Saeóeal agus cúrraí Sall go hiomlán. Do b'é an céad duine do tuis ina sceanp iad. Ir é tuis léargur agus roir ar an sguir rin dá dtáinig ina óiair. Ir uairó-rean do fuair an "Nation" a rrioraó agus ir uairó-rean do fuair an "Barr Buaó" a glór.

beart litread' do cuaid' amuḡa

cum seáin réamuinn

beata aḡur sláinte.

An n-a tuisrint dom go bfuilir cum ca't o'feara'o
i n-aḡaid' ḡall an don ci'it ḡae'o'eal, do ḡab'ar lem'
air na focla beaḡa molta aḡur ḡrío'ruig'ite ro do
cu'ir cuḡat go mba'o méaduḡa'o meannan aḡur
á'rouḡa'o aigean'ta o'uit i lá'tair do bío'o'ba'o iad.

Ba ḡeal le ḡae'o'ealaid' t'ú trá't o'e'o' f'aoḡal. An
méio o'inn do bí i'o' coinnib', o'adomuiḡeamar go raib'
mí'neac' aḡat tar fearaid' éireann an lá do f'earair
an o'ear-láim' f'ar'nell aḡur ḡáir na conair'te go
ḡarḡ ḡáib'teac' ina t'im'ceall. Do bír i'o' f'ear óḡ aif'
trá't rin aḡur táir i'o' f'ear m'ea'o'on-aor'ta anoir.
Ní hionann meanna aḡur mí'neac' do'n óig'e aḡur
do'n aoir. Bíonn an óig'e o'ána. Bíonn an aoir
raiteac'. Ac't cuim'nig' go bfuil an ḡníom' do cu'ir
f'ar'nell roime cum a o'éanta ḡan o'éana'm f'ór aḡur
ḡurab o'it-ra atá a o'éana'm. Cuim'nig' ḡurib' ionm'uin
le f'ar'nell tura aḡur ḡurab ionm'uin le ḡae'o'ealaid'
tu o'e b'riḡ ḡurib' ionm'uin leir-rean tu. Cuim'nig'
ḡurab i'o' láim'-re atá clai'o'eam' colḡ-o'í'neac' cruaid'
f'ar'nell, aḡur ḡurab umat-ra atá brat uaral ríog'o'a
f'ar'nell, aḡur ḡurab o'íot-ra ḡairm'teap com'arba

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΔΗ "MBARR BUADÓ"

Þarnell. Cuiñniḡ ḡo þfuil ḡaeðil ar to cúl. Cuiñniḡ ḡo þfuil ḡail ar to'agairò. Cuiñniḡ ḡo þfuil ḡaeðil Δḡ rearan orc. Cuiñniḡ ḡo þfuil ḡail Δḡ fairc orc. Cuiñniḡ ar elú to cinrò. Cuiñniḡ ar ḡliocar to namad. Cuiñniḡ ar an ní úto toá totyḡ Þarnell fuat Δḡur rearain ar to'anam Δḡur ar to'oinead í .i. ḡáirc Saranaiḡ. ḡab cugac láirreacat an leomain Δḡur mirnead an matḡamna Δḡur ḡliocar na naiḡreac níme. Bí borb le borb. Bí teann le teann. Bí cruairò le cruairò. Bí ḡlic le ḡlic. Bí io' eolac aibirò. Bí io' coinuill ḡaile. Bí io' fear. Bí io' tairreac. Bí io' Þarnell.

Deir buairò Δḡur beannaat.

mire

LAEG MAC RIANḡABRA.

cum seáin toiolúin

Deata Δḡur Sláinte.

Deirtear liom ḡur toána an máire toom reiríobad cugac, óir nac toairniḡeann comairle leat. Deirtear, má'r fíor, ḡur toisḡ leat ḡur fút-ra Δḡur fá'n Réamonnac bad ceart rocruḡad ḡaca rcéil bainear le lear ḡaeðeal to'fágail. Ní creirim ḡo þfuilir com badt rin. Toá ḡcreirfinn, to cuirfinn i n-iúl toir poinn rear-focal tainis cum ḡaeðeal le rinn-rearaat, mar atá, "Ná tabair to cúl ar comairle ar máite leat," Δḡur "Ir fearr comairle i toirát ioná cáinead i n-antrát." Toá mbad earcara toom tu to cuirfinn an rear-focal ro i ḡcuinne toir .i.

BEART LITREAC DO CHAID AMUŠA

“An té nac nglacann comairle glacadó ré comrac”;
aéct ó’r duine dem’ cáirtoib tu ašur ar namā or ar
šcomair ní abrócad leat aéct an méio ro .i. “Iš
feair comairle poim éat ioná dá comairle déas ina
óidid.”

Deirtear liom fōr šur šráin leat tar don comairle
eile comairle ó feair óš. Domuišim šo bfuilim-re
óš. *Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.* Aéct
nílim com óš rin nac cuimín liom an trác do bīr-re
óš. Dá n-abrócadóe leat-ra an uair rin nār oir-
eamnac comairle uait-re do řeandóirib, cad déarfá?
Déarfá ruo éišin nār’ řeoir a éur i šcló.

Do léigear trác i řeandur šaeóeal ar feair eile
darb’ ainm Seán Dóilúin. Do bī aítne ašat-ra ar
an bfeair rin, óir dob’ é d’átar dílir řeín é. Do bī
ré ina duine de na taoireadáb do bī ar an tream
dār šairmeadó Éire Óš. Do bī řeand-feair i nÉirinn
an t-am rin nār táitniš comairle leir, šo mór-mór
comairle ó óaoimib óš. Domnall Ó Conaill do
b’ ainm dó. Do díúltuiš Domnall Ó Conaill do
comairle d’átar-ra ašur do comairle na hÉireann
Óige. Dá nglacfaó ré an comairle rin i n-am do
beadó Éire řaor le leat-éadó bliadain ašur řice
milliún duine aš áttreabó innti inoiu.

Ní beas rin.

Deir buaid ašur beannaéct.

Mire

LAEŠ MAC RIANŠABRA.

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

cum uilliam uī brian

Beata agur Slainte.

Do scríobar cum do sean-éada cum Seán Dóluin
 tá tamall ó roin ann. An uair do bíor-ra im' mac
 beas do bír-re agur Seán Dóluin in buir breadaib
 óga agur rib in buir noir ran ác ag coraint Gaedhal
 ar foirneart Gall. Do binn-re ag léigead buir
 n-eactra ór áro dom' sean-actair. Do rinne mo
 sean-actair beagán ar ron na héireann an uair do bí
 ré féin óg. Do bí ré ar luét leanamha actar do
 éada i mbliadain a '48. Do bí ré ina fínin i
 mbliadain a '67. Do éire ré go scríocnócad rib-re
 agur buir gcompánais an obair o'fás reirean agur a
 compánais-rean gan ériocnuagad. Níor tuigear-ra
 an scéal go ró-mait, óir do bíor óg. Do éadar go
 mbead pánnell ina ríag ar éirinn dá n-éireocad lib.
 Do éadar go mbead a n-arm agur a scaiblad féin
 ag Gaedhalai. Do éadar céad ruo nac scearpad
 éinne act leanb. Act do bí don ruo amáin nár
 éadar ruam. Do bí don ruo amáin nac sceirorinn
 dá otioctad aingéal anuar ó na flaitearai agur a
 réamfáirnéir dom. Ní éreirinn ó éinne beo ná
 marb go mbeicé-ra agur Seán Dóluin ag tabairt
 ruada dá céile i nveiread buir raoğail. Do connac-
 tar dom gur geall le Dáibio agur Ionatan nó le
 Rolano agur Oilibéar nó le Coin Cúlainn agur
 feirtoia rib ar méio buir scaitanaacta agur buir
 gcombáirde agur buir noilreacta dá céile. Agur
 do ríleat dá otioctad in buir raoğal coróce rib do
 beic i gcoinnib a céile gurab é an nóir do cleactrad

BEART LITREAC DO CUIRÓ AMUŠA

rib nór Con Culainn ašur feirtoia .i. deoča míne
meiròreacā ašur biaōa ro-čaitme ro-blarca do cup
cum a čéile tar éir cača šaca lae ašur luisse ar
aon leabairō šac oirōce šo mairuin.

Acť ní mar rin atā. Ir amłairō do bī Cú Culainn
ašur feirtoia ašur tuine aca ar čaoib ašur an tuine
eile ar čaoib eile ašur iad aš tabairt seana oā
čéile ina oirairō rin. Ir amłairō atā rib-re ašur bur
noir ar aon tairōb amāin, acť rib aš tabairt ruaca
oā čéile ina aimōeoin rin.

Ní heol dom-ra cao tā eairairō. Ní heol o'éinne
cao tā eairairō. Ní heol oib féin cao tā eairairō.
Deirtear liom šur ooiš leat-ra šur amaoān Seān
Oiolúin. Deirtear liom šur ooiš le Seān Oiolúin
šur sealt tura. Ní ooiš liom-ra šo bfuil an ceart
oā čearao aš ceacťar ašairō. Čitear dom šurab
é an loct céadna atā ar šac tuine ašairō .i. an
iomarca meara aige ar a baramail féin.

Oioō do baramail féin ašac. Acť mo comairle
ouit. Má'r ooiš leat šurab amaoān Seān Oiolúin
ní šābāō ouit amaoān do šairm o'e or comair šall.
Abair do roša ruo i šCúige Mumān. Fan io' čort
i očiš feire lonnoan, muna feirōir leat labairt
šan do brāčair do marlaō.

Ruo eile. Cao cuige ouit ašā rāō nac feirōir
oige do oéanam o'āōbar acťa Riāšaltair na
héireann le linn na šarlaiméire ro? Nār čōra
ouit a rāō šo šCAITFEAR oige do oéanam o'e?

Deir buairō ašur beannačť.

mire

LAEŠ MAC RIANŠABRA.

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΑΝ “ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ”

cum seosaim uí tobdailean

Beata aghur Sláinte.

Mo gairm tú má'r tú do gairm le céile aghur do
mar aghur d'orruis na rloisgte do bí i mbaile Áta
Cliač Dia Domnais, aghur ir doča sur tú. Do bí
rian do láime ar an rluaisgead, rian láime fir óis.
Ir maič liom fir ósa. Ir maič le Saebealaib fir
ósa. Ir maič le Saebealaib tura. Ba tú ba gile
leir na rloisctib Dia Domnais, aghur niorb' é an
Réamonnac.

Tá croidé na hóise ionnat, a fir óis. Seacain an
scrionraó ré aghur a bfuil de rean-laochráó ió'
timceall. Mo ghráó an rean-fear a bfuil croidé na
hóise ann, acé ir maijs an t-ós-fear a otiofraó
croidé reanóra ann.

Ir bríošmar do labhair Dia Domnais. Nior čait-
nijs roinn deo' briačraib liom. An mbéir-re díur
do čoróin Šaran an uair béar mion-feir i mbaile
Áta Cliač? Ní čreidim go mbéir. Déan macctnam.

Ní beas rin de'n dul ro.

Beir buairó aghur beannačt.

mire

laeš mac rianšabra.

BEART LITREAC DO CHAIÓ AMUŠA

CUM TAIŌS UÍ CONCOBDAIR

Beačta ašur Sláinte.

Ní cualar t'ainm riam oirt aét "T. p." Ní heol dom t'ainm dílis. Aét ir dóca šur "TaiŌs" do bairteaó oirt, óir tá an t-ainm rin coitcéann i mearc feirirí, ašur ir ainm é oirpar do luét poilitiúeačta de réir béal-oirir Šaeóeal. Bíoó a fiaónuire rin an an rean-foal .i. "TaiŌs an Tá Taoó." Má'r ruó é nač bfuil an ceart ašam aét šur "Tomár" nó "Toiróealóac" nó "Tomalac" nó "Tormaó" do bairteaó oirt, maič dom mo neimeolur.

Aš labairt duit i Lonndain Šaran an lá ceana aoubair nač mian le Šaeóealaió rcaramaint ó Šaranaió. Aoubair fóir nač rcapfaió Šaeóil ó Šaranaió šo deo. B'féirir an ceart do beič ašat. B'féirir šur fearr tuigir-re meon Šaeóeal ioná mar tuigim-re é. Aét ní cuige rin do bíor aét cuige ro. Ir é an fáč tušair leo' baramail .i. an fáir béar muc le díol aš Šaeóealaió ašur Šail aš ceannač muc nač n-oirpíó do Šaeóealaió rcaramaint ó Šallaió.

Níor maič liom fearš do čur oirt. Níor maič liom labairt šo droč-múinte leat. Aét tabair ceao dom a ráó leat ruar leo' béal nač bfuil ra méir rin cainte aét baoir ašur deapš-amaióige. Do beao ré com maič ašam-ra a ráó an fáir béar Šranncaiš aš díol fíona ašur Šaranaiš aš ceannač fíona šo šcaitpíó Šarana ašur an Šrainne beič ceangailte le céile, nó an fáir béar Rúirš aš díol cruitneacáta ašur Šaranaiš aš ceannač cruitneacáta

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΔΗ "mbARR buaD"

Ἦο ἡγαίτῑρὸ SapaNa aḡur aN Rúir beic fá don coróin
amáin.

Ir minic do cualar Ἦο mbainḡeado a leicéio ro nó
a leicéio riúo ḡáire ar na caTaiB. Do bainḡeado do
cainnt-re ḡáire ar na mucaiB.

Beir buaiD aḡur beannaCt.

Mire

laeḡ mac rianḡaDra.

[TeaCtaiḡeacT Teinntḡeac]

Cum tairōḡ (.i. T. P.) uí conCobair

Cím ḡur aihmniḡeado tú mar uacTarán ar tīḡ na
ḡCoitCeanN i nÉirinn fá'n ḡeacT nuA. An bfuil
ḡaeDeaḡ aḡat?

Mire

laeḡ mac rianḡaDra.

Cum tairōḡ uí éiliḡe

beaCta aḡur Sláinte.

DoB' ionḡnaD liom ó éinne eile na briaCra do
laDrair i láCair ḡeire ḡall ḡeacTmáin ó ḡoin.
NíorB' ionḡnaD liom uait-re iao. Ba tú ḡear mór-
buaioDeaḡta ḡaCa cuioDeacTain i ḡcomhaidé. Do
ḡlacair leir aN áDraD aCta. AcT níor aomuiḡir
ḡur buaiD do ḡaeDeaḡaiB é. Do máoiDor ḡo raio
buaioTe ar ḡaeDeaḡaiB. DouDrair naC ḡcuirḡeado
aN tÁDraD aCta ReacT na hAonDacTa ar neimní

BEART LITREAC DO CUIO AMUŠA

(muo tob' fíor óuit) áct go mbuanócaó ré an Reaét rin (muo nárb' fíor óuit). Doubrair fór nac raib leigear ar an rceál rin agus surab amlaio rin tob' fearr. Le olcar ar com-Šaeóealaib doubrair an méio rin, ir baogálaac.

Níl ašam le ráó leat áct nac bfuil an ceart ašat. Tá beanna dá horcailt poim Šaeóealaib. Ní tura an fear óunfar an beanna rin.

Beir buaio agus beannaáct.

Mire

LAEŠ MAC RIANŠABRA.

CUM ÓUBŠLAIS DE HÍOE

Beača agus Sláinte.

Ir rada óom dá cur poimam rcrióbaó cúšat. Óo rcrióbar poimn litreac le déioeannaiše cum deaš-óaoine de máitib Šaeóeal, agus níor šabar freašra ó éinne aca. Ir dóca go bfuilio ró-šnócaó cum áirde do čadairt ar mo leicéio-re. Nó do b'féioir surb' amlaio do cuio mo litreaca amuša. 1 nŠaeóilš do feolar iao agus ir šnár le muinntir an pópta moill do baint ar litreacaiš feoltar 1 nŠaeóilš. Má fpoiceann an litir po čú tá a fíor ašam go scuipfir freašra cúšam, óir ir de máitib líne óuit beic réim leir an tuine deaib agus éirteaáct le hačcuinge šac éinne dá úiríle. Óa de čréitib ríošraioe Šaeóeal an umlaioeáct rin, dá buirbe le bioóbaib iao.

Ní šábaó óom tura do šríoraó ná ó'imóearšat fá mar ba šábaó óom aš rcrióbaó óom cum na

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ “mBARR buaD”

nDaoine eile dár tAspar. Níor rtaonair-re miam i
 scait dA déine. Dá rtaonrA do déanraD do luét
 leanaíma féin tú do gíoraD. Sin buaD de na
 buaDaiB aTá aS muinntir ConnarTa na Saeóilge
 tar fearaiB Éireann. Tá ceao cainte aSur ceao
 cáinte aS an té ir ruaraiSe ra gConnraD. Tá
 muinigin aca arat-ra aét ní tuigtear dóib gur
 gábaD dóib “Ámén” do ráD gac uair dA labhann
 tura. Ir iad do luét leanaíma iad aét ní hiaD do
 cléirig iad. Cléirig aSur giollaí aTá ó maiTib eile
 de SaeóealaiB de réir mar cítear dom. Ir dóig
 liom gur fearr leat-ra cáirde aSur luét leanaíma
 aSat ioná cléirig aSur giollaí.

Adubairt Eoin Mac Néill, tá real gearr ó roin
 ann, go bfuil an iomarca de'n ní úo ar a dtuSaio
 Saill *red tape* aS baint leir an gConnraD. Tá an
 ceart ar fad aise. Aét ní hé rin é amáin. Ir
 dóig liom go nDearna luét ceannuir an ConnarTa
 DearmaD mór ó túr. aS cromaD ar SaeóealaiB
 do gíoraD dóib ir é do rinneadar mac-raímaíl na
 gCumann broilitiDeaéTa do bí i nÉirinn le n-a linn
 do éur ar bun aSur ConnraD na Saeóilge do gairm
 de. Tá taitige aS SaeóealaiB ar a leicéirib le
 céao bliadain aSur ní tuigto a malairt. Aét dA
 éiraeáTaige mór-cumann aSur craoDaCa aSur coirTí
 ceanntair aSur timTirí aSur maSlaCa aS baint leir
 cum curpópa poilitiDeaéTa do éur ar aSaio, ní dóig
 liom gurab é ir oiraeímaíge cum curpópa ConnarTa
 na Saeóilge do éur ar aSaio. Cao ir curpóir do
 ConnraD na Saeóilge? Tá, Saeóil do éur aS
 labhairt Saeóilge. Cia aca ir éiraeáTaige cuige rin
 mór-cumann maille le n-a craoDaCaib aSur le n-a

BEART LITREAC DO CHAID AMUŠA

coirteib, le n-a córušad agus le n-a mašlacai, agus é as caiteam a dútraicta as déanam mašal agus as díorpoireact fá ttaoib díob, nó buíone beasa do beic as riubal na dútaige, buíone díob as amhánaíreact, buíone díob as léirušad úrcluí, buíone eile as teasarc ná náoine i ttaoib talmaíreacta, buíone eile as spíora Šaeéal i n-ašaid Šall, agus mar rin de, agus an obair rin ar fáil dá déanam aca i nŠaeóilg? Šan móran cainte aca i ttaoib na Šaeóilge, an tuiſeann tú, act šan dá labhairt aca act Šaeóilg.

An uair do cuiread Connrad na Šaeóilge ar bun baó ceart do šac tuine dá lean de a cúl do tábhairt ar an šcaitir agus a ašaid do tábhairt ar an tuait. Baó ceart do dul imearc na náoine a raib an Šaeóilg aca agus fanaint ina mearc. Baó ceart do šnó éigin do tarrainš cuige ar a raotrócad ré an oiread agus do cóingbeoíad beo é, agus beic fáirta leir an méir rin. Baó ceart go raíad na filí agus an luict oirpíor as riubal na mbótar agus as dul ó tíg go tíg as aicir a šcuid dān nó as cantain a šcuid ceoil do na ttaoib agus beic fáirta le hiorcar oíóce ina díolairéact rin. Baó ceart go ttiocrad buíone le céile agus dul ar fuo na Šaeóilacta as léirušad úrcluí i nŠaeóilg. Baó ceart go ngeobad buíone eile le n-a n-air leactrom Šaeéal do cárušad i nŠaeóilg agus mīreac Šaeéal do mīrcailt agus Šaeóil do spíora i n-ašaid Šall. Dá náoanraíde an méir rin agus tuillead dá fášar, ir bašalac go mbead cuid dínn níor boicte ioná táimí, agus cuid eile dínn marb de'n ocar agus de'n anró, act DO

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

ΒΕΔΘ ΑΝ ΞΑΕΘΕΑΙΞ ΣΑΒΒΑΙΛΤΕ ΑΞΑΙΝΝ. ΑΞΥΡ
ΝΑΕ Ε ΡΙΝ ΤΟ ΒΙ ΥΑΙΝΝ ?

Ιρ εαξαλ λιον ζο βφυιλ ρε ρό-θέιθεαυναε εϋμ αν
μειτο ριν το θέαυαυ ανοιρ. Αετ ο'φέαυφαιθε ροιυν
θε το θέαυαυ. Αν βυιθεαν ελνιέοιρι υο, ο'φέαυ-
φαιθε ι ριν το εϋρ ριορ ζο οτι αν Ξαεθεαυταετ.
Νιλ νι αρ βιτ ιρ μο το ραεαο ι οταυρθε οο'ν Ξαεοιυξ.
Το θέαυφαο ρε νιορ μο εϋμ λαβαντα να Ξαεοιυξε
το λεαταο ι η-αον βλιαθαυ αναιυ ιονα μαρ ατα
θέαυτα αξ εραοβαεαιβ αζυρ αξ τιμειριβ αν Εονναρτα
λε ριέε βλιαθαυ.

Τα αν λιτιρ ρο ρό-φαυα. Νι μορ οομ ρταυ.

Βειρ βυαιο αζυρ βεαυναετ.

Μιρε

ΛΑΕΞ ΜΑΕ ΡΙΑΝΞΑΒΡΑ.

Εϋμ ράυοραιε μιε ριαυαυς

Βεατα αζυρ Σλαυτε.

Ειμ ζο βφυιλ μο θεαυβραεαιρ .ι. Λαεξ Μαε Ριαυ-
ξαβρα αξ ρεριοβαο λιτρεαε εϋμ μαυε αζυρ μορ-υαυαλ
Ευρεανν λε ταμαυ. Ειμ ζο ηθεαεαιο ευτο θε να
λιτρεαεαιβ ριν αμυξα αζυρ ζυρ ευιρεαο ελο ορτα
ραν "μβαρρ βυαο." Νι ευιζιμ εαυ ε αν ραε α
ζευιρριθε ελο αρ αον νι το ρεριοβφαο αν τε ριν, οιρ
νι ραιβ ειαυ ριαυ αυξε αζυρ νι βειο ζο θεο. Ιρ
βαοξαλαε λιον ζυρ εαυα θεο' ευτο-ρε ε, αζυρ ζυρ
τυρα το ευιρ ο'φιαεαιβ αρ ρεαρ ρεαννμα αν "Βαιρρ
Βυαο" (οιρ βειρτεαρ λιον ζο βφυιλ αν ρεαρ ριν ραο'
ρμαετ) να λιτρεαεα το εϋρ ι ζελο. Τυιζ ζυρ μιρε
αν τ-αον ουυνε αναιυ ο'φυιλ Ριαυξαβρα α μβιονν

BEART LITREAC DO CHAIDH AMUŠA

ḡaoir ina rmuaintib ḡsur rnar ar a ráitib. Ir fiú mo litreacá-ra do cur i ḡcló, áct ní baḡḡal ḡo ḡfeicfeair an litir ro ar an "mḡarr buaḡ." Ir cuma liom.

Ní feadair an maiḡ liom tú nó naḡ maiḡ. Ní feadair an maiḡ le héinne tú. Tá a fíor ḡḡam ḡur ḡráin le n-a lán tú. Ní cuala éinne riam ḡá ráḡ "Ir maiḡ liom an ríarraḡ." Deirteair liom ḡurab ionmáin le macraib Scoil Éanna tú. Deirteair liom ḡo nouḡairt bean le mnaoi ḡo nouḡairt bean eile le mnaoi eile ḡo nouḡairt Tomár Mac Domnáill le tuine éigin ḡo ḡcáitníḡir leir. B'féirir ḡur fíor an rcéal rin ḡsur b'féirir naḡ fíor. Ir aic an tuine Tomár Mac Domnáill.

Táir ró-ḡorḡa ionnat féin, a ríarraḡ. Ní ḡéanann tú caitream le ḡaeḡealaib. Séanann tú a ḡcomluadair. An uair ḡḡar tú ina mearc taḡann mar do beaḡ néall ouḡ io' foḡair ḡsur luiḡeann orḡa. An té do bí cainteac roim ḡeacḡ ouit, bíonn fé ina ḡort. An té do bí ḡeal-ḡáireac taḡann ḡruaim air. An í an fuil Šaranaḡ úo ionnat ir cionntac leir rin, ní feadair?

Tá buaib na cainte ḡḡat. Ir féirir leat na rlóigḡe do múrcailt ḡsur do corruigḡe an uair laḡrar tú leo ór áro. Ir féirir leat iad do cur ḡḡol nó iad do cur ḡḡ ḡáire de féir mar ir mian leat. Ir ḡóigḡ liom ḡo ḡfuil ḡá ríarraḡ ann .i. fear ḡruamḡa doineannta ḡsur fear ḡeal roineannta. Ní feicḡeair an fear ḡeal roineannta áct ḡo hannam. Ar ároánaib puiblíḡe ḡsur i Scoil Éanna ir minice cíteair é. Bíonn an fear ḡruamḡa doineannta le feicrint ḡo minic. Ir olc an raḡar é. Ní maiḡ liom

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΔΗ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

έ. Ταςανν ρυάετ ορμ αν υαιρ έιμ έ. Δγυρ ιρ ι αν
έυιθ ιρ γρεαννμάιρε δε'ν ρεéal ναέ εολ τομ εια αα
αν ρεαρ τορέα νό αν ρεαρ γεαλ αν ριαρραέ αεαρτ.

Ιρ μαίε αν γνίομ το ριnnιρ αν υαιρ το έυιριρ Scoil
Έanna αρ bun. Ιρ μαίε αν γνίομ το ριnnιρ αν υαιρ
το έυιριρ Scoil Ιθε αρ bun. Mo έομάιρε όυιτ:
ταβδαιρ αιρε το Scoil Έanna Δγυρ το Scoil Ιθε Δγυρ
νά bac α έυιλλεαό le κύρραιβ ροιλιτιόεαέτα. Τά το
όόέαιν μόρ αρ ό'αιρε. Cαιε υαιτ αν "Βαρρ Βυαό,"
ρκαοιλ υρέυρ le η-α ρεαρ ρεαννμα, κυρ δειρεαό leiρ
αν γCumann Ηυα ύθ γαν αιnm, Δγυρ όέαν γο μαίε
αν ρυθ το έυιριρ ρομάτ le όέανam έείερε βλιαόηα
ό ροιη. Ηίορ έιριγ αν όά έρáiγ ρiam leiρ αν
ηγobaόán. Τάιρ-ρε Δγ ιαρραιό ρρεαρταιλ αρ έείερε
τράγαιβ. Ηί έιρεοέαιθ leat.

Ρυθ ειλε. Ιμριόιμ Δγυρ Δέέυιηγim ορτ γαν α
έυιλλεαό ό'ρδβαλ-ρεéalταιβ το ρερίοβαό.

Βειρ βυαιό Δγυρ beannaέτ.

Μιρε

ιυβAR MAC ΡΙΑΗΓΑΒΡΑ.

έυμ ΔΙΡΤ υί γΡΙΟΒέΤΑ

Βεαέτα Δγυρ Sláinte.

έιμ γο βρυιλ μυνnτιρ Sinn ρέιν Δγ κορρυίγε Δρίρ.
Βα μίέιθ όόίβ ριη. Ιρ beaγ nár μαρβυιγίρ το leaηβ
ρέιν. Όο βί αν όέ δειριό Δγ ιmτέαέτ αρ. Ηί ραιβ
μόρán βάόα Δγam-ρα leiρ αν leaηβ έέαona ρiam,
αέτ βαό έρυαγ liom α Δέαιρ ρέιν όά μαρβαό. "Ταβδαιρ
αιρε μαίε όό ρεαρτα Δγυρ το b'φείοιρ le Όια γο
μαιρρεαό αν cρέατύρ.

BEART LITREAC DO CUAIÒ AMUḠA

Do b'ir r'ó-éruaiò. Do b'ir r'ó-úir. Do b'ir r'ó-
éaol-intinneac. Do b'ir r'ó-éann-uána. Ní raiḇ do
úóctain muingine aḡat ar do éairuib. Do b'í an
iomarca muingine aḡat arat féin. Do b'í an iomarca
meara aḡat ar do báraḡail féin. Do b'í o'ro-
amrair or'c r'á uaoiuib do b'í com uilir leat féin.
Ní m'olr'á don comairle ac't do comairle féin. Ní
don'tóca don ní ac't an ní do m'olr'á féin. Ní uéanr'á
don ḡníom. Do b'féarr leat a éruḡuḡaò do'n
traoḡal nac raiḇ an ceart aḡ uine eile uá uéanam
ioná an ní ceart do uéanam tú féin. Ní uéanr'á
féin don ḡníom, aḡur uá m'olr'á éinne eile don
ḡníom le uéanam do éruḡóctá uó nar ḡníom in-
uéanta é.

Ní raiḇ don uul ar aḡaiò i noán do Cumann a
raiḇ a leit'éir' rin u'féar ina éannur. Ní fanr'áò
éinne i ḡcumann muna mbeaò ceat cainte aise
ann. Do b'í do éair'oe uo'u' éréigean ina noine ir
ina noine, aḡur do éréig'ir'ir' ḡo léir tú uá leanr'á
mar do b'í aḡat.

Ir uóca ḡo u'uir'ir' an méir' rin anoir. Uaò ceart
uá u'uir'ir'á. Cím ruadar nua r'út-ra aḡur r'áò'
uir'oin le uéir'ueannaiḡe. Má'r mair' ir m'ir'io. Tá
buad'a aḡat-ra nac b'ruil aḡ don féar eile u'féaraiḇ
éireann. Uaò m'ór an truaḡ é uá r'ac'aò tair'be na
mbuaò rin amuḡa toirc nac b'réar'áò uaoine eile
oir'ruḡaò r'áò' éannur.

Ní beaḡ rin.

Ueir' buaiò aḡur beannaac't.

Mire

LAEḡ MAC RIANḡABRA.

ṛab̃al-scéalt̃a

slíocht leabhair buíde baile i bṛat síos annso

an clann do b̃í i nḡéibheann agus an fear
ós do b̃í ar bheagán céille

Clann don aṭar do b̃í i reilb̃ d̃úit̃ce áilne gur
éirigh eagraontar eator̃ta gur ḡab̃ad̃ar as rlad̃ agus
as ionnab̃ad̃ a céille. Aṭac aṭb̃al-mór urḡr̃anna
do b̃í ina com̃nait̃e ar don teorainn leo, ar n-a clor
dó go rab̃ad̃ar as rlad̃ agus as ionnab̃ad̃ a céille,
táinig ir̃teac̃ ar an t̃úit̃aig̃ d'iarraiõ r̃íot̃c̃ána do
d̃éanam̃. Do rinne ré r̃íot̃c̃áin tar éir trian de
m̃uinñtir na d̃úit̃ce do m̃ar̃b̃ad̃ dó agus trian eile
do d̃íbir̃t tar b̃óchna. Agus annsin do bain ré reilb̃
na d̃úit̃ce de'n t̃reap̃ trian agus do cuait̃ réin ina
reilb̃ agus do cuir fuig̃leac̃ an t̃reama ar leo an
t̃úit̃aig̃ i nḡéibheann agus ceangal na ḡc̃úis ḡcaol
or̃ta.

Tamall r̃ada d̃óib̃ mar rin go t̃tus fear ós do
b̃í ar bheagán Céille r̃á deara go r̃aib̃ an ceangal
do b̃í or̃ta cait̃te leir an doir̃ agus leir an árraiõ-
eac̃t agus go m̃b̃ad̃ f̃urur a b̃ir̃ead̃. Do cuir ré
an ní rin i n-iúl d̃á b̃r̃áit̃reac̃aib̃ agus do com̃air̃lig̃
d̃óib̃ an ceangal do b̃ir̃ead̃ agus an t̃aṭac̃ do cuir a
reilb̃ a n̄d̃úit̃ce agus iad̃ réin do d̃ul ina reilb̃ ar̃ir̃.

FABAL-SCÉALTA

D'fheadaigh tuine aca dáró' ainm Orláirteac é aghur adubhairt: "Ní bfuiread-raid an ceangal rin aghur ní leisfead díb-re a bfuiread, óir is fáraití fuilteada ríb-re aghur atá ríb fá rmaét mo bhrádar annro .i. Sagarit, aghur adubhairt an tAdac liom dá mbeimír rcaoilte ó'n gcuibreac ro nac leisfead Sagarit dom-raid marctain im' dúctais féin, aghur ar an adódar rin is fearr dom an tAdac dom' éoraint."

Do labhair an bhrádar dáró' ainm Sagarit annrin aghur is é adubhairt: "A fíir Óis atá ar bheadán Céille, bfuir an ceangal ro atá orainn má tá ré de neart aghur de mírneac ionnat, acét ní éubrad-raid don éongnam dúit éuige, óir adubhairt an tAdac liom dá mbeimír rcaoilte ó'n gcuibreac ina bfuilmíto aghur gan eirean annro dom' éoraint go n-iompócad ríb-re ar fáil im' éoinnib-re aghur go ruaisfead ríb ar an dúctais amac mé."

Do labhair rean-tuine críon annrin aghur is é adubhairt: "A fíir Óis atá ar bheadán Céille, tá an tAdac as tabhairt éuige rceilling gada reáctmaine dom-raid cum tobac do éannaac dom féin, aghur adubhairt ré liom dá mbeimír raor ó'n gcuibreac ro gur badoğalac dom gan mo éoróin geal gada reáctmaine d'fagáil, óir nac bfuil móran airgid aghuib-re."

Do labhair bhrádar eile annrin do bí ina Máor as an Adac ar an gcuid eile aghur is é adubhairt: "Tá tuarairtal maic as dul dom-raid ó'n Adac aghur dá gcuirfirde an tAdac ar ar ndúctais do bainfirde an tuarairtal rin díom. Aghur, a fíir Óis atá ar bheadán Céille," ar ré aghur a fearas as éirge dó, "má leanair dár mbuairde aghur rinn go rocair fáirta fá éomirce an Adais uairil ro cuirfead ceangal ró

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΔΗ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

ἐπὶ ἀγυρ πό ἐατὰιρ οἷτ ἀγυρ μυνὰ ὕφαναιρ ιὸ' ἐοῖτ
ἀννῖν βαινῖεαθ ἀν ἐεανν ὀίοτ."

Ὁο ῥαῖ ἰμεαῖλα ἀν ῖεαι Ὀῖ ἀννῖν ἀγυρ νίοι
λαῖαιρ ἀ ἐυίλλεαθ. Ταρ ἐίρ ταμαίλλ ἐάινῖς ἐιάλλ ὀό
ἀγυρ ὀο ὀίολ ῖε ἐ ῖεῖν λειρ ἀν Δτὰς ἀγυρ ὀο ῖιννε
ἀν τατὰς ῖό-ῖαιρ ὀε ῖά ἐεαννῖρ ἀν ῖαιρ εῖλε.

ἀγυρ ὀ'ῖαν ἀν ἐλανν ῖαν νῖεῖβεανν ἰνα ῖαῖαῖρ
ἀγυρ βέιθ ἀῖλαιο ῖο βῖυνν ἀν ὕατὰ.

ΔΗ ΤΕΑΝῖΑ ὀο ὕῖ ἰ μβέαλαῖβ βάῖς Δῖυς να ἠολλὰῖν

Εῖνε ὀο ὕῖ ῖαν ὀοῖαν ὀοῖρ ἀγυρ ὀο ὕῖ ἀ ὀτεανῖα
ὀῦτὰρας ἰ μβέαλαῖβ βάῖρ. Ὁο ῖιννεαῖρ ὀοῖραῖ
εατοῖτα ῖεῖν ἐυμ να τεανῖαν ὀο ἐοῖαιτ ἀρ ἀν ἐαῖ.
Ὁο ῥαῖαῖρ Δῖ ῖεῖνῖαῖρ λαῖαιρ ἀ ῖεαν ἀγυρ ἀ
ῖιννῖεαιρ ἀγυρ Δῖ ῖαοτῖαῖρ να τεανῖαν ἀῖαιλ ὀο
ῖαοτῖαῖρ λυτ ἐῖῖρε να ῖεαν-αιμῖρε ἰ.

Ταμαίλλ ὀοῖβ μαρ ῖιν ῖυρ ἐῖνῖς Ὀλλὰῖ ῖῖοι-λέῖῖ-
εαντα ῖο νῖοῖαιρτ λeo ῖο ῖαῖαῖρ Δῖ ὀυλ ἀμῖα,
οῖρ νάῖβ' ἀρ ἠόρ ἀ ῖεαν ἀγυρ ἀ ῖιννῖεαιρ βὰθ ἐόῖρ
ὀοῖβ ἀν τεανῖα ὀο λαῖαιρτ ἀγυρ ὀο ῖεῖνῖαῖρ ἀτ ἀρ
ἠόρ μῖννῖρε να ταῖτε μαρ ῖυρὰβ ἀα-ῖαν ἀῖαιν
ὀο ὕῖ ἐεαρτ να ἐαινντε.

Ὁ'ἐῖνῖς ἰομαῖβαιο ὑατῖαιρ ἀγυρ εαῖαονταρ ἀῖβαι-
ῖόρ ἀννῖν, οῖρ ὀο ὕῖ ῖας ἐῖννε Δῖ μολαῖ ἐανὰῖνα
ἀ ῖαῖαιρτ ῖεῖν ἀγυρ Δῖ ῖαοῖῖεαν ῖυρὰβ ἰ ἀ ῖεαν-
ῖατῖαιρ ῖεῖν ἀν τ-αον ὀυῖνε ἀῖαιν ἀ ῖαῖβ ἐεαρτ να
ἐανὰῖνα ῖιν ἀῖαι. Ὁο λειῖ ῖας ἐῖννε ἀρ ῖεῖν ἠάῖ
ἐῖνῖς ῖε ἐανὰῖν ἀ ὕατῖαιρ, ἀγυρ ὀο ὀεαῖβῖς ῖας

ῥαῖδαλ-σκέαλτα

éinne go ῥαίḃ an teanḡa ḡá milleaḡ aḡur ḡá maῖḃaḡ,
ḡá haḡcumaḡ aḡur ḡá hiompḡḡ bun or cionn aḡ ḡaḡ
éinne eile.

Tamall eile ḡóíḃ ḡur éiríḡ an ḡara hOllam, ῥear-
ba léiḡeanta i ḃῥaḡ ioná an céaḡ ollam óir ḡo
ḃí ῥé tap éir ῥeal ḡá ῥaoḡal ḡo cáiteam inῥ na
coiḡcῥíoḡaíḃ, ḡo nouḃairḡ ḡurab ionann cáῥ ḡo na
canaḡḡnaíḃ ar ῥaḡ óir ḡo ῥaḃaḡar ar ῥaḡ ῥῥuaillíḡḡe
ḡo móῥ aḡ an teanḡain iaráḡta ḡo ḃí ḡá laḃairḡ
ῥan ḡúḡaíḡ, aḡur ḡo mbaḡ ḡóir ḡóíḃ ḡul ῥiar míle-
bliadaḡin ḡur an aimῥir naḡ ῥaíḃ aon teanḡa iaráḡta
ῥan ḡúḡaíḡ aḡur ḡan aon ní ḡo ῥáḡ ná ḡo ῥcῥíoḃaḡ
aḡt an ní aḡéaraḡ nó ḡo ῥcῥíoḃῥaḡ ḡuine ḡo máir
míle bliadaḡin ῥoimḡe ῥin. Ba ῥear céillíḡe ῥtuamḡa
an ḡOllam ῥin, aḡur ionnur ḡo ḡḡuḡῥíḡe i ḡceairḡ é
ḡo laḃair ῥé ῥan teanḡain iaráḡta.

ḡo ḃῥaḡ ḡaḡ éinne annῥin ḡá nouéanῥaḡ ῥé aḡῥur-
ar an Ollam ῥíor-céillíḡe ῥin aḡur ḡaḡ a ῥaíḃ le
ῥáḡ aḡe i ḡḡaóíḃ na teanḡan ḡúḡcáraíḡe ḡo ῥáḡ
ῥan teanḡain iaráḡta, ní hé amáin ḡo ḡḡuḡῥíḡe é,
aḡt naḡ ḃῥéaḡῥaíḡe a cáraḡ leir naḡ ῥaíḃ an teanḡa
ḡúḡcáraḡ ina ceairḡ aḡe, maῥ naḡ mbeaḡ a ῥíor aḡ.
éinne an ῥaíḃ nó naḡ ῥaíḃ. ḡo ḡaḃ ḡaḡ éinne aḡ
ῥcῥíoḃaḡ ῥan teanḡain iaráḡta annῥin aḡur aḡ
noḡtaḡ comáirlí cum na teanḡan ḡúḡcáraíḡe ḡo
cḡraint. ḡo mol ḡῥeam litῥiuḡaḡ na teanḡan ḡo
Simpliuḡaḡ. ḡo mol ḡῥeam eile Áῥo-litῥíḡe-aḡt
ḡo Cumáḡ ῥan teanḡain. ḡo mol an ῥῥear ḡῥeam
ḡaoine Uairle ḡo cúῥ ar ῥuḡ na ḡúḡaíḡe ar ḡluair-
teánaíḃ aḡur iaḡ aḡ laḃairḡ na teanḡan. ḡo mol
ḡῥeam eile ῥóῥ a cúῥ ḡ'ῥiaḡaíḃ ar máíḡirῥríḃ ῥcoile
ḡan ῥocal ḡe'n teanḡain iaráḡta ḡo múineaḡ ḡo

ΔΙΣΤΙΘΕ ΑΣ ΑΝ “mbARR buaD”

leanbáib ar rcoil. Agus ó'r ran teangain iardacta do molaD na neite rin ar fad agus neite eile naC n-áirimtear angho, do bí ríotcáin ran tútaiS, agus níorb' féidir le héinne a caraD le héinne eile naC raib an teanga tútaraC ina ceart aise.

Agus do cuaid an teanga tútaraC i laise agus o'éas rí agus do cuiread go huairal onóraC í agus do rcriobad a fearc-laoi ran teangain iardacta.

Agus mairpíD an teanga iardacta go bhuinn an bbráta.

an fear tuz fuat o'uisce fá talmain

Do bí fear i sCric san ainm agus iomaD caraD aise. Do glac ré fuat do'n ní ar a tuzad bunad na Cricc rin “uirce fá talmain.” O'fulaingead ré uirce beata nó uirce báir nó fíor-uirce fá don cuma nó i n-don áit acT é do beit or cionn talmain. Do bí de méid a fuata o'uirce fá talmain go tóainis raob-áall air go ramluigtí tó go mbíod uirce fá talmain ar gac taoib de ran áit naC mbíod agus naC bfeadaraD a beit. Dá bfeicead ré tuine as labhairt le feirre aoiriad ré: rin uirce fá talmain. Dá scluinead ré sur labair tuine le tuine eile ar an nguán aoiriad ré: uirce fá talmain aríir. Dá tigead tream daoine le céile ar com-táil do bíod ré cinnte sur o'don turar cum uirce fá talmain do déanam do tigióir. Dá sceannuigead tuine bairiad nua, nó dá mbearraD tuine é féin, nó dá noéanaD tuine eile dearmad san é féin

ῥαῦαλ-σκέαλτα

το βεαρραῶ, ἀπειρεαῶ ῥέ : ῥιν κομαρτα υἱρε ῥά
ἔαλμαιν.

το ῥαῦ α ἑαίρτε τῶ ῥεαῑαίντ ἀνηρῖν ἀρ εαῖλα ῥο
ῥεαῑρεαῶ ῥέ υἱρε ῥά ἔαλμαιν ἱνα λείτ, ῥο νάρ λειν
τοῦ ἀέτ τριῦρ. το ῥιῦῶῶῶῶ ῥιν ἱνα ῥοῑαῑρ ἀῥ ἱμῑρτ
ῥιῑῑῑῑ ἀῥυρ ἀῥ αῑῑῑῑῑ τῶβας ἰ ῶῑῑῑ ἀῥο τοῦ βῑ
ἰ ἡῑῑῑ-ῑῑῑῑῑ ἡα ῑῥῑῑ ῥιν ἀρ ἀρ τυῥαῶ ῡῑρ ἀῑῑῑ
ἀν ῶ.ῑ.ῑ. ῑῑ ἡ-ἀῑῑ ῡῑῥ ῶῑῑῑ ῶῑῑ ῥιν βῑαῑῶ
ἀῑῑ ἰ βῥῑῑῑῑῑ, ἀῥυρ τοῦ ῶῑῑῑ ῥέ ἀν τέ ῥιν ῶῑῑ τοῦ βῑ
ῥέ ῑῑῑῑῑ ῥῡῑῑῑ υἱρε ῥά ἔαλμαιν ῥῶ ῡῑῑῑῑ. ῑῑ
ῑῑῑ τοῦ βῑ ῶῥῶ-τῶβας ἀῥ ῶῑῑῑ ῑῑῑ ῶῑῑ ῥιν ἀῥυρ
τοῦ ῶῑῑῑ ῥέ ἀν τέ ῥιν ῶ βῑ λείῑ ῶῶ ῥῡῑῑῑ υἱρε ῥά
ἔαλμαιν ῥῶ ῡῑῑῑῑ. ῑῑ ῑῑῑ ῥῶῑ τοῦ βῑν ἀν τῥῑῑῑ
ῶῑῑῑ ῥῥῑῑ ῥῑῑ α ῑῑῑῑῑῑ ῥῑῑ ῥῑῑῑ ῥέ ἀῥυρ τοῦ
ῶῑῑῑ ῥέ ῑῑῑῑ ῶ τοῦ βῑῑῑῑῑῑ ἡῑῑ ῡῑῑῑῑῑ ῑῑῑῑ
α λείῑῑῑ ῡῑῑῑ ῡῑῑῑῑ υἱρε ῥά ἔαλμαιν τοῦ βῑῑῑ
ῥῑῑ ῑῑῑ.

το ῡῑῑῑῑῑ ἀρ α ῥῑῑῑ-ῑῑῑῑ ἱνα ῶῑῑῑ ῥιν ῥῡῑ
ῥεαῑῑῑ ῥέ υἱρε ἀῥυρ ῶῑῑ ῶῑ ῥῑῑ ῑῑῑῑ ἀρ εαῖλα
ῥῡῑῑῑ υἱρε ῥά ἔαλμαιν τοῦ βῑῑῑ ῑῑῑ, ἀῥυρ τοῦ βῑῑ
ῶῑῑῑῑ α ῥῑῑῑῑ ῥο βῥῡῑῑῑ βῑῑ ῶῑῑ ῑῑῑῑ.

ἡα ἡῑῑῑῑ ῶῑῑῑ ῑῑῑῑ ῑῑ ἡα ῑῑῑῑῑῑ

τοῦ βῑ ῑῑῑ ῥῑῑ ῶῑῑῑ ῑῑῑ ἀῥυρ τοῦ βῑ ῑῑῑῑῑ
ῑῑῑῑ ῑῑῑ. τοῦ ῑῑῑῑ ῡῑῑῑ ἀρ ἀν ῑῑῑῑῑῑ ῥιν ῥο
ῥῑῑῑ ῥῑ ἰ ῡῑῑῑῑῑῑ. τοῦ ῥῑῑῑ ῑῑῑῑ ἀν ῑῑῑ ἀῥ ῥῑῑῑ-
ῡῑῑῑῑ ἡα ῑῑῑῑῑῑ ῑῥῑῑ ἀῥυρ ἀῥῑῑ ῡῑῑῑῑῑ ῶῑῑ ῑῑῑ
ῶῥ. ἡῑῑῑ ῑῑῑ ῶῑῑῑ ῥο ῥῑῑῑ ἀν ῑῑῑῑῑ ῶῑ ῑῑῑῑῑ
ῑῥῑῑ ῥο ῥῑῑῑῑῑῑῑ ἀρ ῥῑῑ ἡα ῑῥῑῑῑ. τοῦ ῥῑῑῑ ἡα

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΔΗ "ΜΒΑΡΡ ΒΥΔΘ"

héigre ḡradam de ḡarr a nḡnīm aḡur do fudair poinn
óioḡ tuararṡal cōm maiṡ.

Óream amáin do na héigrib, ar n-a ṡadairṡ fá
nḡeara óóib a péirde ir do bí muinntir na críce aḡ
dul i ṡṡaiṡighe na teanḡan arír, adubḡarṡar le n-a
céile: "Má ṡéigeanḡ an ṡaorcar-ṡluadḡ i ṡṡaiṡighe
na teanḡan cōm péirṡ rin, ní fáṡa ḡo mbéirṡ ḡac
ṡó-ṡuine ina éigear cōm maiṡ linne aḡur cáil aḡur
ḡradam aighe ṡá péir. Cao ṡéanṡar linn?"

Do ḡadḡarṡ aḡ ṡian-máṡṡnam ḡur céar ṡuine
óioḡ comairle ḡo nḡubairṡ: "Óéanaimír litṡuḡadṡ
na teanḡan do cúir bun or cionn ionnur naṡ ḡréad-
ṡairṡ ḡac boṡad a ṡoḡluim ḡan na bliadṡanta do
ṡaiṡeam leir."

Do críocḡnuigeadṡ an cōmairle rin aca aḡur do
céarḡarṡ litṡuḡadṡ nua aḡur cúm ṡallaṡ ṡúicín do
cúir ar an bṡobal ir é do ḡairmeadṡar de'n litṡuḡadṡ
rin .i. an leitiríú Símplí. Do ḡad uamán an cōit-
céannaṡṡ ṡoim an leitiríú Símplí ḡur cúireadṡar
ṡuar do'n teanḡain ṡ'ṡoḡluim ḡo nár ṡleadṡ iar rin
í aṡṡ na héigre ḡur lean cáil aḡur ḡradam óioḡ.

ΔΗ ṡEAR MEADṡTA

Do bí ṡear Meadṡta ann fáṡ ó aḡur do bí de méirṡ
a meadṡadṡta ḡur neam-ḡlan leir ḡac ní ṡá ḡlaine
aḡur ḡur léir ṡó ṡalaṡar ṡan áit naṡ mbíorṡ don
ṡṡalaṡar. ṡá ḡṡeiceadṡ ṡé an ṡocal "ṡóin" fá ṡló
do ṡcannṡuigeadṡ ṡé; ṡá léigeadṡ ṡé fá ṡailín cor-
noṡṡuigṡṡe do ṡearḡadṡ ṡé; ṡá ḡcarṡaoi air ṡear

FABAL-SCÉALTA

aḡur fílleaḡ beaḡ uime ḡo ḡeiceaḡ ré ; ḡá rcríobḡaḡ
 ḡuine úrcluíce ina ḡreicríḡe cailín aḡ cur íoc-
 rláinte le coir a haḡar tar éir a leointe ḡo corcaḡ
 ré ar mḡaíb na hÉireann ḡul aḡ réaḡaint ar an
 úrcluíce rin. ḡá luaiḡtí an focaí “bríḡte” ina
 láḡair aḡeireaḡ ré : “Seaḡain, reaḡain ! ḡo b’
 réirḡir ḡo mbeaḡ bean aḡ éirḡeaḡt leaḡ !” ḡá
 nḡéanraíḡe ḡráḡt ar éleaḡnar nó ar íomḡur cloinne
 or a cḡmair ḡo ḡeoḡaḡ báḡ ḡe’n náire.

Tamall faḡa ḡó aḡ ḡian-maḡḡnam ar íalaḡar an
 ḡraoḡail ḡo ḡḡáinḡ raob-ḡiall air ḡur ḡaḡ ré aḡ
 rcríḡuḡaḡ leaḡar aḡur ímpleaḡar aḡur lám-rcriḡ-
 eann an ḡḡmair ar loḡḡ íalaḡair, aḡur ar aon
 ḡíalaḡar ḡ’íraḡail ḡó ḡo léiḡeaḡ aríḡ aḡur aríḡ eile
 é ḡo mbíḡḡ ḡe ḡlan-meaḡair aḡe, aḡur annrin ḡo
 ḡeíḡeaḡ ó ḡuine ḡo ḡuine ḡá éairḡoíb ḡá innrinḡ
 aḡur ḡá aḡ-innrinḡ ḡóíb. ḡo lean ḡe rin ḡur
 ḡruailḡiḡeaḡ a intinn-rean aḡur intinn a éairḡe
 cḡm mḡr rin náḡ réaḡaḡar cuimḡuḡaḡ ná laḡairḡ
 ar aon ní aḡḡ ar an loḡḡaḡt aḡur ar an íalaḡar
 aḡur ar ḡaḡ ní ḡá ḡréine.

Aḡur an uair ḡo ruair an reair rin báḡ i nḡeireaḡ
 a íraoḡail ḡo ḡamnuiḡeaḡ aḡur ḡo cuireaḡ cum
 írrinn é.

ΔΙΤΕΛΕΣC ΠΑΥΡΑΙC ΜΙC ΠΙΔΡΑΙC

ΔΡ ΜΟΡ-ΘΑΙΛ ΣΔΕΘΕΔΛ 31 ΜΑΡΤΑ, 1912

“Μο ξράθ ριβ, α ρεαρα Είρεανν, ο'ρεαζαιρ αν
έομζαιρμ ρο in βυρ μίλτιβ, ní heαθ άέτ in βυρ
ζσεάοταιβ οε μίλτιβ! Μο ζοιρμ ριβ ται ρεαραιβ
αν οομαιν αρ βυρ νοίλρεάέτ, αρ βυρ νοόέαρ, αρ βυρ
νοιαν-έομρλε! Α Όια na βρεαρτ, naέ ραθα an
coζαθ αζαιnn é! Νάρ μόρ í αρ βροιζιο! Νάρ βυαν
é αρ μιρνεάέ! Τά οαοιne αρ an láταιρ ρο αρ cuiμiη
leo oέτ ιρ ceάτραμáθ milliún Σαεθεαλ αρ έαλαμ na
hΕίρεανν. Νίλ αζαιnn inoiu άέτ ceίτpe milliún αζυρ
α οτρiαν ρiη ceannuiζέτε αζ Σαλλαιβ. άέτ ní luζαιoe
αρ μιρνεάέ an oίέ το έuaiθ opaiηη αζυρ ní luζαιoe
αρ νοόέαρ na caέα το βμρεάθ opaiηη.

“Μύρclaiμίρ αρ meannma άρίρ. Τά oίρεαο τρέαν-
ρεαρ anηρo ιρ το έμυρρεάθ imπiρεάέτ Σαpan αρ
neiμní άέτ iαο το βeίέ αρ aon aίζneαθ αζυρ iαο το
έυρ έuiζε i ζceαρτ. Νίλ uaiηη imπiρεάέτ Σαpan το
έυρ αρ neiμní. Céapo τά uaiηη? Τά, ρaoίρpe
Σαεθεαλ. Νί έiζimίo αρ ραο le έéile i ζcoμnaioe.
Νί έiζimίo le έéile i mion-neiέιβ. Ιρ cuma ρiη.
Τάimίo αρ ραο αρ aon aίζneαθ i οταοiβ an μέio ρo
.i. ζo βρuiλ oe οualζαρ opaiηη ρaoίρpe το βaiηc
amaέ oάρ ζcine αρ aίρ nó αρ éiζiη. Ιρ leop ρiη.

“Τά ορεαμ oίiηη το βeαθ ράρτα βeίέ ρά έeannup

ΔΙΤΕΛΕΣC ΠΑΤΡΑΙC ΜΙC ΠΙΔΡΑΙC

πίοξ Σάραν αέτ ραοίρρε το βείτ αζαίνν ιν αρ βρεαρανν
 πέιν .ι. ζαν ζαίλλ αζ κυρ ιρτεαέ αρ ζνóτáιβ náç
 mbaineann αέτ le ζαεóεαλαιβ. Τά αν τάρo-Com-
 αιρleoιρ Cotton αρ αν όρεαμ ριν οε πέιρ na cainnte
 το ρινne ρέ ανηρο. Τά όρεαμ eile óinn náρ érom
 αρ ζceann αζυρ náρ ρεac αρ ηζλύν ριαμ ι η-ómór
 το ρίξ Σάραν αζυρ náç ηóεαηφαίó ζο οeo. Τάιμ-ρε
 αρ αν όαρη όρεαμ οe'η óá όρεαμ ριν μαρ ιρ eol το
 éac. Αέτ éτεαρ όom ζυρab αήλαιο το βεινν αζ
 óεaηaμ ρeίλλ αρ mo μuiννητιρ lá κυρτα αν éata muna
 όρρεαζρóçaiνν αν éomζaηm ρo ιηoιυ; óιρ ιρ léιρ
 oom-ρα ζο ραçaió αν ρeacé ρo ατά óá molaó óúinn
 ι όταηóe το ζαεóεαλαιβ, αζυρ ζο mbaó τρeιρe
 ζαeóιλ éum τρoα ρά'η ρeacé ιoηά ιηa éaζmυιρ.
 Αν τέ ατά αρ αν ιητινν ριη, ηί βeαó aηη αέτ cláóaιρe
 muna ότιυóρaó a éomζaηm éum αν ρeacéτα το baιηc
 aμαc.

“Νά τuiζτεαρ ζο όρuiλιμ αζ ζλαçaó leιρ αν ρeacé
 ρoiμ ρé. Ηίλ éinne αζ ζλαçaó leιρ αν ρeacé ρoiμ
 ρé. Αν τέ το ζλαçaó leιρ ρoiμ ρé, ηί βeαó aηη
 αέτ aμαóaη. Ό'φείoιρ ζο mbeaó opaiνν oíúλtaó
 o'η ρeacé. Ηίλ óá ρáó αζaινν ιηoιυ αέτ ζο ζçaié-
 ρeαρ éιρτεαéτ le ζλόρ ζαeóeal ρeapτα; ζο ζçaiéρeαρ
 ρρeapταl opaiνne aηoιρ; ζο όρuiλ αρ όρoιζιo çaiéte.
 Τά ζαeóιλ óá ρóζaιρτ, αζυρ óá éeαó mίlé óíob αζ
 laóaιρτ aηηρο ó'αίτεapc aon oúine, ζο όρuiλ ρaοίρρε
 ηaéτα αζυρ ζο όρuiλ ρúéτα a baιηc aμαc οe óeoiη óé.

“Cuiρimίρ le éeile αζυρ baιimίρ ρeacé maic οe
 ζallaιβ. Ιρ óóιξ λιom ζυρ ρείoιρ ρeacé maic το
 baιηc óíob αέτ αρ ηóóéaiη mίρηιξ το ζaóáιλ éuζaινν.
 Αζυρ má çliρτεαρ opaiνν οe'η oúλ ρo, τά όρεαμ ι
 ηéιριηη, αζυρ τάιμ-ρε αρ óúine óíob, molaρ το

ΔΙΣΤΙΘΕ ΔΣ ΔΗ "mBARR buaD"

Ḷaeðealaib̃ ḡan ðul i ḡcom̃aire ná i ḡcaiopeam̃ le
ḡallaib̃ ḡo ðeo aṛíṛ, áct iad̃ ð'ṛpeaḡaṛt ṛearta le
láim̃ láioṛi aḡur le ṛaoðar claiðim̃. Tuḡeað ḡaill
má ṛealltar oṛainn aṛíṛ ḡo mbéið ina cōḡað cṛaoṛaḡ
ar ṛuð na hÉipeann."

mionn

i n-ainm̃ ðé,
Ḷar Cṛíoṛt a Δon-m̃ac,
Ḷar Muṛe a C̃aom̃-m̃átaṛ,
Ḷar ṛátoṛaic aṛṛtai Ḷaeðeal,
Ḷar ðíṛeaçt C̃uilm̃ C̃ille,
Ḷar clú ar ḡcinið,
Ḷar cṛú ar ṛinnṛear,
Ḷar ðúnmaṛðað̃ Δoð̃a Ruaið,
Ḷar báṛ tṛuaḡm̃éileac̃ Δoð̃a Uí Néill,
Ḷar oiðeað̃ Eoḡain Ruaið,
Ḷar miañ an tṢáṛṛéalaḡ le huçt a ḡáṛ,
Ḷar oṛna éaḡcom̃lainn an ḡeapalṛaḡ,
Ḷar cṛéac̃taib̃ cṛóilinnṛeac̃a Tone,
Ḷar ṛuil uapail Emmet,
Ḷar corṛaib̃ an ḡoṛta,
Ḷar ðeoṛaib̃ ðeoṛaíðe nḶaeðeal,
Ḷo-ḡeṛim̃ið na mionna ðo-ḡeṛeað̃ ar ṛinnṛiṛ
ḡo ḡṛuapclóçaim̃ið ðo ḡéiðeann ar ḡcinið,
Nó ḡo ḡṛuṛṛim̃ið bonn le bonn. Ámén.

